

Fasciculus temporum / [Werner Rolevinck].

Contributors

Rolevinck, Werner, 1425-1502.

Publication/Creation

[Strassburg] : J. P[rüss], [1487]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/nks8585d>

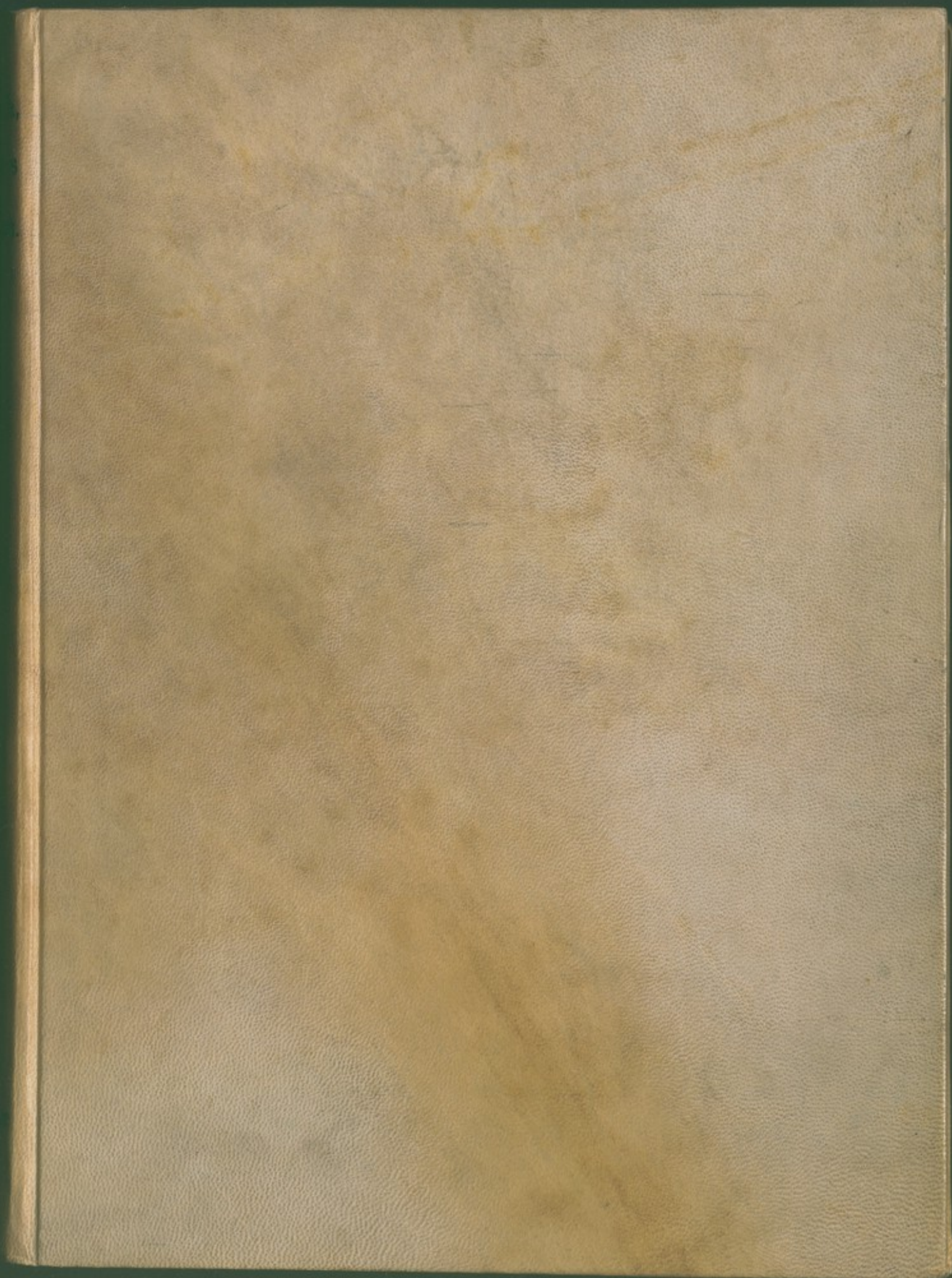
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

G
56
P
87

Case 5. c. b.

Hain - Cop. 6936
Proctor 523
Brit. Mus. Cat. I, 120
Vondt., Berlin 2345
Schneider 5117
Wunschp p. 94 : 4 St.

[Rolewinck. / Wernerus]

Prüss

Johann Prüss Strassburg
1487.

H C 6936
Proct 523
BM 1. 120

(ROLEVINCK, WERNER, ord. Carth. Colon., Westphalus), Fasciculus temporum. Argentorati, Johannes Prüss, 1487. Folio. Got. char., c. sign. et ff. n., 44 ll., 6 ff. n. n., 90 ff. n., 1 f. n. n. Mit 25 Holzschnitten, Städteansichten, Missgeburten, Kometen, Arche, Turm zu Babel und Salvator. Stellenweise etwas wurmstichig und fleckig, die ersten beiden Bl. angeändert, in Bl. XXXVII ein Riss. Pergtbd. (Strassburg 1487)
Hain-Copinger 6936; Proctor 523, Type 2, 3; Brit. Mus. Cat. I, S. 120; Schmidt, Prüss 13; Baer, Illustrierte Historienbücher S. 69 und XXII, 118a; Schreiber V, 5117. Erste von Prüss herausgegebene Ausgabe des Fasciculus.
Exemplar aus der Bibliothek der Karmeliter in Trier (laut Inschrift auf Bl. 1).

G
56

A 16 44209

Bibliotheca Carmelitarum Trevirensium

LENIS

Fasciculus tempor.

anno dñi 1486

NO
Bibliotheca Carmelitarum Trevirensium

Tabula.

Tabula brevis cytilis sup li
bro illo. qui dicitur Fascicul^{us}
temporuz. Et vbi inuenitur
punctus ante numerz. est in
prio latere folij. vbi vero post
in secūdo latere. incipit felici
ter

bas bacuc ppheta minor .xxi
bdias propheta .xxij.
Abdon iuder .xij.
Abdon et Sennē mīes .xlv
Abdo propheta .xiiij.
Abel primus martyr .ij.
Abya rex iuda .xiiij.
Abyatbar pontifex .xij.
Abimelech iuder .xi.
Abraaam nascitur inchoans
terciam etatem .vii.
Abraam moritur .viij.
Abas rex iuda .xviij.
Abias propheta .xiiij.
Acies ignee sup iherlm .xx.
Acies ignee vile sunt .lvi.
Achon ciuitas capitur .lxxij.
Adam primus homo .ij.
Adam moritur .iij.
Adamarus cluniacensis .lxix.
Adeodatus papa .lx.
Adulphus imperator .lxxiiij.
Adrianus imperator .xli.
Adrianus primus papa .lxxiiij.
Adrianus secund^{us} papa .lxxv.
Adrianus tertius papa eod. .
Adrianus quartus papa .lxxij.
Adrianus quintus papa .lxxij.
Adrianus cronograph^{us} .lxxiiij.
Agmenon capit troyam .x.
Agapitus primus papa .lv.
Agapitus secundus papa .lxix.
Aggeus propheta .lxxij.
Agatho papa .lx.
Agatha virgo et martyr .xlv.
agnes virgo et martyr .xlvij.

Abab rex israel .xv.
Alanus doctor .lxxij.
Albertus magnus .lxx.
Albertus ipator prim^{us} .lxxiiij.
Albertus scōs ipator .lxxviiij.
Alchoranus compositur .lv.ii.
Alexius vir sanctus .xlix.
Alexander magnus .xxvi.
Alexander pontifex .xxij.
Alexander imperator .xliij.
Alexander de hālis .lxx.
Alexander de villa dei .lxxxi.
Alexander primus papa .xli.
Alexander scōs papa .lxxiiij.
Alexander tert^{us} papa .lxxviiij.
Alexander quartus papa .lxxxi.
Alexander quint^{us} papa .lxxviiij.
Almani pugnant .lxxviiij.
Almani insignes .lxix.
Alphonfus rex castelle .lxxxi.
Almalech deletur .xiiij.
Amazonum regnū orit^{ur} .vi.
Amazias rex iuda .xvi.
Ambrosius doctor .xlix.
Amon pater amonitarū .vii.
Amon rex iuda .xxi.
amos abbas .xlviiij.
anacletus papa .xli.
ananas .xxi.
anastasia virgo .xlviiij.
anastafius imperator .liij.
anastafius scōs impator .lxii.
anastafius primus papa .l.
anastafius scōs papa .liij.
anastafius tert^{us} papa .lxxviiij.
anaxagoras philosoph^{us} .xxiiij.
ancelmus episcopus .lxxiiij.
andreas apostolus .lxxix.
anglia capitur .xliij.
anglia ad fidem puerit^{ur} .xliij.
anglia in flore .liij.
anglici cum britonib^{us} .lxxviiij.
amicetus papa .xliij.

Annona de celo pluit .lxxvi.
Annona de celo pluit .lxx.
Antheros papa .xliij.
Antiochia conditur .xxvi.
Antigonus rex syrie .xxviiij.
Antonius prim^{us} impator .xliij.
Anthoni^{us} caracalla .xliij.
Anthonius macronius eod. .
Anthonius abbas .xlvij.
Anthonij corp^{us} inuenit^{ur} .liij.
appolonia virgo et mē .xlvij.
appollo .lx.
appollinaris eps .xliij.
appollinaris martyr .lxxix.
apuleius phūs .xlv.
aquaz inundatio .lxxviiij.
aquilla interpret^{ur} .xli.
aquisgrami pegrinatio .liij.
saron primus pontifex .lx.
arathor poeta .xlv.
arabatus rex medoz .xlv.
archadius impator .vi.
archelaus mg^{is} iocratis .xliij.
archita phūs .xliij.
arcturus rex britanie .liij.
argus rex .xliij.
aristoteles phūs .xlv.
aristobolus iudeus .xx.
arnulphus epūs .liij.
arnulph^{us} dux lotho^{rum} .lx.
arnulphus archiepūs .lxxviiij.
arphaxat rex medoz .xlv.
arrius hereticus .xlvij.
assumptio beate marie .xlvij.
astronomi maximi .lxxviiij.
athanasius epūs .xlvij.
athlas astrologus .liij.
attyla rex hunoz .xlvij.
augustus impator .lxxviiij.
augustus epūs .xlvij.
augustus venerabilis .lxxviiij.
enedictus .i. papa .lv.
enedictus .ii. papa .lv.

Benedictus Abbat

Tabula.

Benedictus. iij. papa	lxvi.	Clemēs vij. papa	lxxvi.	Dñie' ordis pdicator	lxix.
Benedictus. iij. papa	lxvii.	Clerus martyr & papa	xl	Donatiste heretici	lxviii.
Benedictus v. papa	lxix.	Cometa apparuit	xlviij.	Dulcius heresiarcha	lxxxi.
Benedictus vi. papa	lxx.	Cometa apparuit	lij.	Abdomade daniel	lxxii.
Benedictus vii. papa	eod.	Cometa apparuit	lvij.	Eclia magdeburgen	lxx.
Benedictus viii. papa	lxxi.	Cometa apparuit	lv.	Episcopatus quinqs	lxx.
Benedictus nonus	lxxij.	Cometa apparuit	lxxij.	Era quid sit	lii.
Benedictus decimus	lxxiii.	Cometa apparuit	lxxv.	Era romanor	lxx.
Benedictus xi. papa	lxxiiii.	Cometa apparuit	lxxvii.	Era grecor	lxx.
Benedictus duodecim	lxxv.	Cometa apparuit	lxxviii.	Era cistianor	lxxv.
Benedictus xiii.	lxxvi.	Comitatus sabaudie	lxx.	Era machometri	lxxv.
Berégarius. i. impator	lxviii.	Cöciliū an. hiocenū	xlvi.	Era alphonfi	lxxi.
Berégarius ii. impator	lxx.	Cöciliū casthagineū	li.	Euaristus papa	lxxi.
Berengari. iii. impator	eod.	Cöciliū aurelianeſe	liij.	Eugenius prim' papa	lxx.
Berégari' qrtus ipator	lxx.	Conciliū lateraneſe	lxx.	Eugenius scds papa	lxx.
Berna ciuitas ipialis	lxxix.	Cöciliū lugdunēſe	lxxi.	Eugenius tert' papa	lxxv.
Bonifacius prim' papa	li.	Cöciliū vienneſe	lxxij.	Eugenius qrt' papa	lxxv.
Bonifacius ii. papa	lv.	Conciliū aſtariēſe	lxxv.	Eusebius papa	lxvii.
Bonifacius tera' papa	lviii.	Cöciliū baſilienſe	lxxviij.	ab ianus papa	lxv.
Bonifacius iii. papa	lviii.	Cöradus vel hugo	lxviiij.	elir primus papa	lxvi.
Bonifacius v. papa	lviii.	Cörad' pm' ipator	lxxij.	Felix scds papa	lii.
Bonifacius sextus papa	lx.	Cörad' scds ipator	lxxvi.	Felix tertius papa	liii.
Bonifacius vii. papa	lxviii.	Cöſtātin' pm' ipator	xlviij.	Felix quartus papa	liii.
Bonifacius octauus	lxx.	Cöſtātin' ij. ipator	xlviij.	Felix quintus papa	lxxviii.
Bonifacius ix. papa	lxxiiij.	Cöſtātin' iij. ipator	lx.	Festum oim scōr	lviii.
Bonifac' archieps	lxxi.	Cöſtātin' qrt' ipator	lx.	Festū purificationis marie	lv.
Bon' vel donnus papa	lxx.	Cöſtātin' v. ipator	lxvii.	Festū uisitatiois marie	lxxvi.
Burgūdiōes orti sūt	lxxiiij.	Cöſtātin' vi. ipator	lxviii.	Festū venerabil' sc̄i	lxxi.
Burgūdi sūt cistiani	il.	Cöſtātin' pm' papa	lxi.	Festū trāſfiguratiois	lxxix.
alixtus. i. papa	xlviij.	Cöſtātin' scds papa	lxviii.	Festū. s. petri ad uincula	li.
alixtus scds papa	lxv.	Cöſcētia pura	lxxviii.	Festū. iij. euāgelistaz	lxxviiij.
Elirtus tertius papa	lxxix.	cōtra pſalutē bñfici.	lxxxi.	Formosus papa	lxvii.
Eleſtinus prim' papa	li.	corpora trū regū	lxxviii.	Flozianus impator	lxvi.
Eleſtinus scds papa	lxv.	corpus gigantis	lxxii.	Frantia in meroze	lxxviii.
Eleſtinus tert' papa	lxxix.	chorizantes	lxxi.	Franciscus minor	lxxix.
Eleſtinus qrt' papa	lxx.	adanſli' regma	liiij.	Frederic' p' ipator	lxxvii.
Eleſtinus qnt' papa	lxxii.	amasus p' papa	il.	Frederic' scds ipator	lxx.
Eredo hereticus	xlvi.	Damaſus scds papa	lxxii.	Frederic' tert' ipator	lxxix.
Clemens primus papa	xl.	Dani idolatriā poſt po	lxx.	Friſia conuertitur	lxx.
Clemens scds papa	lxvii.	Detius impator	xlvi.	ad filius iacob	lxv.
Clemens tertius papa	lxxix.	Demus papa	lx.	ad propheta	lxv.
Clemēs quartus papa	lxxxi.	Deuſdedit papa	lviii.	Gaius impator	lxxij.
Clemēs qntus papa	lxxxiij.	Diluuiū in achaia	viii.	Galba impator	lxx.
Clemens sext' papa	lxxxiij.	Dyocletian' ipator	xlvi.	Geius papa	lxvi.
		Dyoniſius papa	eod.		
		Dagobertus. km.	lxix.		

Catharina rego et martire 47.

Dagobertus papa lxxix.

Tabula.

Galienus medicus	.xlii	aitbanaricus rex	.xlix.	Hella auguriatrix	.lxvii
Gallia tene tota vastat	.lxvi	ambal senior	.xxviii	Hibernia puertif	.lxviii
Galienus imperator	.xlv.	Bambal atrocissim?	.xxx	Hieu propheta	.li.
Gallia ante fuit	.lxvii	Debion heresiarcha	.xl	Hilari? eps pictauieni	.lxviii
Gallus impator	.xlv.	Detacon stoycus	.xxxiij.	hilarius eps arelateni.	.li.
Galericus rex wadaloz	.li	Dector pmogenit? priami	.xii	hildeic? rex moebus	.lxix.
Gasmunda regina	.lvi	Helena rapitur	.xij	hirene? eps lugduneni.	.xl
Gelasius primus papa	.liii	Helena ragina	.xxviii.	hystoria vt cicero dicit	.lij
Gelasius scds papa	.lxv.	Helena mē constantini	.lxvii.	hystoria de idolo	.n
Gerardus epus	.liiii	Helena transfertur	.lxvi.	hystoria libri iudicuz	.eod
Gerardus dux bauarie	.lxv	Helias tesbites	.xv.	hystoria libri ruth	.xij.
Gerardus groet	.lxvii.	Heliodor? intrat templū	.xxx	hystoria. an. libri regū	.xiiij
Germania ad fidē rē.	.lxii.	Helizeus ppheta	.xvi.	hystoria libri esdre	.xij.
German? capuanus eps	.liiii	Helizeus morit	.eod	hystoria libri iudith	.xiiij
Germanus parisiensis	.lv	Helizei ossa trāsserunt	.liij.	hystoria thobie	.xv.
Germanus exulatur	.lxij	Heinricus dux saxoniū	.lxix	hystoria libri exodi	.ix
Gertrudis abbatisa	.lx.	Heinric? pm? ipator	.lxii	hystoria euāgelica	.lxiiij.
Gilla vgo prudētissima	.lxvi	Heinricus scds ipator	.lxxiij.	hieronim? presbiter	.lxix
Gla laus rē edific	.lxvi	Heinricus terti? ipator	.lxviiij.	hieronimus obijt	.li
Gordianus impator	.xlv	Heinric? qrt? ipator	.lxv.	hierusalē pmittete	.lxviiij.
Gothoz regnū cessat	.lxiii	Heinricus. v. impator	.lxix	hierusalē capta fuit	.lx
Gratianus mōchus	.lxvii	Heinricus. vi. impator	.lxxi	hierusalē restaurat	.lx
Grando maxima	.lxviii.	Heinric? .vij. impator	.lxxiiij	hierusalem destruit	.lxx
Greci peunt miserabiliter	.xii.	Heinric? iota theolog?	.lxxvi.	hierusalē reedificat	.lxiiij
Gregori? eps lingonien	.lv	Heinricus de bassia	.eod.	hieremias ppheta	.lx
Gregori? thuronensis	.lxvi.	Heradit? cerebrosus	.lxiiij	hieremias in egipto	.lx
Gregori? fili? gordiani	.lvi.	Herastirat? medicus	.lxviiij	Holofernes princeps	.lxiiij
Gregori? nazāzenus	.lxviii.	Hercules anteū vicit	.x	homerus poeta	.lxvi.
Gregori? magn? papa	.lxvii.	Hercules iliū vastat	.xi.	honan filius iude	.lxviiij.
Gregori? secundus papa	.lxii.	Heresis phariseoz	.lxxiij.	honoldus rex baptizat	.lxv
Gregorius terti? papa	.lxii.	Heresis nicholaitaz	.xl	honorius prim? papa	.lxij
Gregori? qrtus papa	.lxv.	Heresis acephaloz	.liij.	honorius scds papa	.lxvii
Gregorius qntus papa	.lx.	heresis wicleff? z hus	.lxvii.	honorius tertius papa	.lxix
Gregorius. vi. papa	.lxiiij	heresis adamitaz	.eod.	honorius qrt? papa	.lxxiij
Gregorius. vij. papa	.lxviiij	heresis ymaginū	.lxij	hus z hul	.x
Gregori? .vij. papa	.lxviiij.	heresis felicianā	.lxiiij	hus filius nactor	.x
Gregori? non? papa	.lxx.	heresis berengarij	.lxxiij	honorius impator	.lx
Gregori? decim? papa	.lxxi.	heribertus archieps	.lxxi	hozmisda papa	.lxiiij
Gregori? vndecim? papa	.lxxvi.	hermes trismegestus	.lxv.	horribile factum	.lxiiij
g. ego. duodecimus papa	.eod.	hermes trāslatus	.lxvi.	hospicius	.lxvii
grossa tempora z rudia	.vi.	hermigildus	.lxviiij	hostiensis ciuitas dicit	.lx
guilhelmus abbas	.lxxiij	herodor? historiograph?	.lxviiij	hugo cluniaceni. abbas	.lxvii
guilhelmus puer	.lxviiij	hesūli? tragediograph?	.eod.	hugo de scō victore	.lxv

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including a large initial 'G' and some illegible text.

Tabula

Annus in memoriam .64.

iacob filius isaac	.viii	Johes rursburch	lxxvi.	Jubileus instituitur	lxxvij
iacob moritur	.xi.	iobes dux burgūie	lxxvii	iubileus mutatur	lxxv
Jacobus minor apłus	.xxix	Johes de capelirano	ead.	iubileus muratur	lxxx.
Jacobus maior apłus	xxxviii.	iobāna regina frācie	lxxxi	iubileus celebratur	ead.
Janus rex ytalie	.x.	Johānes balestarij	lxxvii	iudas machabeus	xxx.
Japhet filius noe	iiii.	Johānes foreth	lxxix.	indea tributaria fit	xxxi.
Jechan filius hebet	.v.	Johānes prim ^{us} papa	.liij	judaei devastāt p̄vincias	.xli
Jeremias propheta	.xx.	Johānes scōs papa	.lv	judaei plures	li.
Jericho extruitur	.xv	Johānes terti ^{us} papa	lvi.	judaei expellunt	lxxxiij.
Jhesus sidrach	.xxix	Johānes .iiii. papa	.lix	judaei cōbusti fuerūt	lxxxiij.
Jhesus christus nascit	.xxxv	Johānes .v. papa	lx.	judaeus quidam	lxxxi
Ignatius doctor glosus	liij.	Johānes .vi. papa	lxi.	iodocus heremita	lii.
Impium biptitū fit	liiij.	Johānes .vij. papa	ead.	iulianus occisor parētū	.xl
Impium transfertur	.lx	Johānes .viii. papa	lxxvii	iulianus impator	xlviij.
Impatores romani	xxxiiij	Johānes non ^{us} papa	lxxvii	iulinus cesar	xxxiij.
Innocētius prim ^{us} papa	.l.	Johānes decim ^{us} papa	lxxix	iulius papa	xlviij
Innocētius secundus papa	lxxvi	Johānes .xi. papa	ead.	iustina impatrix	ead.
Innocētius tertius papa	lxxix.	Johānes duodecim ^{us}	ead.	iustinian ^{us} pm ^{us} ipator	liij.
Innocētius quartus papa	lxxxi	Johānes .xiiij. papa	.lxx	iustinian ^{us} .ij. ipator	lxi
Innocētius quintus papa	lxxxiij	Johānes .xiiij. papa	ead.	iustinianus iterato	ead.
Innocentius .vi. papa	lxxv	Johānes .xv. papa	ead.	iustinus pm ^{us} ipator	liij.
Innocētius .vij. papa	lxxvii	Johānes .xvi. papa	ead.	iustinus .ij. ipator	lvi
Innocentius .viij	lxxix.	Johānes .xvii. papa	ead.	iustinus phis	xlviij
Inuētio sancti michaelis	.liij	Johānes .xviiij. papa	lxxi	iuuenalis	liij
Inundatio pluviz	lvij	Johānes .xix. papa	.eo.	karolus magnus	lxxv
Ioachim & ana darēt	xxxiij.	Johānes .xx. papa	ead.	karolus .ij. ipator	lxxvii
Iob vir sanctus	.ix.	Johānes .xxi. papa	lxxxiij	karolus .iiij. ipator	ead.
Johānes baptista nascit	xxxiij.	Johānes .xxii. papa	lxxxiij.	karolus .v. ipator	lxxxiij.
Johānes baptista decollat	xxxiij.	Johes .xxiiij. papa	lxxxiij.	karolus rex frantie	lxxix.
Johanes euāgelista	.xl.	Johel. pheta	lxxvii	karolus marcellus	lxxij.
Johanes chrisostomus	.l.	Jonas pheta	lvij	karolomanus	lxxij.
Johānes heremita	.xlx	Jonicus filius noe	.v	karolina stirps	lx.
Johānes damascenus	.liij	Jordan ^{us} theutonic ^{us}	lxxxiij	karolphus	lxxij.
Johānes elemosinarius	lvi.	ioseph filius iacob	.viij	katherina dgo & mē	xlviij
Johānes tungrensis	lviiij.	ioseph venditus est	viiij.	katherina de semis	lxxv.
Johānes anglicus	lvij.	ioseph moritur	.ix	karolus dux burgūdie	.xc
Johānes scotus	lxxvii	ioseph spōsus marie	xxxiij	acedemō pdif	.x
Johānes scotus	lxxxiij	ioseph ^{us} historiogph ^{us}	xxxiij.	acedemōiozignū	xiij.
Johānes andree	lxxxiij	iouinianus impator	xlviij.	Lacedemones sunt	xcxxv.
Johānes gerson	lxxvii	Israhel in flore	.xiiij	Lana de celo pluit	xlviij.
Johānes cassianus	.li	israhel finerege	lvij.	Lantfrancus eps	lxxxiij
Johānes de tpijs	lxxvi.	iuba rex iugulatur	xxxiij.	Lacea dñi repif	lxxv
Johānes monteull	lxxxiij			Lapis grādis cecidit	lxx.
Johānes de rupescissa	lxxv.				

Tabula.

Laomedon rex troye	xi.	Lodouic' .iij. ipator	lxxiiij.	Martinus papa quartus	lxxxiij.
Laudo papa	lxviiij.	Lodouicus rex francie	lxxxi.	Martin' papa quint'	lxxcviij.
Laurantius martyr	xlvi.	Lodouic' oliz rex fracie	lxxxiij.	Martinus cronograph'	lxxxi.
Leander gothos puerit	lvi.	Lodouic' dur arelati	lxxcvij.	Martinus eps thuronei	xlvi.
Lector quida paulus	lxxv.	Londalus vir sanctus	lix.	Martius apostolus	xxxi.
Leo primus papa	lij.	Lotharius pm' ipator	lxvi.	Martias apostolus	ccv.
Leo secundus papa	lx.	Lotharius .ij. ipator	lxix.	Martildis comitissa	lxxiiij.
Leo tertius papa	lxi.	Lucanus poeta	xxxviij.	Maurici' cu socijs suis	lvi.
Leo quartus papa	lxxij.	Lucas euangelista	xxxix.	Mauricius impator	lxvii.
Leo quintus papa	lxxviij.	Lucretia femina nobil	xxiiij.	Maur' discipuls bndicti	lx.
Leo .vi. papa	lxxx.	Lutius impator	xlvi.	Mariminus episcopus	xl.
Leo septimus papa	ccv.	Lutius primus papa	ccv.	Mariminus impator	xlviij.
Leo octauus papa	lxxx.	Lutius secundus papa	lxvi.	Maximus episcopus	l.
Leo nonus papa	lxxij.	Lutius tertius papa	lxxviij.	Meander lamartites	l.
Leo primus impator	lij.	Ludgerus eps	lxxij.	Mediolana conditur	xxv.
Leo secundus impator	lxi.	Ludiscenici instituunt	xxv.	Melchisedech rex	xlviij.
Leo degarius eps	ccv.	Ludolph' cartusien	lxxxiij.	Melchisedech rex	vii.
Leonhardus leniocei	liiij.	Ludus scaoz repitur	xxij.	Menander comicus	xxvi.
Leonhardus heremita	lvi.	Lugdunum pdit	xxxiij.	Menodemus phus	ccv.
Leonti' psularis martyr	xlvi.	Luna in sanguinet.	lxi.	Menelaus	xxx.
Leontius	xlvi.	Luppold' dur austrie	lxxvi.	Meretrix infantes pepit	lii.
Leonida rex spartanoz	xxiiij.	acedoni regnu	xxviij.	Merlinus nascit' de incubo	li.
Leopides pf origenis	xlviij.	acrin' impator	xlviij.	Merodach p' rex babilie	xix.
Leonilla martyr	xlvi.	Maguntia affligit	lxvi.	Massala poeta	xxxiij.
Leonina ciuitas	lxvi.	Maguntia capitur	lxxxiij.	Michael impator	lxviij.
Letania maioz instituit	lvij.	Maiol' abbas cluniace	lxix.	Michael templu pstruit	lxij.
Leui filius iacob	viiij.	Malachias vir sanctus	lxv.	Micheas ppheta	xv.
Leui pf oim leuitaz	viiij.	Manicheoz heresis	xlvi.	Micheas tra iherlm	xxviij.
Lex datur in monte sya	x.	Marcus agrippa	xxxiij.	milo de angle' dur	lxviiij.
Lya vxoz iacob	viiij.	Marcus actoni' ipator	xlj.	mimicus rex britonu	ccv.
Liberpater vinu inuenit	x.	Marcus secundus papa	xlviij.	minerua	viiij.
Liber leuiticus scribit	ccv.	Marcellinus papa	xlviij.	minutia virgo	lxi.
Liber nueroz pmulgat	ccv.	Martion hereticus	xlj.	misael	xxi.
Liber regu secundus	xxij.	Maria virgo nascit	xxxiij.	mirabilia contigerunt	lxxiiij.
Libroz impressores	lxxxix.	Maria magdalena	xl.	mitridates rex ponti	xxiiij.
Libraria comburitur	lxxxiiij.	Maria egiptiaca	xlvi.	moyses nascitur	x.
Ligurgus phus	xvi.	Maria de oegnes	lxxxix.	monarchia assyrioz	v.
Linus papa martye	lxxxix.	Marcion hereticus	xlj.	monarchia grecoz	xxviij.
Lipard' discipuls remigij	liiij.	Martba soroz magdalene	xl.	monarchia persarum	xxiiij.
Lodouic' prim' ipator	lxv.	Martbella pedisequa	lx.	monarchia romanoz	lxxxiiij.
Lodouic' scds impator	lxvi.	Martinus papa pm'	lix.	monasteria sollennia	lxxiiij.
Lodouic' .iij. impator	lxxviij.	Martin' papa secundus	lxxviij.	monasteriu sci bndicti	lxxiiij.
		Martinus papa tertius	lxxxix.	mons quida maximus	lxxxix.

Tabula.

monstr' habens caput	lxviiij.	Ogerus dux danor	lxvi.	Ozee propheta	xxvij.
monstr' in italia	lxv.	Olda pphetissa	xx.	Ozee rex israel	xxvij.
monstr' due mulieres	lxvii.	Olimpias prima	xxvii.	Ozr pontifex	xxij.
mortalitas maxima	lxv.	Olimpias mē alexādrī	xxvii.	Ozias vel azarias	xxvij.
mures infinite	lxviiij.	Omogirus primus rē	ix.	achomius vir scū s.	xlviij.
abuchodonosor	xxi.	Onefin' eps ephesior	xxxix.	achomius monachus	l.
arciffus ptiarcha	xxiiij.	Oneus rex assyrior	xxiiij.	Pasivutus monachus	xlviij.
Naum ppheta	xxviiij.	onias pontifex	xxvii.	Palladius episcopus	li.
Naufa quidam	lxv.	Onyas fili' simeōis	xxviiij.	Palmatus mē cum prore	liij.
Nacemias	xxiiij.	Onyas magnus	xxxix.	Pantlenus stoycus	xlviij.
Nemrot' princeps	v.	Onyas pius	eoō.	Panthalcon martyre	xlviij.
Nero impator	xxix.	Ophir filius heli	xxiiij.	Papias ioannis auditor	xlviij.
Nerua impator	xl.	Orati' flacc' poeta	xxiiij.	Papias	lxvi.
Nestorius hereticus	li.	Ordo sancti bñdicti	liij.	Papirus romanus	xxvii.
Nichoforus impator	liiiij.	Ordo cluniacens'	lxviiij.	Parisius miraculū otigit	lxviij.
Nicholaus eps	xlviij.	Ordo cartusien'	lxviiij.	Pascalis primus papa	lxv.
Nicolaus primus papa	lxvi.	Ordo cistellen'	lxv.	Pascalis secundus papa	lxv.
Nicolaus secundus papa	lxviiij.	Ordo cisterciens'	lxviiij.	Pascalis vir sanctus	liij.
Nicolaus tertius papa	lxviiij.	Ordo templarior	lxv.	Passagium magnum	lxviiij.
Nicolaus quartus papa	eoō.	Ordo sancti io. bap.	lxviiij.	Passagium grande	lxviiij.
Nicolaus quint' papa	lxviiij.	Ordo guilhelmitar	lxviiij.	Pastores pecorum	lxv.
Nicolaus de lyra	lxviiij.	Ordo dñor' theutōicor	lxv.	Patritius episcopus	xlviij.
Nicostratus dyaconus	xlvi.	ordo scē trinitatis	lxv.	Patritius magnus pater	l.
Ninus prim' rex assyrior	vi.	Ordo cruciferor	lxv.	Patritius martyre	xlvi.
Ninus quartus rex assyrior	viiij.	Ordo celestinoz	lxviiij.	Patroclus martyre	xlviij.
Ninine destruitur	xx.	Ordo premōstraten'	lxv.	Paula senatrix vidua	xlviij.
Nobilitas qñ incepit	v.	Ordo canōicus	lxviiij.	Paulinus episcopus	li.
Nobilis martyre	xlviij.	Ordo nouor' militū	lxviiij.	Paulus 7 therēti' romāi	xxix.
Normandia puertitur	lxviiij.	Ordo saluatoris	lxv.	Paulus apostolus	xxviiij.
Noruegia puertitur	lxviiij.	Ordo grandimotēi	lxviiij.	Paulus prim' heremita	xlviij.
Nouatus presbiter	xlvi.	Ordies. iiii. medicātiū	lxv.	Paulus simplex	xlviij.
Nouatus martyre	xlviij.	Origēes doctor egregi'	xlviij.	Paulus dyaconus	liij.
Numa pompilius	xx.	Orosius	l.	Paulus primus papa	lxviij.
Numitor rex italie	xxviiij.	Os inferni	xxiiij.	Paulus secundus papa	lxviiij.
beth de tribu iuda	xiiij.	Ostertus leodiensis	lxviiij.	Pauperes de lugduno	lxviiij.
ccasio troyanor tel	xiij.	Ossa samuelis pphete	l.	Phacee rex israel	xxviiij.
Ochofias rex israel	xx.	Oswaldus eps	lxv.	Phaceia rex israel	xxviiij.
Ocho impator	xxix.	Othoniel iude	xiij.	Phalech filius heber	l.
Ochus rex persar	xxviij.	Otto primus impator	lxv.	Phara virgo sancta	lxviij.
Octavianus impator	xxviiij.	Otto secundus impator	lxv.	Pharao nefres rex	ix.
Octava assumptionis	lxviij.	Otto tertius impator	eoō.	Pharao amonophis	ix.
Odericus vir sanctus	lxviiij.	Otto quartus impator	lxviiij.	Pharao boctoris	ix.
Odido abbas cluniacēi	lxviiij.	Ouidius naso poeta	xxviiij.	Phares filius iude	viiij.

Minus scriptum fol. vij.

Tabula.

Pharao comes	lvii.	Petrus de tharētesia	lxx.	Prim ^o & felician ^o m ^o tes	xlviij.
Pharus turris in mari	xxv. i.	Petrus de eliacō	lxxvii.	priscillianus ep̄s	xlvi.
Pharoneus rex argiuoz	v. ii.	pilat ^o pcurator iudee	xxvi.	priscus tarquinus rex	xxi.
Par vniuersalis	xxxix.	Philemon ph̄s	xcvi.	priscus martyr	xliv.
Par ecclesie reddita	xxvii.	Philo iudeus	xxviii.	priscus martyr	xlvi.
Par prima ecclesie	xlvi.	Philipp ^o rex macedo	xxvi.	pruatus martyr	xlviij.
Delagius primus papa	lvii.	Philipp ^o syrie rex	xxxii.	probus impator	xlvi.
Delagius secundus papa	lvii.	Philipp ^o ap̄tus	xxxix.	drochas filius	xxvii.
Delagius hereticus	.i.	Philippus ep̄s	xlviij.	processus martyr	xxxix.
Deregrinus episcopus	xlviij.	Philipp ^o pm ^o ipator	xlvi.	prodigia magna	xxviiij.
Deregrin ^o quidā occidit	lxxi.	Philipp ^o .ii. ipator	lvii.	prodigia plura	xxxix.
Dermenides ph̄s	xxviii.	Philippus .iii. ipator	lxxix.	prosper episcopus	liij.
Derpertuus episcopus	liij.	Philonetoz rex	xxx.	prothasius martyr	xlvi.
Persecutio p̄ia ecclesie	xxxix.	Phinees pontifex	.li.	prothus & iacinctus	xlviij.
Persecutio sc̄da ecclesie	xl.	Phinees filius heli	xlviij.	proximus presbiter	lv.
Persecutio tertia ecclesie	xli.	Pipinus .i. rex francoz	li.	prudentius poeta	.i.
Persecutio quarta ecclie	lxii.	Pipin ^o filius karoli	lxviij.	ptolomeus forber rex	xxx.
Persecutio quinta ecclie	xlviij.	Piscis marinus	lxxii.	ptolomeus alexander	xxxv.
Persecutio sexta ecclie	xlviij.	Pitogoras ph̄s	xxii.	ptolomeus cleopatra	eo d.
Persecutio septima ecclie	xlvi.	Pius primus papa	xxi.	ptolomeus dyonisius	eo d.
Persecutio octaua ecclie	xxvi.	Pius secundus papa	lxxxix.	ptolomeus rex egipti	xxvii.
Persecutio nona ecclie	xlvi.	Placella virgo	xlvi.	ptolome ^o philadelp ^o	xxv.
Persecutio decima ecclie	eo d.	Plaga horribilis	lxvi.	ptolomeus euergetes	xxviiij.
Persecutio vndecima ecclie	xlviij.	Plato ph̄s	xxv.	ptolomeus philopator	xxviiij.
Persecutio duodecima ecclie	eo d.	plautus eloquens	xxx.	publius romanus	xlviij.
Persecutio itez in affrica	liiij.	plinius secundus orator	xl.	publius licinius romanus	xxi.
Pesilentia maxima	xxxi.	plotius teroz	xxxv.	puella quedā .xii. annoz	xlvi.
Pesilentia magna	lxxviiij.	pluralitas b̄nficioz	lxxii.	puella h̄uit quicquid vulnera	xc.
Pesilentia grauis	xxvii.	plultarcus ph̄s	xl.	puer quidam iudeus	xlvi.
Pesilentia sacri ignis	lxxvii.	policarpus ep̄s	xlviij.	pueri quidam de almania	lxx.
Petreus se perfodit	xxv.	pompeius trogus	xlviij.	pueri sancti michaelis	lxxix.
Petrocella filia sci petri	lxxviiij.	pōpeius marcell ^o cō.	eo d.	pugna sancta oritur	lvi.
Petronius episcopus	li.	pōtianus martyr	eo d.	phul ^o ex assyriozum	xxv.
Petrus ap̄s & papa	lxxviiij.	pontianus papa	xlviij.	Quadratus ep̄s	xl.
Petrus martyr	xlvi.	porphirius ph̄s	xlvi.	Quattuor coronati	xlvi.
Petrus damascenus	lxii.	portentū ignis in celo.	lxxv.	Quintius reper ^o in rure.	xxviiij.
Petrus damianus	lxxvii.	possessio ecclesie	xlviij.	Quintius romanus	xxxij.
Petrus alphonfus	lxxv.	potētian ^o disci .s. pe.	xxxix.	Quiriacus ep̄s & m ^o	xlviij.
Petrus abelardus	lxxvi.	praxedis virgo	lxxviiij.	Quirinus martyr	xlvi.
Petrus lombardus	lxxvii.	praxedis quieuit	xlviij.	Quintius m ^o tribunus	xl.
Petrus comestoz	lxxvii.	predestinatoz heresis	.li.	Quintus curtius ph̄s	xxvi.
Petrus tharentasien ^o	lxxvii.	preiect ^o & marin ^o m ^o tes	lxi.	Quintus scipio romanus	xxxij.
		priam ^o quidā nobilis	xlvi.		

Tabula

Maab vxor salomon	xi	Sadoch de tribu iuda	xxvij	Scisma quartū ecclie	li
Machud' dur friso	lxiij	Sadrus rex assyrioz	ix	Scisma quintū ecclie	liii
Madegundis regina	lvi	Saberga abbatisa	lviiij	Scisma .vi. ecclie	liij
Mafin rex syrie	xxvij	Salathiel dur istabel	xxij	Scisma septimū ecclie	lii
Mixa virgo	eoō	Sale in linea christi	v	Scisma octauū ecclie	lxx
Rebecca mater iacob	vij	Salmon filius naafon	i	Scisma nonū eccl e	lxxi
Reformatō prima	lxxvij	Solomon rex pacis	xij	Scisma decimū ecclie	lxx
Reformatio magna	lxxix	Salmasser rex assyrioz	xix	Scisma yndecimū ecclie	lxx
Reges iuda incipiunt	liij	Salustius crispus	xxiiij	Scisma duod. ecclie	eoō
Reges israel incipiunt	xiiij	Samaria condit	xx	Scisma .xiii. ecclesie	lxxi
Regina saba	xij	Samson iudex	xij	scisma .xiiii. ecclesie	lxxii
Reginulpha virgo scā	lx	Samnites	lvi	scisma .xv. ecclesie	lxxiii
Regma	iiij	Samson ephs	xij	scisma .xvi. ecclesie	lxxv
Regnū iudee restituit	lxxij	Samuel iudex	xij	scisma .xvii. ecclesie	eoō
Regnū tartaroz cepit	lxxix	Sanctinus eps	xl	scisma .xviii. ecclesie	lxxv
Regulus episcopus	xl	Sangar iudex	xi	scisma .xix. ecclesie	lxxvii
Regulus rex babilonie	xxij	Sanguis de celo fluxit	lxxij	scisma .xx. ecclesie	lxxviii
Remigius epūs remen	liij	Sanguis de imagine	lxxiiij	scisma .xxi. ecclesie	lxxviii
Rethared' rex gothozum	lvi	Saraballa templū	xxvi	scisma .xxii. ecclesie	lxxvi
Rex affrice	lxxix	Sarai vxor abrahā	vii	scisma .xxiii. ecclesie	lxxvii
Richardus viuduū	lxxij	Saraias pontifex	xxi	scisma oritur in impio	lxxix
Richardus de scō victō	lxxvi	Sardanapallus rex	xxvii	scitaz regnum oritur	vi
Riphat filius gomer	iiij	Saraceni de affrica	lxxvi	scotica gens orit	xxix
Robertus rex francie	lxxix	Saraceni proficiunt	lxxii	scurrinus abbas fuldēf	lxxii
Robam rex iuda	lxxij	Saraceni q dñabant	lxxix	sebastianus martyre	xlvi
Rodoaldus episcopus	lxxx	Saruch filius rei	vi	secta chorifantiū	lxxvi
Rodus insula capis	lxxiiij	Sagag rex egipti	xiiii	secundus phūs	xl
Roma in merore	xxix	Saturn' eps tholosan'	xl	sedechias rex	xxi
Roma capitur a gothis	l	Saturnus rex ytalie	xi	sedecim milia mīm	xlviij
Romanus papa	lxxviii	Sauinianus eps	lxxix	sedes cardinalium	lxxi
Romani saracenos rē	lxi	Sauinianus papa	lxxviii	sella vxor lamech	iii
Rome ciuitatis incole	lxxiiij	Saul pm' rex israel	lxiiij	sela filius iude	viii
Ruben primogenitus	viii	Saulus pfernitur	lxxviiij	seleucia ciuitas pdit	xxvi
Rupertus imperator	lxxvi	Saxonia conuertit	lxxvii	seleucus rex syrie	lxxvii
Roma destruitur	lvi	Scacoz ludus repitur	lxxii	sellum rex israel	lxxviii
aba filius chus	iii	Sceptoz iuda aufert	lxxiiii	sellum pontifex	xx
Saba	iii	Scipio flaminus	lxxix	sem filius noe	iii
Sabatha	iii	Scipio africanus	lxxx	semeias clarus habet	lxiii
Sabathaca	iii	Scipio nafia	lxxxii	semitamis assyrioz rex	vii
Sabusardach rex babil	lxxii	Scipio seipz iugulauit	lxxxiiij	sempronianus mē	lxxvi
Sabellius hereticus	lxxvi	Scisma pmū in ecclia	xlj	sempronius roman'	lxxviii
Sabina martyre	xlvi	Scisma pm ecclie	lxxviii	sempronius valerius	lxxix
Sadoch pontifex	lxix	Scisma tertiu ecclie	lxxix	seneca stoycus	lxxx

Tabula.

Sennachrib rex	.xix.	Siluerius papa	lv.	Solita pericula plura	.lxxvii.
Seno impator	lii.	Siluester pm ^o papa	.xlvij.	sophia nobilis matrona	.xliij.
Senones galli	.xxiiij.	Siluester scds papa	.lxxi.	sophocles poeta	.xxviiij.
Septem machabei	.xxx.	Siluester .ij. papa	.lxxij.	sophonias propheta	.xli.
Septem sapientes	.xix.	Siluius rex italie	.xiiij.	sores primus rex egipti	.xlv.
Septem dormientes	.xlv.	Simachus iterpres	.xliij.	sostratus phaz constructio	.xxv.
Septem doz euigilat	li.	Simachus patrica	liij.	sotlor papa ⁊ martyr	.xliij.
Septuaginta isptes	.xv.ij.	Simeo archieps	.xlvij.	spartani	.xv.
Serapia martyr	.xij.	Simon comes	.lxxx.	Speculum hystoriale	.lxxx.
Serapion martyr	.xlv.	Simo iust ^o potifer	.xxviiij.	spes virgo ⁊ martyr	.xliij.
Serapio p ^r .x. moco	.xlvij.	Simo filius onie	.xxx.	spinea corona dñi	.lxv.
Serapis rex	.viiij.	Simo fili ^o mathatie	.xxxi.	spiritus sanct ^o sup aplos	.xxviiij.
Sergi ^o primus papa	.lxi.	Simon magus	.xxxij.	spus guidonis multa	.lxxxviiij.
Sergi ^o scds papa	.lxvi.	Simon ⁊ iudas	eo ^o .	stanslaus epus	.lxxx.
Sergi ^o terti ^o papa	.lxviiij.	Simon cleophe	.xl.	statua marmorea	.lxxx.
Sergi ^o quartus papa	.lxxi.	Simplicius papa	liij.	Stella magna in oriente	.lxi.
Sergi ^o ep ^s plagat ^o e	.lxiiij.	sigismundus spator	.lxxxviiij.	stephanus prim ^o papa	.xlv.
Serorinus martyr	.xli.	simphorianus m ^e	.xlvij.	stephanus scds papa	.lxviiij.
Seruati turgroz eps	il.	simpronianus m ^e	.xlvij.	stephanus tertius papa	eo ^o .
Seruile bellu i sicilia	.xxxi.	findulphus psbiter	lvi.	stephanus quartus papa	.lxx.
Seruit ^o ppli israhel	.ix.	sine iudice	.xij.	stephanus quintus papa	.lxxviiij.
Serui ^o tullius ron ^o	.xxij.	sine rege	.xviiij.	stephanus sextus papa	.lxxviiij.
Serui ^o flaccus ron ^o	.xxxi.	synodus nicena	.xlviiij.	stephanus septim ^o papa	.lxxviiij.
Seru ^o fuoz dei titul ^o	lviiij.	synod ^o psatinopolita.	.xlx.	stephanus octauus papa	.lxx.
Seuera abatissa	lix.	synodus ephesina	li.	stephanus nonus papa	.lxxviiij.
Seuerin ^o archieps colo	il.	synodus calcedonesis	.liij.	stephanus prothomartyr	.lxxviiij.
Seuerinus papa	.lix.	synodus psatinopo.	lv.	stephanus ep ^s leodiens	.lxxviiij.
Seth filius adam	.iiij.	synod ^o psatinopolita.	lv.	stephanus prim ^o rex yngarie	.lxx.
Sethzelo vir scis	.lxxvi.	synodus septima	lxiiij.	stephanus leodisi abbas	.lxxij.
Sybilla samia	.xi.	synodus octaua	.lxxviiij.	stephanus abbas cisterci	.lxxv.
Sybilla delphica	.xi.	syracusa conditur	.xix.	stephanus sanctus pater	.lxxx.
Sybilla frigia	.xiiij.	syritius papa	li.	Stigma xpi qdaz mlt	.lxxxvi.
Sybilla erithrea	.xviiij.	sixtus primus papa	.xli.	strages hostium	.xix.
Sybilla samia	.xx.	sixtus secundus papa	.xlv.	studium yniversale	.lxviiij.
Sybilla cumana	.xxiiij.	sixtus tertius papa	li.	sue vxoz iude	.viiij.
Sybilla helespota	.xxiiij.	sixtus quartus papa	.xc.	sulpitius biturensis	.lviiij.
Sybilla turbitina	.lxxviiij.	socrates pbs nasci	.xxiiij.	sulpitius se uerus	l.
Siccitas magna	.lxxvi.	sol decē lineis reuertit	.xix.	summa occisoz de persis	.lxxviiij.
Sidon deletur	.lxxvi.	sol in celo immobil stat	x.	suphene de iaphet	v.
Sigibert ^o filius reg ^s	lix.	sol obscuratur	.lxiiij.	superiores almami	.lxxxi.
Signa horribilia	lv.	sol obscuratur	.lxxviiij.	aternaculu preparaf	x.
Signy erue apparuit	.lxv.	soles duo apparuet	.lxxv.	acitus impator	.lvi.
Signa mltā pceffert	.lxv.	sollennis epus	liij.	Taliarandus	.lxxxv.
folias ap ^o macedonia	.xxxix.	solinus sydon ^o doctor	.lv.	Talmud iudeorum	l.

Tabula.

Thare pater abraham	vi.	Therentius romanus	xxix.	triphon puer	xlj.
Tharquinus supbus	xxij.	Therentius comicius	xxx.	tripolis capitur	lxxij.
Tharsis a quo cilices	v.	Terra sancta	lxxij.	triphon rex syrie	xxxi.
Thartari pmissione	lxxvi.	Terremotus maximus	li.	tr oia vastatur	xij.
Thartari deuastant	lxxx.	Terremotus continui	li.	troianum bellum	xij.
Thartari inuadunt	lxxij.	Terremotus maximi	lxxv.	troianus impator	xl.
Tauranus rex asyrioz	xi.	Terremotus ingui	lxxij.	trois in dardania	xi.
Taurinus episcopus	xl.	Tetullianus africanus	xlj.	trophinus eps.	lxxx.
Tecla sancta virgo	xxxix.	Tiberius filius	xx.	trophina vxor decij	xlj.
Teglatphalasar rex	xxvij.	Tiberius impator	lxxx.	tubal	ij.
Theliphorus papa	xlj.	Tiberius graccus	lxx.	tubalchayn malleator	eo d.
Terexio rex sicpionioz	vij.	Tiberius igds impator	lv.	tuellinus rex vngatoz	lxxij.
Tempora grossa	vi.	Tiburcius martyr	xlviij.	tunica dni reperitur	lvij.
Templū salomonis	xiiij.	Timotheus hereticus	li.	thurci de montibus	lxxij.
Templū incenditur	xxi.	Timotheus epus	xlj.	thurci dolo quidem	lxxx.
Templum fundatur	xxij.	Thytus capitur	lxxv.	turris babel	v.
Templum purgatur	xx.	tytus dyaconus	lxxx.	tubal	v.
Templū sancte sophie	lvi.	tytus epus cretensiu	eo d.	acat imperium	lxx.
Templū destruit	lxxij.	tytus filius vespasiani	lx.	agosus prefectus	lxxvi.
Templū in egipto	xx.	titus liuus tragediaz	lxx.	Valens imperator	xlj.
Tempa sanguinolēta	lxxij.	titus liuus hystoriacus	eo d.	Valentinianus impator	lxxvij.
Tempora cruenta	lxxvi.	titus publius romanus	lxxij.	Valentinus hereticus	xlj.
Epa peccaminosa	lxxx.	titus quintus	eo d.	Valentinus papa	lxx.
Epa mltuz supstitiosa	eo d.	thobias moritur	xx.	Valerianus martyr	lxxij.
Epa satis turbulenta	lvi.	togorma filius gomer	ij.	Valerianus martir	xlviij.
Peestas maxima	lxxvi.	tola iudex	xij.	Valerianus impator	xlj.
Tempus effeminatū	lxxij.	thomas apostolus	lxxx.	Valerius maximus	lxxx.
Theodotion interpres	xlj.	thomas de aquino	lxxvij.	Valerius graccus	eo d.
Theodol' eps sedunens	lxxij.	thomas eps	eo d.	walbertus vir sanctus	lxxvij.
Theodolus martyr	xlj.	thomas cathuariens	lxxvij.	walpurga virgo sancta	lxxvij.
Theodoricus arrianus	liij.	tholetum ciuitas	lxxv.	Varro doctissimus	lxxij.
Theodericus rex	lv.	Tranquillinus	xlvi.	Vaticinium quoddam	lxxij.
Theodardus abbas	lxx.	translatio marie magd	lxxij.	Vedastus atrebacens.	liij.
Theodora martyr	xlj.	translatio plur. moz	lxx.	Venetie i padua	xij.
Theodorus eps syrie	li.	translatia sanctor	lxxi.	Venetiaz ciuitas	liij.
Theodor' pm' papa	lx.	translatio imperij	lxxv.	Ventus magnus fuit	lxxvij.
Theodor' icds papa	lxxvij.	translatio nicolai epi	lxxvij.	Ventus horribilis	xx.
Theophilus eps	xlj.	transmigratio	xi.	Vespasianus impator	lxxx.
Theophilus eps	xlj.	tres pueri piciuntur	eo d.	wernerus puer sanctus	lxxxij.
Theophilus	xlvi.	tres soles in celo	lxxxij.	wenzelaus princeps	lxx.
Theophil' qui se dialy	lv.	tres soles visi sunt	lxxxvij.	wenzelaus impator	lxxxvi.
Theodosius impator	xlj.	tribuni	lxxij.	wesiphalia incipit auerti	lxx.
Theodosius ij. impator	lxxij.	trifarius cursus	lxxvij.		

Tabula.

ibertus vir sanctus	.lxix.	Urias propheta occidit	.xxi.
ictozinus	.xvi.	Ursinarius presul scus	.lxxii.
Victoanus	.xlvij.	erfes rex assyrioz	.viii.
Victorianus proconsul	.liii.	erfes rex plaz	.xxiiii.
Victor miles	.liii.	Xpistoserus papa	.lxxviii.
Victor primus papa	.xliii.	Xpūs dñs nascitur	.xxxv.
Victor secundus papa	.lxxii.	auan a quo greci	.v.
Victor tertius papa	.lxxiiii.	dolatria oritur	.vi.
Victor	.xlvj.	yesabel vxor abab	.xv.
Victor cum pluribus	.liii.	ynach' prim' rex argiuoz	.viii.
Victor eps capuanus	.lv.	yojada pontifex	.xv.
Victoria virgo & martyr	.xlv.	ypolitus martyr	.xlv.
Victoria miraculosa	.lxxx.	yrach filius enoch	.ii.
Vigilius antiochenus	.li.	ysaac filius abraham	.vii.
Vigor botacensis	.liii.	ysaac moztur	.viii.
Wilhelmus heremita	.lxxvii.	ysachar filius iacob	.xvii.
Wilhelmus parisiensis	.lxxx.	ysaias nobilis propheta	.xviii.
Wilhelmus impator	.lxxi.	ysaias m'yo coronatur	.xx.
Willibrodus episcopus	.li.	ysis regina egipti	.xvii.
Vincentius martyr	.xlvj.	ysuar	.ix.
Vincentius de valetia	.lxxvi.	yo scus doctoz iuris	.lxxxv.
Vincentius speculator	.lxx.	ysuardus monachus	.lxxiiii.
Virgilius poeta	.xxiiii.	abulon filius iacob	.viii.
Visiones tondali	.lxxvi.	acharias & elizabz	.xxiiii.
Visiones elizabet	.eod.	zacharias papa	.lxxiii.
Visiones hildegardis	.eod.	zacharias rex israhel	.xvii.
Viso horrenda	.lxxvii.	zamei rex israhel	.xv.
Viso flebilis	.lxxxv.	zaraia pontifex	.xiii.
Vitalis martyr	.xxiiii.	zelpa scubina iacob	.viii.
Vitalis	.xlvii.	zenocrates pbus	.xxv.
Vitellianus papa	.lc.	zeuerinus papa & mē	.lxxiiii.
Vitus & modestus	.xvii.	ziptineus dur tolxmie	.lxxv.
Vlpianus iurifegalis	.xliii.	zoroastes rex baxtianoꝝ	.vi.
Vndecim milium virginū	.li.	zorobabel rex	.xx.
Vngari gens inculta	.lxxvii.	zozimas abbas	.xlvii.
Vngari passant romam	.lxx.	zozimus papa	.l.
Vngaria puertitur ad fidē	.lxx.		
Vrbanus primus papa	.xliii.		
Vrbanus secundus papa	.lxxiiii.		
Vrbanus tertius papa	.lxxviii.		
Vrbanus quartus papa	.lxxxi.		
Vrbanus quintus papa	.lxxxv.		
Vrbanus sextus papa	.lxxxviii.		

Finis tabule.

Folium. I.

Generatio ⁊ generatio laudabit opera tua.

⁊ potentiam tuam pronuntiabunt. scribitur ps. cxiij. Cum nō sine multa diligentia. sanctorum patrum studia. temporum decursus supputarunt. nō dubium quin magnavtilitas ecclesiastica vris. ⁊ precipue illis qui ecclesiasticam potestatem gubernare. habent. inde proveniat. nec vlli statui hominum hoc parum prodesse credendum est. si temporata mente ad rerum gestarum hystorias. quas ob diurnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuent. quibus pleriq; id minus perspiciunt. Decet namq; viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare. vt bonis exemplis discant vitijs operibus insistere. vt in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum nisi preciosum a vili separatur stulta concupiscētia se temperare non valens. in tenebrarum voraginem precipiti cursu mergeretur. Ob hoc sancti doctores videntes qd ad intellectum sacrarum scripturarum ⁊ ecclesie regimen. hystoriarum decursus ex parte necessarius esset. simulq; oim gestorum congeries inutilis. tum pro sui magnitudine. tum pro superfluoꝝ ⁊ viliū factorum repetitione superuacua. quasdam nobis hystorias canonisarunt amputatis fabulis superstitiosis ac genealogijs interminatis que ad rem non pertinent. Sicq; factum est p maximos eorum labores. vt pene sintul tgra temporum hystoria breuissimo studio a quolibet intelligente iam ne dum sine labore. imo cuz cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoq; ad ornatum scripture. vt hac pulcritudine non careat que omnibus gentibus tanq; lucerna presulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium insuper humanum quod magnifice plura comprehendere faciliter potest. hoc delectoso prato diuersorum storum pauari non debuit. in quo varia virtutum exempla reperiens. factaq; reproba eque cōsideres. illa carpe. hec preterire moneretur. Elidere enī supramodum est delectabile. qualiter patri nostri patres ex quibus originem duximus instituti fuerunt a summo omniū gubernatore deo. deinde quis decursus eorum. quomodo defecit ⁊ profecit rationalis creatura in sapientia. virtute potentia. sanctitate. longeuitate. ⁊ sic de alijs. ⁊ in omnibus his diuinum regimen admirari. qd sit deus mirabilis in creaturis suis. qui nunq; administrare cessauit illis quos condidit. quanta creatoris loganimitas ⁊ misericordia. ⁊ qd inscrutabilis diuinorum iudiciorū abissus. Hec ⁊ infinita alia peruolans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis. non solum preterita ⁊ presentia. sed etiam futura metitur. dum ex similibus ad familia progreditur. cui si bona voluntas adiuncta fuerit. tedio quodam incolatus huius in deū surgit ad laudandum. ⁊ regratiandum. ⁊ comtemplandum. cupiēs dissolui ⁊ esse cum christo in eternum. Incepit ergo hec contemplatio in iocunda comtemplatione creaturarū. ⁊ finit in felicioꝝ tedio earundem. ⁊ appetitu creatoris. iuxta illud ps. Quid enī mihi est in celo ⁊ a te qd volui super terram. Mihi autem adherere deo bonum est. Hoc forte in preassumpto vto idē psalmista nobis persuadere nititur. dicens. Generatio ⁊ generatio laudabit opera tua. ⁊ potentiam tuam pronuntiabunt. Quasi dicat. Per omnia que in mundo casura cernimus. ad te qui nunq; deficiis tendere debemus. Que vtiq; sententia valde accomoda est ad propositū nostrum. Cum enī teste aug. plura in sacra scriptura cōmemorantur que nihil significant ⁊ tamen necessaria sunt ppter ea que aliquid significant. necesse est talibus ita vti. quibus sterilia sunt. sicut illa que secunda deuotione immediate in deum mentem nostram sub tollunt. alioquin non recte scripturam legimus in qua semper spiritus sanctus loqui credendus est. Sūt ergo arida quo ad superficiem hētere. sed grauida quo ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt vt nequaquā spiritualiter intelligi possunt. aut non expedit. omni tamē veneratione digna sunt ppter finem in quem ordiāntur. qui est scire ⁊ diligere deū. Et de hoc

Proemium

genere videtur esse supputatio annorum. que in sacra hystoria diligentissime annotata continetur. De qua ut idem Augustinus testatur hoc certissime tenendum est. quod tanta est diuina autoritate robore rata. ut omnino falsissimum sit. quidquid ab ea ita discrepat ut cum ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint. mirum valde videtur. cur se scripture tractatores de hac materia inter se diuersi in pluribus locis usque hodie. ut aut omnino aut vix nequeant concordari. Et redit illa antiqua et famosa questio de translatione. lxx. interpretum. an potius ei standum sit in supputatione annorum. an tertii hebreorum quem moyses ille maximus et primus legis promulgator edidit. Hic pertrierunt sancti doctores ingenia sua et quilibet pro captu suo dixit quod sensisset. Et quod periculosum est de magistrorum ecclesie iudicare sententiis ut dicit ieronimus super danielē. et nimis laboriosum est omnia retexere. ideo beda post alios qui studiosius in hac materia sudarunt. elegit modum orosii qui satis concorditer cum ieronimo et eusebio. et alijs magis authenticis de his loquitur. et dicit ecclesiam hunc modum tenere. licet alios non reprehendat. quare actum videtur ut hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea scribentium. Augustinus etiam in xv. libro de ciuitate dei multa de his tractat. sed satis dissentit a positione bede. quod sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt. ut etiam patet in omeliosis suis. et maxime super psalmos. Postquam autem orosius et beda habet. quod a creatione mundi usque ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni. iiii. c. lxxiii. secundum septuaginta. Hebrei minus habent. CCC. lxxvi. quod secundum biblias correctas iuxta hebraicam veritatem ab adam usque ad natiuitatem abrahe sunt anni tm. Dccc. lxxviii. Demum facta concordant cum hebreis septuaginta interpretes usque ad destructionem templi. que vocatur communiter transmigrationis babilonis. Sequentia tempora non habent ex canonica scriptura. sed ex alijs hystorijs tam iudeorum quam gentilium. Et iteque ibi est diuersitas. sed non nimis magna. Similiter igitur colligendo secundum bedam a mundi creatione usque ad christi natiuitatem veniunt anni. v. c. cxxix. hic est modus ecclesie. Unde versus. Unum tolle datum ad milia quinq; ducentis. Nascenti domino beda dat a prothoplasto. De posteriori discussione huius questionis vide si placet augustinum vbi supra. et ieronimum et alios locis suis. Hic autem quod breuitati studemus. prolixitas ipsa nobis vitanda est. Colligere namque disposuimus iuuante domino ex pluribus libris fasciculum quendam temporum a mundi creatione usque ad presens. in quo tam sacras scripturas quam diuersarum aliarum hystoriarum facta. tanquam in memorali quodam compendiose relinquamus. Faciam proinde iuxta sententiam florentini. quod solent qui terrarum situs in breui quasi tabella depingunt. ita totam humani generis imaginem. tempore decursus in pauculis folijs spectare. Nec mihi visum sum aliquid me posuisse quod non in fidedignis hystorijs habeatur. aut alijs libris ecclesiasticorum doctorum. siue quod nunc ex eorum dictis aperire sequatur. Ubi autem dubium fuerit. an sic vel aliter. hoc ipsum etiam ita ut repi pari modo annotaui. Et ne ipsa superficies hystorie deuotis tediosa esset. preceperunt sententias quasdam floridissimas applicaui ex sanctorum dictis que deuotionem redolent pariter ac doctrinam. Auctoritatem ergo dantes his qui ante nos laborauerunt. nos pro modulo nostro in labores eorum intramus. speramus hincinde carpentes quod poruimus. Et ut scias quo ordine eos secuti sumus. primo totum tempus veteris testamenti. v. c. lxx. annorum in quinq; etates distinctum reperimus in quodam libello qui isidoro ascriptus videbatur vbi multum artificialiter procedit reducendo annos mundi usque ad tempora sua scilicet eraclii. qui cepit regnare circa annos domini. dcccii. sed supputationem suam non ordinauit secundum erant christi. sicut nec orosius. Et hunc sequimur in duabus primis etatibus. similiter et in duabus sequentibus exceptis paucis. quod tertius secundum hebraicam veritatem a natiuitate abrahe usque ad captiuitatem babilonicam apud nos magis est correctus et diligentius explanatus. et ideo sequimur eum. parum tamen refert. In quinta etate maiorem laborem habuimus. propter nimiam diuersitatem hystoriarum. et veniam precor. quia iam unum iam alium prout melius putavi secutus sum. An autem debite singulos annos supputaui.

Folium II.

lectori iudicium committo. Lineam autem assyriorum et romanorum et aliorum ex diversis hystorijis laboriose satis coaptari. rogans ut si cui transcribere placuerit diligenter obseruet spacia et numerum correspondentem. ne longius aut strictius ponat quam exemplar habet. alioquin et labor peribit. et fructum non reportabit. eritque opus eo mendosius quo compendiosius nisi hoc studeat diligenter obseruare. Si autem debite (quod facile arbitramur) hec incorporauerit non modicum ei prebebit illuminationem ad intelligendam sacram scripturam et libros augustini. et iheronimi. et orosij ac aliorum etc. si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperimus. Porro in sexta etate sequimur cronica martini et vincencij. qui compendiose procedunt usque ad tempora sua. Post eos per annos fere. cc. sequor notabilem librum quendam cuius auctorem nescio. qui pene usque ad tempora sua extenditur. Que autem de post acta sunt memorie digna. sicut audiuius et vidimus. fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in sequentibus summa breuitate patebunt. Modus autem procedendi planissimus est. et grossitudi ni rusticane adeo amicus ut in pariete quidem tepingi eo quod ilico sine omni difficultate inuentibus se offerat. Depinxi igitur in medio folij circulos cum nominibus personarum debitis pro quolibet tempore. et infra et supra lineas duas. quarum superior cum numero suo descendit ab adam usque ad christum iuxta seriem predictorum significans. ut quidquid ex aduerso illius numeri scriptum siue superius siue inferius etiam circa illa tempora factum veri similiter credatur. Secunda linea id est inferior retrosum ascendit a christi natiuitate usque ad mundi creationem. ut eadem facilitate vnico numero inspecto sciatur quot annis hoc aut illud factum sit. ante christi natiuitatem. Quod ideo sic ordinauimus. quia hec era magis sollemnitas est apud nos. et citius solet requiri. Post christum simul ambe descendunt ad tempora nostra paulatim crescendo. ita ut superior semper ostendat etatem mundi. et inferior etatem christi. quod planissime patebit locis suis. Et quia ex multis libris mendose scriptis modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correximus. obsecramus pro christo lectorem ne insciuiliter manum ad corrigendum hanc annorum supputationem apponat. nisi prius toto opere perspecto. Quod non ideo dicimus quasi nulli errauerimus. sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia. et frequenter positio vnus est inuolutio alterius. Ubi autem errorem inuenit. clementer ignoscat et corrigat ex predictis quos sequimur. Facile enim in numeris erratur. et sepe negligentem describuntur. et negligentius emendant. ut dicit augustinus. xv. libro de ciuitate dei.

Finit prologus.

De numero qui in sequentibus per litteras exprimitur hec considera. I monos. v quinq. x. tenes. du. xx. vigenos. si duplat idem. triplicat lx. l. quoque sola. Quinquaginta facit. sed nonaginta dat xx. C dat centenos. sed quingentos tibi dat d. De sexcentos. M mille. c si prefit aufert. Centum. sic numerum debet scribere totum.

i.	x.	c.	ij.
ij.	xx.	cc.	ij.
iii.	xxx.	ccc.	iiij.
iiii.	xl.	cccc.	iiiiij.
v.	l.	d.	v.
vi.	lx.	dc.	vi.
vii.	lxx.	dcc.	viiij.
viii.	lxxx.	dccc.	viiiij.
ix.	xc.	dcccc.	ix.
x.	xc.	vel. ccc.	x.

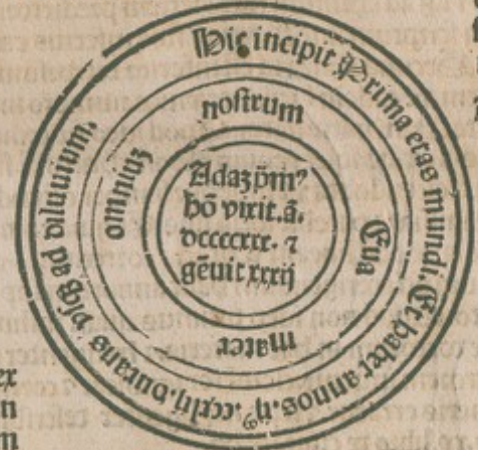
A ij

Prima etas. Adam.

Fasciculus temporū omnes antiquorū cronicas ꝑlectēs incipit feliciter.

- Diel p̄m?** In quo deus fecit lucem. ⁊ diuisit lucem ac tenebras.
- Diel sc̄os.** In quo fecit deus firmamentū. ⁊ diuisit aq̄s ab aquis
- Diel t̄tius** In quo ꝑgregauit d̄s aq̄s in vnū locū ⁊ apparuit arida.
- Diel q̄rt?** In quo fecit d̄s solē ⁊ lunā ⁊ stellas. ⁊ posuit eas i firmamento ꝛc.
- Diel q̄nt?** In quo fecit deus pisces ⁊ volucres. ⁊ cete grandia ex aqua.
- Diel sext?** In quo fecit deus bestias ⁊ hominē.
- Diel v̄t?** In quo requieuit deus ab vniuerso opere quod pararat.

In principio creauit deus celū ⁊ terrā. Dicit beatus augustinus sup gen. q̄ maior est huius scripture autoritas. q̄ oīs hūani ingenij ꝑspicacitas. Et q̄ de tpe hic principaliter intēdimus principiū t̄pis breuiter tangere placuit. Cū est adūcendū ꝑm̄doctores. q̄ q̄tuor coequeua in principio creata sunt a deo ex nihilo. in quo relucet creatoris summa potētia. Nec autē sunt. celū empyreū āgelica natura. materia q̄tuor elemētorū. ⁊ tēpus. Et hoc vocat opus creationis q̄d factū fuit añ oēm diē. Post sequit opus distinctōis. in quo relucet summa creatoris sapia. q̄d factū fuit in tribus diebꝫ primis. Deinde sequit op' ornat'. in quo relucet creatoris summa bonitas. q̄d factū fuit in tribus diebꝫ sequētibꝫ. vt ꝑtꝫ clare gen. i. Septima autē die requieuit ab omni ope q̄d pararat. n̄ quāsi opādo lassus. sed nouā creaturā faꝛe

Annō mundi .L.

filios ⁊ totidē filias
XDXC. A

Anno primo mūdi die sexta formauit deus adā in agro damasceno ⁊ euam de coste eius. collocans eos in paradiso vt operentur ⁊ custodiant illum. precepitq̄ eis ne de fructu ligni gustarēt. sub pena mortis. Eodē die cum peccassent statim eiecit eos de paradiso in terram maledictionis. vt in sudore ⁊ erumpna viuerent donec morerentur ꝛc. vt ꝑtꝫ gen. i. Hāc gen' iō ex vno hoīe d̄s instituit. vt cōmēdaret. q̄ ei ḡta sit in pl̄ibꝫ vnitas. q̄ cōsideratio mltū electꝫ. ꝑdest. sc̄is āgelis in et̄na pace sociādoꝫ. Vt tāta imanitate peccādi defecēt hoīes vt tu t' atq̄ pacati' int se bestie viuerēt. Necq̄ em̄ vnq̄ inter se leones. aut inter se dracones. qualia hoīes bella gessēt. Vinculū ꝑcordie diligit ꝛc. Nec augustinus li. xij. de ciuitate dei. Ciuitas terrena ab homicida cayn incepit vsq̄ ad homicidam lamech.

Adā vir sc̄us cūct' diebꝫ vite sue ꝑoꝫ phetie spū claruit. penitētiā magnā ac diurnā fecit. filiis suis precepta iusticie dedit. precipiens vt a ꝑsortio cayn ac filioꝫ ei' oīno abstinērēt. nec cū eis m̄t̄monia iungerent. Idē primus noster patrens vno peccato a paradiso nos expulit. sed sancta cōnū satione sua ac penitētia exēplū nobis dedit ad regni celestis gaudia remeādi. qui aut hoc n̄ sequitur. de primo iuste conqueri non poterit.

- Del toza.**
- Abel**
- Ca yn**
- Cal māa**

2020
ipsum 2024 2020

Prima etas. Adam.

Mūdi etates similitudinariē accipiunt. s̄m etates hoīs. ⁊ a diuersis diūsimode assignant. rōibz
m̄ltis asiruit. quare sic vel sic pueniētus inchoēt vel terminēt. de quibz nihil ad p̄s. s̄z q̄ntuz
nūc sufficit est adūrendū q̄. vi. sunt etates mūdi. q̄z prima incipit a mūdi creatione ⁊ durat
vsqz ad diluuiū. ⁊ h̄z s̄m hebraicā p̄tate ānos. **Dclvi.** Sc̄m. lxx. interpretes sicut isidor⁹ po
nit ⁊ alij q̄ples q̄s hic sequimur h̄z ānos. q̄. cc. lxx. ⁊ sic differēt in ānis. **dlxxvi.** q̄s hebrei min⁹
habēt in hac etate. ⁊ iuxta h̄ic p̄putū matufale mortu⁹ est añ diluuiū. eodē t̄f. āno quo dilu
uiū fuit. **Secūda** etas incipit a diluuiō ⁊ durat vsqz a natiuitate abrahe. ⁊ h̄uit s̄m hebreos
ānos. **cccij.** s̄m. lxx. dccc. lxx. ⁊ sic differūt in ānis. **dcl.** quos itēz hebrei minus habēt. **Que** autē
sit ratio cāte diūsitatis inuenire nō potui. **Tertia** etas incipit a natiuitate abrahe ⁊ durat
vsqz ad initū regni dō. h̄is s̄m hebreos ānos. **dccc. xli.** s̄m. lxx. dccc. **Quarta** incipit a p̄nci
pio regni dauid. ⁊ durat vsqz ad trāsmigrationē babilonis. ⁊ h̄z ānos. **cccclxxiiij.** s̄m hebreos.
h̄z s̄m septuaginta. **cccclxxv.** **Quinta** etas incipit a b̄ndictā natiuitate xp̄i. h̄is ānos s̄m h̄ic
structa fuit. ⁊ tēplū in ea incēsus. ⁊ durauit vsqz ad b̄ndictā natiuitate xp̄i. h̄is ānos s̄m h̄ic
modū p̄tractū quē hic sequimur. **dx.** ⁊ sicut p̄dictū est ḡadis est altricatio de supputatōe
ānoz hui⁹ etatis. diuersi diūsimode p̄putāt. s̄z nō n̄m⁹ m̄ltuz differūt inter se. **Eligat** quiuis
q̄d sibi placuerit. q̄ nobis vsuz fuit posuim⁹. **Sexta** etas incipit a xp̄i natiuitate ⁊ durat
vsqz ad finē mūdi. cuius terminū solus deus nouit. ⁊ h̄c dicit senectus siue hora vltima.
Adam moritur sepeliturqz in ebron

Anno mundi **DCCXCV**

DCCCCLXX

DCXXII

malale;
ehrix. ā
dccc. cv

Jareth
vixit. añ
dccc. lxx

Enoch.
annis
ccc. lxx.

h̄i dccc. lxx

xix. cc. lxx

ii. lxx. vii

Curiositas
Nō q̄ oēs artes v̄l sc̄ie sc̄lares libales siue me
chanice vel phisice h̄iane curiositati defuētēs
a filijs lamech legūt inuēte. ⁊ sic filij adulteri
ni p̄mū subtiliores alijs fuerūt. Et q̄z timebāt
futurū piculū diluuij ⁊ ignis. ideo tu
bal eadēdem artes in duabus
columnis sculpsit. vna late
ria. ⁊ alia marmorea.

Bigamia
Sax lamech ab i
stis vxoribz afflic⁹ fuit. q̄z p̄
q̄. sp̄cat p̄ h̄p̄itū
Iste lamech p̄mū
naturam ⁊ mores bigamiaz
instituit adulterium cōmit
tēdo. Ipse etiam cayn occi
dit. non tamen voluntarie.

iakel.

tubal

tubal
lcain

Mo
ma.

Iste enoch iustus placuit deo. ⁊ p̄pter nimia
sc̄itate suā trāstulit eū d̄ns in paradisu. vbi cū
helia viuit in magna corpis ⁊ sp̄s trāquili
tate vsqz ad st̄rpi aduētuz. Tūc em̄ eribunt
p̄pter confortationem electoz. ⁊ martyrio
coronabuntur. Enoch scripta reliquit.

Iste iakel portatoria p̄stoz p̄m⁹ instituit. ⁊ tē
tozia fecit.

Iste tubal pater canentium in citharis ⁊ orga
nis. ⁊ musice artis inuentoz. p̄porciones quo
q̄ sonozum ex malleozum sonitu perpendit.

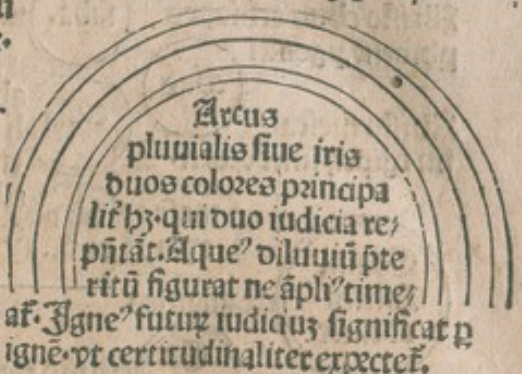
Iste tubalcayn fuit p̄m⁹ malleator ⁊ faber i cū
ta d̄pa eris ⁊ ferri. ⁊ inuētōz artis sculpture.

Ista noema luenit artē varie diūsecqz texture.
lanā ⁊ linū i fila trant. ⁊ p̄nū texuit p̄p̄ leuita
tem. nā ātea pellibz bestiaz p̄o vestibz vtabant.

Folium. III.

Nota s'm doctores debita pena s' tpe mudo influctam De em luxuria abundavit que corpora polluit. ideo p aqua ter ra lora 7 mudata fuit. In fine aut mudi q' cupiditas abū dabit. p igne exuret. Flux em 7 argētū igne purgari solēt.

Hoc signū feder' qd' dō inter me 7 vos. 7 ad omēz aiaz. gen. ix

Archa noe hūit in lōgitudine. ccc. cubitos. in latitudine. l. cubitos. 7 i altitudine. xxx. 7 in sūmitate. i. cubitū gen. vi

ionic bus filius noe

DCCLXXXviij. CCCCLIII II° CCXLII

mathu salē vir it ā. dcc. cclxix

lamech virit ā d cclxxviij.

Tempus diluuij.

II XXXXIII a p o h i IIA T D C C C C II

Hic matusalē senissim' quo ad multitudinē annoz oīm quos scriptura memorat. Cū em. d. ānos h'et dixit ei dñs. Edifi ca domū si vis. qm̄ adhuc. d. an nis viues. rñdit. Propter tā tillū tps nō edificato domū. 7 sub arboribz 7 circa repes doz miuit vt prius pfueuerat.

Iste Lamech cū iā senuissz 7 caligasset oculi ei' a puero du cebat. qui purās q' ferā vidissz. idicauit ei vt sagittaret. 7 sic ipm caym transixit Cū ob h' puez vbe ribz adeo afflixit. vt etiā mizeret.

Noe vir iustus grām inuenit corā dō mino Cū em eēt ānoz. d. genuit sem cham 7 iaphet. Arcā de mādato dñi e dificare cepit eāq' in. c. annis pfect. Cētesimo g' āno iā archa ppleta itez dñs apparuit ei. mādans vt cū vxore

sua 7 filijs eorumq' vxoribus archam intraret. 7 cum animalibz rē. 7 statim diluuium inun davit. Stetitq' aqua sup altissimos mōtes cubitis. xv. gen. viij. Et nota q' eodē die dñico in mayo in quo ingressus fuit. āno reuoluto cū vniuersis que ibi erāt egressus est. Post diluui um accidit ipsi noe illa famosa ebrietas. cui' occasione ipse filijs. s. sem 7 iaphet. p honore pa terno 7 honesta decundia bñdixit. filio vō suo chā p irrisiōe 7 irreuerētia maledixit. Et hic s'm aug'. fit prima mētio de sinitute. 7 p oppositum de nobilitate. Nec putādum est q' omīs de chā descēdētes fuerint ignobiles 7 impotētes. cū ipsi ceperūt primo esse potētes sup terrā. vt ptz de nemroth 7 regibz chanaan 7 affroz rē. Nec oēs de sem 7 iaphet fuerūt vtuosi siue nobiles aut potētes. cum pene omnes in idolatrie crimē ceciderunt. 7 ab alijs oppressi sepe fuerunt. h'ec maledictio 7 benedictio vicia 7 virtutes respicit. ppet que vel quas homo veraciter di. x

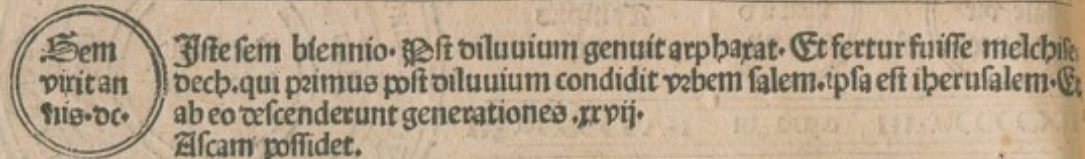
A iij

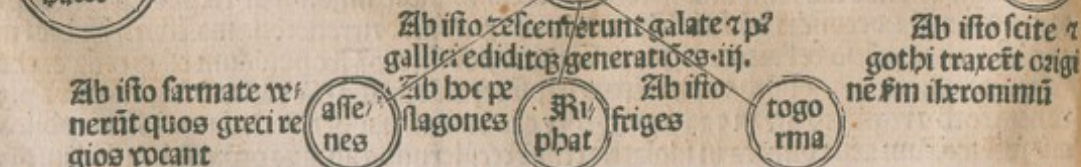
Secunda etas. Noe

Anno mundi

Pro intellectu horū ē adūtidū. q̄ verissime de istis tribus filiis noe .lxvij. gētes p̄create sunt vt gen. x. Cū ad designādū misteriu b. dñs ihs. lxvij. discipulos misit an̄ facie suā. vt d̄ luce. x. De hac materia diligēter tractat aug. xvi. de. ci. dei 7 inter cetera dicit. q̄ p̄les alij nati sunt q̄ p̄pterea n̄ sunt p̄memorati. q̄ gētibz alijs nascēdo an̄cesserūt. ipsi autē gētes facere nequeēt. Da rū autē gētiū vocabula p̄tim māserūt. ita vt hodieq̄ appareat vñ fuerint deriuata. sicut ex assur assyrj. 7 ex heber hebrei. Partim t̄pis vetustate mutata sunt. ita vt vix hoies doctissimi anti quas p̄scrutantes hystorias. nec oim̄ s̄ aliq̄ ex istis origines gentiū repire potuerūt. Et si oia

Et cū ignobilis vel nobilis. Dabuerūt tñ q̄dā sp̄alia p̄uilagia a deo p̄p̄ merita p̄ris ac b̄ndictōꝝ.

Secunda etas. Noe

De malitia huius Nemroth pleni sūt libri. Por-
te diuino iudicio actū est. vt Nero in eius voca-
bulo plane se offerat qui similit̄ infamiā habuit
nā post confusione linguaz ad p̄sas abiit ⁊ eos ignē
docuit colere. babilone relicta filio suo belo. qui
ei successit Et sic deinceps posteritas e⁹
regnū illud obtinuit vsq; ad quartum
chiliadē. s̄m methodiū. S; au g⁹. dicit
eū fugatū inde Et q̄ filij assur illō ignū
obtinuerunt. ⁊ tenuerūt vsq; ad annos

Nemroth
pnceps
d cham

Turris Babel

Jectan
sep̄halec
de sem.

suphēe
pnceps
d iafet

Accip Isti tres principes cū po-
pulis suis p̄uenerūt in campū sennaar. formidātes diluuiū iteruz
posse inū dare. dixerūtq; edificemus turrim cuius altitudo p̄tingat
vsq; ad celū. gen. xi. Videns aut̄ deus stultitiā illoꝝ miraculoſe in pe-
nam peccati confudit linguas eoz. ⁊ sic dispsi sunt p̄ totū mundū

Ab isto Heber hebrei nominati sunt. Nam in domo illi⁹
in diuisione linguaz sola hebraea lingua remāſiſſe describit̄. que antea
humana dicebat̄. qua omnes communiter v̄reabantur

Anno mundi **II° DIX**

II° DCXLIII

Linea christi

Heber
vixit an.
cccclij.

Hic s̄m hebreos dicit̄ sp̄m̄ p̄phe-
cie habuisse. Et habuit duos fi-
lios scz Jectan ⁊ Sep̄halech

phalech
vixit an.
cccxxx.

II° DLVI

II° DCXC

Iste Jectan exemplo Nemroth
accepit principatū sup filios sem
Et habuit filios. xij. qui
oēs fecerūt gn̄acōes prin-
cipales. Sed populi isti
s̄m Iheros̄. non sunt nobis noti
vel p̄pter terraz longinquitatē. v̄l
p̄pter mutacōes populoz ⁊ noim
vel contriti guerris ⁊ subuerſiōi-
bus. vel alijs de causis

Jec-
tan

Elmodad	Deda
Saleph	Debal
Asarmoth	Abimael
Jare	Saba
Adhuram	Jophie
Jazal	Euila
Johab.	p̄li ignoti

Iste Phalech filius Heber.
sic dicitur est. qz in diebus eius facta
fuit confusio linguaz. quasi ipse di-
uisus sit ab alijs. qz in domo sua p̄-
mansit lingua p̄stina. Cū s̄m au-
gust. in hoc nō parū iustitie vesti-
giū apparuit. q̄ ista domus libera
fuit ab hac pena. q̄si nō fuerit par-
ticeps in culpa. Et nota s̄m eundē qz numerus linguarū
fuit s̄m numerus generationū. lxxij. Quotus aut̄ est numer⁹
gentiū multo amplius q̄ linguaz. Nam in vna lingua plu-
rimas gentes nouimus

Nobilitas circa hęc tpa fex̄ introducta. Et nota qz plurib; de causis instituta fuit. Prima fuit
necessitatis. Crescente em̄ humano genere cū homines ad malum proni essent oportuit po-
hibere insult⁹ p̄rauoꝝ aduersus bonos. ⁊ ideo eligebat̄ aliquis vir bonus / iustior ceteris atq;
prudētior / q̄ p̄uitati p̄sideret. virtuosos p̄moueret. mediocres defenderet. ⁊ malos coerceret
Hinc dicitur ē nobilis. q̄si virtute p̄ alijs notabilis. Unde hiero. Nil aliud video in nobilitate
et appetēdū. nisi qz nobiles quadā necessitate p̄stringātur. ne ab antiquoz. p̄bitate te gene

Secunda etas Noe.

Sichionio
regni hic
oritur

**Agia
leus**

Iste Agialeus fuit primus rex sichionior. Nota sicut dicit Aug. xviii. c. d. regnum sichioniorum admodum paruum erat. de quo doctissimus Varro velut antiquo tempore exorsus est. puenit tandem ad atheniensem. deinde ad latinos. deinde ad romanos.

Bracciano
regni
hic oritur

**3020/
astes**

Heli sacerdotis. et iudicis israel

Iste 3020astes dicitur fuisse Cham filius Noe. Dicitur Aug. dicitur natus esse. nec aliquid boni monstruosus ille risus pretendebat. cum omnino commune sit sciendo hunc

Reges assyriorum.

mundum intrare. Arte namque magica inuenit. et a Nino in bello superatus est. qui eius libros combussit.

Ninus. ij.
rex. moarc
ha prius regis
uit. a. iust.

Augustinus inter plurima regna terrarum in quibus terrene utilitas vel cupiditatis est diuisa societas. quam huius mundi ciuitatem vniuersali vocabulo nuncupamus. duo regna cernimus longe prouenisse clariora. Assyriorum primum. deinde romanorum. ut temporibus ita et locis inter se ordinata atque distincta. Illud prius in oriente. hoc postea in occidente surrexit. In fine illius initium fuit huius. Regna cetera ceterosque reges. velut appendices dixerim.

III° XXXV

Anno mundi

III° CXIII

Nacho
vixit an.
cclviij.

Linea cristi.

Thare
vixit an.
m. ccv

h. iij. h.

xxx. h.

Iste Thare post mortem filii sui aram exiuit de parte caldeorum. et peregrinatus est in charram cum filiis et nepotibus suis. Fertur quod propter iniurias illatas sibi a contribulibus suis. eo quod nollet adorare ignem recessit. Et dicitur ab hebreis communiter quod Memroth ibi regnavit. qui dictus fuit alio nomine Amraphel rex Sennaar. quem diu post hanc abraham superauit et percussit. ut dicitur gen. xiiii.

Idolatria oritur. Nota si bene reuoluas historias. reperies quod tria principaliter homines ad idolatriam induxerunt. scilicet affectio circa mortales. timor et adulatione apud reges. et diligentia artificum circa sculpturam. Demones autem in idolis latentes et responsa dantes hunc errorem confirmauerunt nimis. ita ut capitali pena plecteretur qui ei se confirmaret. Accessit insuper fraudulenta poetarum laudatio. qui miseros damnatosque homines in celum profectis carminibus extulerunt. Et pulcre eodem tempore cum demones loqui hominibus cepissent. misit clemens dominus angelos suos. ut quibusdam electis suis etiam visibiliter loquerentur. ne simul tota humanitatis massa errore pessimo deperiret.

Tempora grossa et rudia in quibus humanum genus nimis defecit a perspicuitate naturalis luminis. Et ideo necesse fuit institui leges positiuas. ut eorum adminiculo homo rediret ad pristinam et naturalem intelligentiam. Vnde super hoc doctor sancti in prima secunda. Nota quod multe inique leges ab hominibus institute fuerunt contra dictam recte rationem. et multi homines qui ceteris siue in potentia. siue prudentia recte. perscrutatiores erant diis putabant. Omne enim quod erat insolitum reputabat quasi diuinum.

Folium. VII.

Hanc ciuitatez magnā ninus ampliauit. ⁊ ex suo nōie niniue appellauit. que ē metropolis assyrioz

Melchisedech rex salē.

Iste melchisedech vulgarit dicebat rex iustus propter eximia sanctitatē Panem ⁊ vinum obtulit abrahe in magnum misterium. fuit em̄ sacerdos dei altissimi. gen. xiiij.

Iste ninus libidine dñandi pmot⁹ vt lati⁹ regnare posset finitimis id est vicinis suis bella inculit. Et qz ppl⁹ adhuc rudis fuit. nec bellādi. nec armoz pitiā habuit. cito pene totā asiā sibi subiugauit. factusqz ē prim⁹ monarcha oriētalū. Cūqz nimis toleret de morte p̄is sui belli. fecit sibi in solatiū suū imaginē ei⁹. cui tāta⁹ reuerētiā exhibebat. vt quibuscūqz reis ad ipsaz pfugi ētibz pceret ⁊ penā indulgeret. Qui⁹ exēplo p̄les suis caris mortuis imagines dedicare ceperūt. Vidētes aut̄ maligni spūs curiositatē ppli. int⁹ latueēt. ⁊ r̄nsa dedēt. deos eē dixēt. ac diuinos honores sibi fieri decreuēt. Sicqz h̄ infelicitissimū idolatrie crimē itroductū ē. dīne maiestati p̄maxie offensiū. ⁊ int̄m̄ hec vesania creuit. vt capitali s̄na plecteret. q̄ eos hoīes fuissz affirmaret.

III° CLXXXIII

Magnus iste amicus dei abraham nascitur anno xliij. Nini regis

AX. II

Iste arā mortu⁹ est añ thare p̄ez suū in v2 caldeoꝝ. id ē in loco q̄v2 dicebat. Quā aut̄ d̄z q̄ i ignē piect⁹ fuerit cū a braham ⁊c. fabule sunt iudeoꝝ s̄m mḡm in hystoꝝ r̄ijs ⁊ alios.

Noah p̄f moa bitarū.

Arā filius thare s̄ abrahā.

Loth

Iste loth cū easset de sodomis. genuit hos. ij. filios. de duabz filiabz suis ebrius fuit factus. Hic vir sc̄us fuit qui etiā āgelicā meruit visitatiōez sic ⁊ abrahā.

Ista melcha fuit filia arā vroz d̄o machoz. ⁊ gēuit hus. bus. batuel. cū alijs. v. vt p̄z gen. xiiij. s̄z de vno sc̄lz batuel fit p̄secutio p̄f rebecca vrozem ysaac.

Machoz filius thare s̄ abrahā.

Melcha.

amō.

Hus

de hoc descendit iob s̄m quōsdā.

Batuel

Iste batuel fuit filius nachoz quez pepit ei melcha. hic mansit post mortem p̄is in charā. ⁊ p̄steritas eius.

Iste nachoz exiuit cū patre suo thare de chaldeā. ⁊ venit in carrā mesopotāie ⁊ permansit ibi.

Bus

de hoc descēdit baalā ⁊ heliu

Laban genuit.

Lia.

Rebecca.

iacob. vrozem

Rachel.

Tertia etas Abraham

Treueris exte-
itur i almania
super mosellaz
fluvium ciuitas
antiqua rē.
Reges affixioz

iiij.
Seme-
ramis.

Abrahā. iij. reges percussit p̄ loth.
q̄ ceperāt eū vt p̄z gen. xij. Quo-
rū vn⁹ d̄ fuisse nēroth. ⁊ d̄ hic ara
Hoc tpe primū sci āgeli in p̄bel
forma hūana apparuerūt hoībue.
Iste ninus filius magni nini
⁊ semiramidis fecit
matrem propriam oc-
cidisse.

iiij.
Ninus.

Ista semera. Ante romā treueris fuit ānis mille terecentis.
nis relicta vxor nini fuit. que prima post mortē regis aggressa est indos ⁊ obtinuit eos. ⁊ sic
p̄ totā aīaz regnū assyrioz dilatātū est. Ciuitatē maximā babilonie instaurauit ⁊ mur⁹ circū
dedit. Dec a filio suo nino d̄ interfecta. eo q̄ ipsuz ad illigitū ꝑcubitū ausa fuerit ꝑuocare. sic
recitat aug⁹. xvij. d̄ ci. di. Agē i hystoria dicit. q̄ p̄prio filio nupsit. ⁊ ex eo filius ge-
Iste telexion sicbiōioz quint⁹ rex fu-
it. q̄ regnāte adeo ibi mitia ⁊ leta tpa fuerūt. vt eū defunctū velut d̄m primitus cole-

Tele-
xon.

Anno mundi

III° CCXXXIII

III° CCLXXXIII

Hic incipit illa dulcis ⁊ deuota hystoria patriarchaz
nostrozum qui verum deum coluerunt. ⁊ colēdo ꝑe-
dicauerunt. vide genesis. xii. vsq̄ ad finem.

ysaac vi-
xit ānis.
cxxx.

rent sacrificādo ⁊ lucos ce-
lebando. huic successit th-
auriacus cui idem fecerūt

IAXDCCCQ̄

IXDCCCQ̄

Nota diligenter q̄ āno abrahe. lxxv. de magnifica glā summi dei elapluz est v̄bū mie
sup̄ hūanū gen⁹. q̄ tūc ceperūt oracula ꝑmissio-
nū dei apparere. D̄ q̄ suauē verbū. Tūc augu-
stinū. xvi. de ciui. dei. Item gen. xv.

Sodoma ⁊ gomorra p̄ peccata
horribiliter subuertunt hoc tpe

Cethura
cōcubia
Abrahe

hāc brabā post mortē
sare dunt in vxorē. de q̄
orti sūt plures filij ⁊ ge-
tes. vt p̄z gen. xxx.

Saray
vxor A/
braham

Ista saray di-
u sterilis. tādē
grā d̄ina fecit
data parit ysa-
ac nonagena-
ria mulier scā
Alio noīe dici-
tur iescha.

De hac agareni Et fu-
it ꝑcubina abrahe.

agar egi-
ptiaca sa-
mla sare

isma-
hel.

hō fer.

Iste is-
mahel fuit fili⁹ abra-
he ⁊ genuit hos. ij. cū
x. alijs.

naba-
ioth

Vxor loth retrospectiēs. in statuā salis repen-
te p̄usa. magno ꝑmouit sacramēto neminē in via liberatōis ꝑterita desiderare debere.

Folium. VIII.

Dicoritur regnum argiuo-
rum siue grecorum. vbi pri-
mo Inachus regnavit. Et
duravit vsq; ad tē-
pora Deltoze

Ina-
chus

Ista primo dicta fuit Jo filia inachi. Sed in egiptuz nauigās
ibi literas docuit. et Iphis vocata est. et pro magna dea
colitur a stultis plebibus
Iupiter fabulatur cum iside concubuisse ex qua di-
uina quedam proles orta putatur a gromitumis plebi-
bus. Hoc studium fuit quozundam maleficiorum ta-
liter sua aut potentum
supra excusare

v.
Arrius.

Arabis

vij.
Xerxes

vij.
Arma-
mitre

Hic dicitur Xerxes antiquus.
qui Balens vocat sub quo na-

Hic est Pm
aug' vij. rex

Iste est quint' rex
assyrioz. sub quo
nat' e ysaac fm aug'.

tus est iacob. regnate tūc apd sicionios
thuriaco. quē quidā thurimachū scribūt

assyrioz sub quo deus appu-
it ysaac. pmittēs ei q. pmifat
pti eius regnate apud sicio-
nios Leocippo etiā. vij. rege

Abraham moritur. et sepellitur in ebron

Istis tpijs prometheos frater athlatis. primo dictus est fecisse hoies. tū qz de rudibz doctos
fecit. tū qz legit fecisse hoim ymagines. quas arte quadā deambulare fecit. Etia prim' anuluꝝ
inuenit. in quo gemmā includit. et q̄ro digito ptari iussit. ppter xēnā cordis q̄ illuc tendit.

III° CCCXLIII

III° CCCCXXXIII

Jacob
vixit an.
clxxiij.

Judas
filius ia-
cob qrt'

ab hoc tribus
regia descendit.
et tād' xps dñs

IATCCCIS

inno ante cr'natiuitatem

IATCCCIS

Iste elau veditit primo
geita fci suo iacob. Ipe e
p̄ ydūeoꝝ. et monte seir
possedit. et p̄tio equas as-
nis iurit. vñ orti sūt mali

Elau

Ru-
ben.

tribū facit
et pdidit p̄
mogenita

Bala fa-
rachelis
cō. iacob

Dan

tribū facit de q̄
Samson na-
tus est

rebecca.
proꝝ ysa-
ac genuit

Lia vxo
iacob fi-
lia labā

Sy-
meō

tribū facit

zelsa fa-
mila Lie-
a. iacob

Nep-
thaliz.

tribū facit.

Ista Lia lippa oculis genuit ser-
filios et ynam filiam

Leui

Sacerdo-
talē tribū
legim' ab
hōscēdise

zelsa fa-
mila Lie-
a. iacob

Gad tribū
facit.

Aser tribū
facit.

Nota q̄a natiuitate ysaacy q̄ ad
exitum de egipto fluxerunt anni
cccc. Et tūc Lyram geni. xv.

ysac-
bar.

tribū facit

Rachel
proꝝ iac-
ge. hos.

Jo-
seph

nup' icē tri-
bū facit p̄
mogenita

zabu-
lon.

tribū facit

Beni-
min

sūt ei
tribū facit

Di-
na.

filia n̄ facit tribū in israel
Hec cū exire viderē mires regiois corrupta ē a siche

maā-
sies.
Etra-
mi.

Tertia etas Abraham.

Iste primus in gre-
cia instituit iudicia. legesq; scripsit.
Hic habuit frēm q̄ mēses 7 ānos
tocebat: obſuare. 7 ſacella
p̄tuit ad colēdos deos.
pp̄ q̄d a rudi p̄lo int̄ dōs
p̄nūerat? ē 7 ei lūes imo
labāt. dictus est p̄lagaos
Reges affyriorum.
Diluuū i achaja tpe ogij
reg; elufine.

pho;
rōe?

.ix.
Belo;
cus.

ad iacob repromittēs ei que promiserat patrib; suis. q̄
sunt hec duo ſc; possessio terre p̄missionis id est chana?
ā. 7 b̄ndictio oīm gentiū in ſemie ipſius q̄d ē p̄p̄d̄is.

mine
tua

Hec apud lacū triconidē poſt iſtud di-
luuū primo apparuit. 7 plures artes
inuenit ibi. 7 p̄cipue lanificiū. 7 dea
facta est ſm errorem gentiliū

pha
rao.

Iste serapis tertius rex argiuorū fuit deū ap̄is. cū in
egiptum nauigio uenisset. 7 ibi mortuus fuisset fac-
tus est a ceca gente oīm maxim' egiptiorū deus. Tūc
etiā mirabilis ſupſtitio incepit de lūe diſcolo-
re. quē ap̄e vocabāt. ed q̄ uiuus coleret. 7 illo
mortuo deones vitulū filē; ibidē pcurabāt ad
decipiēdū rudē pplm. Hi
venit q̄ filij iſrl' filij deſcra-

Se
rap.

Abchines ro
dū pdidit.

.x.
Balens

Sub iſto belo
colocut' ē d̄is

bant. Quid hac ſtultitia
mirabili? in hōie rōnali.
Sub iſto
mortuus est yſaac. regnāte tūc ap̄
ſyctomios meſſappo. ix. rege.

Iste pharao rex egipti alias nephes-
suscepit ioseph; exaltauit eum propter
ſomniorū interpretationem.

Anno mundi

III° CCCCLV

Linea christi,

phares

ADUUS

filij iude neq; p̄cullus ē a d̄no.

Der

Tha
mar.

Hec ab her 7 bonā. filijs
iude viduata. genuit ab
ipſe iuda geminos filios ſc;.

Isaac mortuus

Su
e.

vroz iude hos. iſ.
genuit

Do
nan.

Linea p̄fici.

Leui filij ia
cob. p̄ oīm
leuitaz viri
it. ā. cxxvij

zara.

me
rari.

Iste sela filius iudecuz adhuc
puulus eēt nō dedit eū iudas
thamar. sed eā viduā remisit in domū
p̄tis ſui. Cū autē creuiſſet timuit dare
ne occideretur ſicut frēs eius Unz tha
mar ſimulās ſe meretricē p̄cepit in bi
uio de iuda. 7 genuit phares 7 zara. vt
patet gen. xvij.

Leuite ab hoc le
ui grandez hōie
ſacerdotalis dig
nitatis adepti ſunt p̄pter moysen 7 aa
ron. ex his etiā xps deſcēdit p̄pter affi
nitatē tribuū huius iude. 7 p̄pter miniſteriū. qz ip̄s
ſummus ſacerdos 7 rex etern' ſic debuit naſci. 7 no
bis innotesci.

caat
han.

Geſ
rom.

Joſ
ſepb

Iste Joseph vir sanctus. 7 gla domus israel. filius iacob. nat' ē āno et' .cx.
Et cū eſſet annoz. xvi. uenditus eſt. Anno autē. cxx. ſtetit corā pharaōe interptās ſom
nia eius. q̄ ſublimauit eū. Et qz caſtus fuit 7 timoratus. ideo a d̄no vl. xq; dirigebatur

Folium. IX.

Achlas magnus astrologus hoc tempore fuit. qui a celum humeris portasse dicitur propter penitiam astrozum

Mercurius multarum artium peritus claruit. quas hominibus tradens deus credebatur

Argus.

Iste Argus quartus rex argiuorum fuit. Et cuius nomine illud regnum nome accepit. Hic post obitum deus haberi cepit templis et sacrificijs honoratus.

Hoc tempore gretia segetes habere cepit. et latis aliunde seminibus.

Amith.

Iste fuit duodecimus rex affyriorum. sub quo mortuus est Joseph. regnante sicioniorum Plimeo rege. et

Apollo delphicus clarus habetur. et post mortem deus habitus est. Dic etiam de phiton. et artem illam magicam inuenit que de phisonica de qua fit mentio in sacra scriptura

Jacob patriarcha scus videns die mortis sue imminere vocauit oes filios suos annuncians eis que futura erant apud deo propheta dicens. Non auferet

Pharao.

Amonophis ignorabat Joseph. et iussit pueros submergi. ut habet Exo. i.

Memphis conditur. ciuitas egipti

III° D XL iij.

III° D XC iij.

344

Cicrom.

327

AD 618

AD 618 uerum uerum uerum uerum uerum

Athenas Cicrops condidit. et ex numerua nome accepit. Ibiq Cicrops primo regnavit. Hec ciuitas nutrit liberalium artium et multorum philosophorum fuit. tñ ludificati bus demonibus suspensio est effecta. vide Aug. xvij. de ciui. dei. mirabilem hystoriam

Joseph moritur annorum. cxx. et conditus arora tibus. repositus est in loculo in egipto.

ysuar

Circa ista tempora incipit hystoria libri exodi.

Amram

vixit annis. cxxv. Iste Amram fuit filius caath filij leui. Hic accipiens uxorem stirpis sue. genuit ex ea in egipto Aaron moysen et maria

Ibron

Dyl.

Scruius israhelatici populi incipit. durans annis. qliij.

Tertia etas. Abraham.

Hic oritur
regnum a
epheni.

Cicrops
i. rex at
heiesu.

Iste cicrops fuit primus rex atbeniensium. hic multas supersticio-
nes ibidem instituit nunq̄ antea in grecia visas. Ab hoc primu iupit-
ter deus predicatur eiꝯ iouem offert.

Bos in egipto erit de flumine in festo serapis. de-
uatur in aere. ⁊ rursus intrat ⁊ non comparat. ⁊ p-
deo colitur a stulta plebe.

Reges assyriorum.

**Sa-
frus**

Iste safrus fuit. xiiij. rex assyriorum. sub quo
natus est moyses in egipto. regnante sicomozum. xij. ortopole. ⁊ arguozum quinto creatu

Diluuium deucalionis factu
in thessalia. ⁊ ferontis fabulatum incendiꝯ.
Et vocatur ideo deucalionis. quia in eius re-
gno maxime fuit.

**pharao
tochoris**

Iste pharao nonus a nestre. no an-
diuit vocē domini nolens dimittē-
re filios israhel quare decem pla-
gis attritus. postea cuꝯ fois in ru-
bro mari submersus fuit.

Anno mundi

III° DCXLIII

Linea xpi

Aram

ALCΘ

Filij israhel sunt
in magna serui-
tute ⁊ tribulati-
one.

**moy-
ses.**

primus iuder. an. xl. nascit ⁊ ponit
in aqua. vixit autem annis .cx.

aarō.

nascitur ante moysen annis. iij.

maria.

Ista maria prophetes fuit. car-
men cecinit. leprosa fuit septem
diebus propter murmur. moritur in cades deserti sin ⁊
ibidem sepelitur.

**Job vir
sanctus**

Iste iob patientie spe-
culu circa hec tpa ma-
scit de linea nachoz filij
thare fratris abrahe
Vixit annis multis
quia post flagella vixit annis. c. l.
Et est postio augustini. gregozij
lyre ⁊. scilicet tertia generatione
post iacob. Et sic fuit p̄tempore
moysi. licz diu post eū vixerit. Et
de aug. li. viij. de ci. dei.

Rabi salomon expositor. in libro qui dicitur canchedzin in capitulo helech dicit q̄ de. de. qui
egressi sunt de egipto cum moysi per mare rubrum. non intrauerunt terram promissionis ni-
si duo tantum. scilicet caleph ⁊ iosue. Ceteri omnes mortui sunt in deserto propter peccatu
murmurationis. Filij vero eorum obtinuerunt eam. Sed ⁊ ipse moyses ipsam quidem vi-
dit. sed intrare non meruit.

Folium.x.

Lacedemon conditur

Nota qd fm Augustinum circa hec tempora multa mendacia et fabulosa annotantur a grecis hystoriographis. Que communi ter multo minora sunt qd fama iactantur. De modico negotio magna predicant

Literpater vinum inuenit primo in grecia. Et Arctos condidit. Ipse est Dionisius Bachus filius Semele. regis Thebeorum. Et pro deo cultus est

Hercules Anthemum vicit. Nam fm Augustinum plures fuisse hercules. et liberipatres. quos indoctum vulgus. aut putauit. aut voluit deos fuisse

Ascha
rades

17

Sab isto Moyses eduxit populum de egipto. Rexit autem tunc apud sibirios moratus apud argiuos triopas. nouissimo tempore Cicropis attheniensiu regis primi ligendi vsu inuenit. Huius filia ex incestu concepit. de quo mirabilia narrantur. Et post ibi idem filius regnavit. Et dictus fuit Auidis. Leges fecit. Et boues aratro primus iunxit

Iste Aminadab primus post moysen fide plena ingressus est mare rubrum alijs trepidantibus. propter quod regalem stirpem meruit procreare

III° DCLXXXVIII

Aminadab.

Maaron

Princeps tribus iuda in deserto.

IX° D

מֵאָרֹן מֶלֶךְ הַטְּרַבְּוֹת

Iste Aaron a deo vocatus digne summum sacerdotium sibi assumpsit. Et testamentum eternum sibi et filijs suis statuitur. Moritur annorum. cxxij Et sepelitur in monte Dor. Filiusqz eius Eleazarus in pontificatu succedit

Aaron p^r m^o pot^ris
fer viuit.

ithamar
Eleazar

annis. cxxij.

Balam propheta. et occiditur

Maadab
Abiu

Isti duo offerentes ignem alienum. percussi sunt a domino

moyses
p^r iudex
in israel

Iste Moyses de cuius laude resonat celum et terra. oim pphetaz et hystoriogra phoz excellētissimus. fuit. deū vidit facie ad facie clare. qd de nullo alio preterqz de paulo aplo. scriptura testat in hac fragili carne. Ratio est utrobique eadez. qz sunt duo patresfamilias. ille circūcisionis. iste in preputio. dātes testimoniū de diuina essentia. et docentes vnuz deū rex colēdū esse Ergo isti duo tanqz primicerij debāt prius vi dere. vt postea legitime testificare possent. alij autem in figuris. Judicauit israel. xl. annis

Lex datur in monte syna
Liber leuiticus scribitur
Liber nūeroz promulgat
Tabernaculū preparatur

Libore cum. ccc. viris perit
Datā et Abiro viui absorbēt
Vultra milia psteruntur
propter murmur
Deuteronomiū scribitur

Judicauit israel. xl. annis

Bij

Tertiaetas. Abraham.

Circa istud tempus inceperunt reges in italia regnare. et multotiens nomina vararunt. ex quibus romanoz propago clarus deducitur.

Reges italie.

Janus
pm^o rex
in italia

Iste ianus primus omnium regu italie dicitur fuisse filius noe qui palatium extruxit quod dicitur iaculum. et post p magno doo habitus fuit. duas facies ei figurantes. et in principio anni eius selium celebrantes. quasi esset finis preteriti. et principium futuri anni. Unde ianuaris mensis dicitur.

Reges assyrioz

Amict^o

18

mortuus est iosue. regnante apud sicionios corage rege. xvi. apud argiuos decimo danao. apud athenienses quarto ericthonio.

Iste amictus fuit octavus rex assyriozum. sub quo

Ericthoni

us quartus atheniesiu princeps primus in grecia quadrigam iunxit.

Anno mundi

III° DCCXXV

Linea christi.

salmon
raab ei^o
vros

IIII° DCCXXV

Hystoria libri iosue hic incipit. in qua mirabilia bella israelitici populi describuntur. et distributio terre promissionis

nis beniamin. et ciuitatis gabaon propter stupri crimen etc. Hic fm quosdam textur hystoria destructio

Pontifices

aleazar^o

Iste eleazarus secundus pontifex cu iosue diuisit israeli terram promissionis. et ab eo descendunt pontifices vsq ad christu paucis exceptis

A iosue vsq ad aith anni. xl.

Judices

ij. iosue

Iste iosue vir bellicosus fuit. primo in deserto amalech vicit post mortem moyfi a deo iuder constitutus fuit super israel vt terram populo diuideret. Cuius bella et opera. et religiosa mens in libro suo descripta sunt.

Moyfes moritur
Iordanis siccatur.

Ierico capitur.

Sol in celo immobilis stat. vt filij israel hostes persequeretur.

Folium. XI.

Italus rex iuxta albulā fludiū. i. tyberim ciuitatē pdidit. vbi post roma pdita fuit. a q̄ tota ita
lia nūcupata fuit

**Saf
nus.**

Trois in dardania regnat. 7 troiā pdidit. Fabule mlte a grec̄ anōtāt
Sibilla erichrea in babilone orta. mlta pphetat de regno iudeoz 7
troia subuertenda. 7 de xp̄i incarnatione. 7 beata virgine maria.

**Pi
cus.**

Iste saturnus de creta insula dicitur venisse in italiā 7
ibi regnasse. quē deliri idolatre mira cecitate hoiem fuisse
se negāt. cū tñ eū regnasse dicāt Et primus stercurus super
agros p̄ficere docuit. quare etiā stercurus dicitur 7 romani ster

Iste picus saturni filius pri
mus rex lauretum fuit. bellator es
gregi 7 augur. 7 inter
deos numeratus est.

**Lāperes
23.**

coziani post dicti sunt 7 etiā saturniani. Affirmant ipsuz
fuisse p̄ez iouis.

Iste ē. xxiij. rex assyrio
ruz. sub q̄ hystoria deli
lore annotat f̄m aug.
7 regnū argiuoz defec

Cathinus condit thebas regnās ibi. 7 grecas litteras inuenit.

Penix venit in thyrum 7 sidonem regnauit ibi. 7 vsū litterarum
tradidit eis 7 colozis fenice. q̄ capitalia facerent.

Sibilla fama femonoe dicta apte p̄phetat de christo. 7 de paupercula eius matre 7c

Rechab de quo descendit stirps valde religiosa hoc tempore fuisse creditur. Ipse autem de ie
sū cognato moyfi descendit. 7 conuersus fuit ad iudaismum

III° DCCLXXV

III° DCCCXXV

**Booz
lius sal
de raab.**

Booz.

IIII° XXX° DCCC^o

IIII° XXX° DCCC^o

IIII° XXX° DCCC^o

**Ra
ab.** Ista raab cū esset meretrix recepit nuncios filioz
israhel qui ad explorandū iherico missi fuerunt 7
abscondit. quapropter ipsa cum domo sua salua
ta. 7 vroz salmon effecta genuit ex eo booz.

Hic fit saltus penagelistas vsq̄
ad booz 7 obet. qz ad min^o inter
eos fluxerūt āni. cclxxij. qd̄ t̄p̄s
ad vñū hoiez referri nō pōt Et iō
hic ponunt. v. magis ad tenotā
dū t̄p̄s q̄ rem gesta. Dicit tñ
nicolaus de lyra q̄ iuxta hystorie
veritatē fuit tres viri booz ap̄ X

**phi
nees**

Iste phinees cū adhuc iunior esset zelauit. p̄ dño
transfugans luxuriātes. 7 ita placatus est dñs.
de iuda
de beniamin.

**otho
niel.**

**aiot
han**

**san
gar.**

Iste othomiel frat̄ caleph
iunioris liberauit isel de
oppressionē regis mesopo
tamie quez percussit. Ipse
accepit arā in iugē. q̄ pe
tuit irriguū sup̄ 7 iferi
a patre suo caleph. iud. i.

Iste aioth percussit
eglon regem moab 7 liberauit israhel. fuit em̄ vir fortissimus. 7
vtraq̄ manu p̄ dextera vtebatur. post hunc fuit sangar qui percussit
fit de philistijm. dc. viros vomere. iudicum. iij.

Hystoria de idolo michē f̄m expozitores om̄niter dicitur accidit
se post iosue in illis. vij. annis. sed hebrei dicunt q̄ t̄p̄e othomiel.
B ij

Tertia etas. Abraham.

Occasio troyanorum bellogum oritur. que tanquam scintilla minima fuit. eo quod Laomedon non recepit Hercule et Iasonem cum honore debito. et ex tantillo tot creuerunt mala. *Laueat sibi quisque aut comitibus*
 Sibilla delphica ante troyanam bellum incantata est de ubi incarnatione absque matre concepta. Et si hec vera sunt tunc gentibus apte quibus Iudeis reuelatum est. misterium in Reges assyriorum carnationis. quod valde mirum videtur. Similiter dicendum videtur de iob.

Fau
nus

Iste. qui rex laurentium fuit qui etiam deus fuit illorum qui sic voluerunt vel putauerunt.

Laomedon rex troie occidit filia eius irena captiva et in greciam ducitur. propter que secuta sunt bella grauissima et mala horredissima. Vide hystoriam troyanam.

Tautu
nus.

Iste Tautanus dicitur fuisse rex assyriorum. excidiumque troie sub ipso factum fuisse aliqui affirmant. Sed forte prima et non secunda. Hoc etiam tempore thola iudicauit israel.

Hercules illum vastat id est troiam cum iasone. que statim a priamo reedificata fuit. Idem Hercules. xij. facta peregrinacionem olympicam constituit. multa bella confecit. et plurima merceda enormia de ipso confecta sunt. tandem postquam multos superauit. ipse morbum ferre non valens quo laborabat sed ab eo superatus flammis se iniicit. et mortuus est inter res translatas est.

III° DCCCLXXV

Linea christi.

Booz

III° XXXXXX

Pellati sibi vicissim succedentes. quod quod ex canonica scriptura non patet. pro solido asserere non audemus. Hoc tamen certissimum est quod inter principium iudicatus iosue quando salomon accepit raab que genuit booz usque ad natiuitatem dauid fluxerunt anni circiter. ccc. lxx. vbi tamen nisi tres ab euangelistis generationes ponuntur.

Pontifices.

Albi
sue.

de effraym

de tribu manasse

de manasse

Judices.

Del
toza.

vi.
annis. xl.

Geo
on.

vij.
annis. xl.

abi
mele

vij.
a. xxxij.
ch.

Ista deltoza fuit mulier. et propter gratiam prosperie delatus est ei honor. ut iudicaret israel. Cum de mada to dei vocauit baruch ut peccaret hostes israel. et inualuerunt filii israel in iabin regem chanaa. et cizar. et principem militie eius. et eleuerunt eos.

Iste percussit iij. reges scilicet ozeb. zebee. zeb. et salmana. et humiliatus est madian coram israel iudi. vi. et fratribus suis quare etiam mala morte vitam finit iudi. xi. Nomen enim regium sibi inique imponi iussit.

Iste albimelech filius naturalis gedon non vocatus a deo. sed malitiose ingessit se ad principatum. occisusque

Folium. XII.

Sibilla frigida fert vaticinata fuisse anchise. et de flagellatione potentium terre. et de descensu dei de olimpo Anchises ex dea venere generat eneam qui regnavit in italia. Nec ficticia decepto res rudium populorum confinxerunt. quibus sua stupra et adulteria palliarunt

Carmetis. filia euandri litteras latinas inuenit.

Lari
nus.

Ex hoc latino regnum dici cepit. et laurentum defecit.

Helena rapitur a paride filio priami. Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis grecorum.

Priamus rex troie. filius laomedonis. postquam ciuitates mirabiliter extruxerat. bellum inchoauit contra grecos in malum suum.

Tantus
anthais
28

Hector primogenitus priami. totus legalis prudens fidelis. et incomparabilis fortitudinis et strenuitatis.

Trojanum bellum decennale famosissimum

Sub isto bel
la troiana fac

ta describuntur regnante apud athenenses mnesteo. apud sicionios polifide. Amazones sunt mulieres ferocissime. que arma sumpserunt. et horrendissima mala per. c. annos perpetrarunt tam in asia quam in europa. vix deselendo. Agamemnon rex frater menelai regis totius exercitus grecorum dux bellat in troiam. et tandem cepit traditorie et scandalosissime.

Carthago primo conditur a carcedone tyrio. Ipsam sepe destructam ferunt. et iterum reedificatam

III. DCCCCXXV

Booz

IIIIXXVIIII

anno ante nativitate christi

Troya destruitur.

Boc
ci.

de ysachar

de galaad

tho
la. a.

Yayr
a. xxij

an.
fine
iudi
ce.

o galaad
xi.

iepte
a. vi.

Iste thola rediit ad pstinum modum sez q iudices per tant p modum directionis p filij mag. q dñij.

Iste iayr hñit. xxx. filios q pncipes. xxx. ciuitatum pstituit qz ipsa bona in silentio et pace trāseñt. p qz in diebus istoz duoz isrl dño adhesit. et iuncta pspere aduenest.

Post mortē iayr filij isrl pccis veteribz addiderunt noua. et traditi sūt i man^u philistim et filioz amō. xvij. ānis et oppōssivalde pcecessit idola et clamauerunt ad dñm tūc iepte scō sup se spū dñi pccusit regē amon. et seditiosos de monte effraim. filiamqz vnicā stulte immolauit. iudi. xi.

Tertia etas Abraham.

Greci pereunt miserabiliter post captam troyam tam in mari q̄ in terra reptiando. ⁊ prodii-
tores affligunt. Infelicissimū porro fuit hoc bellum. vbi nemo laudē. oēs damnū reptantur

Reges itale

Ene
as.

Ulixes vir faciū dissimulus post mltā maris picula. ad vxo-
re suā Penelopē castissimā p̄uenit.

Alca
nius

xxviii

Iste Eneas post delectā troyā a grecis. relegat⁹ reuit ad
italiā cū. x. nauib⁹. ⁊ plurima bella p̄stituit. Sic fert in diu-
gē habuisse filiā priami eleufinā. ⁊ deus scūs erroze vulgi.
De hoc etiam Enea dicuntur descendisse Julius cesar. ⁊
Reges assyriorum.

Iste Alca-
nius filius Enee de creusa-
albā ciuitatē pdidit. ⁊ regnauit
illic. vnde ipse dictus est rex alba-

Octavianus Augustus

Fabule stultissime de Dyomede ⁊ Circe. Uide Aug⁹. xviii
de ciuitate dei. S qualiter deceptus fuit homo.

Troya vastatur atrociter. tradita per Antenorē ⁊ Ene-
am viciōsissime. fracta fide

Era grecorum p̄ncipalis. propter hanc victoriam greci
hystorias ⁊ alia facta conscripserunt. anno primo velsctū
do. post captam troyam. Ipse est tertius annus Abdon
iudicis israel

norum. et eo. isequenter postori
sui dicti sunt albani. Sic albano
zum primus ⁊ latinozum tertio
rex fuit

Lacedemoniozum reg num p̄-
mum oritur vbi primum Enea
sueus regnauit

Corinthiozum regnum oritur.
vbi primum Alceus regnauit

Anno mundi

III° XXV

Linea christi

Booz

Eteth.

III° XXV

Hystoria libri ruth

rubr

Ista Ruth moabitis vxor booz genuit Eteth patrem Jesse.

Pontifices

Dy

Iste Dy de semine Aaron per lineam Elezari pontifer fuit. quo mor-
tuo nutu dei transiit pontificatus ad lineam de ythamar. annis. cxx. in
qua Heli primus summus sacerdos fuit ab ythamar vltimus

Judices

Abel
son

xij.
annis. vii.

Abia
lon

xij.
annus. x.

Abi
don

xiiij.
an. viij.

sam
son.

xx.
annis. xx.

Iste or fuisse
booz qui ruth
i piuge duxit

Sub istis trib⁹ tpa quieta fuerūt. ⁊ ido nihil
notabile actū est tūc in isrl. Et nō q̄ istū abia
lon. lx. interpretes nō hnt. nec etiā tēpus sine
iudice suprapositū. s̄ ista tpa assignat Josue

Iste samson fortissim⁹ fu-
it. ⁊ liberauit isrl de manib⁹
philistim. ⁊ ppter mirabilē er-
fortitudinē putabat fuisse her-
cules. eius mirabilia opa vide

qui nō habet tēpus speāle distincum. s̄ in hebraicā veritatez.
Et ita p̄corda supputacōem annoz s̄m quēlibet. alioquin errabis

iudicij. xij.

Folium. XIII.

Anglia que olim albon. nūc circa istud spūs britania nūcupari cepit. a druto romano vel potius italico obtinet. Ipse em̄ fugatus a suis ad troiā iuit collecto exercitu de reliquis troyanor. Post grādia bella nūc regis grecor accepit vxorē. Deinde p maria vagando locū aptū qrentes casū uenerūt in āghā insulā optimā. vbi deletis pauē gigātibz tpe hēli sacerdotis deinceps tenuēt vsqz ad tpa iergh pape circa anos dmi. dccc.

Sil
uiv. a

Ab hoc filio enee de lamina filia latini. reges sequētes dicti sunt filij. Fuit em̄ filius nutritus et venatione. Sic natus est post mortē p̄ris sui. vñ postum⁹ enee dō. qz post humationem ipsius natus iuxta illud virgilij. Tu postuma proles etc.

Phate
Dneus
3A

Iste oneus. est. xx. rex assyrioz. sub quo cessauit regnū sychionioz. qd̄ stetit annis. dccc. lxxv. regnāte athenis melācho. xvi. tpe hēli.

Codrus rex atheniens. seipm̄z uoluntarie morti tradēs liberauit pplm̄ suū. dignū ex piuz pauis aut nulli imitādūz principibz reliquit. Cū ob hāc mirā fidelitatē a sanctis doctoribz allegari solet quasi quedā figura xpi in eo p̄cessisset. Frāci et thurcus troiani fugiētes duo regna p̄stituerūt. lōge tñ post. Amalech delect p̄ saul et desinit esse p̄ris sic p̄dixit moyses erodi. xvij. ceperūt id est troiā expulsi posteris nestozis.

III° LXXV

Yesse vel
ysai p̄
david.

III° LXXXV

Iste saul prim⁹ rex isrl regnauit āno. i. vel. xl. cū samuele. et fuit de tribu beniamin. qui a te susceptū regnū electus et bonus erat. s̄ post misabiliter defecit. Cuius op̄a uide i. regum. ix.

Saul
pm⁹ rex
israhel.

Iste iesse fuit binomius. qz etiā dictus fuit ysaia pater dauid. de quo multotiens fit mentō in sac̄ scriptura. qz christus ab eo descendit.

Isteretiā. iij. seq̄ntes nō fuerūt summi sacerdotēs propter causaz dictā. sed sadoch de eis descendit quē salomon p̄stituit summū pontificē s̄m d̄bz dñi in manu samuel. reiecto prius abietbar de sacerdotio. qui fuit vltimus de linea ithamar. vt ptz. iij. regū. ij. xvij. cum saul āno. xl.

Heli
an. xl

oph
ni.

sam
uel.

Iste heli fuit iuder et p̄tifer. et habuit hos. ij. filios. et qz nō sufficienter eos corripuit. p̄f cū illis punitus est a dño. Iste sanctissimus vir samuel de sterili matre natus ministravit coraz dño. a pueritia vsqz ad seniū optie p̄satus. nō tñ fuit p̄tifer qz n̄ erat de semie aarō s̄ choze. Heli s̄m aug. in libro retractationū fuit de aarō. s̄ n̄ fili⁹ sac̄dois. Iudicauit isrl cūctz diebz vite sue qz vere fidel. p̄pheta dñi fuit. oībz amabil. Reges vñit duos. scilicet saul primo. deinde dauid. nontamen vt statim regnaret. sed quādo dñs dicit x

phi
nees

mer
aiot

Quarta etas David.

Athenienses post mortem codri magistratus habere ceperunt. ad ministrande reipublice
 Carthago iterum condita dicitur a didone regina. quia iam fore destructa fuerat.

Reges italie **Ene** filius a. xxi **Latinus** filius a. l. **Alba** filius an. xl.
 Iste enee filius predicti filius postu- Iste latinus filius re it enee filius. h'c edificata alba ci-
 mi regnavit annis. xxi. tpe saul. gnauit a. l. tpe dauid. uitate. a q' albanii dicti sunt forte
 instauravit

Venetie et padua extruuntur a reliquis troianorum
 Homerus hoc tpe fuisse putat qui mita mendacia descrip-
 sit. sicut sibilla erithrea prophavit Alij dicunt q' tpe achae

Iste dauid rex. ij. isrl. vir p'm cor dei electus. in regem unctus est
 in adolescentia p' samuelem. p' mortem saul regnavit a. xl. cuius opa plura in primo et
 ij. libris regum scripta sunt. Ipse denique quasi quidam stupor in humano reuocet gratie In q' unquam hoc
 puenerit. Tanta sublimitas et humilitas tanta. Tanta serenitas. tanta mititas. Tanta grandis
 sclarum cura tam pura et deuota spiritualium contemplatio.
 Tot homines p' m'ere tot lacrimas fundere.

Anno mundi **III. CLXV**

Gad. Iste. iij. prophetabant tpe dauid **salomō**
 Nathan filius frater dauid. et adoptiuus ysai **regnavit**
 Asaph. **an. xl.**

III. XXX. O

Salomō iste rex pacis ex dono dei singulare habuit
 cellentiam ultra omnes homines qui unquam in mundo fuerunt. in sa-
 pia diuicis. delicis et gloria ac familiaritate cum deo. Ma-
 si moyses et dauid. petrus paulus. iheronimus. et aug-

et ceteri similes enim in sapia et scitate excesserunt. non tamen in
 Pontifices. gloria et diuicis. Iste quibus augustinus et ceteri
 quidam attribuant illi in gloria. potestate et diuicis. non tamen in sapia
 re. Et sic omnia ista coniunctim taliter nemo sic ipse habuit. Et hic tantus mirabiliter defecit.

Judices. **Achi** **Achi** **Abia**
tob. **mele** **thar.**
 Iste achitob filius phinees filij hely fuit pater achis
 melech. quem percussit saul cum omni domo sua propter
 dauid. ut patet. i. regum. ix.

et poneret. Hic solus et moyses leguntur orasse pro inimicis in
 toto veteri testamento. vnde euangelica perfectio. probatur im-
 pleuisse. etiam ante tempus promulgationis eiusdem. Quia ipse
 vide in principio et consequenter primi libri regum.
 it cum nathan pro salomōe. id est in po-
 tificatum sublimatus fuit. reuertit
 to abyathar de sacerdotio. et sic
 pontificatus rediit ad filios elea-
 zari.

Quarta etas David.

De sanctorum exemplis qui iuxta decursus temporis fuerunt vicissim et non simul dicitur gre^o. in moralibus quod mira suspensione diuinitus actus fit. et quibus ad illuminandum nostrum peccatis vite velut astra in mundo radiarunt. donec verus lucifer. id est redemptor humani generis surgeret. Nam ad ostendam

Reges albanum in italia. dam innocentiam venit abel. ad ostendam actus munditiam venit enoch. ad insinuandam loganimitatis spei et opis remunerationem venit noe. ad manifestandum obedientiam venit abraham. ad demonstrandum iugalium vite castimoniam venit ysaac. ad insinuandam laboris tolerantiam venit iacob. ad rependendum pro malo bona retributionis gratiam venit ioseph. ad ostendum mansuetudinem venit moyses. ad informandum contra aduersa fiduciam venit iosue. ad ostendam inter flagella patientiam venit iob. Et sic patet quod in praesentibus temporibus ad modum paruum fuit numerus perfectorum. Sed circa haec tempora prophetarum valde creuerunt sanctitatis exempla. quoniam etiam plures martyrizati fuerunt pro fide. videlicet petri dei. Ecce ergo fulgentes stellas in celo cernimus. ut in offenso opis pede iter nostre noctis ambulem. Selag rex egypti prospera in multis et genere bello superat. et in rotam ascendit. et post in istum.

Azarias filius obed propheta clarus habetur. et de captiuitate praedixit. ij. parallelip. xv.

Anani propheta hic increpauit asa. et ideo incarceratur.

Anno mundi

III° CCXXII

III° CCXXV

Linea xpi

Abia regnavit annis. iij.

Asa regnavit annis. xli.

IIA XXXI DCCC

IIIXX I DCCC

Iste abia mixtus erat. quia aliqui habent se habuit. ut patet in bello et primo loco exercitum israel. in victoria diuinitus data. Aliqui pessime. quia idola traxit. et ob talem

Montinnes. gnam ingratiuam nez percussus a domino paruum regnavit ut patet. iij. regum. ix. et ij. parallelip. xiiij.

Reges israel.

Querentes occasionem diuini retrahunt subditos a iugo fidei. diuisi et alienum cultum insinuando. ut patet per predictum machometum. et sequentes suos. Sicut greci et roletes recedere ab obedientia ecclesie. scieter lapsi sunt in varios errores nouum modum in diuino assumptes officio. et ob hoc miserabiliter sepe exterminati sunt.

Iste asa in principio regni et deinceps pene ad. xxvi. annum valde habuit abulauit. sicut dauid. et percussit ethiopes et se venientes. et abstulit idola. Sed post haec inijt fedus cum rege sirie benadab propter baasa regem israel. qui incepit ascendere se. quia displicuit domino nisi ad prophetam anani. quem statim incarcerauit. et ideo doluit perdes. quia podagricus factus est. et plagatus eadem pena qua propheta verauit. obiit ut patet regum. xv. et ij. parallelip. iij. et xv. capitulo.

Asa. an. ij.

Baasa. an. xiiij.

Iste nadab si

h' iherosolam incepit regnare anno secundo asa regis iude. et fecit malum sicut pater eius. et percussit eum baasa et regnavit pro eo. ut patet. iij. regum. xv.

Iste baasa incepit regnare anno tertio asa et abulauit in peccatis iherosolam cuius omnes domus percussit et mandato domini. nec audivit huiusmodi prophetam ut dicit. iij. regum. xv.

Folium. xv.

Circa hec tpa scōp doctoz scripta q̄ vidi gentiliū hystozias nō amemorāt. 7 puto illā forte cāz q̄ ad intellectū sacre scripture nihil aserāt. Un̄ vsq̄ ad sardanapallū vltimū monarchā aq̄y

Car/ pēt? filius ā. rxiij. **Tybe/ nus.** filius annis. ix.
 Iste reguit in ita impitis m̄ valde videt qre sc̄i vi
 lia tpe iosaphat. ri sic diligenter scrutati sunt hystozias
 gentiū. cū tñ in scriptis suis moneant nos sursuz cor habere. 7 terre
 na fastidire. iuxta illud Non loquit os meū opa hoim. Et illud Lau
 dem dñi loquit os meū. Pro quo est aduertendū. q̄ mltiplex necessitas eos ad hoc cogebat.
 Fuerūt em̄ quidā h̄retici 7 gentiles qui sacra scripturā calumniabant. quasi falsa esset. eo q̄
 indebite assignarent decursum tempoz. 7 multa dixerūt facta esse alijs tpijs q̄ ipsa narraret.
 S; postq̄ iheronimus 7 alij intelligentes applicassent simul hystozias. patuit ignauia eozum
 eo q̄ optima concordia fuit. sicq̄ factū est vt sacre scripture nouū testimoniū accederet de ini
 micis. qd̄ firmissimū est. quo tñ non indiguit. q̄uis vale fuerit. ppter imperfectos. Alia neq̄

Dieu filius anani p̄p̄ta mittit̄ contra baasa re
 gem isrl. 7 martyrio coronat̄ ab eo. ppter verbum
 domini. vt patet. iij. regum. xvi. capitulo.

Numerus bellatoz in iherusalē. Ezech.
 exceptis illis quos posuit rex in vrbibus
 iuda. Omnes h̄ij ad manum regio.

III° CCXL

III° CCLXVI

X^o CCCXX

III° XXX° CCCC

uayajmneu idrys ouuz

riosus. diues 7 deuot^{us} in via dñi. nec aliquid mali de ipso legit. nisi q̄ impis regibz israhel qñ
 q̄ prebuit auxiliū. 7 quedā parua alia. 7 ideo dñs fuit cū illo 7 pacē dedit 7 pugnauit pro eo. vt
 patet. ij. plipp. xvij. cum tribus alijs cap. sequētibz

Aza/ rias Iste azarias genuit ioānā. Et regū. iij. dz q̄ ioiada uñ successit. forte binomi^{us} fuit. vel ē
 viciū scriptozis. **Samaria** pdif. **Jericho** extruitur
 Iste dela āno. xvi. asa reg^{is} iude cepit regre. pcussit eū zamri cū omni domo p̄is sui. iij. regū. xvi.

hela/ a. ij. fili^{us} baasa **zam/ ri.** diebz. vij. **Am/ ri.** ānis. xij. **Ach/ ab.** annis. xij.
 Iste dele/ regre anno. xxi. Iste achab fuit fili^{us} amri pau
 amri 7 regnauit pro eo p̄ hō 7 tot^{us} deu^{us}. valde instabilis.
 Iste benadab fili^{us} tabremō regis asa 7 fecit puerilit^{er} mit^{is}. 7 furiose strēnu^{us} ince
 pit regre. xxvij. āno asa. 7 sup oēs
 pcussit sedus cū asa rege iuda. 7 extric turbaue/ qui añ eū fuerant iniq̄ egit. Si ha
 rūt reges syrie regnū isrl. iij. regū. xv. la non feciss; s; impia iefabel plus regnabat
 q̄ ipse 7 impulit ipsum vt sequeret se rē.

tena/ dab. Iste tenadab fili^{us} ozion reg^{is} sirie inijt fed^{us}
 cū baasa. 7 rupto federe illo
 pcussit sedus cū asa rege iuda. 7 extric turbaue/

Quarta etas. David.

cessitas idē expēcit ppter idolatr iā destruendā. qz em̄ tota simul gentilitas falsos deos coluit. necesse fuit indagare originē illius erroris. vt manifeste possit improbari cultus ille vanus finis impioꝝ demonū. sicut late patet per augu. in libris de ciuitate dei vbi lucide probat qd doctores gentilium in proprijs libris suis sibipsi tradicunt.

Reges italie agripa filius iulius. a. xi. et pueri liter nimis et grosse procedunt. ita vt etia philosophi ac ceteri virtuosi oꝝes vtriusq; sexus hoies eos verbis et scriptis redarguerent. **De** certia caeque necessaria fuit vacilloꝝ adhuc in fide tpe primitiue ecclie. qui seducti sepius fuerunt a paganis. dicentib; qd melius esset colere idola qz xpm. qz tpe xpianitatis sp fuerunt disfortunata. et tpe cultus deozum magna prosperitas. qd omnino falsum fuit vt patz ex proprijs eoz hystorijs. sicut orosius luculenter probat. et etia aug. filz et ambrosius. qui omnes clare ostendunt qd tpe xpianitatis fuerunt multo gratiosiora qd idoloꝝ siue crudeliu demonu vt infra patebit locis suis. Similiter et alie plures cause que ex parte supra tacte sunt et quedā infra dicetur. **Ulex** in oib; est bona repere. et pia mens vbiq; proficit. eo qd diligentibus deū oia in bonu cooperent. **De** hac materia vide plenius in libris preallegatis.

Helias thesbites ppheta magn' claret scitate vite. et miraculoꝝ glorioꝝ. **Hic** regū malleus fuit. qui etiam in paradysum curru igneo subuectus est. vt patz. iij. regum. xvij. Ipse dixit duplicem spūm habuisse. s. pphetie et miraculoꝝ. qui etiam requieuit super helizum.

Anno mundi

III° CCXCI

III° CCXCIX

Linea christi

Nichas ppheta pꝛedicit morturum a chab. iij. regum. xij.

Joram regnauit. a. viij.

Ochozias. xl. a. azias. a. i.

IIII° CCCC

CCCC

Iste ioram pessimus filius de bono pte occidit frēs suos. et abulauit in vñs regū isrl et iō misabiliter plagat' in oib; infeliciter obiit. ij. palip. xxi. **Athalia** vxor ei' fuit filia achab natural' et amer. mō loquēdi pꝛimum. qz auus ei' fuit.

Iste ochozias fecit maluz corā dño sic pꝛ ei'. et statim occisus ē a ieu cū oī domo achab. atq; alia dō mē ei' audies mortuū suū hū surrepuit regnū. et occidit oē le mē regū. et regnauit. vi. ānis. et hō tō āno ioiada pōtifer fecit eā interci. iij. regū. xi. et ij. palip. xij. et xxiij.

Pontifices

ioiada

vixit ānis. cxx.

Iste ioiada inclitus fuit. et amouit athaliā ne regnaret sup iudā. pstituitq; ioas filiū iorā p ca. iij. regū. xi. et ij. palip. xxi.

Reges isrl.

ochozias.

iorā.

ā. ij. **Iste** iorā pꝛimum. qz auus ei' fuit. **Iste** iorā pꝛimum. qz auus ei' fuit. **Iste** iorā pꝛimum. qz auus ei' fuit.

Fames mag' i isrl iuxta dñi bñ helie.

Iste fuit fili' achab q' misit ad be

Iste i cepit regere. xvij. anno regis iosaphat loco fr̄is sui ochozias hūc obsidebat benadab in samaria. et diuinit' meritis helizei fuit liberat'. iij. regū. vi. vij. et qz secut' fuit pccm ierolwā et interfect' est a ieu cū oī domo pꝛis sui. et. et. ca. vbi supra.

Reges syrie

elzebub de

ū accaron pꝛulendū si possz sanari. pꝛ qd obiit iuxta dñi bñ helie. iij. regū. i.

Zesabel filia regis sydonioꝝ vxor achab quidem totius malitie prodigium. prophetas dñi occidit. et sanctum nabach. et alia multa fecit mala. et c.

Ligures? his tpiho floruit. qui licz gentilis fuerit tñ leges iustissimas naturali iuri 7 diuino psonas laacedemonis dedit. nec quicqz censuit cuius nō ipse exēplū prius daret. Auri argētiqz vsuz. 7 oim scelez materiā nō sustulit. Fūdōs oim equa liter inter oēs diuisit. vt eq̄ta patrimonialia noīe potentio rem altero redderēt Conuuiari oēs publice iussit. ne cuius diuitie in occulto essent. Iuuenibz nō amplius q̄ vna xē ste vti toto anno pmisit. nec aliquē cultius q̄ aliū p̄gredi voluit. nec opulentiū epulari. Emi singula nō pecuniā. s; p̄p̄tione meriti iussit Pueros puberes non in for̄ s; in agrum reduci iussit. vt primos ānos nō in luxuria s; in omni ope ac labore agerent. nihil eos somnij cā substernere. 7 vitā sine pulmēto degere. nec p̄us i vrbē redire q̄ viri facti eēt. Cōstituit vrgines sine dote nubere. vt vxores n̄ pecunie cā eligerēt. seueriusq; m̄t̄monia sua coerceret cū nulli dōt; frenis tenerēt Maximū honozē n̄ diuitiū 7 potētū s; senū esse p̄stituit. Et qz hē leges dure videbāt iureiurando eos ascrixit. ne qd de tā diuinis legibz mutaret donec rediret. 7 sic extra p̄tā p̄fect' volūtariū p̄petuo duxit exiliū vt suis legibz eternitatē daret. Noziēs etiā p̄cepit ossa sua i mare p̄ieci. ne si ad p̄tā deferrī p̄tingerz. laacedemōes se a iuramento solutos eē putaret. Noziēz gētilez. q̄ pene sol' ap̄putas ab oibz xpianis etiā sc̄is oēz supbiēdi materiā. Nō gloriētur m̄tes. n̄tī. q̄si aliqd mag' ni p̄ vita eterna fecerint. q̄n talia videm' paganos fecisse. vide aug. ij. iij. 7 v. de ciui. dei.

Ace mul'

si lius. ānis. xix. Sic presidū albanoz inter mōtes vbi roma nūc ē posuit Regauit aut tpe ioas regis iude.

III° CCC

III° CCCVI

Athalia regnavit annis vi

Ioas regnavit annis xl.

XCCXXXIX

IIICCCXII Anno ante crisi. natiuitatem.

Ista p̄ tyrānidez inuasit regnū. 7 occisa est ab athalia. cū aut essz ānoz. viij p̄stituit. eū ioada regē. 7 optime se habuit cūctis diebz q̄bz vixit eū idē venerandus sacdos dñi s; post mortē ei' delinit' blādicijs magnatoz. q̄ odio habebāt sacras cerimoias hūilis obediētie moysayce leg. deprauatū est cor reg' in iteritū suū 7 illoz cūct' retro natiōibz horredū reliq̄s exēplū qz sit gūe piaculū hūilibz nolle p̄fēre. ij. pa. xiiij. 7 xiiij. Nonodab filius recab clarus habet. De his stirps valde religiosa descendit. qui tanquā p̄ egriini p̄uersati sunt sine agris 7c. Et descenderūt de ietro sacerdote cognato moysi.

Ieu ānis. xviii.

Iste ieu rex vnctus a puero helizei pcussit iorā cū omni domo achab. 7 etiā octoziaz regē iuda. 7 destruxit domūz baal 7 p̄phetas ei' occidit p̄n meruit poster' suis regni se dem vsq; ad quartā generatōnē. iij. regū. ix. 7. r.

Azal

Nozi' aut anno. Dclq. post natiuitatē abrahe. Iste azazel erigētibz temerit' suis oclta dei iustitia p̄ mot' fuit in regē syrie. vt affigeret filios isrl. 7 suā plō garet iniquitatē. Affixit aut isrl' vltra modū. vt ptz. iij. regū. r.

Quarta etas. David.

Isse auentinus filius. xxxij. annis regnauit. Ab hoc mons auentinus nomē accepit in quo sepultus fuit. **H**ic dicit aug. l. xvij. de ci. d. etiā inter falsos deos ānumeratū a stultis gētibz

Reges ytalie

Aue.
tin?

filiius annis. xxxij.

Notabile quoddam factum ac relatu dignum hoc tempore in beitarria fertur accidisse. Fuit ibi rex quidam Leyr nomine. filijs carens. sed tres pulcras filias habens quibus regnū diuidere cogitabat. Ut tñ sciret cui potiorē ptem daret. a singulis interrogauit quātū ipsum diligerent. Prima et secunda responderunt sub iuramento. qd plusquā proprias animas. Tertia autem videns. senem blanditijs credere seriosius respondit. qd ipsum vt patrē diligeret. neqvt amplius interrogaret. ptinus subiunxit. Quantū habes tñ valet. tñqz te diligo. Ita tus pater duabus regnū diuisit. tertiam autem exhereditauit quā tñ ppter nimiam pulcritudine rex stantie sine omni dote in iugem accepit. Senescēte autē leyr a duabus filiabus ac ex merito regno priuatur. et intm̄ despicitur qd vix cum vno famulo ab ipsis teneretur. Recor datus igitur passine glorie et iniurie quā iuniori filie fecit. que sibi veritatem dixit. cū steru in hanc vocem erupit. **S**ilia q̄ vera sunt dicta que mihi tñ disti. Quantum habes tantum va les. tantumqz te diligo. Dum igitur habui qd dare potui visus sum eis valere. qui non mihi sed donis meis amici fuerunt. Interim dilexerunt me. sed magis munera mea. **N**ā abeti

Anno mundi

III° CCCXLVI

Linea xpi

amazias
regnauit
ā. xxix.

III° XXXXXX

Isse amazias lonis incitjs malū habuit finē. qd cōe ti tis vsqz hodie in potestatis apparet. Multos namqz offm̄ destruxit etiam notabiliter probos. cuius exempla hic sunt plurima. **H**ic etiam deos seyr adorauit ac. palip. xxv.

Pōtiffices zacharias fili' ioia de lapidat et gloto mtyo coronat. ij. p alip. xxiij. Incepauit em̄ ioas qd dereliquisset dominum.

Helizeus morit. et ossa eius p̄xtāt. qz mortuus so latatur eozz tactu. Et tres victorias habuit israel contra syros meritis eius.

Reges israel **I**obas as. ā. xvij. **I**ste iobas valde attritus est cū tota gente sua ab asalxle rege syrie. et ideo deprecabaf dñm. et pauillū releuat?

Iste ioas percussit syros tribus vicibz iuxta verbum helzei. et tulit vbes de manu benadab filij azabelis et restituit regno suo. Ipse etiā afflixit amariā nō volens sed spullsis supbiā eius humiliavit. iij. regum. xij. **C**epit regnare. xxvij. anno ioas regis iude.

Reges syrie est. iij. regū. xij. et cepit regnare. xxij. a n no ioas regis iude

Benadab **I**ste benadab fuit filius azabelis. et debet scribi p d fm̄ iheronimum.

Jolium. xvii.

Procha illo regnante. sydo argiu. 7 mēsuras 7 pondera reperit in iudea. 7 iherosolam in israhel regnarent

Prochas hic prochas filius auentini regnauit ānis. xxiij. tē siluius annis. xxiij.

poze ozie regis iude. Unde virgilius laudes eius extollit in hoc vsu. Proxim' ille pchas. rōne glā gētis.

Reges assiri oz fuit. puluinariacq; prim' repit Habitu muliebrai indutus inf

mulieres delictis vacauit. Ob hoc in dignati vasalli eius, noluerunt āplius sibi obiaz seruare. Ag gressi etiā ipsum debellarūt. qd cernēs seiplum cremauit. Fuet tñ reges assirioꝝ potentes sine monarchia. vsq; ad destructionem ninive.

ꝛ tibus muneribus. 7 ipsi abierunt. Tandem cum non haberet quod comederet, aut indueret. ab ipsa iuniorē filia clementer suscipitur. regnoq; gloriose restituitur. Similia plura reperies. Nota plerunq; dulciloquos fidelitate fideles dulciloquio carere.

III° CCCLXXV.

Sine rege anis. xiiij.

IIII° XXXXXXI

Nota q; regnum iude post mortem amazie fuit. it. xiiij. annis sine rege. quod subtiliter oportet accipere ex collatione annorum regum israhel 7 iuda. quia amazias cepit anno secundo ioas regis israhel. 7 ozias filius amasie cepit anno xxviij. iherosolam regis israhel. quod tempus extendit se ad. xli. annos. a quo subtrahat annos amasie 7 sic manet. xiiij. quibus ozias paruulus erat. nec adhuc ad regnum aptus. Hoc autē 7 multe alie hystorie non habent. sed alibi hoc suppleat. Et fm hoc oportet concordare eas alioquin errabis quo ad supputationem annorum

Jonas ppheta filius amachi clarus habetur. 7 multa predixit que nō sunt scripta. Hic post hoc mittit ad ninuē vt patz in ei' libro. Dicit autē q; ipz belias suscitauerit a morte adhuc puez

Ihero boaz Hic satis bellicosus 7 victoriosus fuit. 7 contriuit regem syrie. 7 restituit regnum israhel sicut prius. insupr 7 dat annis. xli.

maicum iuxta verbum ione prophete. Attende q; sit instabilis status regnoꝝum. Israhel contritus vsq; ad nouissimum humiliatus est valde. syri eleuati iam ab inimicis mirabiliter deprimunt. Sic qui fuit supra sit infra. 7 ecōtra. qui fuit infra ascendit supra vt post descēdat infra. Hec est rota vltimilis huius temporis. 7 ideo non est mirum q; pauci electi ad hoc attumuntur a dño. 7 q; viri sensati huiusmodi instabilitatis negocium totis viribus fugere contendūt. Vide aug. de ci. dei in pluribus locis. Si boni regnant multis profunt. si mali eꝝ. L. iij

Cū apud hebreos haran? Monarchia assyriozilla magna cessat q; stetit vltra. Scilicet ānos. 7 surgūt tpa hereda pene vsq; ad ipi natiuitatem. in quib; hūan' sanguis vltra q; credi potest. in oib; bus mūdi partib; rāq; aqua effusus est. Vide cronicā ozofij libro secūdo 7 alioꝝ

Sardana pall?
37

Legato leges legare

Quarta etas. David.

Rex Medorum et Persarum

Reges ytalie

Arbat⁹
pm⁹ rex
medoz.

Isse arbat us vicit sardanapallum dominum suum. 7 monarchiam eius primus destruxit 7 ad medos transfudit spe magis q̄ re. quia datus hoc fecit

Reges assyrioz

Phul.

Isse phul 7 sequentes recuperare volentes monarchiam non mo- dice turbarunt terram. 7 ascendit etiam ad israhel 7 cepit therfan 7 factus est manahen rex israhel ei tributarius. iij.

regum. xv.

Ozias qui 7 azarias duplici nomine. 7 vno quidem atq; eodem tempore Isaiam. Osee Jo- hiel 7 Amos prophetaffe ex rebus que ponuntur in titulo cognoscimus. q̄ principium verbi domini fuit in ozie filio teri. Amos autem patef isaiie non vt pleriq; autumant terrius. xij. prophetarum est. sed alijs diuersisq; apud hebreos scribunt litteris. Isse quidem primam et extremam litteram habet. aleph 7 sade. ille vero heym 7 iamech. Tradunt etiam hebrei osee 7 amos 7 isaiam 7 iohel ac ionam isdem prophetaffe temporibus. videlicet in diebus ozie. ioan- chan. achas 7 ezechie regum iuda. 7 in diebus iherotam filij ioas regis israhel

Anno mundi

III° CCCLXXXVIII

Linea Christi

Ozias.
vel azari-
as. a. lq.

IXCCC

Isse ozias fecit quod bonum erat coram dño. nec ali- quid mali de eo scriptum est. nisi q̄ adolere voluit incensum super altare thymiamatis. prohibente eum sacerdote azaria. propter quam inobedientiam percussit eum dominus lepra. vt patet. ij. palip. xxvi. ca. Etiam tunc terremotus factus fuit. 7 cineres altaris effusi sunt.

Pontifices

Osee propheta primus de. xij. mittitur contra. x. tribus
Iohel secundus de. xij. propheta de iuda. 7 futura ei⁹ tribulatione.
Amos tertius 3 gentes multas ppheāt. 7 spāliter 3. x. tribus

Reges israhel

Abdias quartus de. xij. propheta contra edom

Hic regnum israhel fuit si-
ne rege ānis. xxxij. qd̄ patet

fine
rege: annis. xxxij.

zach-
arias

mensibus vi.

Reges syrie

excolatione regum iuda 2c.

Isse zacharias fuit filius iherotam. 7 cepit regnare āno. xxxvij. ozie regis iude. 7 fecit malum sicut predecessores sui. 7 hic est quartus post Jebu. 7 pcussit euz sellum. 7 regnavit pro eo. qui statim pcussus amanahen. regno 7 vita caruit. vt patet. iij. regum. xv.

Folium. xviii.

Macedonum regnū hicozif

Chara^o p^o mace dou rex

Iste Charanus primus rex macedonum fuit filius arhati. regnavit annis. xviii. De hoc regno descendit Alexander magnus. Destruiuntur autem tempore Onye pontificis pⁱ Macedemoniorum reges deficiunt

armilius

filivus an. xliij.

Lidozum incipiunt

Numitorum de regno eiecit et post ipse a Romulo Remo fratribus geminis occisus est et Numitor restitutus fuit in regnum suum. quia fuit avus eorum

Teglatphalasar.

Spartani ipsi sunt lacedemones per annos. l. cum atheniensibus cruentissimam bella committunt. ubi semper incerta victoria fuit Terra maris pugnatum est

Iste Teglatphalasar cepit terram neptalim et galilee. et eos qui trans iordanem erant transfudit in assyrios.

Post etiam obrogatum acham obsedit damascum. Et rasam interfecit. et syros transfudit in cyrenam. ut patet in regum. xv. et xvi. c. Thonos concoleros. qui vocatur grece sardanapallus. rex assyriorum. Tharsim atque anchialem condidit. et in prelio victus ab arbato medo. semet incendio concremavit. Usque ad id tempus fuisse reges assyriorum historia refert. et sunt anni simul. Dcccviij. Omnes autem anni regni assyriorum a primo anno Nini supputantur. Dccc.

III° CCCCXIII

Amarias

Daen

Isayas nobilis propheta primus de quattuor principalibus claret. qui evangelista magister propheta dicitur a sancto Hieronimo. propter evidentiam prophetie sue. Hic missus est a domino cum Isabub filio suo in occursum achas. ut diceret ei ne timeret a duabus illis caudis titionum fumigantium. quos vocat rasim et phacee. eo quod in ipsis esset finiendum regnum syrie id est damasci. et regnum samarie id est decem tribuum. que alio nomine dicebat emrami

Amarias

Jonas mittitur ad Ninivitas. qui audierunt eum. sed israel nec multis credidit.

Selum

mensis.

Daen

annis.

Phaceia

Iste Nababem Iste phaceia fuit filius manabē fecit etiam malum. et percussit eum phacee. regnavitque pro eo. Cepit autem regnare. li. anno ozie regis iude. Iste Rasim rex syrie vastavit iudam tempore achas. propter quod obsedit eum Teglatphalasar in damasco. et cepit civitatem. et ipsum interfecit. Et transfudit populum

Rasim

Quarta etas. David.

Rhea filia munitoris in templo deesse seruiuit. que post admittit amasium. et concepit peperitq; gemellos romulum et Remum. Ob hoc ipsa viua sepulta fuit propter incestum.

Reges italie

Numitor

Iste Numitor restitutus in regnū. statim p^o a Romulo occisus fuit. vt Drosius testatur.

infātes protecti sunt foras. et mirabiliter a lupa nutriti refegunt.

Porro ob reuerentiam romanorum dixerunt poete. q^o Mars deus belli concubavit cum ea. stuprum totaliter/aut palliantes/aut excusantes/vel honozantes

Reges Assyriorum

Sibylla Critea omnium aliarum sibyllarum clarior. hoc

tempore quidam dicunt q^o vixerit. Alii q^o eius carmina circa hec tempora sunt inuenta. Ipsa autem ante bella troiana vaticinata sit apertissime de cristo. et pulcre. Vide Aug^o. xviii. de ciuitate dei.

Olimpias prima a grecis instituitur. Et hec est era famosissima tam latinorum q^o grecorum. Et s^o Hieronimum Olimpias vna quattuor annos completos continet. Et s^o istum computū anno. xl. d^ozye/vel circa/ista era incipit scilicet anno mundi. iiii^o cccc^o xviii. Scdm septuaginta interpretes circa. l. annum d^ozye. Et nota q^o Christus nascitur olimpiade xcii. que faciunt annos. dclxxii.

Annus mundi

III° CCCXL.

CCCCLVI.

Linea Christi

Joathan
ignauit
ānis xvi

Achaz
ignauit
ānis xvi

XII° DCC

III° IX° DCC

De hoc Joathan nihil mali scribitur. nisi q^o excelsa (more aliorum) non abstulit. vt patet. ii. paralip^o. xvii.

De hoc Achaz nihil boni habetur. Dereliquit dominum. et derelictus est etiam ipse ab eo. Et percussus cū populo suo valde est a regibus israel et syrie. ii. paralip^o. xviii.

Micheas propheta. vi. de. xii

Pontifices

prophetat contra iherusalem et samariā

Aebi
tob

Naum. p^opheta. vii

Reges isrl

phacee cepit co- tra Niniuem

Phacee

annus. x.

Asarhaddon

fine rege annis. viii. vt supra

Ozee
ā. ix.

Iste phacee cepit regnare anno. lii. ozie. sicut fecit sic factum est ei. q^o ozee coniurauit contra eū et interfecit ipsuz. regnauitq; pro eo. Fecit etiā pactum cū rasin et vassarunt iudaz. et ideo teglatphalasar oppressit eum. et trāstulit quasi tres tribus in assyrios. iiii. regum. xv.

Iste ozee vltimus rex israel cepit anno. xii. achaz regis iude. et fecit malū etc. Anno. ix. regni eius captus est a salmanasar. et israel translatus est in assyros. vt habetur. iiii. regum. xvii.

Folium. XIX.

Nota q̄ dicitur de hoc romulo multa mala scribit. sc̄z fr̄s sui 7 aūi 7 alior̄ p̄batissimor̄ viroz̄ iniq̄
 morte 7 violētijs tyrānidesc̄q̄ plures. Congregauit em̄ pastores 7 latro-
 nes 7 cū quibz ciuitatūā extruxit. 7 p̄ illā vi alios oppressit circūcirca potē
 tes. Postq̄ creuit elegit. c. senes p̄ consilio q̄s appellauit senatores. 7 mille
 pugnatores q̄s milites vocauit. p̄teritq̄ in sublime. tandē ob demerria sua
 inter deos p̄muerat̄ ē eo q̄ p̄cussus a tonitruo nusc̄q̄ p̄puls̄. Hoc em̄ ad

romul^o
 p^o rex rō
 noz. an.

xxxvii

cumulū sue dānatiōnis accessit. ut
 eo magis torāntaref. ap̄d inferos.

Salma
 nasar.

Sēnac
 herib

assaradō
 fili^o sēna
 cherib.

Iste salmanazar obse-
 dit samariā āno. ix. o-
 zee reḡ isrl̄ cepit eā. 7
 regem misit in cartēz
 isrl̄ transtulit in assyri-
 os 7 cessauit ēgnū isrl̄
 qd̄ stetit ānis. cclxxxij.

Iste sennacherib ascēdit in iu-
 deā p̄zechiaz viz sc̄m. 7 p̄cussit
 dñs exercitū eius. sc̄z. clxxxv^o. vi-
 ros bellatores. ipse aut̄ turpiter
 fugies puenit in ninuē 7 afflix-
 it iudeos 7 thodiā. tandē a suis
 filijs occisus est. iij. regū. xix. 7. ij. palip. xxxij.

q̄ in terr̄ ei^o meōzia celebrioz h̄ct̄.
 quā vtutibz si meruit. s̄z falsa vul-
 gi adulatione aut vera deceptione a-
 dept^o ē. p̄dicti senes post mor-
 tē romuli regnauerūt anno cū di-
 midio expectātes si forte redisset.

III° CCCCLXXII

Ezechi-
 as regū
 it. ā. xxx

Sol. x. lineis reuertit̄. Et sic illa
 dies erat longior alijs. x. horis. D
 magnū portētuz strages hostiū. ad-
 ditio annoz.

II° XXXCCO

uazajmteu ujuazur ouuz

Iste ezechias
 optimus filius de pessimo p̄e achaz. ābulat coraz dñi
 corde p̄fecto. excelsa abstulit. 7 domum dei instaurauit.
 nec similis eius fuit ante eum in regibus iuda. 7 ergo
 dominus gloriificauit eum. iij. regum. xvij. xix. xx. 7. ij. p̄
 alip. xxx. xxxi.

Era principalis rōanoz. orosij mar-
 tini 7 alior̄. ipse est ānus. xij. ezechie
 fm̄ hebreos. fm̄. lxx. vltim^o achaz.

Clubs romana dñi āno mū
 di. iij. cccclxxxij.

Anno ante christi natiuitatem. decro. roma in
 mōte palentino a gemellis condita est velut secū-
 da babilonia. Cleruz tempore paupertatis nusc̄q̄
 alter locus ea sanctior. nec tonis exemplis ditior
 fuit. 7 quanto rerum minus habuit. tāto minus
 cupiditatis habebat. Post diuitie auantiam 7 lu-
 xuriam induxerunt.

Conditionem vrbis titus liuius per. xij. teca-
 des. id est. cxi. libros prosequitur. sed hodie non
 omnes reperiuntur De ipso facit beatus iheroni-
 mus mentionem in epistola ad paulinū. Et sene-
 ca in vltimi declamationū libri prologo.

Tu regere impio populus rōne mēf̄ito
 De tibi sint artef. paciū iponere mores
 Parcere subiectis. 7 debellare superbos.

Quarta etas. David.

Nota fm aug^o. xvij. de ci. dei. q. cicero magnis laudibz romuli ascribit qd nō rudibz indoctis
 tpiibz qñ facile hoies fallabant meruerit honores dīnos. s; iā eruditis 7 expolitīs. Un ptz va-
 nus idolatraz error. qz 7 si in his tpiibz doctis illuminati sunt. qz sic ineptū qd antiqui leuibz
 motiuis decepti. homies mortuos deos factos putent. 7 ob hoc ipsi āplius

Reges romani neminē inter deos ascribēduz decreuerūt. nō tñ cessarūt a cultura talīū fal-
 soz deoz s; more ātiquū suātes 7 augētes. qd dicitz vetāt fieri factz approbāt
 Un stat eos nō esse excusatos. imo aposto-
 lo teste. plus illis peccare

rem^o
a fra^o

tre occidit āno. iiii. ff. de
re. di. l. xl.

meroda
ch p^o rex
babilōe

Reges babilonie incipiunt.

Iste merodach prim^o rex babilōis famosus
 recessit a monarcha. nec obediuit assarando
 regi assyrioz. 7 reges babilonie cepit ee po-
 tētes vsqz ad balthasar. vñ mgz i hystoria

- Thales milesi^o clar^o
- Solon habet qui post ixe
- Chilon ologos id est poe
- vii. sapiētes. Periander tas sophi dicti sūt
- Cleobolus id ē sapientes. Iste
- Bias etiam thales pm^o
- Pitacus potuit pdicere de

Thobie hystoria deuotissima 7 tota
 exemplatis hic textur

fectum solis 7 lune. vt dicit augu. viii. de ciuitate dei

Anno mundi

III° DI

Linea xpi

manass
es regū
it. ā. lv.

IIIADXXII

Iste manasses pessimus filius optimi ptis fecit m-
 lū sup oēs qui añ ipsuz fuerūt. 7 sanguinē innocētez fudit plurimū. ppter qd rex assyrioz ve-
 stauit iudā 7 ipsum manassen cepit 7 in carcerē misit. Postea ad cor rediens 7 dñm deprecās
 7 exauditus fuit. et in regnū suū restitutus. Dia q añ fecerat destruxit. et in via dñi recte abo-
 lans non sine grandi admiratione oīm qui eū ante nouerāt vitōbra

Pontifices

Sa
weh

tam duxit. vt ptz. iiii. regum. xxi. et. ii. palip. xxii. capitulo
 Cathina:

Folium. xx.

Iste Numma maximus ydolatra fuit. 7 vatem adeo simulacris repleuit. vt ipse sibi locū reperire nō posset. Hoc mō Aug⁹. stultitiā eius deridet. q̄si magna iniuria sibi facta sit q̄

Ma Popilius. an. xliij.

ipse nō sit inter deos ascriptus. qui deoz cultum sic pmo vit. Hic ianuariū 7 februariū anno addidit. Virū supra modū est. q̄ hi viri pcellētissimi ingenij in cunctis pene que sub sole gerunt tā acute differebāt. 7 in agnicōe xri dei sic delirabant Gratias agamus domino deo

Nota fm Aug⁹. ii. 14. de ci. d. q̄ ab vte cōdita vsq̄ ad augustū tāptinue pugne extitit. p miraclo habitū fit. v. vnus ann⁹

post primū bellū punicū sine bello trāferit. exceptis. xliij. annis nune quibz par p̄tinuata fuit. Romani ppli statū 7 decursum loculēter 7 breuissime describit Florus lucius. p ānos septingētos q̄tuor ei dās etates. Cū ait si quis magnitudinē imp̄ij cū ānis p̄ferat. etatē vltra putet. Ita em̄ late vbiq̄ in orbe terraz arma circūtulit vt qui res ei legūt. nō vnus ppli. s̄ totū ḡnis hūani facta discāt. nā tot laboribz piculifq̄ iactatus ē. vt ad p̄stituendū eius imp̄iū p̄ten disse virtus 7 fortuna viderent. Itē ait. Tāta in virtute fiducia est. vt ille rudis. ille pastorius plus vereq̄ terrestres ondit nihil interesse virtutis equis an nauibz terra an mari dimicare. Itē. P̄ pplm dignū orbis imperio. dignū omni fauore 7 admiracōe hoim ac deoz. cōpulsus ad vltimos metus. ab incepto non destitit. sed absens simul p̄sensq̄ pugnabat

III⁹ DXXVIII.

OCIII

Anno ante Christi natiuitatem

Mayas martyrio coronatur. cū multis alijs eo q̄ regis opera pessima reprobabat. Sybilla samia fm quosdam his dicitur fuisse temporibus. Et nota q̄ sancti doctores nō vtūtur dictis sybillarum. ac aliorum gentiliū ad p̄firmationē fidei sancte xpiane. s̄ 7 eas nec p̄phetico spiritu claruisse. sed arreptitias fuisse dicunt. Unde Aug⁹. tra manicheum disputās dicit. Si quid veri de deo sybilla. vel orphus. alijve gentiū vates.

Sei lum aut philotophi dixisse phibēt. valet quidē aliquid ad paganoz p̄vinitatē reuincendā. nō tñ ad istoz auctoritatē p̄lectendā. Quantum est distat de cristi aduentu inter p̄dicationem angelozum 7 confessionem demonum tantū distat inter auctoritatem p̄phetarum. 7 curiositatem sacrilegorum

Eleb yas

Calucus vir iustissimus leges condidit. Et inter cetera decreuit. vt qui adulterij erimen cōmitteret vtroq̄ oculo priuaretur. Quod cum filius eius commisisset. iussit ipsum exoculari. Verum tota ciuitas aliq̄diu ei reluctabatur. Tandem victus instantia populi. ne lex a se condita violaretur. suo prius. Deinde filij oculo eruto vrisq̄ vsum videndi reliquit. Sicq̄ mirabilis equitatis temperamento se inter misericordem patrem 7 iustum legislatorem p̄mittit. Disce o cristiane quanta diligentia debeas sancta dei tui p̄cepta custodire: si sic maluit paganus puniri pro iusta lege sua. q̄ eam inultam relinquere. Nec 7 multa familia oportuit in populo carnali obseruare cū summa seueritate. quatenus timore pene a p̄vitiis cohiberent

Quarta etas. David.

Bisantium conditur
que postea Constanti
nopolis dicta est

Reges Romani

Reges babilonic.

Iste Tullius alio nomine
Hostilius, nō ferens tem-
pus pacifice trāsire ob tur-
bacōem quā susci-
tauit vicinis suis
an. xxxij. post is-
ga quietis tempora merito
hostilitatis nomē sibi acqui-

siuit. Et quia dissipat veteres
gentes que bellavolunt. ipe
cum omni domo sua a fulmine

ne percussus interiit. De isto etiam Tullio sic dicit Valerius, libro. iij. ca. iij. Hunc in curia
bulis primo accepit agreste tugurium. eiusq; adolescentia in pecore pascendo fuit occupata.
validior etas imperium tenuit. sed senectus eius in altissimo maiestatis fastigio fulsit

Ninive destruitur per regem medorum. Et regnum assyriorum penitus cessavit. sicut pre-
xerant Naum propheta et Thobias.

Anno mundi III° DLVI

III° DLVIII

Linea christi

Amon
ignavit
anis. ij.

Iofias
ignavit
an. xxxi.

III° IXCV

III° IXCV

Iste amon s'm textū hebre
or duob; t'm annis regnasse p'hibet. s; s'm. lxx.
anis. xij. et ita supplent hic. x. anni a. lxx. de illis
xij. sup sine rege. Et s'm h' aptade sunt hysto-
rie alie q' cōiter sequūt. lxx. Sic

Pontifices. idē rex fecit malū corā dño. et p-
cussus a suis suis sine penitētia
obijt.

Thobias morit' annoz. c. iij. vir sanctus plen-
opib; bonis. et p'phetie spū clarus. p'phetavit nā
q; de destructōe iherlm et tēpli q'si iā factū esset. cū tñ adhuc futurū esset p'pter certitudinē p'phe-
tie. statim post eius mortē vxor eius mortua est. et egresso thobia iuniorē cū filijs suis ninive
destructa fuit

Iste iofias optimus fili-
us de pueris p'p'e. g'ra singulari p'uentus adhu-
in pueritia requisivit dñm. et vsq; in finē p'p'e
ueravit laudabiliter. In quibusdaz excessu
ezechiam pat'ū suū. et ideo dicit
nō habuisse simile in regionib; iu-
da. Eius religiosaz vitā et opa scā
plurima vide. iij. regū. xxx. xxiij. et
ij. palipp. xxxiij.

Asa
rias.
filius el-
chie fuit

Sophonias p'phetat destructionē iherlm et reedificationē.
Olda p'phetia vxor sellum p'phetat iofie regi

Jeremias scōus de maioribus p'phetare
inceptit adhuc puer. xij. anno iofie regis p'tra iherusalem et templū. et p'phetavit anis. xliij. p'p'e
ter illud qd p'phetavit in egipto. Grandis duricia populi. et grandis plaga q' punit eum.

Iolium. XXI.

Iste ancus fuit quartus romanorum rex hic primum pontem trans tyberim inter montes auerinum et ianiculum fecit. et hostiam civitatem addidit supra mare. decimosexto milenario ab urbe roma

Hostiensis civitas conditur. cuius episcopus benedicit papam

iii^{us} annis. xlii.

Iste nabuchodonosor bellicosissimus fuit et victoriosissimus per omnia. eo quod esset magna furoris domini ut puniret peccata populorum multorum. Sic primo erat rex babilonie. et postea obtinuit regnum assirorum. quod destructum est a mediis. et factus est monarcha. Et secundum hoc dicitur

Nabuchodonosor monarcha babiloniorum

versimode putantur anni eius. quod diu regnavit. Multiplex de ipso scriptura loquitur. id est bona. id est mala que diligenter sancti exposuerunt. Placet tamen quibusdam quod propter penitentiam illam magnam que scribitur in danieli sit saluatus et scriptura vitam eius concludit in laude et confessione unius veri dei. Idem sentit nicolaus de lyra dicitur. iii. Dicunt doctores quidam quod deus inspiravit sibi ut vindicaret se de inimicis suis. sed ipse instinctu isto abusus fuit per superbiam et invidiam. et sic non meruit pro hoc quod instrumentum fuit diuine iusticie. Forte de omnibus post prout meritum danielis

Urias propheta occiditur a ieconia rege iuda. et iheremias incarceratur. Abacuc prophetat contra nabuchodonosor et babilonem. sunt tamen opiniones que tempore fuerit etc

III^{us} DLXXXIX

III^{us} DC

ioachas regnavit m. iij.

Iechonias vel eliachim vel ioachim. a. xi.

Joachim ieconiae. m. iij.

sedechias regnavit. a. xi.

IXCO

DC

uaxezimzeu idz us ouuz

Dicitur ioachas statim post mortem patris constitutus fuit rex in iherusalem. sed quod non fuit secutus ex epulo post patris sui iosue. id est pharaonem necho cepit eum et duxit eum in egiptum. iij. regum. xlii.

Dicitur etiam fuit filius ioseph fratris ioachas. et constitutus a pharaone rex in iherusalem. et ut daret mactam etc. Et quod fecit malum nec

Saraia

audiuit prophetas. ascendit eum nabuchodonosor et factus est eius frater in tribu ananias. Cumque rebellaret venit iterum rex babilonis post eum et vincit eum duxit in babilonem. non quod illuc ducit sit. sed immutatus fuit consilium

Iste ioachas fuit filius ieconiae et fecit malum. et id statim anno tertio ne regeret et vincit transferretur est in babilonem. et multi cum eo transferri sunt. iij. regum. xlii.

Istam saraia interfecit nabuchodonosor. rex in reblata cum alijs consiliato ribus sedechie. regum ultio dicitur filius azarie.

Daniel adhuc iuuenis susanna liberat. et in conspectu regis cum socijs stat etc. et postea interpretatur somnium regis. et in sublime tollitur. Danielis primo.

Ezechiel prophetat in caldea transmigratis destructi onem iherusalem. et tandem martirifatur. Sardocheus. Omnes hi cum ioachim ducti sunt in babilonem adhuc pueri. Baruch propheta.

Iste sedechias tertius iosie filius et malus non audiuit iheremiam prophetam et id propter miserabile et omnes

iuda cum eo. et eruti sunt oculi eius. regum ultio et iheremie. lii

et eruti sunt oculi eius. regum ultio et iheremie. lii

et eruti sunt oculi eius. regum ultio et iheremie. lii

D i

Quinta etas. Transmigratio

Iste p̄iscus ludos instituit. ⁊ circū rome edificauit. Capitolium fabricare cepit. ⁊ dictū est capitolium q̄si caput solū. q̄ in fundamēto inuentū fuit caput sine corpore. q̄si p̄p̄etia futuri. q̄ ibi p̄ ea senat̄ resedit. q̄si vnū caput totius orbis

Reges romani

p̄isc̄

tarquinus ā. xxxvii

Iste nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit. hic ortū qui suspensilis d̄r maximis. expensis yxori tue fabricauit. multa magnalia pegit. ita vt herculē trāscendisse actū magnitudie

Reges babilonic

Nabuc /
odonos /
sor.

meōrē. ⁊ d̄ manubijs hostiū tēplū belis magnifice d̄corauit. Alstrages rex medoz vnica habuit filiā quā cuidam milite plebei tradidit. ne ex ea nobilis fili⁹ nasceret. p̄p̄etiam quā mḡe recitat ne se p̄lletet a regno a nepote suo. sic p̄dixerāt sibi pietores. Et q̄d verebatur ei accidit. Nā ex ea nat⁹ e cyr⁹ q̄ ipm lupar ait. Tēplū solomonis incēdit a caldeis ⁊ firm destruit. Et hec est vna de p̄ncipalib⁹ hui⁹ sacre hystorie. Stetit nāq̄ h̄ tēplū. cccclij. ānis. se3 a fundatione ipsius inchoando que fuit facta quarto anno salomonis. Et ab hac destructione vlt̄ ad destructionē que facta fuit p̄ tytū se3. xliij. anno. post xpi passionem huxerunt anni. dclxij.

Tres pueri p̄ficiunt in fornacē succēsam. ⁊ miraculo se liberantur a deo. vide dan. iij.

Jheremias in egipto p̄ph̄auit. ⁊ regib⁹ egipti p̄ loco imaginem virginis cum puero adorauerunt. Oratione serpentes de terra fugant ⁊ Tandem zelans pro populo increpauit idolatriam populi sui. ⁊ lapidatus est ab eis. Sed egiptij gloriose sepelierunt martyrē sanctum in sepulchris regum. propter beneficia sua.

Iste iosedech filius saraie egressus est quādo transfudit dominus iudam ⁊ iherosalem per manus nabuchodonosor regis. vt ptz. i. palip. vi. ⁊ est ductus cu3 alijs captiuis in babilonē. Dicunt aliqui istum fuisse Esdram scubā ⁊ sacerdotē. Aut forte frater ipsius fuit.

Ezechiel post multa que gloriose gessit. etiam precibus suis aquas chobar condensauit. vt filij israel ambularent super eas. caldei autem submersi sunt. Tandem percussis impijs quibusdam a serpentibus quos redarguit. certi exacerbati ipsum equis distraxerunt. ⁊ p̄ pedines saxorum excerebrauerunt eum. martirem domini gloriosum facientes.

Abacuc propheta danieli prandium attulit dum in lacu leonum esset apud babilonem sc̄m iheronimum. Vide in libro ipsius.

Folium. XXII.

Ludus scacoz repitur a rexe philosofo p correctione euilmerodach tyranni. qui suos magi
stros 7 sapientes occidere psuevit. Et hoc solatio indirecte attractus fuit ad emendationem.

Iste seruius tullius scilicet aditionis fuit ex p^o **Seruius** a xliiij^o
te matris que ancilla captiua fuit. s3 nobilis. Diclaudes habet ab hystoziogra
phis magna. q^o in omni statu fuit. 7 vbiq3 notabiliter se gerebat. Tres mōtes vbi addidit.
7 fossas iuxta muros duxit.

**Euilme
rodach.**

Iste euilmerodach fuit frater nabu
chodonosor iam immediate precedentis. Hic ioa
chim leuauit de carcere 7 magnificauit eum. 7 cor
pus patris effossum iuxta psilium eius diuisit. cc.
vnl horibus ne resurgeret a mortuis. qui de bestia
redierat in hominem

**Regu
sar.**

**Sabu
sar.**

**Balta
sar.**

Isti tres fuerunt fratres 7 filij euil
merodach qui successiue regnauerunt. 7
baltasar fuit vltimus rex babilonie. qui
interfectus fuit a dario 7 ciro. nō em̄ ha
tebat filium. 7 soroz darij fuit mater ei^o
ideo preoccupauit regnum darius cum

diutorio cyri. Nec adiuuit dominus ipsum quia vasa sancta indigne tractauit. Dan. v.

III° DCXXXIII

III° DCLIX

**Salati
el.**

**Sorob
babel.**

AXI^o

IX°

Ante curiam iherosolimitanā

Iste salathiel fuit filius
leconie regis iude quē genuit post transmigratiōē babilo
nis. vt euangelista matheus dicit

Daniel vir desiderioz sanctus 7 electus clarus habetur.
cuius etiam opa deus miraculis gloriofis approbavit.

Esdra sacerdos de stirpe aaron claret sanctitate vite. 7 sa
pientia. cuius grandi industria 7 labore totu3 iudaicus stat^o
in melius reformatus fuit.

Babilon illa magna capitur 7 auferit p tās
eius sicut predixerūt pphete sci. Nec fuit pri
ma 7 maxima ciuitas totius orbis. de qua in
redibilia scripta sunt. 7 hec tanta vna nocte
refecit. vt ostendat q^o ad irā dei ois potentia
vuluis sit 7 faulla. Dicis verissime q^o eā hūa
no ope extrui vel hūanis virib3 destrui potu
isse pene incredibile videbas. Cū grāde spec
aculum euident3 exemplum mundus ha
eret si informari posset seu etiam vellet.

Iste sorobabel fuit
impiū dñi fundauit templu3
7 manus eius pfectit. s3 longe
post. vt patet Esdre. vi.

Babilon destruit

D ij

Quinta etas. Transmigratio

Sibylla cumana de xpo pphāt. 7 tarquino. lx. codices attulit i q̄b̄ erāt scripta decreta rōnoz.

Sibylla hellespontia de agro troiano nata his dicit fuisse tps̄. 7 pphetauit sic d̄ xpo Ihesus

xpus nascetur de casta 7c

Reges romani

Iste tarquinius sup̄b̄ seruo interfecto melioze se ar̄ tarq̄ n̄ vii superbus. ripuit regnū. hic primus omnium tormētoꝝ gn̄a excogit

tauit. 7 post de regno expulsus est ppter stuprū lucretie a filio suo pmissus Et noluerunt ammodo romani habere reges ppter tyrannidem eoz.

Darius pri
m̄ monar
cha persaz.

Cir̄ reg
nauit ā.
xxx.

Iste darius fuit p̄so
brin̄ astyagis quē in
filiū adoptauit. qz n̄
habuit nisi vnica filiā 7 dedit ei regnū. qz cyr̄ d̄ eū pugnauit. 7 tñ ālv̄ victi sunt a cyro. s̄ tñ
nepotes eos tractauit benigne. qz auo sc̄z astyagi regnū hyrcanoz ꝓcessit. 7 dario medoz.

Hystoria esdre incipit

Anno mundi

III° DCLXXXIII

Linea xpi

ΛXΘ

Templum fundatur

Aggeus 7 zacharias pphētāt. ꝓfortantes populum 7 prouocantes ad edificandū templum.

Pontifices

Ihe
sus.

Iste ihesus filius iosedech sacerdos magnus tanq̄ regēs. 7 zoobabel ta
q̄ dur. post reditū populi israel de babilone presuerunt. Et iste modus
vsq̄ ad herodē seruat̄ est. vt sacerdotes summi essent principales 7 du
ces substituti Semper tamen duces erant de tribu iuda iuxta pphetiā iacob. Et sub hoc regi
mine sacerdotali optimo non legitur populus de dinasse a veritate fidei sicut ante. qui tempo
re iudicum 7 regum sepius ad idolatriā corruit. Et nota qz iudei isti qui hic redierunt 7 post
ea dispersi sunt in omnem terram. iuxta pphetiam dauid. disperge illos. ps. lviij. fuerūt officia
de tribu iuda. beniamin. 7 leui. 7 pauci de decem tribubus qui aufugientes iunxerunt se istis.
Illi autem qui in montibus caspijs religati sunt nunq̄ redierunt fm̄ hebreos.

Cyrus post multa bella tandem cum ad scitas declinasset a regina thamyris capitur. 7 cū
toto exercitu suo ad. cc. occiditur. Caput eius precisum in v̄trem humano sanguine plenū
proiecit dicens. Satia te sanguinem quem sifisti

Arpharat post mortē cyri per vim obtinuit regnum medozum. 7 edificauit ciuitatem
grandem Echatanis. 7 disposuit rebellare ꝓ nabuchodonosor. id est cambisen. 7 tamen ab eo
victus fuit. vt patet iudith primo.

Folium. XXIII.

Falaris siculus tyrannus. multos innocētes depopulā. Dic quēdam perillū artificē qui thaur
 erēū fecit ad puniēduz boies. in eūdez ipsuz pie cit primū vt experiret qd fecerat. 7 clamor ei
 p os thauri sonuit terribiliter quasi boarus bestie. 7 sic tyrannus iniustus inuenit aliqñ quez iu
 ste puniret. Istud factū dicit ozosius anno ante urbē pditā. lxiij. vel circa 7ē. Et vt de sicilia sp
 nutrit tyrānoz fuit.

Lucretia femina nobilis 7 honesta a filio regis violenter oppressa
 seipsam stulte gladio interemit. Hec in exēpluz castitatis allegari solet. 7 nō excusat ab homi
 cidio. vt dicit augustinus. i. de ciuitate dei

Cambises
 q. fili' ci
 ri. a. vij.

Babilōia noua in egipto pditā a cābise q totū illd obrinuit regnū.

Erenei
 tes. in a
 medio.

Iste cambises filius ciri. 7 scdus magus. varie nominat a diuer
 sis. Apud esdram archaxerxes dicitur. vel assuerus. In hystoria

iudit que sub eo facta fuit vocatur nabuchodonosor. Dic
 potenter interdixit ne iherusalem aut templum reedifi
 carētur. Et pater eius tantummodo pcepit ne ciuitas
 extrueretur. 7 etiam tunc principes ciro ignorante impe
 diuerunt opus domus domini. Dic quendam iniquum
 iudicēz viuū excoziari fecit. 7 filium sup paternā cutez ses
 dere iussit. vt hoc modo scelus vitaret. 7 recte iudicaret.

Iste ereneites tertius
 magus duxit filiā regis in pro
 rem. 7 non diu post morit. Dan
 tapres filia cābisis fuit his duo
 bus successiue in coniugem so
 ciata fm iheronimum super da
 nielem libro .iij.

III° DCCIX

XTCCO

maximū id est vbi ouis

Hystoria iudith hic textur. Ipla autem exemplar
 totius pudicie ponitur.

Holofernus princeps militie nabuchodonosor cambisis multas ter
 ras domino suo subiugauit. 7 tandem venit ad bethuliam. 7 ibi a iudith muliere interficitur.
 vt patet iudith. ij. 7. xij.

Pitagoras primus phis

Nota q gentiliū sapientia que totaliter de creaturis fuit primo incepit a dñs qñ adhuc
 tempora grossa fuerunt. quia tunc qui paulopius alijs sciebant. a populo rudi dñ putabanf.
 Post hec creuit prudentia. 7 tunc theologi venerunt. ipsi sunt poete antiquiores qui de falsis
 dijs multa mendacia sinxerunt vrbano sermone. Si isti ante venissent profecto dij putaren
 tur. sed tempus obfuit eis. Post hos venerunt sapientes id est sopheri. qui mira iactantia glo
 riam suam celebrauerunt. Nec tamen diuinum aut theologicum honorem meruerunt prop
 ter tempus. qz iā melius sciebāt. malā tñ psuetudinē cum ceteris p̄tinuauere. licet novos
 deos fieri prohiberent. Demū philosophi claruerunt quoz iste primus fuit. eo q humiliter
 responderet se non sapientem fore. sed amatorem sapientie. Hij p̄muniter p̄radixerunt idos
 latris. 7 plures trucidati sunt p̄les timoze fecerūt sicut alij. Peiores fuerūt qui muneribz ac
 ceptis etiā p̄ propria p̄scientiam cultū sacrilegum extulerunt. Tūde augustinū de ciui. dei.

Dono 7 phisios discipuli pitagore hanc sectam continuauere. vbi per quinque
 nium silentium seruabatur 7 post eruditi loquebantur.

Quinta etas. Transmigratio.

Anno. ccliiij. ab vltate pdita romani loco regū ordinauerūt duos psules. qui p vnū. añū rege-
rent. ne ex moza tps in supbia erigerent. 7 vt vnus alter corrigere-
ret si erraret aut excederet

Leonida rex spartanorū cū. iij. hoim. lxx. persaz pene
trucidauit. Mirabile dictū ait suis. Prædete hic tanq̄ apud infe-
ros cenaturi. Et ita factū est. qz ex fatigatione ceciderūt sup. mox
tuos. 7 mortui sunt cum illis pariter.

Solius incipit

Grutus primus psul.

Lucius Durauit roma pncipatū.
sz n̄ euasit ty-
rannidem.

Reges psaz.

Darius
italpis i
iij. mag

Iste darius fuit vnus de. vij. magis 7 subtiliter regnū acquisiuit
hic recupauit regno psaz assyrios. 7 babiloniā. asiā. macedoniam p
domuit. Cūqz regis icitaz filiā in vxore desideraret 7 ei dare nollet. ob hoc cū. dcc. s̄ scitas ve-
nit nō veritus p vnus hois libidie tot mila viroz mortis periculo exponere. qd̄ vtiqz incau-
tū 7 crudele 7 iniustissimū fuit. Tū turpiter fugatus. lxx. amisit. tandē cū residuis a paucis
atheniensibz. puta. xi. supatus. cc. psaz amisit. Cleles autē se post fugā vindicare. in iplo oppa-
ratu occidit. Et fm̄ quosdā bona spes est de ipso. qz habuit fidē vnus veri dei. cui templuz 7 sa-
crificia fieri pcepit. Vide lyra sup. vi. c. Esdre Democritus ph̄s seipsuz excecavit. 7 de-
diuite se pauperē fecit ob amorē sapiētie.

Anno mundi

III° DCCXXXIII

Linea xpi

Abiud

Iste fuit filius zorobabel. sed de ipso 7 alijs psequētibus vsqz
ad ioseph nihil habet in scripturis. nisi qd̄ a matheo numerat
7 ideo nec tempus eoz debite sciri potest.

LXXD

Nota qd̄ fm̄ magistrū darius instinctu zorobabel iussit resumī opus dom^o dei. precipiens pnci-
cipibz suis ne aliquo modo impedirent sed iuuarent. Vide enā Esdre. v. 7. vi. ca. De hac era
ambiguum est ppter diuersitatem doctorum.

Aggeus 7 zacharias anno scdo dary inrepaerunt pplm̄ ppter negligentia eoz ad edifica-
tū domū dñi. 7 sollicitabāt zorobabel vt loqueret sup hoc regi. 7 añuit rex. 7 accensum est cor
populi vt edificarent templum. vt patet Esdre vi.

Pontifices

Templum perficitur anno. vij. dary Aggeus de hoc tē-
plo prophetauit. qd̄ gloria eius maior erit q̄z p̄mi. qd̄
est intelligendum spiritualiter. qz xp̄us dominus desi-
deratus cunctis gentibus hoc corporeali presentia sepi^o
ingrediendo magnifice gloriificauit. 7 oblatu fuit in
eo in die purificationis marie. alioquin non potest stare veritas prophetic. quia istud secūduz
quasi nihil fuit respectu p̄mi. Augustinus hic fortissimum sumit argumentum contra iu-
deos. qd̄ hec autoritas necessariissime intelligat̄ de ecclesia que est domus dei ex viuis lapidi-
bus. quia hoc templum nec vnqz habuit parem gloriā. taceo maiorem. Vide augustinum
xix. de ciui. dei.

**Joa-
chim**

Iste fm̄ iosephum cognomi-
natus est iosedech sub quo ci-
uitas iherm̄ extructa est. vt di-
cit etiā eusebius. sicut etiam
p̄z neemie. xij.

His quoqz temporibus pythagoras ph̄s claruit. qui
samo oriundus crotonē reguit. Nouissime metapontum adijt. ibiqz sepultus est.

Folium. XXIII.

Iste dictator creatus fuit ut consulere preire t potentia contra inimicos

Dic tator nomē est officij dignioris

Quintus Quintus reptus in rure ab aratro sumptus est et in dictatore creatus. Hic romam iam pene desperatā ppter adūsos casus. magnifice consolatus est triumphis suis.

Hoc tpe facta est rome dissensio plebis a senatu.

Dubius Tpe horum consulū fames et pestilentia grauis roma corripuere. Et bellū vicientū atrocissimū fuit.

Xerxes h' dary. v' mag' Iste xerxes multitudine populorum quos collegerat terras movit et viudas. et tū pene nihil ei prospere successit. Amisit quippe in breui tpe decieshones cetera milia viroz. Iste tandem post modicū p artabanū prefectū suū occidit. Ere

Artabanus h' artabanus nō ponit in cathalogo regū psal. qz pax pfecta. Tū iheronimus videtur eū numerare sup danielem. libro. iij.

corū aut numerus. qui victores extiterunt. longe maior erat occisoz. Et tpa volēda rē. Vide orosij. Narrat em̄ b' tū iheronimus in eplis suis qd xerxes cū de sublimi loco unnumerabilem exercitū vidisset fleuisse dicitur. eo qd post. c. annos nullus eoz supfuturus esset

Fabiorum gloriofissima familia vrbis. bello vicientano proferuntur.

III° DCCLIX

Eliachiz. De hoc nihil habetur in scripturis nisi Danieli primo.

CCCCI m̄xviiii n̄viiii oiiii

Esdra vir sanctus atqz doctissimus velut alter moyses in populo venerandus habitus est. Hic primum de babilone cum ceteris venit. sed iterum paterna solitudine motus rediit ut plures lucrificeret et secum adduceret. Tempore autem isto leges ceterosqz libros sanctos reparavit quos combusserant caldei. felix testimonium orbi relinquens. novos et faciliores apices inuenit. Quo feliciter in spiritu sancto peracto. venit iterum iherusalem cū multitudine magna. regalibusqz priuilegijs. ut docet p'lm. Esdre. viij. Obijt in ienectate veneranda. iepul

Malachias ppheta claret sic dicitur id est angelus. ppter optimam vitam et deoz aspectum. Aiunt qd ore eodem quo prophetauerat. angelus domini apparens eadez iterabat.

Anaxagoras phis claruit. Hic hūit successorem qui dicebat archelaus magister socratis

Heclelytus cerebrosus. Socrates phis. Hic hū magnas laudis p'rogatiuae. quē etiā b' tū iheronimus sibi in exēplū pponit et alijs. Fuit em̄ mire pacie et sp' eiqz numis et subtili' de primo ēte id est deo ferē sensisse. p quo tandē venenum in carcere bibit.

Pindarus poeta Sophocles. Plato discipulus eius. Ipoctas et plēs alij fuerūt tūc nōiati viri. quoz labores p'uas'erunt

Euripides Socrates nascitur.

Herodorus hystoriarum scriptor.

Empedocles et plēs alij claruerunt tpe xerxis

Quinta etas. Transmigratio.

Virginius filia p[ro]pria gladio tr[an]sfigit. ne seruituti traderet. et ob h[uius] tribuni insignia deponere cogunt. Cuide thyt[is] liuii de aditione vrbis libro iiii
 Lex. xij. tabular[um] romae instituta est. Decem enim tabule a grecis delate sunt quibus Decem viri instituti fuerunt loco Julii. q[ui] nimis p[ro]tebat de p[ri]mo regimine p[ro]sula. et isti duo paz[em] p[re]fuerunt nec p[re]fecerunt.

Darius.

Tribuni.

Romani due addite sunt a romanis anno. ccc. ab vrbeco ndita ipse est annus mundi.

grecus.

Arthaxerxes lo ginianus.

Xerxes mensibus .v.

Segdianus mensibus .xij.

Reges persarum

Iste arthaxerxes est sub q[ui] Esdras veit item. et neemias fuit picerna eius que post misit ad edificanduz muros ciuitatis.

Roma in p[er]cussione incensa. et muri eius destructi. Naz senoues galli cum romanis pugnant. et cepta est vrbis p[re]f[er]re capitolium. q[ui] etiam p[er]didissent si pugil anser ex lassitudine pugne dormiret. romanos non excitasset. Quap[ro]pter abrosius ex p[ro]brado eis inastitudine xpiane p[ro]speritatis. dicit eos magis debere sacrificare anseribus q[uam] dijs. Idem augustinus. De inferis

in medio vrbis horribiliter apparuit. De cuius exalatione plures interfecti fuerunt. Ubi cum se marcus curtius armatus proiecisset. cessauit plaga impiorum demonum.

Anno mundi

III° DCCCLXXXIII

Linea xpi

AXDCC

Ebdomade danielis hic incipiunt. De his est grandis altercatio inter doctores et ab rirtus maximus. Cude iheronimum super daniellem. et tyram. et vrbicum li. v. ca. iiii.

Porro beda p[ro]putat p[er] annos lunares. et incipit vigesimo anno arthaxerxis. Neemias vir benignissimus ac deuotione p[re]cipuus. fuit picerna arthaxerxis regio p[er] saz. Hic vigesimo ano eius iuxta rei volutate missus est ab eo vt instauraret mur[um] iherosolym. et edificauit eam in angustia t[em]p[or]is. Expleto autem opere miraculose ignem sc[ri]pturam repererunt. et eam dedicauerunt. Deinde redijt ad regem. et ite[rum] reuersus est iher[osolym] et mortuus est. ibiq[ue] sepultus iuxta mur[um] que edificauit. Cude in libro eius. Et hic finis hystoria libror[um] qui sunt de canone.

- Oratimus primus comicus. qui sub specie iocalitatis apertevicia re darguit
- Archita tar[an]tinus mg[is]t[er] platonis.
- Altiades socraticus
- Eudorus astrologus.
- Epicurus rozar.
- Dyogenes alexandro potetior et ditior fuit. eo q[uod] quicquid dare poterit contempnit. quicquid auferre vel inferre non expauit.

Iherosalem resedificatur a neemias et alijs filijs israel. et habet tres habitationes. Prima habitatio est communis populi. scilicet artificum laborantium in mechanicis. Secunda habitatio est nobilium et p[ro]phetarum. Tertia habitatio est regis et sacerdotu[m]. Iste h[ab]et .viij. portas que prima est porta vallis vel iosaphat. scda porta hierquiliij. tertia porta verus vel iudiciaria. q[ui]rta porta pisciu[m] vel dauid. q[ui]nta fontis filios vel aq[ue]. sexta gregis vel probatice piscine.

Folium. xxv.

Ludi scenici instituuntur. vt pestilentia cessaret rome. De his augustinus multa tractat diligenter improbando teozum falsitatem. qui talibus ludis placari poscebant. Ita turpiter isti exercebant vt ne dū honesti viri & femine his interesse nō vellent. s; nec vel delonge intueri. **S**acrilegia teoz quibus nouella romanozum indoles ad tanta crimina prauo traheretur exemplo. ita pro depellenda tpali peste corporum accersit us est ppetuus morbo animarum.

Tribuni loco psulū instituuntur. **H**ec mutatio magnā pncipem reipublice inuenit. eo qd singuli cū impatozīs insignibus pcesserunt. donec p vim coacti hmōi fastuz deponerent & tyrannidem. Nulla autē restat iam spes tranquillitatis adipiscen

Darius
nothus
ā. rix

de romanis. nisi p solam patientiam. quam vera dei sapientia xps edocuit.

Iste darius gratiam manum misit contra athenienses. vnde tandem cōtriti sunt qui supre-
mi fuerunt. iuxta morem mutabilitatis humane. Sub eo egiptus recessit a persis. **H**ic ha-
buit fratrem nomine cyrum. bellicosissimum. **V**ide orosium libro. ij.

Mediolana ciuitas conditur sic dicta. quia ibi tunc apparuit sus. que pro media parte
portabat lanam pro pilis. **H**oc modo omnia glorioza mundi a paruis & pene vilibus ortum
habent. & in idipsum tandem reuertuntur.

His tpibz athenienses. xxiij. litteris vti ceperūt. cū antea. xvi. tm litteras haberent.

III° DCCCIX

DXCCO

maximideu iijac apus ouuz

Bella atheniensium famosissima quasi secunda troiana circa hec tempora fuerunt. & cōsump-
ti sunt miserabiliter & in seruitutem redacti. **Q**uomodo perierunt qui dñabantur populis.

Plato phūs diuinus nominatissimus claret. quem augustinus extollit. quasi vltra de diui-
na scriptura aliquid senserit. **A**ristoteles discipulus eius fuit.

Iste heliazib vel eliazaphat successit ioachim in pontificatu. vt dicit eusebius. **E**t vltim^o cō-
muniter doctozes sequuntur iosephum vt magister dicit. quem se etiam eusebius
sequi testatur.

Heliazib. **D**ionisius siclus tyrānus pessimus de sicilia expellit. **H**ic erat discipulus
platois s; nō imitator. **Q**uodā tpe vidua quedā paupcla p ipso vris imolabat. obsecrās. qd tūc
diuti^o viueret. ipso retro stāte secreti^o & admirāte. **C**ōpleto autē sacrificio accersitā interrogās
ait. **C**ur sic p me oras. qui sp tibi molest^o fui. **I**lla rēdit **D**ñe au^o vt tyrān^o fuit. & vaccā vnā
mibi abstulit. & nō retinui nisi tres. rogauis deos vt moreret si forte ipso defuncto fili^o ei^o pē
vt mibi eā restitueret. s; ille peior. nedū illā retinuit. imo vnā filr abstulit & remāsest mibi nisi
due. **I**ter iprecat^o suz dē eū vt moreret. sperās a vobis mibi restitui vaccas meas. **V**o s; autē pessi-
m^o oim nihil mibi reddidistis. insup etiā afflictā affixistis. vnā auferēdo. **T**imui g ne p^o mor-
tē vřaz adhuc crudelior surgat qui hāc filr auferat. & fame moriar. **I**ō deos exorauī p vita vřa.
infeliciter expta qd pene p̄tinue res in deterius dilabunt. **H**ec sunt vřba vetera. & noua predic-
ta cuius expientā nō oēs eq̄liter aduertunt. **Q**ui autē hec patiunt. a risu se p̄tinere nouēt.

Quinta etas. Transmigratio

Isse camillus furus dictus extitit. qui afflicte reipublice magnifice subuenit. expugnando
se venientes. qui per .x. annos valde romanos attriuerant. Hunc tñ vi postea ingra
ta ciuitas damnauit. Drosius dicit hanc victoriam magis vtilē
dictator **camillus** q̄ nobilem fuisse. q̄ sine v̄llo digno romano virtutis testimonio.
Romani clādestina obreptione facta fuit. Nec ob hāc iniuriā desistit quin
rediret iterum de exilio. deuo patriam defendens Et hoc magnū
est exemplum patientie christianis. fm̄ augustinum

Reges persarum.

Assuerus
vl' artaxerxes.

Isse assuerus agnominatus est minenon. darij. 7 pariatid.

ā. xl. fili' a. lxx. ab hebreis aut assuer' pict'. Et habuit fra
tre nōie cyr. que post mortē patris in bello supatū occidit. q̄

nisi p̄ letale bellū libido v̄sandi nequibat mitigari. cū tñ tot terras possideret q̄ merito pluri
q̄. c. regibz suffecissent v̄sna eaz. Hic primo vasti reginā pulcerrimā duxit vxorem quā tñ possit
abiecit. 7 hester virginē de stirpe beniamin loco vasti sumpsit. 7 mardocheū patrum eius sub
limauit amon prius suspensio. Hic videtur homo pacificus fuisse sed nimis luxuriosus vt per
in libro hester. i. 21. Fertur etiam filios. ccc. habuisse. e quibus darius quez in regem sublima
uit. 7. xl. alij nobiliores coniurarunt vt eum interficerent iam senē. vt sic licencius regnarent
Quo comperto omnes fecit occidi. quia per que quis peccat. per hec 7 punitur.

Anno mundi

Linea xpi

3302.

IAXDCC

Hester hystoria hic teritur fm̄ doctores latinos. Vide lyram hic 7 etiam danielē. cap. 14.
Mardocheus iudeus vir sanctus clarus habetur Et primus post assuerum in toto regno per
sarum. semper tamen humilis 7 deuotus cultor dei. 7 fratrum amator. Et fm̄ hanc computa
tionem latinozū tempore exaltationis sue fuit annozū. cclij. Vide lyram
Sannites medij sunt inter picenum campantiam 7 apuliam.

Pontifices

Aristotiles audiuit platonem. xvij. annum gerens.
Hic possit fuit magister alexandri.

Demostenes orator fuit

Speusippus post platonem achademicam tenuit

Senocrates successit. mortuo speusippo

Hermes tresmegistus qui 7 mercurius dictus est
fuit circa hec tempora.

Lacedemones ipsi sunt spartani expugnantur 7 in
seruitutem rediguntur. quozū improba dominian
di cupido infinita mala suscitauit.

Apuleius 7 hermes discipuli platonis
in templorum locis 7 porticibus veri
santes. nihil aliud q̄ de virtutibus co
gitabant. qui oculos effodisse legun
tur. ne per eozū visum a cōtemplat
tione sapientie auocarentur.

Cobares phūs. qui ait. In suo negotio
quisq̄ ebetior est q̄ in alieno.
Senocrates grauissim' philosopho
rum 7 castissimus fuit.

Folium. XXVI.

Mallius torquat' pugnā inclinat' atrocissimā cū gall. p'cussio g'gallo qui eū ad singulare certa mē puocauit. torquē aureā de collo eius tulit. 7 suo imposuit. In

Tic' qnti' de ipse 7 poster' eius dicti sunt torquati
Iste qnti' dictator' cruetissima g'gressionē bellū a mallio inchoatu p'eat. 7 victor' h'el factus in eade paup'rate p' māh' sic añ. iiii. ingera suis manib' colēs. Hūc in exemplū aduc' aug' de ciui. dei p'tra auaros. 7 super l'va xpianos quosdam

Gaius Sub h' gaio facta ē pugna tuscoz. q'ruz octomilia capti fu erunt.

Marcus

Obus annis. xxiiij.

Iste obus qui 7 arthaxerxes egiptū reuocauit ad impiū p'saz nec tabano rege in ethiopia pulso. 7 plurimos iudeoz in trāsflūmē igrati onē egit. 7 iuxta mare caspium collocauit. qu' m'nis creuerūt ibi. Hic etiā mi fit vagosū principē trāsflumē qui tributa p' esdrā dimissa reperit. s. septimi an ni. p'p' sabbata tre

Arsam' anno. i.

Iste arsam' qui 7 argus successit oc' ho 7 paz reg nauit.

Marco valerio. teste eutropio. euenit vic toria 3 gallū siue gallos. p'pter coruū qu' insidēs eis brachio eruit oculos gal li cū rostro ex quo postea cognomē sumpsit. Marc' s. valerius coruinus.

Aristoteles famosissim' 7 oim p'hoz subtilissim' claret. sectāq' p'p'otheticoz p'stituit.

III° DCCCXXXIII

AXLXXX

anno ante christi natiuitatem

Magolus prefectus ochi repluz supbe intrat. 7 spoliat. 7 tributa m'ltis dei imponit. p'p' d'isse sione pōnificis cū fratre suo iesu quē occidit Sydon teletur ab octo rege persaz Erube sce sydon ait mare.

Philippus rex macedonū. p' alexandri putat i uis. p. xxi. ānos tyrāidez exercet fractis sacris fictis. ita elatus vt licere sibi o'ia que cogitauit set putaret. tandē dolose occiditur.

Iudas. Iste iudas vel ioade fili' elizaphat fuit summus sacerdos tpe mardo chxi. cui idē epl'as misit de obserua; rione diez furim. vt patet h'ester. ix.

Iohānes. Iste iohānes filius iude habuit fratres qui dicebatur iesus. 7 aspirabat ad pōti ficatū quapropter familiaritatez vagosi p'fecti trāsflumē sibi comparauit.

Confusus aut sup hoc altricare cū iohāne cepit in tēplo. 7 ideo incitauit frēz. vt eū occideret Fabrici' vir digne meōrie nulla potuit industria pyrri regis a romana ciuitate diuelli. p'mis sa etiā q'ta pte regni. tādez pyrrius ait. Hic ille fabrici' q' difficult' a vtute q' sol a cursu suo au Quintius cūrtius phūs. Hic contra alexandrum multis rationib' seriose differuit. eum increpando. Si deus es inquit beneficia largire non auferas. Si homo semp id cogita alijs postpositis Calistenes phūs. p'discipulus alexandri sub aristo tile ab eo occidit. qz eum pro teo non adorauit. 7 multas tyrānides files idem alexander p'fe cit magis ductu p'p'ie p'placencie. q' recte ratiōis. q' valde p'mune est apō p'p'etes. Indignat accipiūt si quis p'ferat vel faciat que eis nō placēt qō piculosissimum est. 7 sibi 7 alijs.

Quintaetas. Transmigratio

Minutia vgo vastal' p'f incestu' viua sepulta e. Dec' filia allegari solēt in exēpluz xpianis q' legaliter & districte vicia etiā apud gētiles puniebantur

marcus Iste marcus cuz **manilius** vi. romanis pugnauit & gallos q's in fuga v'it & grauit' crucidauit
Decus Iste duo p'sules & latinos pugnātes dec' occisus fuit. & manilius triūphauit. Sz qz p'prium filiū occidit. solitas laudes n̄ hūit. Ille nāqz fil' & impiū p'sulū pugnauit & hoīes. & q'uis victor extitit. tñ p'f inobediētā v'it

Romani

Darius
annis
xxxij

Reges p'sar
Iste dari' potētissim' ausus est a grecis tributa expetere. q' fuit occasio d'structōis toti' monarchie p'sar. q' hic trāslata fuit ad grecos iuxta p'phetiā dan'. Fers' q' a miserit quīqes deties cētena milia bellatoz. q's oēs alexāder de persis occidit. Circa hec tpa dicit orosi'. q' nox vsqz ad plurimā diei p'tē tēdi visa est. & saxea grando. i. veri lapides de nubibz descendentes terram feriunt

gis cesus. & capite pun'us fuit. Hoc in laudem patris augustinus allegat.
 Dedicatio prima apud romanos p'p' q' romani vsqz ad ista tpa nūqz se capi p'mittebāt. i. i fuiturē redigi. sz aut vinci aut occidi maluerūt. sz circa hec tpa hec eoz animositas sedata fuit a samnibz. Clez papiri' b' d'alu' amouit. qñ post vicit samnitas liez ma'ius dedecus sz periurij tunc roma p'tran-

Anno mundi **III° DCCCLIX**

Linea xpi

TXCC

Alexander nascit' ex olimpiade vxore philippi regis macedonū. adultera p' nectabanū nigromaticū regē egipti. qui p' incātatiōes illudebat ei qñ deus amō p'cubui'ssz cū ea. Hoc colludic' potentū adulteria & supra solebāt excusari. aut etiā honozari. sz paupe' capitali pena feriebāt

Exercitus darij primus. de^o.
Pontifices Secundus. xx. peditū. & centum milia equitum. Tertius cccc. peditum. & centum milia equitum. Et in b' tertio congressu darius lealiter vulneratus cū fugeret miserabiliter solus in via derelict' obiit alexandro p'sente. quez licet inani misericordā tamen regali cum honoze sepeliri iussit

Had' Iste iad' irato alexādro occurrit pōtiffic' bus indur'. & placat' subito rex de eq' de se dicit. venerabat' antiffitē. & cū pace & gaudio intrauit ciuitatē. fecit. sz sibi affert' codicem dan'. & exponi p'phetiā q' de ipō loq' quibz p'act' gauisus est valde. qz oia q' p' somniū an' viderat. debito ordie p'plebant'. Et visus e' sibi q' ipse essz ille de q' hec p'phetata fuet. & maiore' ex b' sumpsit audaciā pugnādi & d' ruz. oblatoz sacrificio iussit petere iudeos q' vellent. & accessit vt suis legibz vterē. & q' septimus annus esset absqz tributo p'peti sabbatha terre. Vide augustinum.

Alexander comicus
 Scensippus phis

Anthiochia
 Edissa
 Seleucia
 ciuitates condunt.

Philemon phis
 Menodemus phis

Iste Papius cum adhuc puer esset prudentissimus fuit. et pulcrum mendacium fuit ut matri celaret secretum consulatus. Cum autem vir factus esset adeo bellicosus fuit ut Alexandro cuius aduentum romani formidabant merito obisceretur. nec quicquam de diis curabat. sed augures in-

Alexander magnus monarchia eorum. a. xij.

faustam predicentes teridebat. et hoc in magna eius laudem referunt doctores sancti. quia in hoc se virum prudentem et magnanimum ostendit

Reges egiptiorum

Iste Alexander magnus dicitur propter mirabilem victoriam quam habuit de toto mundo quasi in brevi tempore. quod evidens fuit iudicium ire dei contra peccatores illius temporis. Nam alia miracula ostendit sibi deus ad iuuandum manum eius. quod mare paphlagicum sibi diuisum fuit. sic olim mare rubrum iudeis quando persequebantur variis. Etiam oratione fusa montes caspii clausi sunt. et iudei quidam pueri inclusi. Tandem in babilone hausto veneno moritur. anno etatis sue. xxx. anno monarchie. v. macedonum. xij. et hoc modo milite by. concordat

Papin?

Ptolomeus rex egipti

Iste Philippus fuit

rex macedonum. frater alexandri secundus imperator romulum.

annis. xl.

Antigon?

Nam fit hic persecutio de hoc in parte dauid. ergo neci doctores interpretantur se de vltiori annotatione

III° DCCCLXXXIII

Sadoch

De hoc nihil habetur nisi quod cum alijs numeratur David. i.

AXCCD

uaxejmveu ujjao eius ouuuz

Nota quod defuncto Alexandro. cum. xij. illi quibus regnum diuisit inter se non possent concordare. antinonita bella surgunt. et multiplicata sunt mala super terram ultra modum. Tandem proutis alijs isti. iij. scilicet Antigon rex assyriorum. Ptolomeus Lagi filius rex egipti. Philippus rex macedonum. et Seleucus rex syrie. obtinuerunt partem iuxta prophetiam Danielis. Vide Drosium. De regno vero egipti principaliter hic fit persecutio. quod iudeis quibus infestis. quibus fauorabiles fuerunt reges ipsius quod idem euenit. quod reges syrie pene semper cum egiptiis pugnabant. israel autem in medio eorum iugiter affligebatur quocumque se verteret. iam ab hoc iam ab illo. Et primo iste Ptolomeus grauiter eos affligit. eosque capiens dolose vendidit. Et hac occasione dispersi sunt in nationibus. ut patet actum. ij. Ipse autem impunitus non euasit. Vide Drosium

Reges Syrie

Epitheta horredissima. vndique vox sanguinis et clamor pugne. Ira dei patientia.

deuicisset. totius asie dyadema sibi imposuit. anno. xij. post mortem alexandri. Et ab hac etate scriptura machabeorum regnum grecorum enumerat. ut dicit Eusebius

Exercitus alexandri (ut dicit Drosius) fuit pedum. xxxij. et equum. iij. Naues. clxxx. ac tam parua manu vniuersum terrarum orbem vtriusque admirabili fit quod vicit. an quod aggredi ausus fuerit incertum est

Summa occisionum de partibus ab exercitu alexandri admodum puo. fuere quinquies decies centena milia

Hec idem

Alexandrie. xij. ab alexandro perditae sunt. scilicet quibuslibet anno regni eius vna

Ei

Seleucus

Iste Seleucus vel Antiochus. filius Antiochi post multa bella cum babilonia

Folium. XXVIII.

Isse argiuoz vrbē cepit
a legionē militū rōnoz

**Gemi-
rius.** rome misit qui
oēs virg. celi et
securi pcussit
a cuius i medio fori. qz n̄
legitit se habuerūt. ita
sticce tūc rome iudicabat vt nec

Isse adūsu picētes bel
laur. et terra tremuit q̄

**Sem-
pm?** si saguinē sūdēd
horretet accipe. et
pene oēs ab vtra
q̄qre corruet. pauc
rōis q̄victoribz except
vt nec

Isse appius siracu
sanos et pēos

**Appi-
us** supavit. et ml
ctā iposuit vīā
**clan-
dius** appiā itrauit
aqs claudias
aducit

Isse fraude circū
uētus haibal

**Gne-
us** interfectus
est ab eo
**Gay-
us** Dic totū ex-
ercitū haibal
pterens eum
in fugā puerit

etiā victoribz pceret si in modico excederet.
Prodigia magna rōme fuerūt. Fulgura edes muros. me-
nia et combussit. Flāma scissa hiatu terre eructata. v. iugera exussit.
Ire n̄ lōge post fontes vsi sūt i sanguinē. Et lac de celo visuzē manare

asie. inter innumera spolia que cepit etiam deos eorum quos cābises in persas transuexerat
reuerit. ideo euergetes dicitur. quod reuentionem sonat.
Hambal senior primum bellum puricum inchoauit. qui semel et iteruz superatus a roma-
nis. tandem ab exercitu suo lapidibus obrutus moritur. Infortunatus fuit.

IIII° DCCCCXXIII

IIII° DCCCCLIX

CCXX

CCXX

Septuaginta interpretes legem transferunt de hebreo in grecum cum grandi miraculo tot
viri in lxx. diebus totam sacram scripturam interpretati sunt. cum summa pcordia spiritu
sancto omnia presidente et. Uide agustinum. xvij. de ciuitate dei p. i. c. c. Verum iheronim?
non per omnia concordat. vt patet in eius prologo super bibliam.

**Elea-
zar?**

Isse fuit frater symonis. et misit ptolemeo. lxx. vi
ros prudentes ad interpretādū legē. et qualibet tribu. vi. Quō aut
dicunt. lxx. tñ vsus sacre scripture obtinuit. que qñq̄ subicit puū
numez excrecentem super aliquā summam.

**Oni-
as.**

Isse onyas filius symo-
nis iusti zelo legis vel
poti^o ex auaricia tribu-
ta negauit euergeti p-
ter quod tota iudea pe-
ne fuisse peridicata. vt
dicit iosephus qui euz
in honozuz fuisse testat-
ur et.

**Anthi-
och?**

Isse antiochus pugnā grauissimam habuit contra philadelphū
regem egipti. Et quia non potuerunt in concordiam bellando per-
uenire. per alium modum pacificati sunt. accepit em̄ beronicē filiā
regis egipti in vxorē iurta pphetiā danielis. Uide iheronimū ibidē.

Crates thebanus auri pondus proiecit in mare. malens submergere diuitias. q̄ ipse sub-
mergi ab eis
Herastistratus medicus et consul clarus habetur

E ij

Quinta etas. Transmigratio.

Romani
an. rxi
 Iste regulus primū totus victoriosus. tres reges vicit. ⁊ lxxij. ciuitates subegit. serpetē ma-
 ximū. cyp. pedū extinxit. Tandē cū nimis rigidus esset. tra ho-
 sies nolēs pacē dare nisi sub magno tributo. ipsi desperatis
 gressi sūt cū eo. ⁊ trito exercitu cepēt eū. ⁊ adhuc libent pa-
 cē hūissent. s; vit fidelissimus maluit mori in magnis penis
 q̄ pniciosaz pacē dare. Et laudes Aug' valde extollit. Narrat
 Claret. li. iij. q̄ ab aratro accersiebant vt
 psules fierent. Un̄ refert attyliū. quē semen aspergē
 Reges egipti.

Reg
ulus
em
lius
Isti duo volē
tes de Reguli

atty
lius
Fabi
us
captione. euz
liberare veno
rūt. sed nihil
profecere

ptolom
eus phi
lopatoz
an. rxi
Iste fuit filius euergetes. ⁊
pugnauit. tra duos fratres
s; Seleucum ⁊ Antiochū
magnum. ⁊ superauit. veni
ens multa milia. ⁊ tñ nō pœ
ualuit. Vide iheronimum
super Daniele

tem viderāt qui missi erant a senatu ad eū accersien-
 dum. ⁊ ad impium ppli suscipiendū. s; illo rustico o-
 pere attrite manus salutem publicā stabilierūt. ⁊ ingentes vo-
 lū copias possederūt. Quicq; more arantiū boum iugū vixit
 triumphalis currus habenas retinuerūt. Nec fuit his robur
 eburneo sceptro deposito agrum ferre. stipē ab aratro repetere
 Patrie em̄ bona non sua. nusquisq; agere. perabat. paup; q;
 in diuite. q̄ diues in paupe versari malebat. Et his virtutib;
 olim romana indoles pollebat quare nō immerito totius mūdi monarchiam meruerunt

Anno mundi

Linea christi

Elud

Josephus legatus ppli iudaici. etiā inuito onia iraz regis mitigauit. ⁊ ab eo pstitut' est
 iudee ⁊ finitimaz nationū. Sic habuit filium puulum hircanū nōie. cuius stipende ingenu-
 um pater pulcre explorauit. dando sibi. ccc. iuga boum sine lozis vt araret. ⁊ seminaret in de-
 ferto. Et puer non puerile consilium excogitauit. nam. x. iuga occidit. carnes operarijz dedit.
 ⁊ de pellibus retinacula fecit

Pontifices.

Nemo gloriatur etiā si a deo apte ad officia promo-
 ueatur cū nesciat quid in oculo dei tremendo iudicio de se diffi-
 nitum sit.

Reges syrie.

Sy
mon
Iste symon onie filius
magnas laudis p̄tor
gatiuas h; eccl'astic. l.
qui templum in meli
reformaui. ⁊ ciuitatez
p̄ualuit amplificare.
⁊ religolus totalit' fuit

anty
och
Iste antiochus dictus gallericus erat fili
us antiochitheos de prima prore lodice.
que v; x. luum veneno extinxit. ⁊ teronice
cum filijs suis occidit. istumq; gallericum filium suum pro pa
tre regnare fecit. ⁊ ppter hoc euergetes horribiliter passauit syriam

Porro iste gallericus duos filios reliquit. s; seleucum ⁊ antiochū magnū. q̄ alio regnauerūt.
 Ptolomeus philopator iudeos vicit. occisis. lx. milibus armator. Et nota q̄ iudei diui-
 na permissione quasi continue affligebantur. ne in idolatriā caderent sicut olim solebant.

Folium. XXIX.

Iste p mltia bella & crebras victorias a deo struit carthaginē ses vt pacē peterēt. q̄ etiā magnis pacē psecuti nō diu fuauerunt.

Luca
cius

simp
nius

Clau
lerus

Ann^o pacis hoc tpe fuit post primū bellū puniciū. & quasi p miraculo reputatū est. qz in. ccccl. ānis. nunq̄ pacē habuere romani. Hoc tpe s̄ saliscos & gallos varia forte bellatū est. post q̄ p vnū tm̄ annū viscera romana sanguinē n̄ fuderūt.

Ful
nius

Iste fului^o iliricos vicit. cui^o tpe hamilchar dur cartthaginēsiū p̄t̄ hātibat ab hūpanis occisus est.

Portēta q̄dā romanos terruerūt q̄i pphetando eis mala proxime ventura ab hāmbale.

Epifa
nes.

Cleopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā accepit dum esset annoz. xiiij.

Iste epifanes fuit filius philopatoris. & mortuo patre suo fuit. iij. annoz. quare antiochus pugnauit p̄tra duces eius. & tulit oīa de manu ei^o p̄ter egiptū. Cū autē esset. viij. ānoz. respondit ei filiā suā in dolo. p̄sentiente epifane filio suo. i. antiocho nobili. Mortuo autē antiocho magno. filius eius antiquū dolum p̄sequit. & istū ptolomeū epifanē occidit dolose in puuio. s̄ nō obtinuit egiptū. qz egiptij fortiter resiliētes turpiter fugarunt eum.

Collosus corruit p̄ter terremotum Fuit eñ imago erea fusi. cxxvi. ped.

III° DCCCCLXXXIII

CCV

Anno ante cristi natiuitatem

Iesus sidrach librum ecclesiasticum edidit. quem panarethon vocant a pan qd est totum. & arethon quod est virtus. quasi totus virtuosus.

Iste onias p̄ter tyrannidē antiochi aufugit cū multis iudeis in egiptum simulās sevelle implere p̄phetiam ysaiē. xix. videlicet edificādo templum sed in hoc peccauit superstitiosē agendo. Rex autem epifanes gratiose suscepit eum tradens ei terram belioptoleos. & templum extruxit.

Oni
as.

zeleu
cus.

Iste seleucus cerānes dictus filius gallerici. occiditur anno tertio.

Nota q̄ isti. iij. fratres scz seleucus & antiochus volē

antioch^o

Reges syrie.

tes vindicare sanguinem patris sui & auie quos interfecit euergetes rex egipti exercitū magnum ducunt s̄ philopatorē filiū euergetis. s̄ añ p̄gressum seleucus morit. & tūc antiochus p̄sequit bellū & totū exercitū pdidit. vix aufugiens ne caperet. Rursumq̄ p̄gregās pplm venit s̄ epifanē filiū philopatoris adhuc puerū. iij. annoz. & habuit secū philippū regē macodonū & multos alios. & obrinuit s̄ duces ptolomei. i. pueri predicti. fugauitq̄ scopā ducem ei^o. & iudeā cū mltis alijs acquisiuit ciuitatibus. & omīa grauauit adeo vt fugeret. Et qz armis egiptum capere non poterat. dolose respondit epifani filiā suā cleopatrā cogitās. vt sic q̄si ann^o x

E iij

Quinta etas. Transmigratio

Intu Romani
Lucius
Gaius
 Huiusmodi robur totius italie comgregates habuere in exercitijs suis. dccc. milia armatorum propter timorem galloꝝ quos valde timebat. tandem galli periti sunt.

Scipio
Flaminia
 Bellum punicum quod duravit annis. xvij. Scipio pius occurrat. et cesus est pene ibi romanus exercitus. Flaminia prothoni filia superiorum. ante deinde flaminia occidit cum exercitu. xvij.

paulus
theretius
Philometor
 Roma in merore. tot enim fuerit occisi quod vix bene pene reliquissent. Isti aggressi sunt contra hanibalē. et tota spes romanorum perijt occisis reliquis. et perperam superius versus ad despatodes etc.

Reges egypti

Iste philometor filius epifanis. et cleopatra fuit. Hunc dum adhuc puer esset valde oppressit antiochus rex nobilis multis dolis et insidijs. sed romanis miserunt legatos qui mandantes antiocho ne ultra infestus esset amicis eorum. causam belli terminarunt. Marcus namque publicus circulum fecit in circuitu antiochi dicens. Senatus populusque romanus precipiunt tibi ne egrediaris de hoc circulo. donec respondeas. Videns ergo impius. quod tyrannidem persequi non posset. ait. Si sic visum est senatui et populo romano recedendum est. Dimissa ergo obsidione alexandria furibundus ad pauperulas iudeorum reliquias diuertit. vindicans in eos quod non potuit in potentiores se ut patet in libro machabeorum.

Anno mundi

V. XXXIII

Linea xpi

Eleazar

Templum domini in egipto extruit ad instar ierosolimoꝝ. quod permansit versus ad vespasianum. et tunc funditus dirutum fuit. Plautus eloquens fuit. Titus liuius tragediarum scriptor floridissimus. forte plures fuerit sic vocati.

Isaia
menelaus
alchimus
Onias

Pontifex

Iste symon filius onie pontificatus tenuit post fugam patris sui

Iste onias dictus pius vir sanctus fuit gratus deo et hominibus. nedum bonis sed etiam discoloratus iniuste occidit ab andronico. in machabeorum. iij.

Reges syrie

Scelus regnum intraret ad spoliandum sed non preualuit. quia res innotuit eis. Tandem cum presidium hanibali ferret contra romanos superatus est et tributarius factus romanis. nihil post fortunam visus est habuisse. Nam cum superiores provincias peruagaret et in partem venisset. receptus a sacerdotibus templum nanee intrauit cum paucis. et ibidem miserabiliter occisus est. et membratim diuisus. ut patet. in machabeorum. i. Et reliquit duos filios scilicet leucum qui primo regnavit. et epifanem. Huiusmodi sic pessimi fuerit. quoniam eorum comparatione aliquid honestatis ipse putabat habuisse.

Folium. xxx.

Proverbiū notabile scipionis africani fuit Romanos nō extolli in prosperis nec deici in adu-
 sis. Itē Nūq̄ minus sum. q̄ si solus suz nec minus oc-
 osus sum. q̄ cū octoius sum

quin- Hic bellū macedonicū p̄se-
 cit supatoq̄ philippo rege
 pacē dedit. Et cessat regnū
 macedonū. vicit etiā lace-
 demones ⁊ veditos roma-
 nos collegit

quā- Iste gloriosissim⁹ adolescēs ānos nactus. xxiij. q̄
 lectū machabe mīfate deo natim rōne reipu-
 blice is. plapuz. s̄ spem in sp̄z erexit. hanibalē fugavit. su-
 pavit hispaniā. affricā devicit. antiochū magnū in fūū re-
 degit. asiā tributariā p̄stituit. Hic tāt⁹ ab ingrata p̄tia exul morit⁹.

Terentius comicus clarus habetur
 Hanibal atrocissimus penoz. i. affricanoz rex cum esset annorum. ix. iuravit patri suo aras. q̄
 in odium romanoz sibi succederet. quod fidelissime implevit infidelissimus ipse. Nam roma-
 nos pene in exterminium deleuit. urbem etiā vsq̄ ad solium deduxisset. si non diuitus im-
 peditus fuisset. Nobilium romanoz tot vna vice peremit. vt tres modios annuloz e di-
 gitis eozum extraheret Item in flumine quodam de corporibus romanoz quasi pontem
 fecit. vt exercitum suum transduceret. Tandem a scipione victus. sepeq̄ fugatus miserabili-
 ter se veneno peremit

Acies ignee videbantur in aere sup ierlm dieb. xl. ⁊ sequitur plaga. ij. machabeoz. v.

Heliodorus intravit tēplū ad spolianduz
 erariū. s̄ diuinitus pcussus vir ad vitā re-
 dijt. orate p̄ eo onya. vt ptz. ij. mach. iij

Innotuit vna natiuitatem

Triūphi rome tres celeberrimi circa hec tpa fuere simul. s. affricani ex affrica. Asdrubal ante
 currū. Metelli ex macedonia Andariscus qui ⁊ pseudo philippus ante currum
 Junij ex chorointho añ currū signa enea. ⁊ tabule pictae. ⁊ alia vrbis insignia sunt preclara.

Iste seleucus iners fili⁹ antiochi mag-
 ni fuit paup̄ hō. grossus ⁊ despectus.
 indign⁹ honore regio Helli-
 m⁹ fuit sicut pater eius. ⁊ pa-
 rum regnavit. quia frater ei⁹
 regnum fraudulenter arripuit Hic
 etiam heliodorum misit ad solidan-
 dum templum. qui bene correptus
 vacuus redijt. vt ptz. ij. machab. iij.
 Nota q̄ occasiōe hui⁹ scismat⁹ multa
 mala oriunt. quousq̄ regnum greco-
 rum. i. syrie per romanos in provinci-
 am redactum fuit.

mata- Iste vir scūs ⁊ omni laude dignissim⁹ pcussit ze-
 lo suo peccatores. p̄sus in dño deo isrl. vt ptz. i.
 macha. ij. Et habuit filios. v. eiusdē zeli. Clep ip-
 se non erat pontifex. s̄ tres filij eius.

ath- Iste antiochus dicit⁹ epifanes. i. nobil⁹ filius an-
 tiochi magni. a capite vsq̄ ad pedes. int⁹ foris. to-
 tus neq̄ fuit. ⁊ ob hoc figura antixpi s̄ Hic martires
 plures fecit crudelissime Dolose egiptū intrare dis-
 posuit sicut pater eius sed non profecit. quia romani
 posuerunt frenum in naribus suis Tandem sine ma-
 nibus cū mutili penitentia p̄trit⁹ est. Et opa pessima.
 ⁊ quō obses fuerit rome. ⁊ q̄liter p̄phetia dan. p̄pleta
 sit in eo. vide in libris machab. ⁊ doctoribus super
 danielen

Quinta etas. Transmigratio

Iherusale destruitur & penitus desolatur ab antiocho epifane. templū incēdit. s; paulatim p iudam & fratres eius reformatur

Romani Nazcus. Libanus gracius
 Hoc tpe lex illa q̄ sub appio tribuno lata fuerat. ne qua mulier aliā q̄ semiuntia auri haberet. & ne diuersi colorū vestimento. nec vehiculo per urbē vteretur. abolita est

Stattius cecilius comediarū scriptor

Reges egipti

Euergetes an. xvij.

Aristobolus iudeus
 peripatericus phūs. qui ad philometorū explanatiōē in moysē scripsit p̄metarios.

Hic fuit filius philometoris & frater cleopatre uxoris alexandri regis syrie. de quo habetur. i. machab. x.

Bella continua & plima fuerūt. adeo q̄ tederūt doctores tā gētilium q̄ xpianoz ea ad memoriā reuocare. In quib; miranda ē p̄sētia rōnoz vel duritia. q̄ n̄lla tribulatio. null' met' eos frere potuit q̄ aliqui se subdidissent q̄tūlib; potētissimo regi. s; oib; se sine intermissiōe opponētes. varias fortie mutatiōes expti sunt. Amor nāq; libertatis. & appetit' laudis cū obseruatiōe nihil omn' honestatis secularis districtissima ita medullitū trāssit eos. vt pro his res & substantiam. & tandē ipsam vitā dare paratissimi fuerūt. Et ob hoc machabei desiderabāt eoz societate.

Anno mundi

Linea xpi

Templum purgatur a iuda & fratribus eius postq̄ tribus annis prophanatum erat. vt patet. i. machab. iij. Et. ij. machab. x.

Septem machabei cum matre fidelissima martyrizantur. ij. machab. vij.
Elezarus cum multis alijs gloriose martyrio coronatur. ij. machab. vi.

Pontifices Judas. annis. iij.

ionathas

Hic est ille nominatissim' triumphator in israhel qui nec filium suum habuit an se nec post. Cuius opera gloriose & magnifice vide in libris machabeorum.

Reges syrie Antiochus. Antiochus.
 Postea in bello strenue fias cecidit p̄ legib; sanctis martirē se offo offerēs. Et successit ei frater suus ionathas. qui creuit in glā. & fideliter stetit in testamēto. tandē dolose occiditur a triphone cū duobus filijs suis.

Iste antiochus eupator filius epifanis adhuc adolescens habuit tutorem suam. & cum gloriose exercitum contra eos durisset. non longe post ambo a suis occisi sunt propter timorem demetrii filij seleuci. vt patet. i. machabeorum. vij.

Demetrius. **Iste demetrius** filius seleuci tanquā verus heres intrauit regnum syrie. & occiso eupatore semper iudeis infestus fuit. Tandem pugna inita contra alexandrum filium eupatoris occubuit.

Quinta etas. Transmigratio.

Anno ab urbe condita. dcij. inchoatū est tertium bellū puni- cū tpe horz pfulū. et finitū āno. iiii.

Romani luci? licim luci? cēlor Seruius fuluio. Hoz tpe puer ex acilla nascitur q̄drupes q̄demian? oclis. iiii.
Aulus marcus Flacius Ethna mōs igne? flāmas euomit bo- ribili? et loca vicina vastauit
 quinta Scipio numātiāz teletur.

Reges egipti
 Hoz tpe celciberi romanos tri- uernut. et scipio publi? in affricaz iuit. ibiqz mltas gentiū strages tedit. Sergius autē galba a lu- fitanis victus. amisso exercitu vix aufugit.

Ptholo- me? for- an. xvij.

Carthago illa nobilissima metropolis affricę telet a scipio ne et cōsulibz. Arsit p. xvij. dies p̄tinuos. Nil ex spectaculū Multi venditi sunt. multi se flāmis tradiderūt. Quoru? silt vastat eodē anno a rōnis q̄ opulētissima fuit tori vbi nota.

Huius tpe cicero. parrocqz nascuntur

Seruile bellum in cilia. vbi conspirarunt. lxx. seruorum. Huiusmodi bella periculosa sunt ceteris. quia crudeliora. nec curant de patrie salute.

Anno mundi V^o CIX

Linea xpi.

Nota signū infallibile. qm̄ videlz militaris celsitudo bellū telectabiliter appetit. et occasione erit. tūc sequit finis cōiter misarabilis. iuxta illud. p̄p̄te. Dissipa gentes q̄ bella volūt. Nā vbi plerūqz fortes fortiter et fortes agere voluerūt. pariter cū fortibz in q̄s impegerūt. ceciderūt. Est siquidē miserabilis victoria. qm̄ victor paucos aut nllōs milites retinet. Cū audacia plū mū nocet. quādo prouidētia nō gubernat

Pontifices

iobz a. xxi

Iste antiochus amiscenus cum exercitum. cc. haberet. et histriones cuz scortis plures se immiscerent facile a rege spartanorū oppressus interijt.

Hic p̄fuit ānis. xxi. vel. xxiiij. p̄p̄ta rebi vi. giolus. et strenuus dux promon- um socerem suum fugauit. samariāz captāz solo equauit Tandem rebus optime admi- nistratis mortē vicinā senties cum quinqz filios haberet quozum nullus ad regimen populi valeret. uxorem suam disertissimā iudeis p̄fecit. et filijs. vtruz nihil pietatis in filijs fuit.

Reges syrie

āthi- och?

Iste fuit fili? demetrii. qui d̄fortat? tri- plonē p̄secutus est et fugauit eū. et pri- mo iudeis benign? fuit. h̄ postqz p̄ualy it fecit sic p̄es sui h̄ non impune. i. machab.

Defilentia maxima fuit in affrica. et perie- runt vltra mille milia.

Folium. XXXII

Bella socialia oriunt. q̄p̄ hęc prima cā siue origo fuit. Grace⁹ notat^a a nobilibz cepit cām q̄rere

luci⁹ mete 5 eos. omunē populū nitebat ad se trahere
celi⁹ q̄nti lius. dicēs. q̄ agri deberēt diuidi eq̄lit
7 etiā pecunie rē. 7 ab hoc tumult⁹ suscitāt
in quo ipse occisus est. 7 multa secuta sūt
us thitus

fabi⁹ q̄nti Iste fabius cuz paruo populo re /
gem armenie superauit Et merfi
mar⁹ cius sunt. clxxx⁹ armatoruz in rodano.
Quintius deleuit gallos qui sub
radice alpiū siti fuerunt. qui nūc
sautodi dicuntur.

Ptholo⁹ me⁹ alex⁹ andri. Iste regnauit ānis. x.

tib⁹ iussa ē car⁹ thago restitui Cius tpe poeta lucretius nascitur. qui postea sese amatorio furo⁹
ze interfecit

7 romanorū famulis reple⁹ ta est. 7 in vrbē intestinum bellū vertit atrocissime. Mitridates rex pōthiz armenie p ānos. xl. gessit atrocissima bel
la 5 romanos. nō modico sanguine fuso. Sepe victor sepe vict⁹
tandē proprios filios pemit. Daustoz veneno. vxores pelices
ac filias secū extinxit. sicq̄ miserabiliter p̄ijt. qui infinitos pere
mit. Dic vt orofius testatur. maximū nobis argumētum sue sententie reliquit. Cū em̄ oim̄
supstitiosissimus fuerit. in fine expertus est. qd̄ falsos deos coluerit. Sic nō agit nobiscū de⁹
noster. cui si fideliter seruimus. nequaq̄ mala morte perire nos finit. Vide pulcre libro. vi.

Regnū iudee restituitur. qd̄ interruptū fuit ānis. cccclxxv. a tpe ezechie vsq̄ ad aristobolum

Iste aristobolus primus rex 7 sacerdos vno tātum āno p̄fuit. 7 dyadema sibi imposuit. nec fuit contentus de testamento patris. ideo matrem cum filijs incarcerationit. propter quod miserabiliter perijt cum fratre suo antigono qui eum iuuit rē. Vide magistrum in hystorijs

arist⁹ obol⁹ Iste alexander vel ianneus p̄fuit ānis. rrvij. vel rrvij. 7 totus tyrānus fuit. Quis primum mode
Alex⁹ āder stus appareret. Officiū em̄ fecit notū qualis intus faerat. Fratrem occidit. 7 in. xij. ānis circiter
quinq̄ginta milia intefecit qui facinora eius detestabant. Tandē moriturus. duos filios reli
quit. scz hircanum 7 aristobolū. Clez vxorem reg
nare cōstituit qz gratiam populi habuit.

phili⁹ ppus Iste philippus vltim⁹ rex syrie a romanis supatus est 7 cessauit regnum grecorum id est syrie quod stetit annis. clxxxij.

Antigonus frater regis inuidia regine occiditur. vbi dicit iosephus. qd̄ certum documentum p̄buit. Omnem tenuolentiam iusq̄ nature criminationibus cedere. nullamq̄ optimarum rerum afflictionem tantum valere. vt inuidie perpetuo possit obsistere.

289.

Quinta etas. Transmigratio.

Hoc tpe rex numidiar valde romanos
 Scipio attriuit. s; ipe tandē su
 nastica (Pul) patus ē. Ita tūc roma
 bli? na ingenuitas defecit.

Tempore hoc teuthonici 7 germani
 7 cimbri adunati sūt. extra quos ro
 mani preharūt. sepeq; victi. tandē
 eos supauere subtiliter delecti fuerūt
 dr. 7 innumerabiles seipfos occide
 rūt. 7 statim post itez intestinū bel
 lum rome fuit. quod. Nauius
 sul sedauit

Romani

Reges egypti.

Lucius

Gaius

Mauus

Lucius

v. fides inte pijt

Ptolomeus de opfe fi.

Iste regnauit ānis. viij. sub q

Ptolomeus de dyo nufius

Iste regnauit annis. xxx. Sub eodē tēpe Virgilius 7 Oratius poete nascuntur.

Salustius hystorziographus nascitur
 Bella intestina extremaq; circa hec tempora intm̄i preualuerunt. vt pro magno miro habetur
 tum est. q; status romane reipublice penitus non perierit. Unde patet q; nihil potuerit bel
 cus labor ad pacem procreandam. nisi a summo deo illud donum largiatur. non a falsis vijs
 quibus tota roma vltra mille annis seruiuit. Uidē Drosium ad longum de his bellis
 Virgilius marro in pago. qui Arides dicitur. haurit procul a mantua nascitur. De
 hinc Cremona studijs eruditur

Anno mundi. V^o CXXXIII

Linea christi

Jacob

ADX

Iste iacob fuit pater ioseph naturalis. sed heli pater eius legalis fuit. Hunc matheus. illū lucas p̄memorat
 Hoc tpe multa p̄gia insolita terruerūt romanos. 7 statim post in diuisis puincijs delect^o est romanorū exercit^o.

Pontifices

Alexandra

Clerro marcus doctissimus claret. qui tā multa legit. vt aliquid ei scribere vacauisse miremur. Tam multa scripsit. quāta v. x. alius quis legere possit vt dicit therentius.
 Dec alexandra fuit vxor alexandri predicti. 7 p̄fuit ānis. ix. 7 fecit tyrānides p̄tres. lig
 pus simulata scitate religiosa famaref. 7 hircanū in sacerdotē p̄mouit. 7 vt post se regnarē instituit. Nec in linea pontificum ponit^r. p̄pter sup
 putationē ānoꝝ. n̄ q; officiū p̄ntificale exerceat. qd̄ nō licuit.

Heretis phriseorū circa hec tpa orif. Et nō q; tres erāt secte i iudea. s; phariseorū. saduceorū. 7 esseorū. Hic oēs a p̄m̄ vita reliq; rū iudeorū distincti. multis errorib; implicati. p̄pter asperitatē vite sanctiores se alijs dixerūt. Uide mgēm in hystorzijs circa baptisimū iohis. Iste adhuc due secte a quibusdā afferunt. s; artonei. 7 genusse.
 Licero marcus tullius maximus rethor claret. Fimbria illū vastar. i. troyam antiquā romanorū. s; illa statim ea restaurauit.

Juli
us. cesar p^{er}
scūs

Sil
la

Luci
us. marcus

Gai
us

pom
peius

mar
cus

Cleopa
tra. an.
r.

Isti duo consules se inuicē bellan
tes. p̄mū civile bellū inchoarūt
cui' occasione ⁊ p̄gressuz mise
rabile orosi' p̄seqt. tot q̄t occisi
sūt vt ille diceref. Tu q̄bus la
de victuri sum? In bello arma
tos. in pace inermes occidim?
Ex tūc p̄scriptio instituta est.

Isti duo cōsentientes sil' restiteēt iu
lio. ⁊ ob h. q. bellū civile orif
ānis. iij. durās i q̄ totū mū
dū scurrisse s̄ se buiter dire
tui. tandē p̄pei' supatur.
capiteq; plexus paulatim
mitescit.

Hic iulius

egipti regnū dedit. monēs vt magis amicitia romanā q̄ arma expiri siuderet.
Tercio aut̄ āno hui' cleopatre iulius sumpsit imperiū. Et sic finit hic calculus latinoꝝ p̄ hāc
lineā descendentū ad xp̄m ⁊ sequit̄ supputatō annoꝝ p̄ lineā romanoꝝ

Bella ciuilia incipiunt q̄ p̄tinuata fuerūt p̄ annos. xl. ⁊ adeo attrita fuit vrb̄ vt necessario
regimē ipsius mutaref. licet ad multos ānos optie rexissent p̄sules Infelix p̄sus p̄ditio mū
dani status. qui nunq̄ in delicijs durare potuit ⁊ glā. q̄uis hęc summo studio querat. Quāte
remētie est hoc sp̄ sudore ⁊ sanguine querere. q̄d cū adeptum fuerit nullo pacto retineri p̄t.
Prudentissima illa roma hoc non potuit. ⁊ tu valebis. christū sequere ne pereat labor tuus.

in h. tom. 11

Pompeius sp̄ victoriosus. xij. reges subegit. tandē postq̄ tēplum p̄phanasset nūq̄ postea dē
pugnasse quin vinceretur. Sil' nō longe post crassus p̄ses syrie tēplū etiā auisus est spo
liare q̄ pompeius nō fecit. ⁊ ob hoc auro in os eius fuso interiit. Sic pereāt inimici tui dñe. Et
ta erēpla te his inueniūtur. qui nō timēt dīna ⁊ deꝝ delonētare. q̄ iuxta vulgare dictū mala
morte p̄ire solēt. Hoc apte ef. p̄betauit moyses
deutro. xxij. Percute dorsa inimicoꝝ eius id est
leui. ⁊ qui oderūt eum non consurgant

Hir
can?

Iste hircanus fuit fili' alexātri. qui
mortua matre in regno successit. in
q̄ modicū p̄speritat' habuit. p̄t̄ p̄ria
litates populi. nā statim a matre sus
pat' est. ⁊ post itez restitit' auxilio al
rabū. tādēz fact' tributari' romanis
in pace aliquāto tpe regnauit. s̄ non
nōie reg'. Nouissime miserabiliter o
biit decept' fraude parthoꝝ. q̄s anti
gop' s̄ euz duxit. Unde plene mgēm
de his

Cathilina famosus tyrannus diurat s̄ p̄iam in vrb̄
in erturia vero extinguit occasio ibi cathilina. Rome
conscj coniuurationis occisi sunt.

Virgilius excellentissimus poetarum clarus ha
betur. ⁊ mira fecit

Rome numerati sunt. cccc. ⁊ lxij. hominū oēs incole ciuitatis
Libraria. cccc. libroꝝ p̄burit in egipto. Unde p̄t̄ quāta sunt antiquit' diligētia in libris collig
gendis. Erubescāt qui nūc libroꝝ copia non comparant. cū quasi exiguo precio colligi possit.

Quinta etas. Transmigratio

Tres soles apparuerunt in celo versus orientem. qui paulatim in vnum corpus solare re-
vacti sunt. Grande spectaculum gratia prefiguravit. quasi asia. aphyrica. et europa sub vna mo-
narchia statim coniungi deberent. Ite qd dñum lucij anthony. et marci anthony in vnum tes-
tarent. Sed potius noticia vnius et trini dei toti orbi futura imminebat
Oratius flaccus satyricus claret hoc tpe. Scipio seipm iugulauit.
Salustius crispus hystoricus Iuba rex iugulari se fecit
Possedonicus stoycus

Cesares

Plotius primo rome latinā re-
thoricam docuit
Decato stoyc' q' dixit oē honestū
in arduo ē. Si vis amari ama.
Queris quid pfererim. amic'
mibi esse cepti.
Titus liuius hystoricus.
Marcus callidus orator.

Anno mundi.

Jul' ce
sar. an. v
Gaius.

Ab hoc ceteri vocantur cesares

Iste iulius tate fuit acuitatis. vt mēs illius et
man' ad impossibilia ferme suffecerint. lxx. vicibz
pugnauit sol'. marcū marcellū supgressus. q' ter centies no-
mies fert' pug. rasse. Dic pōpō ac ceter' nobilissimis roma-
nis occisis impiū arripuit. Tadez ano. v. impij sui pspirati-
one bruti ac cassij dolo occidit. ipse dñator orbis.

Petreus gladio se p'fodit. et multi alij de nobilissimis
romanozum. qz neluerunt iulio subdi. aut timuerunt ab
eo occidi. sicut plures iam occiderat.

Linea chisti

Iudea tributaria fit romanis propter partialitatem duorum fratrum. scz aristotoli et hircani.
Uterqz em inuidencie causa. subiecit se romanis vt regnare posset etc.
Cartho nominatissimus videns cesarem triumphare cui ipse non fauebat. apud vtriqz
seipsum occidit. iuxta illud. Valuit cartho mori qz terroger vrbis honori. Sed propter hoc p'm
augustinum nō excusatur a peccato.

Pontifices

Diodorus scriptor hystorie
Quidius naso. grece
Gaius falcius.
Cornelius hystoricus
Marcus varus. hic ait. Ni-
hil magnificum docebit. qui
a senibz didicet.

Cornelius gallus
Vessalla poeta.
Et mlti alij his fuere t'pibz.

Iste antigonus filius

aristotoli vbiqz infideliter egit. nec romanis obediuit. magnas
plagam terris intulit. ut hircano expulso regnare posset. Regi
enim parthorum promisit talenta mille. et virgines quingetas.
vt se iuuaret. lysania nepote suo id procurante. et sic hircanus
eiectus est. faseus occisus est. et herodes fugatus. Sed cum he-
rodes romam venisset. et senatui cūcta narrasset. augustus eū
regem iudee creauit mittens cum eo exercitū. qui iherusalem
ceperunt et antigonus captum duxerunt ad anthonium. qui eū
securi percussit. et herodes confirmatus est in regno. cessauitqz
sceptum de iuda sicut predixit iacob.

antigon'

Folium. xxxiiii

Iste Octavianus nepos Julij cum esset adhuc adolescens impium sumpsit. iuuentute suam viribus actibusq; decorauit. v. bella gessit. Et breuiter totum mundum post multa bella in vna tanquam monarchia redegit. Sic est ille vnicus qui secundum non habuit sub quo contigit orbis terrarum ac propterea obediuit. agente hoc diuina prouidentia. ut christi natiuitate temporalis parillustraret. Sic glabrat se urbem marmoream reliquisse. quam lateritiam ipse inuenit. Fuit pulcherrimus corpore ingenio subtilissimus. fortunatissimus in omnibus. sed vicio carnis non caruit. Ipse est qui fecit describere totum mundum. ut dicitur Lu. xx. Cuius. lxx. anno natus est christus dominus saluator mundi. qui pacem eternam suis largitur

Octavianus
augustus monarcha romanorum. an. lxxij

Impatores romani per hanc lineam continuatur qui omnes Augusti dicuntur. propter singularem huius augusti excellentiam. Iustum equidem est. v. ille omnibus nomen tribuat qui cum ceteris viuendi norma. et regendi modum constituit. et a siquidem in eo probitas ac firmitas emicuit ut vir credibile sit quod vnquam destituta natura humani diuersus tale edere potuerit. Quid ultra christum cum benedicta matris sua videre meruit. quasi ipse primicerius. et iterum vocacionis gentium. Nec vnquam post hoc dominus vocari voluit. Aram ei primus extruxit. Humilitas. clementie. ciuilitatis. pacie. discipline. que rarissime in tanta sublimitate conueniunt. exemplar ipse fuit. Bellum non nisi coactus accepit. Sic enim magnam est dispendium aureo hamo pisces cape. quia hamo deperditi damnum nulla potest captura piscium reparari. Detrahentibus sibi ait. in libera citate liberas teque esse linis. **F**

v° CLIX

Josephus Circa hec tempora nascitur. post sponsus Marie

IX

Bos loquitur aranti. In breui desinent homines que iumenta. Vel ut quidam libri habent. frumenta. Sceptrum de iuda auferetur. et dux de femore eius. Quia in proximo sanctus sanctorum venturus est. iuxta prophetiam Jacob. Gen. xlix.

Lugdunum in gallia conditum a Minatio plauto oratore. qui fuit discipulus Ciceronis

Reges Iudee

Herodes an. xxxvij.

Iste herodes dictus a scalonita idumeus primus rex. alienigena apud iudeos fuit. Cuius hystoriam magister diligenter prosequitur. Et refert eum fuisse virum strenuum et fidedignum. in omnibus notabiliter se habuit Gratus valde romanis. et populis qui pacem amabant. Multa etiam opera memorabilia fecit. Vix in senectute sua cum nimis vellet placere romanis et audisset de ortu christi. timens perire regno tanquam alienigena miserabiliter defecit sensu. Et antiqua probitate amissa innocentes occidit. et plures de filiis suis. Tandem omnibus odiosus morbo inualecente. flebili morte destituitur

F ij

Folium. xxxv.

Roma in flore. Et numerati sunt ciues eius et descripti. nonagesies trecentamilia.
 ⁊ octuagintamilia

Valerius maximus fuit hoc tempore. vir maxime fame

Nonnulli reges in honorem huius cesaris augusti ciuitates condebant. quas
 cesareas appellarunt. sicut in Mauritania ⁊ Palesina. ⁊ Augusta in almania
 Que vsq; nunc vrbes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerūt
 vt ei obsequerentur.

Era cristianorum principalissima. omnium erarum notissima celeberrimaq;. ipse est an
 nus Octauiani. liij. olimpiadis centesimenonagesimetertie. Et s'm Bedam annus mundi.
 5000. completus. vsus. Unū tolle datum. ad milia quinq; ducentis. Nascenti domino be
 da dat a prothoplasto. Item ante cristum duocentum minus vno milia quinq;. Et hic tāq;
 probabilior modus ab ecclesia seruat. ⁊ est magis vulgatus. Sunt ⁊ alij diuersi modi sup
 putationum. quidam breuiiores vt hebreorum. quidam longiores vt methodij ⁊ aliorum. de
 quibus immensus est labor de singulis tractare. vti
 litas vero modica. Unde singula in locis suis

Natus est circa hec tempora dominus noster de vir
 gine pura. nouo ordine s'm prophetica promissa. Et
 hec est plenitudo temporis. de quo apostolus dicit. Quando misit deus filium suum in mun
 dum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi cuius finem solus deus nouit. Et dicit Augustin⁹
 q; hec etas dicitur senectus. que sepe extenditur vltra omnes precedentes etates. quia pleriq;
 hominum viuunt vsq; ad centesimum uigesimum annum. aut vltra. Et notum est q; serage
 narios senes vocamus. Unde fatuum est velle de terminare quotidianē eius. Plures enim
 hoc attentarunt. qui omnes fuere decepti. Sicut probat doctor sanctus

Procuratores iudee

arche
 laus

an. ix.

Iste Archelaus fuit filius herodis. ⁊
 procurauit annis nouē sub quo dñs re
 dit ex egipto. Hic propter eius feroci
 tatem a iudeis accusatus. relegatus est
 in Tiennam gallie vrtem

cōpo
 nius

Hic loco archelai
 substitutus est

mar
 cus

Sub isto moritur
 Salome soror he
 rodis

Fiq

Sexta etas. Crisus

De principatu romano sic dicit cicero in libro de officijs Certè est fuisse aliquò tps. quo sine regibz viuebat. At postq̄ iuregentiũ possessiones ceperũt diuidi. nõ alia de cã reges sunt instituti. nisi iusticie fruede. Nã cũ in initio premeret mltitudo. ab his qui maiores opes habebãt ad vnũ aliquẽ viz pfugebãt vtute prestantẽ. qui pbiberet iniuriari tenuiores. equitate p̄stiti tuẽdo. summos cũ infimis pari iure p̄tgeret. Cũq̄ adhuc regnãtibz regibz debiliores nõntũ q̄ opprimeret. leges p̄stitui placuit. q̄ ad iudicãdũ nõ odio aut grã duceret. s; tales inopi q̄les potenti prestaret aures. Quo fit. vt leges nõ solũ populũ sed regẽ q̄q̄ obligare sciamus. At si regẽ p̄temnere leges. capere bona subdito:

Impatores.

rum. violare virgines. stuprare matronas. et cetera illicita facere videamus. nonne illo submisso alius sublimatur. qui et bene gubernare. et legibus nouit obtemperare.

et pius pater in subiectos sibi. Aiebat namq̄ quibusdã principibz qui cupiebãt grauare plebs. Boni pastoris est tondere pecus. non decoriare. Itẽz cũ suaderent sibi vt baluos mutaret. dixit. Elidi quẽdãz muscas egri vulneribz infidentes fugare. quẽ eger increpauit. dicẽs. Qui venturae sunt sitibunde vt sugant. Iste tantũ quia plene sunt locũ occupabãt. Quasi dicẽt:

Tyberius
pugnans
an. xliij.

Anno mundi

V^o CCXI

Ihesus
xps ano
m. xliij. in

templo doctores audit.

Anno christi

XII

Anni christi p̄ hanc lineam continuant.

Nota q̄ nihil reperitur de infantia saluatoris et operibus eius vsq̄ ad baptismum iohannis apud euangelistas. nisi q̄ duodennis remansit in iherusalem audiens doctores et. Hoc autem quod dicitur. et erat subditus eis. tanquã granam salutarem multipliciter teritur a doctoribus et deuotis personis. vsq̄ hodie conantibus persuadere que fuerit cõuersatio xpi in illis. xvij. annis Ille autem liber qui de infantia saluatoris intitularur. quia iam diu usq̄ apocrip̄ba reputatus est nil autoritatis affert. nec veri simile est q̄ talia diuina opera. et glorioza miracula pueriliter inter pueros fecerit. qui vir tempore debito. ad huiusmodi faciendã potuit etiam a matre sua benedicta inclinari. et similiter apostolis etc. Dixit em̄. Non sum uentus in hoc mundo etc. et Non sum missus nisi ad oues que perierant. domus israel etc. Igitur omnibus credere. et nulli credere eque vitiosum est.

Procuratores iudee.

Ani.
rufus

primus

Cla.
lenni

gracus
an. xi.

Sub hoc moritur augustus.

Iste palam vendidit sacerdoti. Qui plus redidit. ille obtinuit. Et sic plures in breui fuerunt

Iohium. XXXVI.

Ret **C**onsultius est ut locupletes teneam? qm illis amotis. tenuo tentues ditare cogamur
Magnū prudentissimi viri p̄siliū. Taliter em̄ quidā fraudulēti solent insidiari principibz
 ut s̄z p̄munē pplm̄ eos prouocent. Quo facto. sciunt qm̄ necessarij sunt eis. cogentes deu
 cepe eosdē s̄z tā principes q̄ pplm̄ sicut volunt. ac suis astuctijs magis magisq̄ inuolentes.
Maria prudentia principum est. ut se taliter agant. ne plebibz exosi fiant. omnesq̄ contra
 rium suadentes abijcere statim debent. ut famam suam dilatent. q̄ p̄munitatem diligāt. hoc
 tam paganorum q̄ sanctissimorum virozum consilium semper fuit. **E**xempla sunt quottidi
 ana rē. **H**ic etiam tyberius bene de christo sentire cepit et eum pro deo coluit rē. **D**icit quidā

q̄ tandem crudelis factus sit contra potentes. **S**i hoc verum est quis scit quo iudicio actum
 fuerit. **M**agnū utiq̄ pietatis argumentum fuit. q̄ subiectis et pauperibus semper gratio
 sus extitit. pacem etiam habuit cunctis diebus suis. **O**mnes christi ac christianorum cūtras
 dictores sine omni miseratione deleuit. et pilatum exilio dampnauit. **M**oritur tandem cum
 ingenti gaudio ml̄toz. sed peior eo successit. **V**ixit annis. lxxviij. et impauit annis. xxiij.

Johannes baptista sanctissimus ab herode decallatur. qui arguit eum de adulterio. **I**
 le fuit herodes antipa tetrarcha galilee. **Q**ui propter hoc crimē et temporaliter et eternaliter
 est punitus cum herodiade rē.

Super omnia bone ihesu amabilem te mihi reddit calix quē bibisti. ait Bernardus

V^o CCXXXIX

V^o CCXXXII

dane baptizatus est.

pro seruis morit̄ annoz
xxxiij. et. iij. mensium

XXX

XXXIII

Circa hec tempora grande spectaculū
 mundo innotuit a seculis nō auditum. **R**euelatio aper
 ta beatissime trinitatis. **P**ater in voce. filius i carne. spiri
 tus sanctus in specie columbe. **E**t hic vngit̄ nobis chri
 stus verus saluator in lege promissus. qui est via. veritas
 et vita. et preter quem nō est salus. **I**am hic teritur hysto
 ria trium annozum. doctrine ipsius fructifere. cuz mira
 culis plurimis et gloriofis. qualia nunq̄ visa sunt.

In anno. xxxiij. christi multa mi
 rabilia facta fuerunt. **I**am ipso
 die passionis eius terra tremuit
 petre scisse sunt. sol obscuratus
 est. monumenta aperta sunt rē.
Die pasce dominus resurrexit
 cum multis. **D**einde post dies
 xl. gloriose in celum ascendit cuz
 preda magna rē. **I**n die penthe
 costes venit spūs sanctus sup̄ aposto
 los rē. **E**t hec omnia nostre salu
 tis eterne sunt sacramēta. in qui
 bus deuote mētes quotidianaz
 inueniunt refectionem **B**eatus
 qui vesatur in his quoniam fru
 ctum percipiet sempiternum.

pōti
pilat
Sub hoc iohānes baptista cepit predicare et do
 minus passus est. quem ipse ob timores cesaris
 iniuste dampnauit ad mortē crucis **E**t ideo post
 miserabiliter perijt seipsum occidendo. **D**e funere autē
 huius mirabilia narrantur.

Hexa etas. Christus.

Sancta mater ecclesia comparatur ciuitati. de qua gloriofa dicta sunt. vt dicit in psal-
lxvi. Quid gloriosius ea esse poterit. quā glorificauit tota simul brā trinitas. quā
defendit diuina maiestas. quā illustrat diuina claritas. quā regit diuina bonitas. cu-
ius caput xps ihs. verus deus et homo. cuius ciues omēs electi sunt. et multi angeli
illi beatissimi spiritus. excubantes supra muros eius die ac nocte. Hec est quā edificauit vnus
genitus dei supra firmam petram. nec porte inferi preualebant aduersus eam. Hec syon illa di-
lecta cuius portas diligit dñs sup omnia tabernacula iacob. Hec est sponsa illa immaculata nō
habens maculam neq; rugam. quam non vili clenodio. sed precioso sanguine subarrauit dñs
Hec est mater pulcre dilectionis et agnitōnis et sancte spei. que filios generat in eternum regi-
natos. Hanc prenunciauerunt patriarche. hanc predixerunt pphete. hanc simul omnis ih-
sua veteris testamenti laboriosa fuitq; obseruantia. dominam recognoscit. Et quid vltra. Ce-
lum. terra mareq; cū omnibus que in eis sunt. nomen huic famulantur ministerio. Igit glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Beata tu iherusalē. quis similis tui. que saluaris in domino
Regabunt te inimici tui. et tu eorum colla calcabis. Pro patribus tuis nascens tibi filij. nec
deficies in sempiterna secula. Benedic domine fortitudini eius. et opera manuum eius suscipe
Percute dorsa inimicorum eius. et qui oderint eam nōn consurgant. Audi domine vocē eius
et ad populum suum introduce eam. Deus virtutum puertere. respice de celo. vide. et visita vi-
nam istam. et perface eam. quam plantauit dextera tua. Fiat manus tua super viam dextere eius
et super filium hominis quem confirmasti tibi ihesum christum dñm nrm. qui tecum viuit et
regnat in vnitrate spiritus sancti deus. in oia secula seculorū bñdictus. Amen.

Ihesus christus verus deus et verus homo. vnica proles intemerate ac ppetue virginis
marie. fm humanitatem descendens de semine abrahe. per lineā regalem et sacerdotalem. spō-
sus vnicus et caput immediatū sancte vniuersalis ecclesie. rex regū et dñs dominantium. eter-
nus pontifex. et iudex viuorū et mortuorū. xxxij. annis et mensibus. iij. pegrinari dignatus est in
hac lacrimarū valle. docens primū ope viam vite. post etiā pboyt euangelista testatur. Cū autē
esset annorū. xxx. a summo patre oim deo baptizatus iam in iordanis fluuio. vnctus fuit nobis
in primum ac summū pontificem ac epm animarū nostrarū p spiritum sanctum. qui corporali
specie tanq; colūba in spiritum descendens. testimoniū sibi phibuit. qm ipse est vere saluator
mundi iuxta vaticiniū. Ihsaie pphete sancti. Hic elegit discipulos. lxxij. quos misit ante facies
suam in oem ciuitatem et locū quo erat ipse venturus. dans eis potestates sanandi infirmos
et oēs languores et. et. xij. apostolos quos misit in orbem vniuersum ad predicandum euangeli-
um. Nec amplius q̄ hos duos ordines inter discipulos dñi esse cognouimus. quorū formam
nunc in ecclesia tenent presbiteri et epi. Nam apostolis succedūt epi. et. lxxij. discipulis presbiteri
quibus duobus ordinibus tota ecclesia est pmissa tanq; iherarchis. vt patet in decreto dnm
pape. et habetur. lxxij. di. c. Cor epi. Tandē pius dñs pro grege suo morif acerbissima passio-
ne consumat. oim martyrum caput. et ipse martyr. Postq; autē a mortuis resurrexit. in celū ascen-
dit. et spm scm misit. Et tūc primū cultus xpiani nōis incepit. qui ad finē vsq; durabit.

Christus ihesus in prophetis promissus fm veritatem fidei nostre est verus deus et verus
homo. Quā veritatē ex testimonijs sacre scripture cogimur pcedere. Sicut fm eandē veritatē
pcedit q̄ christus fuit natus de muliere. passus. mortuus. et sepultus. Que quidē oia de deo
pcedimus fuisse vera. non tamen inq̄tum deus. seu fm naturā diuinam. sed fm naturam a se
sumptam scilicet humanam. Sic tamen predicta de deo dicuntur fm veram fidem. vt in ma-
lo derogent diuine perfectioni. apud eū qui sacra testimonia recte scrutat. et sanā h̄z rationē.

Iohann. xxxvii.

Iohannes scripsit in asia greco simone. In principio erat verbum et verbum erat apud deum.

Lucas scripsit in grecia simone greco. Fuit in diebus herodis regis iudee.

Iohannes.

Ego sum lux mundi. qui sequitur me non ambulat in tenebris. Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso. et testimonium perhibeo de me patre. Ego sum pastor ovium et cognosco meas. et cognoscunt me mee. Ego sum via. veritas. et vita. nemo venit ad patrem nisi per me. Ego sum vitis vera.

Lucas.

Ego rogavi pro te petre ut non deficiat fides tua. et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Qui maior est in vobis fiat sicut minor. Qui vult esse primus in nomine meo vincet. quia ego sum. Nolite ergo ire post illos. In pace et caritate possidebitis animas vestras.

Amen amen dico vobis. Caelum et terra transibunt. verba autem mea non transibunt. Qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit. Qui vero non crediderit perdetur. Et quando dominus veniet. Sol continebitur. et luna non dabit splendorem suum. Et tunc videbitur filius hominis veniens in nubibus caeli.

Marcus.

Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes. Nolite timere eos qui occidunt corpus. sed non possunt occidere animam. Sed potestis timere eum qui potest animam et corpus perdere in gehennam. Omnis qui confitetur me coram hominibus confitebitur me coram patre meo in caelis.

Marcus.

Marcus scripsit in italia. Simone greco. In iudaea euangelium iesu christi.

Marcus scripsit in iudea hebraice. Liber generationis iesu christi filii david.

Hexaetas. Christus.

Articuli. xij. fidei catholice.

Petrus

Credo in teū patrem omnipotentem creatorem celi et terre

Andreas

Et in ihesum christum filium eius unicum dominum nostrum

Iohannes

Qui conceptus est de spiritu sancto natus est maria virgine.

Iacobus

Passus sub pontio pilato crucifixus. mortuus. et sepultus.

Thomas

Descendit ad inferna tertia die resurrexit a mortuis.

Iacobus

Ascendit ad celos sedet ad dexteram dei patris omnipotentis

Philippus

Inde venturus est iudicare vivos et mortuos

Bartolomaeus

Credo in spiritum sanctum.

Matthaeus

Sanctam ecclesiam catholicam.

Symphonius

Sanctorum communionem remissionem peccatorum.

Iudas

Carnis resurrectionem.

Matthias

Et vitam eternam Amen

Jeremias. ij. **P**ater vocabis me. et pater me ingredi non cessab. Ego. xx. **N**on habebis deos alienos coram me. **I**saias. xlv. Ego dominus et non est alius creans tenebras et for. lucē. **P**sal. cxij. Deus autem non in celo omnia et

Abacuc. vi. Ego autem in domino gaudebo. et exultabo in deo ihesu meo. **P**sal. ij. **D**ominus dixit ad me filius meus es tu. ego vero ge. te. **J**o. iij. Ego et pater unum sumus. **C**olo. ii. Qui est imago patris invisibilis. **S**i. ps. **D**ominus celi firmamentum.

Isaias. vii. Ecce ego recipiet et par. h. xv. nomen eius emanuel. **J**erem. xij. **M**ultum circumdabit vir. **G**alath. iij. **V**isitavit te filium suum factum ex muliere. **E**zech. xliv. **P**orta haec clausa erit et non aperietur. et vir et

Zach. ij. **A**spiciet ad me quem crucifixerunt et plangent. **I**sai. liij. **T**erribilis est visus ad occisionem ductus. **V**ere laqueos nostros ipse portavit. **E**t in petri. **C**hristus semel passus est pro nobis. iustus pro iniustus.

Dee. xij. **E**ro mors tua o mors et in die tertia suscitabitur. **P**s. xv. **N**ec dabis semini tuum videre corruptum. **E**ph. iij. **D**escendit postquam in inferos res peres terre. **R**o. vi. **C**hristus resurgens ex mortuis iam non morietur peres terre.

Amos. xi. **E**dificas in celo ascensionem suam. dominus nomen illi. **P**s. lxxv. **I**ter facite et qui ascendit super occasum. **E**t ibidem. **A**scendit in altum captivum nam duxit captivitate. **M**ichee. ij. **A**scendit iter parvens ante eos.

Galath. iij. **A**scendat ad vos in iudicio et ero testis vobis. **P**s. lxxv. **J**udicabit orbem terre in equitate. et populum in veritate sua. **J**ob. x. **F**ugite a facie gladii quoniam propter iniquitatem est gladius et scitote esse iudicium.

Jobel. ij. **E**ffundat de spiritu meo super omnem carnem. **J**ob. xxvi. **S**piritus eius ornavit celos. **S**apie. i. **S**piritus domini replevit orbem terrarum. **P**s. cxl. **S**piritus tuus bonus reducet me in terram rectam.

David. **P**s. xxxv. **C**onfitebor tibi in ecclesia magna. **S**ophon. iij. **V**ocabunt nomen domini et servient ei habero vno. **M**atth. xvij. **S**i peccaverit in te frater tuus dic ecclesie. **Q**uod si ecclesiam non audierit et

Micheas. vij. **D**eponet omnes iniquitates nostras et projiciet in profundum maris omnia. **P**s. cxvij. **P**articeps ego sum omnium timentium te. et confitebor tibi. **E**zech. xvij. **Q**uoniam ego dicit dominus. nolo mortem peccatorum.

Ezechiel. xlvij. **A**piam tumulos prostratos et educam vos de sepulchris vestris. **J**ob. xix. **I**n novissimo die de terra resurrexerunt super et in carne mea videtis deum sal. **P**hili. ij. **R**eformabit corpus humilitatis nostre per resurrectionem.

Daniel. xij. **M**ulti de his qui dormiunt in pul. ter. evi. alij in vita. **P**s. lxi. **T**u reddes unicuique iuxta. **M**atth. v. **I**bi sunt hi qui supplicium eternum. iusti autem et. **C**or. v. **D**omum habemus non manufactam.

Folium. XXXVIII.

Hystoria actuum apostolorum hic texitur

Spiritus sanctus venit sup apostolos in linguis igneis.

Et hic orit cultus christiani nois. scz in die penthecostes. sm sanctum augustinum.

Stephanus lapidatur. 7 protomartir inditus domino consecratur

Saulus prosternitur. 7 paulus egregius predicator erigit. qui abundantius oibz laborauit.

Philo disertissimus cuius libri inter ecclesiasticos computant. clarus habet natiõe iudeus.

Iste gaius nepos tyberij erat sm carnē. sz n̄ moribz. qz tot' puerus fuit 7 tyrā n̄. S ait. vtinā ppls roman' vnā ceruicē haberet

Impatores

Gai' gal
licula. ā.
iij. m. x.

Cōstus ē sepe. q' sua tpa pacifica fuit. 7 bella libet habuier. occasiones etiā q'siuit. Tandē a suis occidit' silio senator' cuz

magno gaudio vniūoz. Et senat' restituere n̄rebat' regimē sic ātea fuit. sz non p̄ualuit.

Beatissim' petrus gliosus apl'us xpi ihu p̄fuit ecclie catholice sm iheronimū ānis. xxxvij.

sm bedā. xxxix. Tenuit nāqz pōtificatū in ptibz oriēt' ānis. v. sm iheronimū. sz bedā. vij. Deind

antiochiā venēs sedit ibi ānis. vij. docens pplm viā veritat'. 7 simonē magū fugauit. In iu

p̄ predicauit disp̄sis ex circūciōe fidelibz qui erāt in pōrto. galacia. capadocia. asia. bithuniā.

quibz postea de roma tanqz p̄ eū p̄uersis direxit eplaz primā. Audiēs aut' simonē magū roma nos deludere. celo fidei romā adijt āno q̄rto claudij. Cūqz ibidē v̄bū dei predicaret. 7 simo.

V^o CCXXXIII

Petr'
primus
papa.

Judeus

Hec est series romanor' pōtificū. p̄ quā fit supputatio ānoz subse

quētū cui' principalis era est ipsa xpi b̄dicta natiuitas. p̄currētibus

nihilominus ānis mūdi. vt p̄z aptissime in his duabus li

neis. cum figuris numeroz annotatis.

XXXIII

mis maleficia detegit 7 multos ad fidē p̄uertit. Discipulos etiā p̄ diuerfas p̄uicias misit. p̄

qs xpiana fides glōse dilatata ē. Euāgelij marci tāqz ex ore suo scriptū approbās fidelibz tra

didit. Ieiuniū q̄dagesimale instituit añ pasca. 7 añ natale dñi tres ebdomadas. 7 q̄rtā imp̄

sectā venerari ab oīm populo xpiano immemoriā primi 7 secūdi aduent'. Tandē p' pla sc̄itaz

insignia cū iā in romana sede ānis. xrv. mētibz. vij. diebz. vij. sedisset m̄rio coronat' a nerone.

Alia eius opa plurima ac miracula stupenda. vide in actibz aploz. 7 in libro clemētis. 7 in hy

stozis tā scolastica qz eccliaistica bede qz alijs. Paul' apl'us egregi' predicator. raptu subli

mis qui euāgelij n̄ ab hoie neqz p̄ hoiez didicit. sz p̄ reuelatiōz ihu xpi. cū eēt ferme ānoz. xxvij.

vel circa atrociter cepit eccliaz asequi zelo iudaico sz mox a dño corrept' imutat'. 7 factus ē. de

lupo agnus. de p̄secutore fidelissim' p̄dicator. Anno aut'. xiiij. p̄sidiis sue aplatū cū barnaba su

sc̄epit a sp̄sco in gētibz. vt d̄z actū. xij. Anno. xvij. v̄it irīm vbi capit'. Actū. xxi. Anno. xxx.

romā v̄it. actū. vltio Anno. xxxvij. v̄l. circa cū b̄to petro a nerone m̄tū passus ē. Hic inf̄ sc̄os

tā in altitudie p̄tēplatiōis. qz in feruore actōnis p̄rogatiuā obtinuit. qz v̄ltra oēs viatores cla

rius deū vidit 7 archana v̄ba audiuit. q̄ nō licet hoi loqui. 7 tāqz totū m̄dm genuissz sollicitaba

tur oēz hoiez introducere in regnū celoꝝ Quis sic cucurrit. quis sic laborauit grecis euāgelij

exponēs. quis sic affictus. p̄cussus. in finit' piclis excoctos. qz sic glari poterit vt dicat. Plus

oibz laborauit. 7 in sapiētia mūdāna 7 silijs huius seculi. salua omni iusticia 7 fide. qz sic emi

suit. vt etiā amplissimo senatui mirāda p̄tulerit. Cius laudes ihes christostomus describit.

Hexa etas. Crisus.

Jacobus maior apostolus martyrio coronatur ab herode agrippa. Et petrus incarceratur et pater actuum. xij. Corpus autem beati Jacobi miraculose transfertur in galitiam hispanie. Ibi est sedes patriarchalis post facta. quasi a sinistris respectu rome
 Helena regina abigenorum conuersa ad fidem sustentauit pauperes crisifideles in iherusalem tempore famis sub Claudio

Petronella filia sancti petri virgo sacra fuit
 Prudentiana virgo
 et Praxedis virgo. sorores Tyti et Nouati

Impatores

Claudius
 an. xiiij. m.

vij

Seneca stoicus clarus habetur. magister Neronis a quo post coactus est seipsum occidere

Iste Claudius inconstans animo fuit. et totus obliuiosus et gulosus. Bellandi occasionem libenter habuisset. sed parum pugnauit. et facile quosdam paucos hostes superauit. Tandem cum. xxxv. senatores occidisset cum. ccc. equitibus pro minimis causis. veneno mortuus est

Assumptio marie virgininis gloriose matris dei facta est. xij. annis post ascensionem domini cristi. scilicet
 Hieronimum doctorem

Petrius satiricus
 Iuuenalis satiricus
 Lucanus poeta patruus senecae
 Ouidius poeta

Anno mundi

V^o CCXLIII

Pape

Anno christi.

XLIII

De persecutio ecclesie est ougencer aduertenda. qd sic in antiquo testamento inimicus populi sp electos multiplicibz machinacibz persecutus est. ita imo multo amplius in nouo. tunc tpe gte. qm ia pgnitio et cultus veri dei in toto orbe radiare cepit. et prio p gladiu. sicut p3 impio cucode stephani et iacobi. ac alioz innuerabilium. in quo exercebat eccle pacia. Scdo p fallax cetrina. Et h multiplic. prio p fallos iudeos qui sunt synagoga sathane. vt p3 in disputacoe tri stephani et pauli. qui oes clare informauerunt simplices qd ihus est xps. in lege. pmissus. et friuolas assercões puerfoz iu deoz. et hoc vsqz in fine durabit. et tpe antixpi gntia erit. Tercio magos et incatatores. vidēs nāqz antiqui hostis qd p xpi noia diuulgacōz cultus suos obolē. impleuit vasa iniquitatis sue. qui p magicā artē rudes decipēt ne in xpm crederēt cum q se. p aliquibz magnis iactaret. qd filij dei eēt in signis et pdigis mēdacibz. vt3 in simōe mago meādro. aroes. et arphaxat. Quarto p fallos xpianos supbie spū tumētes. q instigāte inico plia hereses semināt. vt3 in heriōe cherinto. Et qd pla. dicit bris berū. qd totus iste mūdus contrauit o3ra xpm. Et Aug. Qui nō habuit psecucōz nō est xpianus. Dia g hīdē impugnāt. qd mū fundamētū eius stabile pseuerat. hīs signacim hoc. Nouit dñs qui sunt eius. Nec ali quo mō possibile. qd fidei. tactm inter tot infidiatōes sic flozissz. nisi cultōes eius diuina m aiestas ptezisset. diuina sapia illūinasset. diuina bonitas fouisset. iuxta xpi pmissōz firmisimū cū qui eisdē sp fuit. et in finē pseuerat. Hinc Hilari ait. ppriū esse solet eccle. vt tūc vincat ledit. tūc intelligat cū arguit. tūc secura sit cū deserit. tūc obtineat cum superata videtur.

Folium XXXIX.

Prima persecutio ecclesie fit rome iussu neronis. in qua beatissimi principes xpiani populi scz petrus et paulus martyrio coronati sunt cum alijs plurimis.

Refert seneca de nerone qd erat naturaliter ab infantia sp clementissimus. et ita graciosus qd nemo vnqz populo romano gratior fuit ita qd in obliuione uenerunt ceteri principes ppter fas

Uex potestas multos probissimos. fecit atrocissimos / uozis magnitudinem
Prodigia plura terruerunt iudeos an excidium iherusalē Uide mirabilia in ecclesiastica hystoria /

Beatissim⁹ xpi euangelista marcus mto coronat ano neronis. i. ut dicit philo contemporaneus eius apud alexandriā egipti. ubi

Nero
an. xij
m. vij

epus erat pstitit⁹ a beato petro. sepultus ibidem miraculis clarus. et successit ei amianus uir sanctus.

Iste nero omniu hoim sceleratissim⁹ fuit a deo ut nomē eius vsqz hodie p aliq pessimo poni soleat. et qz d optmā xpi legē primā suscitauit psecutioez. merito anti xpi figurā tenuisse describit. Tandē a senatu hostis pnūciat⁹ cū turpissime fugeret seipm occidit. et letata est roma qsi uictoriā obtinuisset ptra aliquē pessimū inimicū. cultioribusqz uesibz se induētes epulati sūt.

Simon magus multas superstitiones rome exercuit. et qz simile applaudit suo fili ideo pessimus nero spreto scilio senecę uiri doctissimi hūc pestifer sibi sociauit. Tandē pterqz post infinita scelera in baratrum damnationis eterne turpissima morte descendit.

v. cclij.

v. cclxij.

Petrus supato symone mago et infelicit⁹ mortuo iussu neronis crucifix⁹ est. et in uaticano sepultus ultimo neronis anno.

liij.

liij.

Pa: illa uniuersalis totius orbis qua romani habuerunt panos ferme. xxx. per paucis bellis exceptis ac paruis. circa hec tpa ppter seuitiā neronis turbata est. et puincie quedā recesserunt ab obedientia romanor. qz fidē xpi psequi ceperant

Uude et iherusalem grauissimis psecutionibz et intestinis bellis attrita est ppter peccatū illd maximū qd in filiu dei pmise runt. et circa hec tpa etiā in foribz templi ipso festo paschali. xxx. necati sunt et continue durauit dissentio donec penitus deleti sunt. Barrabam etiā pecierū. et nō ihesum mitē et humilem.

Idij oēs discipuli. s. petri mēzati sub nerone tyranno. et multi alij qz nōia sunt in libro uite

Martialis eps lemniacē. Saninianus eps zenoē. Potentian⁹ Altinus.

Flauius consul qui et clemēs. Serotinus Godaldus Meni⁹ eps catalanē.

eps meten patruus Eucharis eps treuerē Simisi⁹ eps suessen Tit⁹ eps

clemētis Tecla discipula pauli Trophin⁹ eps arelatē. Onesim⁹ eps ephefi. i cretefi

Domicianus subdiacon⁹ a Crescēs eps galatē. Vitalis mē. Felix martyr

beato mennio a morte suscitatus. Nazarius. Processus. Prothasius

Epaforas eps colosefi. Celsus Martinianus. Geruasius.

Jacobus minor apstolus ac iherosolimoz episcopus a iudeis occiditur ano. vi. neronis

Paulus gloriosus apstolus cum beato petro eodem tempore. sed nō eodem loco capite ple

rus est ad aquas salinas. in uia hostiensis.

Besta etas. Crisus

Iste vespasianus mediocri parētele obsecureq; natus. sp̄ gloriose triumphauit. Nam sub claudio ⁊ nerone quocunq; mittebatur laude digna patrabat. Tricesies ⁊ bis cum ho subo p̄suxit. Periclitante autez republica p̄pter discordiā precedētium. impator licz inuie est creatus. ⁊ redijt tranquillitas pristina. Par insup in toto orbe p̄nūtiata iuxta tpa octauia ni p̄pter q̄ in immensum respublica creuit. Noxi tandē p̄ fluuio ventris stando. Liebat em̄ stantē tecz impatorē a terris recedere. Cius virtutes multe sunt diligenter conscripte.

Impatores.

Gelba.
Oche.
vitelli?

Isti. iij. diuersis prouintjs impare cupientes.

vespasi-
an⁹ a. ix.
m̄ x d xij

in vno anno sese interfecerunt.

Iherusalē destruit āno sc̄do vespa-
fiani a tito filio ei⁹. interfectis. xi. cētū milib;. venditisq; . lxx. iudeoz. Et extūc defecit regnū
iudeoz. nec p̄surgit añ tēpus antixpi. De hac torreda seage mira legūt. vide iosephū. Nota
q̄ p̄pter hanc vltionē legitime factā dicūt doctores q̄ in toto mūdo x̄ps pacē tribuit. sic in na-
tuitate fecit.
Iosephus hystoriographoz nōiatissim⁹. clar⁹ hēt natione iudeus. Clez
libri eius in multis locis vitio scriptoz ac lōgitudie tpm corrupti sunt. I Apollinar⁹ sc̄is
m̄ occisus est rauenne vbi eps a beato petro missus fuit. Et nota q̄ nec vespasian⁹ nec t̄c̄ q̄
q̄tra eccl̄iā fieri iussēt. s; aliqui iudices inferiores p̄seq̄bāt fideles p̄tertu p̄ioz. mādator

v. cclxxij.

Anno mundi

Dape

Italicus.

m̄.
Lin⁹ a. x.
m̄. iij. d.

xij

Anno christi.

lxxij.

Sanctissimus papa linus
tante p̄fectionis fuit vt ecclesiasticaz rex dispensationē
etiā ad huc b̄to petro viuēte meruit disp̄sator ab eodez
p̄stitui. Sic statuit vt murlier velato capite eccl̄iā intra
ret. tādēz martyrio coronatus sepultus est in vaticano
iuxta magistrū suū ac patrē beatū petrū.
Thomas qui parthos in sortez accepit martyrizatur in
india omnium orientalium apostolus.
Andreas qui ⁊ sichiam accepit in sortem in achaja
martyrizatur.
Matheus qui ethiopes sortitus fuerat in ethiopia.
Symon ⁊ iudas m̄izati sunt in regionib; p̄fidis.
Bartholomeus qui indiam accepit in sortem postq̄ p̄e
dicauit lyaonie antiquiorib; in albano vrbe maioris ar
menie martyrizatus est.
Titus dyaconus pauli discipulus apud paphū q̄euit.
Euodius eps anthiochie. ibidē est martyrizatus.
Syleas apud macedoniā martyrizatus est.

Scotica gens oritur ex pictis ⁊ by-
teris in albania que est pars anglie.
Lucas discipulus pauli. in bithonia
a migratit ad dominum
Philippus per sichiaz. xx. annis p̄e-
dicans ierapoli quieuit in domo
sed in passionali dicitur q̄ fuerit cru-
cifixus. Solus ipse ⁊ iohannes cui
gelista non sunt matyriazati. Ceteri
vero omnes occisi fuerunt.
Matthias in iudea vel egipto coro-
natur. De tempore ⁊ loco ⁊ modo
martyrij eius diuerse sunt sentētie.
Barnabas coapostolus pauli. ciprius
occisus est.

Folium. XL

Persecutio secunda ecclesie fit rome iussu domitiani et per vniuersalis toti orbis iterum per ipsius seuiam turbata est. et multe nationes se romanis opposuerunt innumera- bilesque fideles martyrio coronati sunt. Vide hystoriam corneli faciti

Iste domitianus filius vespasiani et frater titi primo quidem clemens fuit et multa rome destruxit. sed postea pantheon. et mox desecit et crudelissimus factus est ac superbissimus. ita ut tandem deus coli vellet. se- natores quosdam interfecit. in christianos secundam persecutionem suscitauit. Tandem omnibus odiosus. in pa- latio a suis occisus est. et cum dedecore sepultus.

Titus fili-
us vespasiani. a. d. iij.

Domitianus
an. xiiij.

Nerva
anno. i. m. iij.

Iste titus fuit mire benignitatis et triumphator maximus. super modum largus. toto corde suis se inimicis crebro reconciliauit. propter suum deum superas deliciae humani generis dici meruit. Mira dispensatio superni rectoris. nunc optimus nunc pessimus. nunc parus nunc prodigiosus. nec sic nunc aliter instituit ad regni gubernacula puerum. Quis abissum tantorum iudiciorum scrutari pualz. Quis tunc anno. iij. et tantum lucus in urbe fuit ut morituros eos pariter putares. Deander samarites superbissimus nigromanticus. simonis magi discipulus christum negauit. et seipsum saluatorem mundo destinatum asseruit. incredibilia signa et prodigia posuit. et multos non predestinatos decepit cum quibus et ipse perierit. pro hi. eccles. li. iij.

v. c. lxxiiij.

m. Cle-
tus. a. d. iij.
m. i. d. xi

Romanus

lxxiiij.

Iste cletus primus inuenit scripsisse in suis litteris. Salutem et apostolicam benedictionem. Ordinauit presbiteros. xxi. in roma urbe mense decembri. peregrinationes ad sanctos approbavit. dices quod validior est ad salutem sancti petri visitatio. quam duorum annorum ieiunium. Excommunicauit insuper qui hominum visitationes impediunt aut dissuadent. Tandem martyrio coronatus sub domitiano. vi. kalendas may. sepultus in vaticano. Heresis nicolaitarum qui indifferenter vxoribus vtuntur. dicens res oia debere esse communia inter christianos. Cherintus heresiarcha surrexit turpulosus ac libidinosus tota que dicta est heresis cheritiana. hic dicit legalia esse seruanda. Hebion heresiarcha a quo hebiones heretici dicti sunt qui dicunt christum purum hominem fuisse. et paulum apostatam legis veteris. Maria magdalena et soror eius Martha. Martaella eius pedisequa. Lazarus eorum frater episcopus marsiliensis. Maximus episcopus aquensis. hic viaticum dedit magdalene. Hi migrauerunt ad dominum in partibus marsilie.

Julianus qui et simon leprosus. episcopus cenomani. Julianus alius qui vtrumque parentem nescius occidit. Aristarcus et presbiterus martyres. Paulus episcopus narbonensis. Saturnius episcopus tholosanus. Marcial episcopus zanchdonensis. Georgius episcopus belliacensis. Austregisilus episcopus luturienensis. Catianus episcopus thuronensis. Hyreneus episcopus lugdunensis. Ferruntius episcopus befunctionensis. Eutropius episcopus aurisitanensis. Fronto episcopus petragonicensis. Dionysius episcopus pisicensis. Euthopius episcopus aqtanensis. Hi et venerabilissimi presbiteri sortiti sunt re- oes sancti.

gides fracie a dno

E ij

Sexta etas. Crisus

Marcus agrippa pfectus vrb
 plas deuicit. 7 ob h pantheos
 exstructu est. i. tepu oim deo
 ru iussu sibilite. ipe etiā agrip
 pinā sup re. nū spleuit q an
 tea fuit ab agrippa pdita. hęc
 est colonia fm qsdā

Iste traian' optim' de fuisse int oēs augustos. Hoc
 solū in eo culpa q zelo falsoz deoz xpi fide extinguerentis e
 arbitras se in hoc obsequiu p̄tare deo. De quide q n̄ p se h̄ p̄
 suos fideles p̄seq̄bat. Forte hoc ad t̄p̄s reꝝ fuit. qz p̄stat q alu
 qn̄ ipemz iussit qsdā tormitari 7 occidi. In fine migravit edic
 tu vt n̄ occideret nisi cau inueirent aut se offerret. h̄ par hoc p
 fuit. qz inuida plebs p hui' mudi nihil artata fuit. Et lau
 des p nihilo duceret nisi bt̄s gre. ei' pietate p̄motus lacri

Traianus
 n. a. r. r.
 die. xv.

Imperatores:
 Iste nerua senex ad
 optauit traianū in fi
 liū. p̄moq; edicto oia
 fore facta comitiani
 retractauit.

mas fudisset 7 eū ab inferno liberasset. An autē saluat h̄c
 qz hodie dubiosus ē. 7 gr̄dis altricatio doctoꝝ De hoc etia
 diuine reuelatiōes deuofaz p̄sonaz repiū ē q oēs q̄s ego vidi hoc inter
 dūt q n̄ velit d̄ns alio nisi vt cū timore salutē n̄faz opemur. 7 de h̄m̄
 curiosis q̄nibz q̄eti sim' eo q n̄ fine cā hęc 7 silia eccl̄iā suā vult latere
 puincias. babiloniā. seleuciā. extremaz in die sc̄ds p̄ alex̄adz p̄domuit 7c In oibz his ardo p̄
 pmāsit vt oibz gr̄at. nulli existeret ḡuis qd̄ de paucis legit 7c. Hęc insignia sunt de 7 n̄ fice
 nobilitas. Ita sp̄ vixit vt ip̄io dignissim' haberet. ita principatū fugit q̄si null' foret inep̄io

Anno mundi

v. cccxij.

Pape Romanus.

m̄.
 Clemēs
 p̄mus.

De regiōe celio /
 mōte. ex p̄te sa
 stino.
 ānis. ix. m̄. ij. d̄. r.

Anno christi.

xciiij.

Sc̄us clemēs p̄mu a br̄o petro vt d̄z or
 dinatus fuit sibi successor h̄ p̄pter periculū voluit ante se bea
 tū linū 7 detū pontificari. ne videlz hoc exēplo p̄lati substitu
 erēt sibi quos vellent. Hic fecit gesta martyꝝ p̄ regiones cō
 scribi. Similiter 7 ipse multos libros edidit. Statuit etiā vt
 cathedra episcopalis in eminentiori loco poneret. 7 q baptiza
 tus prout citius poterit p̄fimeret. Tandē martyrizat sub traian'
 ano submersus in mari. 7 de ei' funere mira scripta sūt. Cor
 pus eius tpe nicolai p̄mi reptuz fuit 7 rome translatum.
 Taurinus episcopus elozacensis. 7
 Gangeric' ei' sc̄ ep̄s cameracensis. discipulus b̄i dyonisi.
 Johannes euāgelista adduc' iussu comitiani ab ephesoro
 naz cū sacrificare noller ydolis ponit in doleū feruentis olei
 sed cū nil lesionis sensisset relegatus est in pathmos insulaz
 ibiq; apocalipsim scripsit. rediēs autē ephesuz tpe traiani in pa
 Dyonisius annoꝝ. xc. ariopagita. venerabi ce quieuit
 lis pater. lumen orbis martyrio coronatur in gallia cuz
 eleutherio 7 rustico vbi missi fuerunt a beato clemente

Eutropius ep̄s zantei. m̄.
 Sanctinus ep̄s meldeñ. cum
 anthonio a morte suscitato
 scipulus dyonisi
 Iouius atheniē. p̄sbyter
 martyr discipulus dyonisi.
 Carannus martyr carnotēsi
 p̄dicator discipulus petri.
 Symon. cleophe filius. frater
 iude. episcopus iherosolimoꝝ
 .c. annoz crucifixus est mar
 tyr domini gloriosus.
 Regulus ep̄s arelateñ
 Eugenius tholetañ.
 Eutiches martyr.

Folium. XLI.

Persecutio tertia ecclesie a traiano exercetur. in qua perempti fuerunt infiniti. Tandem cohibita fuit interuentu plinij secundi. sed non totaliter.

Judei devastat punitias multas. et quasi amētes incredibili motu sub vno tpe p diuersas mūdi ptes eraserunt. nulli pcentes. ciuitates plures desolauere. nec tñ pualuerunt vt regnuz adipiscerent. qz primo p traianū. scdo p adrianū deleti sunt. Sic xps vtrobiqz vindicat. Nūqz em̄ romani impune psecuti sunt ecclesiā. s; nec vnqz honore aut emolimento caruerunt qci ensūqz fideles honoraere. De hoc plenius vide ozofū. **T**himothe' eps ephesioz di scipul' pauli mēizat. **P**lutarc' nobilissim' pboz claret. mgē trayani cui eplaz optiaz scripsit.

Ignatius doctor gloriosus episcopus antiochie discipulus iohannis martirio coronat nobilissimo. Huius cor scissum in se aureis litteris hoc dulce nomen ihesus inuentus est habuisse descriptum. At em̄ in epistolis suis Amoz meus crucifixus. Beatam virginem in carne vidit. eiqz eplaz scripsit in quibz sic habet xpifere marie etc. Et illa dulciter rēdit scribēs Ignatio dilecto condiscipulo. humilis ancilla xpi. Veniam ad te etc.

v. cccij.

Greus

mē
Anacle
tus an.

De regione atxeniesi. ex pte
Antiocho
ix. m. ij. di. x.

Greus

mē
Euari
stus an.

x. m. vij. di. ij.

cuqz

Iste anacletus beatissim' fideles monuit per epistolā vt presbiteri pre oibz honozarent. dicēs qz deo sacrificantes nō debeant vexari s; supportari atqz ab oibz tenerari. Et presbiteri qñ sacrificāt testes secū habeant. et maxime episcopi vt dño pfecte sacrificare plent. Itē statuit vt clericus nec barbā nec comam nutriat. Ipse memoriam beati petri cōstruxit. Ordinauit etiam. vij. dyaconos cardinales in vrbe. Item qz eps a tribz debeat episcopis consecrari. Item qz ordinatio clericoz palā celebret. Tandem. xj. anno traiani martyrio coronat sepultus in vaticano apud corpus beati petri

Plinius secūdus orator et philosophus multa scripsit. Mitigauit etiam traianum vt retractaret sententiam latam contra cristianos scribens ei qz nihil mali facerent sed virtutibus insistentes xpm tanqz deum ante lucem surgentes laudarent

Iste euaristus scūs martyr statuit vt episcopus a plebeis non accuset et septem dyaconos ordinauit vt assisterent episcopo predicanti. ppter honorez verbi dei ne ab emulis detraheretur episcopo qz falsa predicauerit. Item qz coniuges publice sponserentur a parentibus et sacerdote solenniter benedicant. Tandem martyrizat anno. iij. adriani sepultus apud corpus sancti petri.

Domicilla martyr.
Eustofina martyr.
Theodora martyr.
Sulpicius martyr.
Seruilianus martyr.

G iij

Bexta etas. Cristus

Iste adrianus in multis commendat xpianis satis gciosus extitit. qsdaz tñ nolentes sacrificare puniri iussit et occidi. vniusal qñ fuit i oi scia. pacē oi tpe habuit. pē pte dicit est leges mltas pdidit. phibuit etiā ne xpiani sine pcesu iudiciali dānaren f. abzlm fundit. destruit. et post restaurauit. oino phibēs ne iudei intromitterent. h xpiani. inuit ad impiū venit h optie rexit. Cūq; senatus obsecraret vt filiū cesare

adrianus
 Helius
 an. xxi.

Imperatores. **I**mpellaret. sufficere inquit dicit vt ego inuitus regnauerim cū non merear. principatus em̄ non debet sanguini h meritis et inutiliter regnat qui rex nascit et non meref. Exerendi prius sunt virtutib; qui regnare debent. et cū in eis pfererint adeo vt p bē nos virtutib; antecedere quos debent honorius anteire inuitati ascendant. et se ciuū suorum h non subtrahant. **E**ustachius alio nōie placidus. et theospita eius vxor et duo filij ei agapitus et thesbites. quoz miri actus legunt circa hęc tpa fuerūt qui oēs iussu adriani glorio so martyrio coronati sunt. **C**aristides phūs apologeticum p xpianis fecit. quem videns trayanus placatus est.

Ilherusalē restaurat p adrianū et nōie ei helia vocata fuit. Et a plificata fuit. ita vt loc' passiois esset intra muros q pri' extra fuit. Et hęc ē tertia restauratio. quia tēc de structa fuit scz a caldeis tpe zedechie ab athiocho. tpe machabeoz. et a tito tpe respasiani.

Secundus phūs in silentio veget. et ad interrogata adriani scripto respondit

Anno mundi v. cccxiiij.

v. cccxiiij.

Pape

ex patre
Romanus

mē alex
 ander. i.
 an. viij.

alexandro de regione
capitauri
Romanus
m. p. di. ij.

mē Sir
 tus. i. an
 x. men

de regione viola
ta. ex Pastore
patre
iij. di. xxi.

Anno christi.

.cxliij.

.cxliij.

Iste alexander maiorē partē senatorū vr̄bis puer tit ad dñm. **H**ic statuit aquam bñdictam cum sale aspgi in tomib; fidelium. vt de pse. di. iij. aquaz. **I**n canone addidit memoriā passionis. scz. Qui pridie q; pateret. etc. **I**tem vt vinum sit mixtum cū aqua in calice ppter representādam vnionem xpi et ecclesie. de pse. di. ij. c. i. et vt oblatio fieret ex modica quantitate. Tandem martirizat sub adriano cum multis quos ad fidem puerterat. Sepultus in via numen tana. Postea translatus fuit ad ecclesiam sancte sabine. **Q**uirinus martir tribunus. **T**heodolus mē. dyaconus. **C**uentius martyr et presbiter. **Q**uadratus epūs atlx nien. discipulus apostolorū. **H**ermes prefectus vr̄bis mē

Iste firtus statuit vt diceretur. Sanctus. sanctus. sanctus. Et q; misteria sacrata non tangerentur nisi a ministris. de. con. vi. i. in sancta. **I**te vt corporale non fiat ex serico h ex purissimo lino contexto et nō tincto. Et vt mulier sacra vasa altaris et pallas nō tangeret. **I**tem vt quicunq; epūs vocatus ad sedem apostolicā rediens ad ecclesiam tuam non susciperetur nisi cū lris apostolicis. **I**tem vt missa nō nisi sup alta re celebret. **I**te etiā misit pegri num epm gñe romanū cūz alijs fidelib; in galliā. Tandē mēio coronat extra portā dñe q vadis sepultus in vaticano.

Aquila genere pontic' orator floret qui secundus interpres mosayce legis fuit. **P**rimo em̄ fuerunt. lxx. de hebraico in grecum transferentes. secundo iste de greco in latinum pri mus interpres fuit.

Jolum. XLII.

Galienus medicus pga
me oriundus interpres
ypocratis rome claret.
Ibitha martye
Calocerius mē.
Maria martye ⁊ virgo.

Ptolomeus rex mirabil in mathematicis oim astronomoz preci
puus plus addidit q̄ an se inuētuz repperit ⁊ plura scripsit.
Credo hereticus hic fuit magister mardonis.
Iste anthonius gener adriani fuit ⁊ filius adoptiu⁹ vir vtiq̄ peri
tissimus ⁊ natura benignus. q̄ nō facile in vno hoīe repit. Prude
tia precellentes cōiter nō sunt excellenter benigni ⁊ trāquilli ex na
tura precipue. Et eō excellent benigni sunt cōiter min⁹ industrij.
Ob hoc mlte puincie q̄ ab alijs im

Anthon
ius p̄.
an. xxij.

Vir aut̄ iste in vtrifq̄ excellenter doct⁹ fuit. Ob hoc mlte puincie q̄ ab alijs im
patoribz reuerēt. sub isto volūtate rediebāt. qz vere p̄ p̄ie fuit. Sibi car⁹ null
acerbo. fidelibz clemētissi⁹ erat. Un⁹ ⁊ pius dici⁹ est. ⁊ ab eo sequētes impatores
appellati sunt p̄ij. Aut em̄ malo scipionis exēplo vnū ciuē suare. q̄ mille hostes occidere. Qd
aut̄ aliqui martyres sub eo coronari sunt nō ex suo sed priorū mādato p̄cessit. Tāta siquidem
crudelitate aeree ptātes inuidā plebē amouēt vt nec summi impatores possent eā sedare ad
plenū. Ita erosuz fuit xpianū nomē apd̄ ydolatrās ⁊ maxie apd̄ p̄tiffices ⁊ sac̄dotes tēploz q̄
p̄ncipes ⁊ pplm puocabāt adūsus xp̄i fideles qz vidēt q̄ stat⁹ ⁊ q̄nest⁹ dimiuebāt q̄tidie ⁊ ad p̄tē
ptū est; v̄etur tātus fast⁹ eoz. qz xp̄iani dicebāt q̄ idifferēt oēs diij d̄mōes eēt a q̄b̄ tota siml
cōitas spabat t̄palē siml ⁊ etnā felicitatē. iō nō mir⁹ q̄ eē pacato p̄ncipe adhuc iferiores p̄seqrē

v. cccxxij.

v. cccliij.

mē
Theles
phorus.

Romanus ex anactorita
an. ix. m. iij. d. xxij.

mē
Igni⁹.
ā. iij. m.

de athenis/ex patre
philosopho
iij. di. vij.
tur xp̄ianos tāq̄
blasphemos.

ccxxij.

clij.

Iste thelesphorus statuit cantari hymnū
angelicū. scz. glia in excelsis. Et euāḡlm an
sacrificium. in natali dñi cantari tres mis
sas. ppter mltras causas. Itē q̄ clerici iei
iunare debeāt p. vij. ebdomedas plenas.
qz sicut debet esse discreta vita clericoz. sic
⁊ ieiuniū. Etia statuit vt nullus h̄m̄sam
an̄ tertiā presumat canere. Tandēz marty
rio coronat sepult⁹ apd̄ sc̄mpet̄z in vatica
no. Decēmilia martirū crucif̄i sunt in
armenia in monte maximo arath. Quoz
festū celebre colitur. x. kl. iulij cum magna
deuotioe. qz mltra obtinuet̄ cultozibz suis
a dño. Peregrin⁹ ep̄s aut̄ isfordorū. mē
Serapia mē. ⁊ virgo Sabina mē ⁊ no
bilis vidua Fides Spes ⁊ Caritas cuz
Sophia nobili matrona. matre eaz mar
tyrisate. Iustin⁹ ph̄s discip̄s p̄pei libros ei⁹ abbreviauit. Dicetia libz de xp̄iana religioe
edidit. quem Anthonio tradidit ⁊ benignum cristianis fecit

Iste Ignus diez p̄p̄oluit/gradulq̄ distingit.
Et vt patrinus ⁊ p̄fina infantē suscipet in baptri
smo/p̄firmacōe ⁊ cat̄hecismo. Scripsit etiā vnaz
eplam generalem oibz fidelibz de vno et trino dō
Istem q̄ nullus ep̄s metropolitanus (excepto ro
mano pontifice) audeat suffraganeum suū. dē
nare. nisi causa in palio puinciali suoz ep̄iscopoz
fuerit ventilata. Tandēz martyrio coronatur.
sepultus in ecclesia sancti petri
Marcion hereticus quē polycarpus dixit esse pri
mogenitū dyaboli. Valentinianus hereticus/
dixit xp̄m celeste corpus attulisse. Pompeius
trogus nacōe hyspanus hystorias totius orbis a
Pino vsqz ad octavianū deduxit
Thaurus nobilissimus ph̄s athenis claruit. hic
ait. In publico mos ppli. in priuato nature ius
gentiumq̄ seruetur

Hexa etas. Crisus

Persecutio quarta fit iussu anthonii veri in qua innumerabiles vtriusq; sexus coronati sunt. sed non impune. lues enim magna .i. pestilentia secuta est per totam ytaliā & reliquas prouincias. bella terremotus. inundationes fluminum. agmen locustarū &c.
 Item exercitus romanus vbiq; sumptus est. Bellum marcomanicū vt dicit orosius grauissimū fuit. q̄ barbare nationes exercitum rudem romanorū in giro circum dederant sed militib; quibusdam xpianis clamātib; x̄pe adiuua nos. illico fulgura terruerūt barbaros ita vt fugerent. ob hoc x̄pi nomen celebre factus anthonius verus. fuit & impator non sibi. s; x̄po uictoriā tribuit. & sententiā aurelius in odus Impator. an. xix.

serunt p̄ anthonium piū. & extē bini impare cepit s; lucio impū tenuit. qui lon? & victoriosus fuisse describit nisi hoc q̄ xpianis quartā p̄secutionē uel fit inferri. Dicit q̄ tate seueritat; & p̄stātie fuit q̄ ad nullū euentū vnq; vultū mutauerit. siue ex letitia siue ex merore etiā dū adhuc puer esset. Tante fuit hūanitat; vt q̄daz vice cū iaz ex hausto erario nil haberet q̄ militib; daret nulli volens eē molest;. magis elegit vasa aurea & ornām̄ta vxoris & aliā supellectilē vendere q̄ senatū vel puincias p̄grauare. S; victoria habita & illā recupauit. & puincijs tributa relaxauit.
 Papias iohānis auditor ierapolitanus ta & illā recupauit. & puincijs tributa relaxauit.
 eps claruit Fecit hb; explanationum s; mone dñi

Anno mundi. v̄. cclij.

Pape m̄
Pius p̄
mus. a. Italicus. de ciuitate acquileia. ex patre Rufino
ix. men. iij. die. xxi.

Anno christi. clij.

Hic statuit penam p̄tra negligentias que accidere possunt circa sanguinem x̄pi vt patet de con. di. ij. si. p. neg. Item q̄ festus pasce semper in dominico die celebretur Item q̄ hereticus veniens de iudeorum heresi recipi debeat & baptizari. Hic fecit ordinationes quinq;. & tandem martyrio coronatur sepultus apud sanctum petrum in vaticano
 Policarpus episcopus ephesinus iohannis apostoli discipulus romam venit. & plures ab heretica late reuocauit.
 Magnus labor sanctorū & ingens tristitia tunc erat. quā do foris materialis gladi;. intus serpentinum virus eroriz ecclesiam corrupit. Et hec duplex persecutio diu durauit. Si quandoq; cessauit gladius. hereticorum tamen perfidia magis ac magis inualecebat & multiplicabatur.
 Tandem idem vir sanctus martyrio coronatus fuit sub anthonio vero cum alijs. xij. ex philadelphia
 Hermes doctor fidei plura scripsit. cui angelus domini apparuit dicēs q̄ pasca dñica die celebret postea martirizatus
 Iustinus philosophus ad fidem conuersus multa scripsit contra hereticos. & martirio coronatur
 Iustus episcopus vienen sis martirizatus est
 Fotinus episcopus lugdunensis cum multis alijs coronatur
 Alexander medicus. Et Ponticus puer martires
 Felicitas cum septem filijs passus est. Mirabile spectaculū sic olim vij. machabei cum matre
 Pontianus gloriosus martir
 Flocellus puer martir
 Symonicus puer martir
 Nouatus cum alijs. xxiij.
 Praxedis oratione fusa quiescit domino post longissimos labores.

Iolium. XLIII.

Victor miles & Cerena vxor ei⁹ mbes.
 Concordius subdyaconus martyr
 Marcellus martyr
 Valerianus martyr
 Egesippus & libros fecit de hystoria a /
 politoꝝ & mēm vsq; ad tēpus suū
 Alalus de pgamo fundamentū
 ecclesie martyr   Gaus martyr.

Catharige heretici exorti sunt de frigia. qui dicunt
 se solūmō hēre spiritū sc̄m. nec aplis nec alijs datū
 Montan⁹ p̄isca & maximilla autores eoz fuerunt
 Theophilus episcopus anthiochie.
 Apollinaris ierapolitan⁹ eps.   Prothus & iacint⁹ &
 Narcissus p̄tarcha ierosolimoz q̄b mirabil hēt
 Dyonisius eps corinthioꝝ   historia.
 Philippus eps treceñ

Cōmo
 dus au
 reli⁹ cū

Blandina sanctissima mulier passa est.
 Tertulianus affricanus in ecclia insignis hābetur.

annis. xij.
 lucio āthonio

Iste cōmodus filius anthonij veri to /
 tus infamis. & lubricus fuit. & adeo inōdus vt inimicus hūani generis diceret. Interfes
 cit q̄ plurimos senatores & maxime quos animaduertit nobilitate industriaq; excellere. Tan
 te fuit supbie atq; iactantie vt sepe leonis pellez induens ostenderet se esse regē hoīum sicut
 leo bestiaz. Cleꝝ vbi splendet constantia martyꝝ. tedet amplius de carnalitate hominūz mun
 danoz sermonem terere.

Prima pars ecclesie data est. sed non diu stetit.

v⁹. cclxiiij.

v⁹. cclxxij.

mē
 Anicet⁹
 an. ix.

Syrus. ex patre iohāne de vico
 mireā.
 mensib; iij. di. iij.

mē
 Sotheꝝ
 .i. an. ix.

Campanus. ex p̄te Concordio.
 de ciuitate fundana.
 men. iij. di. xxi.

clxiiij.

clxxij.

Iste anicetus plures canones edidit. qui
 in decretis in diuersis locis habent. sicut & alioꝝ
 scōꝝ primū sanguinē suū pro testamēto dederūt
 non ob hoc sancti canones dicti sunt. q̄ primuz
 ab apostolis. deinde a m̄tib; & doctorib; sanctis q̄
 les pene oēs prelati in primitiua ecclia fuerunt /
 & a sacris oculis p̄stituti sunt. nec hūana adinuē
 tione s; sancti spūs vnctione ac iussu dictati sūt
 Et qui temerarie eos reprobendit. in sp̄m sc̄m
 blaphemare phibet. vt in. ca. violatores. xv. q. i.
 Ista statuit iste sanctus de statu episcopoz ac cō
 secratione. Tandē martyrio coronatus sub ātbo
 nio sepultus in via appia in cimiterio sc̄i calixti.

Iste statuit vt monacha velum portaret. s; /
 pallas sacras nō tangeret. nec incensum po
 neret in ecclia. Et q̄ m̄ta pericula solebāt
 circa matrimonium contingere. ideo con
 stituit q̄ legitima non habeatur vxor. nisi
 per sacerdotem fuerit benedicta & a parenti
 bus solenniter tradita. & a panimphis cu
 stodita. Tandem post sanctaz vitam sancti
 ore morte migravit ad dominum corona
 tus martyrio. & sepelierunt eum fideles in
 vaticano in ecclesia sancti petri. & cessauit
 episcopatus diebus. xxxj.
 Theodocion terti⁹ diuine legis interpret.

Nō hic diligēter q̄ fm sacros doctores impiū sepius p̄tra eccliaz fortiter egit s; nunq; prudē
 tū cū simul tota cohors sapientū dicat Nobile vincendi genus esse patiētiā Datet q̄ ecclia
 per patientiam nobiliter sibi imperium subegit. Hoc siquidem tpe imparozes dixerūt Nolu
 mus vt precipiat nobis. cū nos vniūsis p̄cipe habeam⁹. doctiores oib; hoīb; soli romā p̄di x

Sexta etas. Crisus

Quinta persecutio ecclesie fit iussu seueri quam ilico diuina ultio subsecuta est ppter
 ciuilia bella in quibus romani nimis attriti fuerunt.
 & camur. Postea siñ gladio aut fuste cū lōge sustineret ecclia ad hoc reuentū est vt maiestas ro
 māi impij solēniter ac humiliter p̄fiteret. q̄ ipiales leges nō redignarēt sacris canonibz obe
 dire. Nec est mutatio dextere excelsi. Igit̄ vincere si vis. discē pati. Signū p̄fecte prudētie ē
 ipudentē ac insufficientē se estimare. Ipsa em̄ t̄paliū rex p̄tinua mutabilitas omnē hūanā p̄
 uidentia teridere solet

Clemēs alexādrin' philosoph'.
 Imperatores
 Pāthen' stoycus africanus hy
 storicus.

Hel' p
 tinax. se
 uer' an.

.xviij. m. vi.

Iste helius vir grādeu' inuitus accepit principatū. nūq̄ accepit mūe
 ra. nūq̄ ad vlciscendū leductus est. Sexto mēse interēpt' ē a iulio abigente imperiū. s; n̄ p̄fē
 cit. qz sic fecit sic factū est ei a seuero
 Iste seuerus genere affer. restitutiū ipiuz adept
 tus tria ciuilia bella p̄fecit. primū nancz iulianū inuasorē impij expugnādo occidit rome. sedo
 p̄ picenniū. tertio in gallia p̄ albinū sociū iuliani cū mltō vtriusq; p̄tis sanguie bellauit 7 p̄
 hic natura seuus mlt' sp̄ bell' laceffit' fortissime qdē rēpublicā s; laboriose rexit. Partibz 7
 Symachus quartus diuine legis interpres

Anno mundi. v. cclxxxij. v. cccxxij.

Dape.

mē. Cleu
 te. i. a. xv.

De oppido nicopoli.
 Grecus ex p̄te habūdo.
 m. vi. d. vi.

mē. Vi
 ctor. i. a.
 .x. m. ij.

Afer ex patre felice
 die. xij.

Anno christi. clxxxij. cxxij.

Iste eleuterius iuxta
 ordinatōez ap̄loz cōstituit vt nulla esca
 vsual' repudiaret a xp̄ianis q̄ rationabil'
 es; 7 hūana. Itē q̄ nullus a suo gradu
 dēsceret nisi prius accusatus 7 uinceret.
 exēplo dñi qui iudā accusatū n̄ sustinuit
 7 quicquid interim inter ap̄stolos egit
 p̄ dignitate misterij t̄m̄ p̄māsit. Itēz vs
 absente eo cui' causa ventilat' sm̄a nulla
 tenus p̄ferat' Misit etiā legatos lutio re
 gi britoz qui eū cū xp̄lo suo baptizauit.
 Tandē martyrio coronatus sepelit' in
 vaticano apud sanctum petrum

Iste victor ppter differē
 onē de termino pascale celebravit p̄ciliū in alexādrīa
 palestine cui ipse interfuit. 7 narcissus. 7 theophilus
 7 hyreneus rē. viri sancti. Vbi statutū est q̄ sp̄ domi
 nico die pascale celebrari d; obseruata luna. xiiij. ap̄us
 vsq; ad. xij. qz tant' vel circa est salt' lune 7 postea re
 ditus. Hoc aut' factuz est ne iudaiare videat' ecclia
 Plures tunc epi asie 7 orientis cū iudeis pascale cele
 brabant. Item statuit q̄ exigente necessitate vbis
 7 in omni aqua naturali possit cōferri baptisma. Tū
 dem martyrio coronatur. sepultus apud sanctum
 petrum in vaticano.

Leonides p̄t ozigenis p̄ xpo decollat'
 7 martyr efficit. Et ozigenes tūc. xvij. a
 noxse cū p̄te martyrio obtulit. s; pia ma
 tris fraud' ipedit' totū p̄monij pdidit.
 eo q̄ xp̄ian' eēt rē. Ipe aut' docēdo scolares grāmaticā. matrē. vij. fratres. secū de p̄cio pascebat

Anglia que quondam britania dicta est ad fidem
 auertit' solemnit' rege lucio primū baptizato. veind
 subiectus plus eius exēplo fidei colla submisit pat
 cifice. Fugan' 7 damianus quos eleuterius papa
 misit primo illic predicauerunt.

Folium XLIII.

Deu heu ubi mansit antiquorum romanorum tanta probitas. strenuitas. legalitas. ac incopabilis prudentia et honestas. Siquidem h' tpe inuenerunt ad manus stultorum reuenit.

Non quod stultus si se stultum putat adhuc aliquid de lumine naturalis intelligentie habet. Sed si sapiens se estimat. tunc completa est stulticia eius. nec erudiri potest sed sapiens est.

Antonius
Caracalla.
la. a. vij.

persequitur. simul et sibi sociat.

Iste antonius presertim aspicio viri. libidinis impatientissimus fuit ita ut nouerca sua duceret in uxorem papinianum iuriconsultum et doctrine legalis thesaurum occidit. Et sic fecit factum esse ei. quod ab hostibus circumuenit occisus est pessimum ipse cum gaudio multorum. Non quod hic mos stultorum sibi fuit. si potentes sunt sapientes persequantur. quibus sublati necesse est ut ipsi quoque perant. Solus enim intelligens gubernacula possit

basilianus filius ieuere debet ut dicitur proverbiaz .i.

Carabas. adiebinos iudeos et samaritanos superauit. et multa toto orbe romano imperio recuperavit. In studiis civilibus et proba clarus fuit. Quintam persecutionem in christiana nos suscitatis multa infortunia passus est. In britania post grauiora prelia firmissimam vallem munivit. ceteris passum cum turribus crebris. et a mari usque ad mare perduxit. ibique apud elvorum oppidum morbo obiit.

Dyreneus lugdunensis. episcopus cum magna multitudine cleri et populi martyrio coronatur. Audetius subdiaconus discipulus pollicarpi martyrizatur.

v. ccccij.

v. ccccij.

Romanus.

m. zepheri
n. a. ix.

ex prehabito
m. vi. die. x.

Romanus.

m. Calixti
pm. a.

ex pre dimetria
v. m. ij. d. x.

cciiij.

cciiij.

Iste zepherinus statuit ut omnes christiani. xij. annorum in die pasche sacramentum eucharistie accipere debeant in publico et omnia vasa altaris vel vitrea vel stannea essent non lignea. sicut antiquitus fuerat consecratio preciosi sanguinis in ligneis vasibus. Quia crescete tempore subcreuit et decem ecclesie. quod vitrea post prohibita sunt. ut patet de consecratione. di. i. c. Casa Et multa alia statuit salubria. Tandem martyrio coronatus sepultus in pace cristi.

Alexemonis hereticus. dicit christum esse purum hominem. et absque deo plures habuit. et qui hanc heresim tenuerunt.

Iste calixtus inter cetera que fecit bona cimiterium in via appia extruxit. ubi nunc multa sepulta sunt. Hoc iam est cimiterium beati calixti. Iste statuit ieiunia. iij. temporibus obseruari. Ipse fecit ecclesiam beate marie trans tyberim Ipse celibatum vniuersis sacerdotibus induxit. Tandem martyrio coronatus sepultus in cimiterio suo.

Ulpianus iuris legalis consultus maximus ut patet in corpore iuris civilis per totum.

Origenes doctor egregius ac scititate vite incopabilis clarissimus habet in ecclesia dei De hoc tempore sibi extrema repim scripta quidam dicunt eum optimum quidam pessimum fuisse. Super praemodum mixtum est quod viri grauissime auctoritatis ac scissime vite ita contradictorie de ipso scripserunt. Unde in hyst. ecc. li. vi. et alibi etc. Concordia super his repere non potui An autem sit saluatur an non domino cognitum reliquimus etc. Gradus laboribus a diuisis textibus de samstone salone. traiano. et isto origene an videlicet saluati sint an non quod quod sine piculo nesciunt nec etiam ecclesia certificata est de his domino totaliter committenda sunt.

Sexta etas. Cristus

Iste alexāder habuit matrē xpianaz nōie mameas cū q̄ originē
psibitez audire curauit. Sic fuit ptuosissim⁹ ⁊ rēpublicam lalū
brū gubernauit. filio vlpiani vsus qui fuit legalis scie pnceps
persen regē psay mario bello oppressit. ⁊ corp⁹ sci thome apli iusi
sic trāsseri de india ad firā ⁊ sic venit ad edissaz ciuitatē abaga
ri in q̄ lra scripta habebat de manu saluatoris. eadē etiā iste alexād

Sexta psecutio ecclie facta
ē iussu maximiani. s; nō eua
sit ipunit⁹ qz statim interfec
tus fuit postq̄ pseq xpianoe
cepit hęc pcepue ptra pēla
⁊ tos ⁊ clep fuit.

Imperatores

macrin⁹
āthoni⁹
aureli⁹.

āno. i.
ān. iij.

alexand⁹
mamee
an. xij.

Maxi
minu.
ā. iij.

Iste macrin⁹ cū fi
lio suo diadumeno in
uasit impiū ⁊ in litari
tumultu occidit.

Quita editio re
pta ē hoc tpe in
iericho cuius au
tor ignorat ⁊ iō
de cōiter vulgata.

Barbara.
Cecilia martye.
Liburtius mē.
Galerial⁹ mē.
Feliy martye

Dalmatius cum
proze ⁊ oī familia
Lucian⁹ mē.
Circus mar.
Iulita mar.
Vertina mē.
Priuat⁹ mē.

Iste maximian⁹
nulla senat⁹ co
lūcate ipatiosa
ci⁹ tādēz tenui
tis pthis ⁊ ger
manis ab exer
citu tertio āno occidit.

Iste anthoni⁹ ob
scenissime vixit ⁊ iō
cū matre ocifus fuit tumultu militū sicut ⁊ macrinus.

Anno mundi.

v. cccxiiij.

v. cccxxij.

Pape

Pontificus

mar
Urban⁹
p. ā. viij

Roman⁹.
m. xi. d. xxi.

mē.
Dōtia
n. ā. v.

Greucus
m. ij. d. i.

mē.
Anthe
ros. ā. iij

m. i. d. xi

Anno christi.

cccxiij.

cccxxij.

Iste vrbanus ge
nere nobilis ab infancia xpian⁹ mt
tos ad fidem conuertit. Omnia se
creta misteria fecit argentea vel au
rea vel stannea Tandem martirio
coronatur sepultus cuz sancta ceci
lia ⁊c. Predia cepit ecclesia posside
re tempore huius. de quibus cleris
cis ⁊ notarijs sumptus deputabat
qui gesta martyrum conscripserūt
Anteaviuebāt more apostolico qui
in actibus apostolorum scribitur.

Iste pontianus vt de
statuit vt psalmi die noctuz per
omnes ecclesias cantaret ⁊ vt an
te celebrationez misse sacerdos cō
fiteor ⁊c. premitteret. Sic in exili
um missus in insulam sardinie ibi
dem martirio coronatur. Sanct⁹
fabianus corpus eius reduxit ro
mam. ⁊ sepeliuit in cimiterio sanc
ti calixti

Iste anthe
cōstituit q̄ episcopi
de sede in sedem pē
sent transferri. ⁊c.
gesta martyrum cō
scriberentur. Tādēz
martyrio coronat⁹
sepellitur in cimite
rio sancti calixti

Anelinus mē. Maxim⁹ mē.
Astori⁹ mē. Calopedius mē.

Nota q̄ in quibusdam hystorijs habetur q̄ ciriacus suc
cessit pontiano. immediate ⁊ papatū dimisit. vt cum vir
ginibus martyrio coronaretur. sed ratio tēpōris hoc non
permittit vt patet in legenda yndecim miliū virginū

Folium. XLV.

Iste gordianus adhuc puer deict' p'his a suis fraude occisus est

Iste philippus. xxiiii. ab ad gusto impator creatus est et filius suum philippum sorte regni fecit alio xpiani fuerit. et primus omnium impator xpianus hic caput est. et post tertium annus impator sui ad gloriam christi celebrauit cum iuuentibus ludis millesimum annum vrbis condite.

Septima persecutio ecclesie facta iussu decii acerba nimis. et non diuturna. quia sicut pergitur per orbem sic illi. quia statim occisus fuit.

Tandem fraude decii occiditur.

Gordianus annis. vi.

Philippus annis. vii.

Christianus

Decius annis. iij.

Quia spectaculum circa haec tempora fuit videre de duplici genere membra. scilicet christi et demonum. Martyres christi fuerunt sancti papa et alii prelati cum filiis velibus suis subditis. qui pro christiana republica in fide sancta trucidabantur. Martyres dyaboli fuerunt impatores et ceteri principes cum militibus suis. qui pro republica et demonum cultura se et suos interficiebant. ut regnare possent. Per pena. sed dispar causa. Non mirum esse debet quod christus habet martyres. sed valde mirum est quod dyabolus habet martyres. Uel martyres dyaboli et mundi.

Iste de cuius, tor' tiran' inuasit impium. interfecit duobus philippis totius suis. et sic fecit factus est ei quia cum filio suo occisus est.

v. cccclij.

Romanus

Sanctus Fabianus. an. xiiij.

per p'fe Fabiano m. xi. di. xi.

Scilicet primum in ecclesia dei fuit circa haec tempora. quia nouatus contra Cornelium tenuit se pro papa. licet non esset

ccclxij.

Hic sanctissimus fabianus cum defuncto papa cum ceteris fidelibus expectaret futuri pape electionem. subito columba candida super caput eius descendit dicens. Rome eps ordinaberis. Ob hoc statim electus fuit. Hic statuit ut crisma singulis annis in cena domini consecraret. ut per de co. di. iij. c. lris. Ipse etiam diuisit regiones dyaconis qui gesta membra integre colligeret. Tandem post multa que scilicet gessit membris coronatur sub decio sepultus in cimiterio calixti. Cuius festum agitur. xx. february.

Agatha virgo et membra
Septem dormientes
Abdon et Senné membra
Antholia virgo et membra
Victoria virgo et membra
Moyses presbiter. membra
Narcissus presbiter. membra
Nicostratus dyaco. membra
Serapion martyr

Appolonia virgo et membra
Alexander episcopus iherosolymorum martyr
Africanus iulius floruit in scripturis ecclesiasticis nominatissimus
Dionysius alexandrinorum episcopus. discipulus origenis. multa scripsit

Tripbon puer qui demones expellebat. in Picea passus est
Porphyrius philosophus qui scripsit predicabilia. maximus hostis fidei stolide. et veritate catholicae lacrauit. Cuius resania sancti doctores persecuerunt nec ultra profecit. nec inuoluit de quibus affirmavit
Cyprianus gloriosus doctor et episcopus carthagini. clarus habetur. et post membris coronatur. Nouatus presbiter ecclesie romane. ambiens episcopatum factus est hereticus. lapsis spem venie denegando Concilium autem sexaginta episcoporum contra eum tempore decii fuit congregatum in quo damnatus est.

Idi

Hexaetas. Christus

Iste gallus cū volusi-
ano ciuile bellū molientes
emilianū interfecti sunt. Et
emilianus tertio mēse occidit.
pluribus bellū attritus fuit romanorum exercitus
periclitari. qz multi tyranni illico fuisse interfecti et prosperitas redijt in sperata. Unde orosius

Iste valerianus primū satis bellicosus fuit et victoriosus. sed post
christianos persequi cepit statim captus fuit a rege persarum in vilitate
ma fuit apud eum seruus. Ob hoc territus gallianus pacem eccle-
sias restituit. Sed quia non plene vindicauit christianorum sanguinem
Tandem pius dominus non dimisit reipublicam omnino
et prosperitas redijt in sperata. Unde orosius

Imperatores

Gallus
cū volu-
siano .ā.

.ij.

Valeri-
anus galie
n. .ā. xv.

Et quotidie inueniuntur et in magno numero christi qui non sic. Quot hodie pro mundi populo carnis
delicijs terrenis diuitijs libenter agonizant et tandem nemine cogente voluntarie succubunt. Christus me-
mine precepit ut fideles occideret. licet ad breue tempus hoc fieri permiserit. Unde quomodo non est gloria
dum moribus nostris. quasi aliquid dignum gessisset pro eterna gloria. quasi sic omni tempore videmus decertasse vanos pro
infamia falsa. ut patet per augustinum de ciuitate dei. li. v. Unde pulchra ibi ratio

Priscus mē.
Patricius mē.

Valchus mē.
Prothus mē.

Marinus mē.
Iacinctus mē.

Fructuosus martyr
Eugenia mē.

Claudia mē.

Anno mundi

v. ccclij.

Imperatores

mē. Cor-
nelius .ā.
ij. m. ij.

Romanus.
d. x.

mē. Lu-
cius .ā. ij.
m. ij. d.

Romanus
ij.

mē. ste-
phanus .i.
ā. ij. m.

Romanus
ij. d. xv.

mē. Si-
xthus .ij. ān
ij. m. xi.

Romanus
die. vi.

Anno christi.

cclij.

Iste cornelius celebre no-
mine sanctitatis. hinc et super mo-
rbum caducū singulariter
accepit potestatem a domino. Idcirco
corpora sanctorum petri et pauli le-
uauit et honorificenter res-
posuit in locis decentibus
cū beata lucina. Tandem
eius multis alijs martyrio
coronatur. Ipse sanxit
ut sacerdotes pro certa causa
iurare possent si vellet.

Al. martyres rome .ccc. in
africa. Et alij infiniti pas-
si sunt.
Eusebius martyr
Habundus martyr.

Iste lucius statuit ut
duo presbiteri .ij. di-
aconi scilicet cū episcopo sint et
sequantur eum in omni
loco propter testimonium
probitatis. licet conscie
securitas sufficeret si-
bi pro sua salute. tamen
propter maliuolos omnem
episcopum habere tonzum no-
mine apud eos qui foris
sunt ut per de con. di. i.

Iubem. Tandem martyrio
coronatur sub valeriano.
Celsarius dya. martyr
Julianus martyr
Concordia martyr
Cirilla filia decij.

Iste stephanus ita
tuit ne aliquis vesti-
bus sacris preterea
ad cultum dei utatur
ut per de con. di. i. Ele-
stimenta etc. Tandem
martyrio coronatur in ce-
lebratione missae quae
templum martis oroe
subuertit.

Quirinus mar-
tyr .cclij. mēses rome
Abacuc mar-
tyr .leonti? psularis.
Felix martyr
Hyreneus mar-
tyr Trophia vxor decij

Iste sixtus fuit pater
spiritualis sancti lau-
rencij. et statuit quod
super altare fieret
quod antea non fiebat
Tandem martyrio cor-
onatur. cuius alijs pla-
ribus sub galieno. qui
alieno nomine dice-
re dicitur secundum vincentium
et alios. Et hec veritas
positio est ut patet in le-
genda. laurencij.
Laurentius martyr.
Felicissimus martyr.
Agapitus martyr.
Romanus martyr
Ispolitus martyr.

Folium. XLVI.

Octava persecutio sca ē iussu Valeriani. p̄p̄ quā quissie plagati sunt rōni. Jā em̄ sub decio cōis pestilētia fuit in oīb; mūdi p̄tib; q̄cūq; edicta nepharia dispersa fuit. S; hec ultio gūior totū rōnū impiū corrupit. quib; ne dū factores s; etiā p̄sentientes tāto facinori delerent. Nā vndiq; bella surrexerūt rē. Et datia trās danubiū impetuū auferet. Et videt eē p̄ma diminutio rōni impij q̄ nō fuit recuperata. Nona persecutio ecclie fit iussu aureleani in q̄ mlti passi fuerūt. Fulmē q̄ de celo cadēs ire diuine signū. principē terruit. et ad reuocādā sniaz monuit. s; qz noluit. iō statim p̄tē

claudius
quintillus
a. ij. d.

xvij.

Aurelianus
n. a. v.
m. vi.

iii.

tacitus m.
vi. flozianus
n. m. ij.

lvi.

Iste claudius gothis nobilissimi me triumphauit. qui iam p. xv. annos illirici macedoniamq; vastarūt. et ideo statuam auream meruit. et morbo interijt. Sabellius hereticus. negat cristum filium dei esse

Iste aurelianus primo xpianis lenigpus fuit. q̄re vbiq; gloriose triumphauit precipue p̄ gothos. sed p̄auoq; p̄silio deceptus cū cristianos seuisime persequeretur nunquam post bonum diem habuit. et statim occisus est.

Iste tacitus bonus fuit. s; parum regnauit occisus in p̄nto. Iste flozianus non fuit impator. sed forte cesar etiam occisus in tharso

v. cccclxiiij.

v. cccclxiiij.

Grecus

metodius
misi. p.
a. ij. m.

Romanus.
xij.

met. felix
lit. p. a.
ij. m. x.

met. eutichianus
a. viij. m.

Tuscanus
x. dieb; iij.

cclxiiij.

cclxiiij.

Iste dyonisius distinctus p̄chias mādās q̄ pastores p̄tenti esse debent terminis suis. Ciuiteria p̄struxit in vrb; p̄pter penitētiā et baptismata. v. x. xij. q. i. Eccles. Tandē m̄tio coronatur. sepultus in pace christi.

Iste felix statuit supra memorias m̄tm missas celebrari. Iste festus dedicationis ecclie singul' anis statuit agi. Tandem m̄tyo coronatur. sepultus in ecclia sua rē.

Iste eutichianus sanctissimus ac deuotissimus p̄ diuersa loca. ccccliiij. martyres sepeliuit manu sua. Dic statuit vt fruges sup altare et fabe benedicerent. Tandē m̄tio coronatur. sepultus in cimiterio calixti. Marcus confessor fm̄ quasdam historias ponitur in linea paparum et q̄ post felicem tenuit sedem a. viij. Dic solus euasit martirium inter tot continuas persecutiones. sepultus in ecclia sua in media roma. s; damasus et vincentius et martinus nō faciunt mentionem eius

Manichæorum heresis impiissima et grossissima exortit a quodam manes parso. Barbaro morib; rē. Dic posuit duo principia Victor et Victorinus

Maria egiptiaca q̄ peccatrix fuit mirabile p̄nam egit in deserto p̄ annos. xlvij. hoc tpe fuit. vel fm̄ alios anno dñi. cccclxxx. Vitam eius scripsit abbas zojimas. et hoc magis videtur

Columba virgo et mē
Theodora.
Leonilla
Cornelius
Ciprianus

Quirinus mē.
Simpborianus
Agapitus
Piscus

Paulus primus heremita claret et utitur

Patroculus
xlvij. martyres
ccclij. martyres
Maurus.

l. ij.

Sexta etas. Christus

Decima psecutio ecclie fit iussu dyocleciani & maximiani que oibo precedentibus grauior fuit. & .x. annis durauit. Intra feruebat. vt in .xxx. dieb. .xx. coronaret. ecclie & sacre libe. pbussis. Iste dyoclecianus obsequia bella cofecit. honofuz & procula apud agrippina re natus supbissimus fuit plurima bella cofecit. Ipse aures a militib. apud siemium fecit. maximianu primo cesare deinde augustinu fecit. ppter necessitate telloz & galeriu & costantiu cesares. tandem p mltas sanguis effusiones restituito regno iuxta ter

Imperatores. Proba
an. v. m
iij. Car' cu
fi. cari
no & nu merlano. a. ij. Diocley
cianus
maximi mios priores abo pu
pura deposedit vt tu

niores sustinuerit. & ipsi in priuato ouo pfenestret. Tandem dyoclecianus veneno obiit. Iste carus bellu cu pphis gessit. & post fulmiepcussus interit.

Concilium antiochenū Claudian? Dioscorus Serapion Mauricius dux exerci
contra pauluz famoseta Papias Babilus Carporus tus thebeie legiois cog
nuz hereticu. in q dam Alexander Longinus. Gereon eadem legione coronat
natus idem fuit & episco Felicitianus Sepzonian? Victor tus apud sedunum
paru priuatus iij. cordati Marcellian? Uesul: *maximis ep' ierosolymitanis*

Anno mundi. v. cccclxxij.

Pape me. gai
an. xi. m
iij. d. x. me. mar
cellin' a
viii. m. Romanus ex patre proiecto ij. d. xij.

Anno christi. cclxxij

<p>Iste gaus constituit vt nemo epus vel alios clericos apud iudicem secularem audeat accusare. & q paganus vel hereticus christianum accusare non possit vel notam infamatorius ei inferre. Ite q gradatim qui dignus est ad ordines ascendat vt: scz primo sit hostiari. deinde lector. exorcista. acolitus. subdiacon. diacon. demum presbit. Idic fugiens psecutionez in criptis habitando. Tandem martyrio coronat. Cius festum agitur x. kalendas may</p>	<p>Iste marcellus obsequia tiam psecutionis co-pbenius tria grana thuris in sacrificiuz ydolis imposuit. sed postea publice penituit. & capitalē sententiam pro fide suscepit. Corpus aut' insepultu. .xxx. dieb. iacuit. ppter timore anathematis. hz postea iussu sci petri a marcello humatum est iuxta pedes eius. Et festu agit. xpi. ianu.</p>	<p>Sebastianus Ciriacus Eufemia Crispianus. Nicostratus Claudius Maurus Orontius. Marcus Tranquillin? Tiburtius. Victorianus. Castulus. Mennas. Dorotheus. Bonifacius. Iulina Dorothea.</p>	<p>Crisogonus Felix Hylaria Daria. zoe & roz nio Iason Dyodorus. Maritanius Polycarpus Cromatius Vincentius Simpforian? Celsus. Nobilis Gorgonius Pelagia mere trix vnt' p ab bate veronem.</p>
---	--	---	---

Castorius cum vxore. Petrus Erasmus
 xx. martirum Iuliana Cristina.
 Basilius cum. vij. Leonti? Theophil?

Iolium. XLVII.

Catherina

Georgius
Pancratius
Blasius.
Primus
Felicianus
Albanus
Vitus
Modestus.

De ecclesie reddita est p constantinū 7 intentū firmata vt quicumq;
loderet xpianū puniret. Hec reuera est mirabil mutatio deextere exceisi. iuxta
illō psalmi. Filia babilonis misera. beatus qui re. ti. retribui. rē. Tepla etiā v/
dolor ipō iubere clausa sunt 7 phibita sacrificia. iuxta illō ysa. ppxce. Qui
n fecerūt celū 7 terrā. peāt de terra. Incredibile ei fuit h iuspitari q vnq; hūa
nū gen^o ab h errore possz absolui. in q a dieb nini regis asirioz vlx ad ixc rē;
pora. p ānos. ii^o.ccc. erat miserabiliter implicatū. vtz digitus dei est hoc. 7 ma
gna misericordia eius. nō hominis meritum

Circetta.
Anastasia.
Dōatian?
Rogatian?
Cosmas
Damian?
Quintin?
Vitalis
Agricola.

galeri^o
cōstāti^o
an. ij.

stātini^o
magn^o.
an. xij.

Isti duo pacifice diuixer sibi
ipū. s; n diu vixer. 7 grādis al
triciatio. 7 ciuilia bella postea o/
runt. q oīa sub stātino quie/
uēt Aliqui eē cesares tūc cre/
ati fuet q xpianos marie pseq
bant qz maxērius vnus fuit.

Iste stātini^o ipator gloriofissim^o celebre nomē reli/
quit in bellis victoriosus. in gubernāda republica
prudēs i negocij frōi incōpabi
lit deuotus. Et pietas 7 scitas
ex mltis scōz libris adeo emi/
cat q indubie inter scōs anūe/
rād^o est. Greca dicūt eū in fine
vite sue mōchū effectū 7 eusebi
us 7 orosius 7 alij diligēt eius
facta descripserunt.

v^o.ccccxiiij.

v^o.dij.

Romanus.

m^o.
marcel/
lus. p^o.

Greus
ā. v. d. xx
ij.

m^o.
Euseb^o
ā. ij. m.

Aster
vi. d. xxv.

m^o.
melchia
des. ā. iij.

Rōn^o
m. vi.
d. viij.

silueste
ā. xxiij. m
r. d. xxi.

ccccij.

ccccij.

Iste marcell^o magnā habuit cū
maxētio altriciatōez dicēs Boni
principis ē ecclias scritas repa/
re. 7 dei sacerdotes honorare. vt
patz. xvi. di. Itē statuit q pelli
uz gnale nō possit celebrari sine
auctoritate pape vt patz. xij. di.
c. synodū. Itē elegit. xv. cardina
les in vrbe pp sepulturas 7 bap
tismū rē. Tandē post lōgā custo
diā iumētoz in custodia publi
cā reclusus morit tyrānide ma
ximiani. sepul^o in cimiterio pi
scille via salaria.

Iste eusebius
ex layco in pa/
pā assumptus
est. fuit emē me
dicus. qd sepe
factuz constat
tpibz anterio
ribz. hic statu
it vt laycus su
uz epm accusa
re nō possit. ni
si a fide exorbi
taret. vt. ii. q.
vii. c. Laycus
rē. tandē mar
tyrio coronat
sub maxētio rē

Iste melchades statuit
q die dñico 7 feria quita
nullo mō deberet ieiuni/
uz obfuarī ppter reuerē
tiā dñi. vel qz illos dies
pagani qsi sacz ieiuniaz
celebrabāt. de cō. di. iij. c.
ieiuniū. Tandē martyrio
coronatur. sic oēs pcedē/
cessores sui.
Et nō q hic est vltimus
martyrū a sancto petro.
xxij. in ordie pōtificum
romanoz q oēs sangui
nē fuderūt p testemto scō
Et tunc laudabile fuit
scōm gregoriū episcopa
tum appetere.

Iste silueste glo
riosus pffessor xpi
multiplicē eccliaz
decorauit. tā i scz
pturis qz in mira
cul admirabil fu
it. decreta mltā cō
stituit. hereses vā
nauit pūmoniaz
bū petri. f. regnū
italie euz tota vr/
be a constantino sus
cepit. 7 ad cultuz
eclie ouertit. hele
nā cū iudeis bap/
tizauit. 7 alia infi
nita sancto sine
consumauit

In anglia pene tota fides extin
ta est hoc tempe a maximiano.
Similit 7 treueris a rictionaro

ij

Sexta etas. Christus

Anthoni⁹ abbas scissim⁹. potes in ope & smone clarissim⁹ vni-
uerso orbi habet **Baruna⁹** discipulus eiusde anthoni. Et
aiq sancti heremite & mochi in des⁹ locis b tpe claruerunt

Cometa
apparuit
ate mori

Culebi cesarepalestine eps. dms scriptur. studiosissim⁹ fuit
Sozinas abbas qui maria egiptiacā reppit tñ quidā libri dicit
q fuerunt ambo tempore valentiniani.

te stitini **Clā** dicit **Ma-**
cro. q mors stitini tenu
ciata est p stellā crinitā in
usitate magnitudia quas
greci cometam vocat. **Se-**

*Agrippinus arch. ep⁹
Cecilianus prim⁹*

Helena regina mē stitini mtr sancta. & admirāde deuotio-
nis & acciuitat. cruce xpi reppit. lxxij. collegia fundauit. totūq sta-

Imperatores.

tum ecclesie incōpabili feruore glorificauit quorū mala infinita q vni-
durabūt
Constantia filia stantini magni. vgo sancta cū multis alijs in scō. pposito
dño terauit. **Decleprosa** ruit sicut pater eius. sed meritis beate agnetis mūdāta fuit.

Nicolaus eps miree ciuitatis. sanctus p oia & venerabilis habetur.

Athanasius eps alexādrin⁹. doctor glōsūs & stitissim⁹ p seffoz edidit simbolū. Quicūq; vult.

Patricius eps egiptioz. qui oculum in psecutione amisit Arius hereticus peni-

mus totus pperita auerit trinitatē psonaz. h ynitatem eēntie negat. supra modū ista heresia

Siluester papa a nōz alia palia celebrarent p uocauit. cclxxij. epos. & afflixit ecclesiā.
castim & alios hereticos condemnauit. & plura constituit decreta.

Anno mundi

v⁹. dclxxij.

v⁹. dclxxij.

De possessionibz ecclesie qd plati eca hxc tpa hte incepit grādis altcario sepe int doctores fuit. q
hysdā dicētibz q iustū & vtile essz vt ecclesia in tpalibz abūdaz & hōrez terrenū hret. alij eō q n
nec miz. Quicqd em ecclesia facit vel die aut hz. signū ē cui pōt. **Elegit** diu i paupertate & penur
a viuere. signū ē cui pōt. **Suscepit** dei gō. oblata tpalia. signū ē cui pōt. **Sz** si diligēter adu
rim⁹ tē apte inueim⁹. q dñs h p dicit & pmissit electi iuis. s. q eēnt recepti agros cū psecutōibz

Anno christi.

cccxxij.

cccxxij.

vt p3 mar. x. & dicere. b. petro ecce duo gladij h. dñs rñdit suffic. **Ubi**. b. bern. scribēs ad eugen
uz papā. dic q vtrūqz gladij xpi orditōe papa suscepit. alioqn n dixissz. suffic. h nimis ē **Glad**
uz spūalē p seipm. sclarē siue materialē p alios regit. s. p psonas laycales. **Scūs** aut tho. tales
format rōez et dictate iur. natural' & diu **Ecq** tota xpiana vita ordiat pncipalr ad finē spūalē
& n tpalē. iō summ⁹ pōtifer qui ē vicari⁹ xpi in terris cui pmissa ē hmoi ordiatio v3 hte plenas
ptātez precipiēdi xpifidelibz p psecutōe hui⁹ finis tanq architectoz. qz ei ad quē pncipz vltimū
cura finis subdi debēt illi ad qd ptinet cura a ncedētū finitū & ei⁹ impiodirigi **Qui** v3 em vñ
armis impat fabro qlia debe at facere arma. **Et** qz finis iste ē dignissim⁹. s. psecutō celestis glō-
riō sacerdotiū ecclesie est sublim⁹ cuiūqz ptāti terrene. qre ecclesia vō scñi regale sacerdotium. cui
oēs reges xpiani ppli pportz esse subiectos sicut ipi dño ihesu xpo a q hoc regale sacerdotiū ten
uaf. **Tāto** siquid ē regimē sublim⁹. qnto ad finē altiozē ordinat. **Clā** p3 q in lege xpi reges re
bēt sacerdotibz eē subiecti. qre mirabile dīna puidētia scñi est. vt in rōna vrbe quā de⁹ puides
rat xpiani sacerdotij pncipalē sedē futurā hic mos paulatim inolefceret. vt ciuitat⁹ retores
sacerdotibz subderent. **Sz** si xpiana religio pncipaliter esset instituta. p p tpalia pquirēda. n
reges essent pponēdi sacerdotibz sicut olim fiebat in veteri lege. & in. paganismo. vbi tot⁹ cul
tus diuinoy tēdebat ad illū finē. vt tpalibz tonis ditarent **Hec** thomas **Sācta** bzigtra libro
iij. ca. lxxvi. scribit q beata vgo maria hxc vba sibi dixerit. in qdā reuelatiōe. **Ecclesia** dei pma
tpibz paup erat in tpalibz volūtariē. pcessū vō tps vt amici dīseruētiozēs & expeditiozēs eēnt
ad predicādū vbu dī. & vt sciret qñ diuitie male sūt hz abusus eaz iō sub filuestro & alijs loz

Folium XLVII.

Persecutio xi. eccleie fit iussu constantini in qua grādi turbine fides subuersa fuit. multi mēto coronati multi exilio damnati. et christiani super altaria mactabantur. sic predictus sanctus antonius
 Isti tres fuerunt filii constantini magni. sed nihil paterne virtutis in eis fuit. quod propter tam status reipublice ecclesie valde turbatus fuit. regnum enim diuiserunt et civilia bella gesserunt in quibus constantinus et constantianus perierunt. et sic totum regnum constantino prouenit. qui arriana heresi deprauatus catholicos persequitur et multa bella surgunt ita ut nullam deinceps quietem haberet. Tandem inopinata morte preuentus infeliciter obiit

Constantin^{us}
 Constanti^{us}
 Constantian^{us}

Hibernia conuertitur ad fidem per quadam scillam captiuam annis. xxiiij. Symeon archiepiscopus zelote metropolitae in peruide. xvij. mēm. et alij infiniti passi sunt

Sinod^{us}. i.
 Nicena v.
 nū sal. ccc.
 xvij. ep^{iscop}o^{rum}.

Ista sacrosancta synodus prima de quatuor quae autoritas est sic. in euangelio iussu siluestri et constantini congregata fuit. in Nicea ciuitate bithuniae. in qua fuerunt. ccc. xvij. episcopi catholici viri sanctissimi miraculose glori. quae omnes unanimi consensu arrianam etiam ibidem persequentes et prumace dānaueit. symbolum edidit. et fide exponentes plurima statuerunt. ut patet. xvij. di. c. Sexta synodus

Donatiste heretici oriuntur in africa sic dicti a quodam donato. Dicunt ecclesiam tunc modo in africa mansisse apud se. et rebaptizabant catholicos. diu durauit.

v. dccc. iij.

v. dclij.

Romanus.

Marc^{us}
 a. ij. mē.
 vij. dxx

Romanus.

Julius
 a. xi. mē.
 ij. dviij

cccc. xliij.

cccc. iij.

Iste marcus constantini tuit ut symbolum publice in ecclesia carere et. Iste episcopus hostien. papa percrearet et pallio uteret Alexander episcopus alexandrinus nobilissimus in concilio niceno.

Iste iulius multas persecutiones sustinuit a constantino arriano. et per. x. annos sustinuit exilium. tandem mortuo constantino ad sedem suam rediit et duas basilicas extruxit. Tandem beata morte potius sepelitur in cimiterio calopodij in cimiterio calopodij. Iste alius Amos. ccl. clerici cum alijs monachis et factis virginibus ab arrianis interfecti sunt. Iste Pachonius vir clarissimus pater innumerabilium monachorum et monialium qui indifferenter omnes recipit iuxta regulam ab angelo sibi datam. in egipto fuit.

Magnum Marimus episcopus treuerens. magnus confessor.

Quia temporalia ecclesie data sunt quod viri sancti longo tempore ad necessitatem suam solam et aliorum dei et pauperum sustentationem dispensabant. Ergo tales scito alios dei qui contenti de dispositione dei. et ipse videt eos. Nec illa. Dis cuit quidam quod nedum temporale sustentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere sed etiam temporale iurisdictionem ad persequendam iniquam audaciam volentium bona ecclesiastica suis vobis appropriare. nec decuit ut prelati tus potestate spirituali predictus. potestatem cui impet ab alio medicet sed propria eam possideat. Nec omnia firmissime probantur ex legendis et dictis sanctorum patrum. qui temporalia omnia et possessiones terrenas latissimas iuste habuerunt. Quis enim audeat dicere quod tot sancti pontifices viri utique summe perfectio et literature. miraculose glori. qui omnia temporalia arbitrabantur ut stercora. quae doctrina fulget ecclesia sicut sol et luna. quorum scripta suos lectores sancti spiritus igne accendunt. quae plures propria vitam per defen

Hexa etas. Crisus

Persecutio .xij. ecclie fit iussu iuliani pessimi apostate. qui sanguine xpianoz ydolis ro-
uit s; no impune. qz diuitus ocafus fuit p mercuriu scilicet mari yre iubente beata virgine

Eunomi^o corpe heretic^o aia le pfus. a q emomiana heresis dicit xpm n natura s; gta fil; pti
Macedoni^o heretic^o negauit spm scilicet egle pti r filio. heresis magna Lana o celo. pluit. Gra
Flavianus r deodat. H; choros psalletiu in duas ptes diuiferut r to maria iterfecit boies
vigilias ad sepulera martyrum instituerunt r iussu apd stantinopolim.

Paulinus eps treueresi.

Hilarion r Donat^o mf.

Imperatores

Paulus simplex discipu-

lus anthonij qui merito

obie cito ad pfectioez venit

primo xpian^o. demu monachus. tuc mag^o. dein

de apostata. tandē cesar r dolo august^o fuit. tota

liter fidem nitēbat destruere.

Victorian^o Bacharij duo

Donat^o gramatic^o magister

iberonimi

Julia
n^o. an. i.
m. viij.

Iouini
an^o. m. iij.
lv. viij.

Valēti
nianus
anis. xi

Iste iulian^o

Iste iouinian^o ca-

tholicus r bonus su-

it. s; paz regnauit.

iuliano maluit tribu-

gare. id retribuēte xpo

riofus fuit. Juliana mar.

Iste iouinian^o ca-

tholicus r bonus su-

it. s; paz regnauit.

ipiu pueit qz em sub

gare. id retribuēte xpo

riofus fuit. Saxonēs r

burgundiones vincit

taliter fuit r i fide sta-

bil. Sina ordiatōe ad

ipiu pueit qz em sub

gare. id retribuēte xpo

riofus fuit. Saxonēs r

burgundiones vincit

Iste valētin-

nus deuot^o r

taliter fuit r i fide sta-

bil. Sina ordiatōe ad

ipiu pueit qz em sub

gare. id retribuēte xpo

riofus fuit. Saxonēs r

burgundiones vincit

Johannes r Paulus martires.

Anno mundi

v^o. dluj.

Pape

Liberi^o
ā. xvi. m.
vij. o iij

Roman^o.

Scisma. ij. ecclie inter liberi^o r felice^o
euenit. ppter arrianos. quib; fauebat
liberius. r id tāq; hereticus a catholicis
reiectus fuit r felix in papā assumpt^o.

Anno christi

ccclij

Iste liberius primo catholicus. seruide ptra arria-
nos pcessit ob hoc pstanti^o arrian^o eū in exiliuz misit. r clericus de
psensu eiusdē liberi felice^o presbiter in papā ordinauit. qui ampli-
us arrianos expugnauit mētm vt arriani ipsi pstantiū rogarēt vt li-
ber^o restituerēt tanq; eis magis fauozabilis r sic liberi^o reuocat^o
fuit r felix delect^o. s; qz liberius arrianis fauebat idē felix cū catho-
licis eū admonitū r psumacē tanq; hereticū de ecclia eiecerit. Et tē
scisma factū fuit r psecutio magna fidelū Et nota q; primuz
romana ecclia circa hec tpa infamez papā habuit. qz oēs ancesso
res hui^o liberi^o fuerūt sancti r exēplares vt sup p; p; ānos. eccl. .iij.

Gregorius nazanzen^o doctor egregius in op^o
pido nazāzeno eps vel stantinopolitan^o.

Basiliius magnus pffesor r eps cesariā. claruit.

at dicere tales ac tātos tā mltoz sic delirasse vt hmōi tpaia s; iusticiā ac rei volūtate^o detinuit

sent. An n̄ poci^o psc; hodie ptradictozes eoz formidabili vidim^o morte psumptos. iuxta quos

imprecatur^o fuit eis pstantius qm paginā impialis testamēti. pprijs manib; sup venerādū corpus

beati petri posuit. di. xcyi. pstantius. Quis vnq; temeratoz nisi penituisset hāc maledictioez.

Justina impatey arriana
secrete tpe viui sui. sed im-
pia vroz pussimi valentini
ani imperatores mulem
posi psequit catholicos r
precipue ambrosium

Didim^o cec^o ab infantia
diuinit^o factus est doctor
mag^o r eps alexādrinus.

Gordianus r epimach^o r alii mlti martires

Rufin^o psbē mltā scripsit r historiā ecclasticē

Quiriac^o epus r m.

Gallican^o martu

Iulium. XLIX.

Iheronim' presbit' & cardinalis incepit clarescere in ecclia dei. de dalmatia oriund'. sp scilicet vite fuit. hereticorum malle. ac toti xpiane veritatis solidissimū fundamentū. doctor principalis nō solū latinis atq; grec' ver' etiā hebraicis lris erudit' fuit. Primum quidā nobilis de seie troianoz q in lūbardie ptibz venerat. rebellavit ptra ipiū s; mox interfect' ab exercitu romanorū fuit. S; filij ei' fugiētes regnū frātie inchoarūt inuit' romanis. & coloniā extruxerūt & ibidē vt coloni habitare ceperūt. Marcomir' filius pdicti pami fuit dux eoz. s; pharamūd' fili' ei' fuit prim' rex frātie Colonia autē an' hec tpa dicebat agripina

Burgundi sūt xpiani.

Valēs cū
gratiano &
valēri

niano annis. iiii.

Iste valēs frater fuit valentiniani & cū eo diu re

gratiano
cū valē
timiano

an. vi.

gnauit. s; timore eius decepta' trufaz exerce-
te nequaquā ausus fuit. s; eo mortuo cū sol'
regnaret catholicos psequi. & mōchōs ad
militādū reuocauit. tandē post mlta infor-
tunia ipia morte pijt. tñ cū aliq' pnia.
tuit. tandē p maximū tyrānuz dolo occidit & ille nō lōge
post iustie a theodosio morte punitus

Iste gratian' vidēs
rēpublicā pene iam de-
solatā theodosiū cesa-
rē fecit qui vbiq; vic-
tor exisset multa resti-

Synod' ij
Cōstatiopo-
litana vniū-
sal. cl. epozū

stra macedoniū
hereticum.

v. dliij

v. dlxxij.

ij.
felix. mē
ā. i. m. i.

Romanus.
d. ij.

Dama-
sus. an.
xviij. m.

Hispanus
ij. d. x.

ccclxxij.

ccclxxij.

Iste felix vir scūs
pitiāciū augustuz cōfessor mlta laude digna patrauit. adiur'
hereticuz declarās solidissimoz viroz studijs qz gradis nūe
de papatu eticif & ruz tpe suo claruit choros catantium ordi-
tanō capitis absci nauit in ecclia. glia patri rē. post singulos
hōne martyre xpi psalmos dicere iussit rogatu beati iheroni-
mi. In vsibz dictādīs excellentissim' fuit.
consecratur.

Iste damasus gloriofus
plurimaz scripta reliquit & precipue histo-
riam papaz & martyrum. Conciliū etiā. ij. vniuersale id est cō-
stantinopolitanū ptra macedonium celebrare fecit. Cius festū
agitur. xi. decembris

Iste utius damasi pape vast'
illas egyptias solitudies haco-
tenusq; diffusas. qz p' sitim
& sterilitatē picosissimāq; ser-
pētuz abūdātiā cōsūfatio hūa-
na si nouerat hitatio mōchoz
pplevit. s. arsi' perichi'. peme-
nes. pastor. zozimas. marina-
eufrafina. ioseph. syr'. agathō
achilo. gelasi'. arleni'. luti'. &
alij innūerabiles qz est digna

ambrosius romanus doctor principalis mittit a valentiniano ad medio
lanū. & statim in epm diuinitus eligit vt ipse testat in libro de officijs. Rapimur de tribūali-
bus ad insulas. cogimur simul discere & docere.

Alari' vir scūs & mire pacie. rome claruit
Martin' eps thuroneñ. claruit in gallia vir admirāde scitatis. de pānonia oriundus extitit.
Iohannes heremita sanctissimus qui theodosio triumphum predixit.
& euasit. Reuera possumus adducere illud gamaliel' actuum. v. Si a deo est. nō poteris dis-
soluere rē. Tanta siquidem per huius mundi potētes pariter & sapientes facta. Legim' con-

memoria.

Hexa etas. Crisus

Augustinus cathaginesi. de affrica rethor maximus. et in omni phia ac poetria incōparabil. in
sup omne scibile qd vnqz pbi repire potueit in iuuetute sine magna difficultate adeptus. circa
hxc tpa ad mediolanū mittit. vbi statim a bto ambrosio puerit. et in xpi noie postposita mani
cheoz heresi baptisat. Sic creuit in doctozē ecclie precipuū. et hereticoz malleū valentissimū
nō lōge post in epm yponensem sublimatus totā eccliam suaz fonte doctrinaz p annos .liij.
abundantissime irrigauit.

Isse theodosius immēse religiositatis exiit. xpo et ecclie fidel
simus. ideo in oibz adiut' est a dño miracul etiā aptis. hostes
supās. sibi et oibz paucipibz ondit qstū valet ad victoriā obtinē

Impatores

catholi
c. theo
dosi' a. ri

dam ofo deuota cū lacrimis. ab innūeris barbaris circumdat
xpm suppl' inuocās gloriofus victoz nō suis manibz. s; diuini
triūphauit auxilijs. Na tela qui hostes ptra eū emiserāt reuozsum acta in ipsos atrocit' reuer
tebant. Qd videntes barbari pauore nimio prostrati pino se xpiāissimo principi subdu
dere. vnde et poeta claudianus licz paganus hoc idem. testat dicēs. O nimū dilecte deo tibi
militat ether. Et iurati veniunt ad classica venti. Quā humiliter se habuit in correctione a
brosij p'z in legenda eiusdē. Uide augustinū li. vlt. de ciui. dei. Et quō ydola subuerti cū tem
plis iussit. et quō iohāne heremitā p'suluit et. et quō flagbat magis bñfaciēdi caritati qd dñandi
cupiditati. Moritur tādē bñ disposita republica quā d'solatā inueit. primo stabulari' fuit p' p'

*1000 Geronimo
in ecclia i. d. 10*

Anno mundi.

v. d. lxxiij.

virtutes p'mor' e

Pape:

Siria
a. xv. m.
ri. di. xv.

Romanus.

Anno christi.

ccclxxiij.

<p>Isse siricus statuit vt de ipsa secta manicheozum nullus recipere. nisi cum tali pacto qd in monasteriū retrud' res ibiqz pniaz ageret cūctis diebus. et in fine vite tñmodo viaticū sumeret. Omnes etiā illius secte quos reperit exilio damnauit.</p> <p>Priscillianus ep's hispanie caudit in heresim pessimam inde heresis priscillina</p> <p>tra patrimoniu ecclie pene in omnibz finibz totius xpianitatis vt nequaqz credibile sit qd hūano modo potuisset insultus hmoi tolerasse siue aliquid recupasse post tam crebras de speratasqz spoliaciones. S; qz de celo dimicatū est ptra eos. ideo vt fumus pierūt vniuersi ho fies acele vsqz in pñs. Vbi p'statie arrian'. iulian' apostata. valēs. hatanari'. hailarie'. gāferie' honozicus. atila. seuo torila. theoderic'. p'staci'. iij'. et. v. leo. iij'. et. iij'. henricus. iij'. et qrtus fredericus p'ri' et. iij'. ott' ho. iij'. ludowicus. iij'. et ceteri p'suptozes cū suis p'plichz qui quasi ho</p>	<p>Dacianarius rex gothoz p sequit xpianos in terra sua. vbi multi martyrio corōati</p> <p>Firminius ep's ambian' est. Donozatus. et Sabin' ibro omnes sancti confessozes</p> <p>Placella vxoz theodosii de paupibz maximā curā habuit. quibz suis manibz officio fiffime seruiuit</p> <p>Marcellus episcopus appanie martyr</p>	<p>Paula vidua sanctissima et filia eius eustochium virgo claruēt quaz beatus iheronimus sepius meminit. vitamqz paulē dignis laudibz conscripsit.</p> <p>Theophilus ep's alexandrie. Seruacius tngroz ep's qui dicitur fuisse cognatus xpi flozet.</p> <p>Seuerin' ep's coloniēsi. magne auctoritatis et sanctitatis fun</p>
--	--	---

Folium.L.

Roma capta a gothis & incēdit. & fit illa famosa altricatio inter paganos & fideles. qz pagani cū m̄gna blasphemā nitebānt fidē extinguere. & culturā deoz reassumere & n̄ p̄ualuerūt. qz halaric⁹ rex gothoz met xpian⁹ fuit. & pepcit oibz pfugiētibz ad sac. & sic pfusa fuit impietas paganoz eo qd n̄ potuerūt pbare diffortuniā euenisse ex eo qd roma abiecit ydolatriā & fidem recepisset De hoc augustinus in libris de ciuitate dei. & ozofius habundāter tranctant

Claudius poeta rome Patricius magnus p̄. hibernoz ap̄stolus. circa hec tēpa in hibernia venerat. cū suis sorozibz angeli sepe colloquio fruuntur. Iste archadius puer adhuc qn̄ p̄ eius defunct⁹ fuerat. & quidē satis bon⁹. s; p̄les

archadi.
cū hōzio
an. xij.

adūsitates cū fratre suo honozio pepercussus est qz multa picula & tyrāni de gētibz barbaric⁹. scithis gothis. wādalibz & hunis surrexerūt q̄ mitas puincias depopulati sunt. & nisi xp̄i gratia singulariter xp̄i fidelibz p̄ncipibz succurrisset. totaliter perijissent. Thacezel comes archadij meritis scōz q̄s secū duxit. exēplo theodosij cū. v. p̄terrūt hostiū h̄. milia. scō et iā ambrosio sibi in uisioe apparēte. s; post elat⁹ scōs viros cepit p̄sequi & ecclesiam temerare ausus est. & statim occidit. p̄bauitq; in se vno. ad vtrūq; sp̄ diuinū vigilare iudiciū. qn̄ & cū superauit adiut⁹. & cū p̄temp̄sit occisus ē. De hoc sunt infinita exēpla. etiā hodie. Sanctus heraclides qui scripsit vitas patrum. ad lausum episcopum Prudentius poeta cristianus

v. dicit

Romanus.

.i. Ana/
stasi⁹. ā.
iij. dieb;

xxvi

cccciiij.

Iste anastasi⁹ statuit qd cū sc̄m euāgelij legeret oēs stare deberent. & qui caret aliquo libro non deberet fieri clericus. Sic fecit fieri vnā basilicam p̄p̄e scolam mamertini. Pelagius hereticus. & scelestinus & iulianus epus. a quibus pessima heresis pelagiana. dicitur hominem sine gratia. posse mereri. & baptismum & orationes ecclesie irritas esse &c. Augustinus multum contra eam laborauit. Quia vna ecclesiam priuare nitebant aut suffocare. nunquid p̄ualuerunt. Ecce hodie floret cultus dei cū glā. & illi si p̄niaz nō egerūt. ap̄d inferos p̄tremiscūt. S; nūquid hūana virtute factū credimus. Minime. Igit si deus p̄ nobis. quis s̄ nos. Ecce regnat fides sancta vidētibz & inuidentibz inimicis dentibz suis fremētibz & tatescentibz. Nil p̄tra manū on̄ipotētis valentibz. iuxta p̄phiaz psalmiste dicētis. Dixit dñs dño meo sede a dextris meis. Donec potēt qz grādia mala p̄rigeēt aliqn̄ p̄pter hm̄i disputationes. suggerētibz quibusdā impijs in uires p̄ncipū. q̄ecclesiastici terrēa dñia licite nō possiderēt iō aplica sedes inhiuit ne āmo s̄ fiant. neq; vlli liceat deinceps indubiū reuocare. qd̄ tantis sanctissimoz viroz doctrinis & exemplis p̄stat roboratū. aduertāt sensati p̄ncipes qd̄ eis vtile sit & salubre. post tot ānoz curā cula ac varios rez euētus. vbi nullus vnq; p̄speratus est. Neq; sibi p̄mittāt incōsulte posse mutare. qd̄ sp̄ū scō durate statutū ē. ac tot patronos & celoz inspectores presidētes iā. habet Cronica sancti iheronimi finit hic circa annos dñi. cccxxx.

Sexta etas. Christus

Constantinus comes honozij mirabili felicitate in breui multos tyrānos et barbaros pstra uis
 epi adiutorio suffultus. Et nō q̄ sicut dicit beatus iheronimus. Romani in principio era
 fortissimi. sic in fine debilissimi. nam ad p̄pulsandū hostes necesse ē q̄tidie barbaros puocare
 Iste honozius clementissimus fuit. Cūq̄ diceret ei eur rebelles nō occideret. ait. Ut nō
 esset mihi possibile ad vitā mortuos reuocare. Et ob piā fidē quā in xpo habuit multos tyrā
 nos obtinuit sine sanguis effusione. et piculosa illa tpa paulatim sub eo qui ieuerunt. Et hic
 finit hystoria pauli orosij p̄sbiteri. qui h̄ tpe clarus
 Reliquie. s. stephani p̄bom̄is hoc tpe inueniūt in

Impetatores

honozio
 fili' theo
 dosij. cū

theosio minore annis. xv. iher uia le.
 Maxim' eps nolanus p̄p̄cie spū claruit.
 Donatus eps.
 Tholomacius martyre
 Epiphanius eps
 Alexander
 Liconius afer multa scripta reliquit.
 Martirius
 Sulpicius leuer' Orosius Sifinnius
 Nathanael
 Dorotheus Melania Drocles Ancilla
 Alexandria.
 Psidorus primus Stulta Ammon Pechonius
 Johannes crisostomus exilio damnatus ab eudochia regina vxore archadij. ibiq̄ morit' au
 doze solis. et archadius excomunicatur ab innocentio. eo q̄ consensit.

Anno mundi.

v. dclij.

v. dclij

Pape

primus.
 Inno
 cetius.

Albanes.
 an. xv. m. ij. di. xx.

zozim'
 an. iij. m.
 vij. di.

Greus
 ix.

Anno christi.

ccccij.

ccccij.

Iste innocentius statuit q̄ nō solū p̄sbiteri s̄z oēs xpiani
 reberet vngi oleo infirmoz. et sabat̄ho ieiuniū celebrari. et ad mis
 sam osculum pacis dari. pluresq̄ regulas dei ecclesie et monaste
 rij et iudeis et paganis tradidit. vt patet. xxvij. q. i. Nunquid et
 hic damnauit ad instantiam concilij africani heresim pelagia
 nam cum suis heresiarchis. vide. xxij. q. i. de hac materia.
 In q̄nta reuerentia olim sc̄i doctores. p̄ses et p̄ncipes et p̄cilia ha
 buerūt aplicā sedē vt nihil auderēt sine p̄sensu dñi p̄pe diffinire
 De hac materia sunt p̄les eple sc̄i augustini. et alioz scripta

Iste zozimus statuit ne de
 rici tabernas teneat aut vi
 na vedant et vt cereus b̄bi
 cas in sabat̄ho sc̄o. et q̄ su
 fiat cleric' nisi prius liberet
 sit a dño suo Ipse m̄fic
 gatos ad p̄liū cart bagamū
 pro rotvzatione eiusdem.

Talmud iudeoz qd sonat apd eos doctrina p̄ponit circa hec tpa āno dñi. cccc. a duobz s̄m
 mis rabi scz rabina et rabasse. liber vtiq̄ grandis et maior decē biblijs. in eo sunt inexcrcab
 mendacia. turpia. fatua. abhominabilia contra legē dei. legē scriptā. Cū dētes nāq̄
 iudei legē suā q̄tidie deficere. fidē xpianā proficere in toto orbe. etiā cū glā t̄p̄alium. hos vobis
 deceptores instigarunt q̄tū hunc libz p̄ponerēt. et tanq̄ moysi scriptis firmā adhiberent. h̄
 prohiberentq̄ sub pena mortis ne quis aliquid negaret de his que in eo p̄tinent. Fc̄m est
 ad suā infelicem excecationē et suoz p̄petuā damnationē. Ne aut̄ simplices haberet occasiō
 recedendi a tanta falsitate iniunxerūt eis vt interrogati de difficilibz. r̄ndēat. Nos hec nō
 telligimus sed rabi nostri p̄terunt respondere vobis. Sic traditi sunt in reprobū sen

Iohann. LI.

Genserius rex vandalorum infinita mala facit. p longum tps in diuersis mundi ptibz. tyran-
 nus pessimus & arrianus. precipue religioni xpiane & nobilitati infestus fuit. Romam cepit. af-
 fricam destruxit. sub quo augustinus morit. anno dñi. cccc. **I** Attila rex hunorum flagellum
 dei. tyrannus atrocissimus. longo tpe psequitur humanum genus. tandem pfectus moritur. pes-
 sime more tyrannorum. Alibi dicitur qd proprio sanguine suffocatus fuit. **I** Iohannes cassianus de
 remota eiectus a crisostomo de constantinopolitana marfilia. collationes patrum scripsit & alia. Et
 fuerunt infiniti sancti heremite & monachi

Amanus episcopus aurelianensis. ciuitatem suam liberauit suis meritis ab huius

theodo- sius filius alchadij	cum valentiniano an. xxvij.
------------------------------------	--------------------------------

Thimotheus hereticus dicit xpm rex dei & hominem quidem esse. s
 addidit falsum. dicendo diuinam naturam pueris esse in humanis

Dalladius episcopus mittitur ad scotos. **I** Dic theodosius totum ca-
 tholicus fuit & deuotus princeps. nec tamen valuit. prohibere barbaros quin multas prouincias va-
 starēt. pmittere deo Grondis namq; exercitus gothorum totum romanum imperium in partibus occiden-
 tis vastauit. s in oriente tranquilla pax fuit & sanctitas

Concilium carthaginense. fuit. cccvij. patrum con-
 tra pelagium hereticum in quo sanctus augustinus solennis tri-
 butor contra hereticos apparuit. cunctos vincendo

Saxones hoc tpe angliam intrare ce-
 perunt & paulatim crescentes tandem
 totum regnum & dyadema obtinuerunt

v. dcccij

Primus Bonifacius an.

Romanus
viij. di. viij.

Romanus

Secundus Celestinus an. viij. d. ix
--

ccccxxij.

Iste bonifacius
 statuit ne mulier tangeret pallam altaris aut lauaret.
 Ipse habuit scisma cum eulalio presbitero qui secum
 electus fuit. & preualuit quia maior & sanior pars secum
 erat. & imperator etiam cum uxore sua sibi magis fauebat.
 beata est sancta synodus ephesina contra heresim nestorij epi constantinopolitani. qui negabat be-
 atam mariam veram esse matrem filij dei.

Iste celestinus
 instituit dici psalmos ante missas.
 & ex hoc exordium sumpsit usus. que
 post & ecclia seruauit de introitu &
 graduale & tractu. Terepore eius cele-
 stinus epi constantinopolitani. qui negabat be-
 atam mariam veram esse matrem filij dei.

Scisma quartum quod fuit inter bonifacium & eulalium. causa fuit discordia eligentium. & ob-
 tinuit bonifacius. quia maior & sanior pars erat secum.

Predestinatorum serpit heresis. que dicit nil posse ad vitam quod sancti virtuose agunt.

Ieronimus obiit miraculis inauditis clarus. Eusebius discipulus ieronimi claret post eum.

Nestorius episcopus constantinopolitanus dicit xpm purum hominem non deum. heresis magna.

Lupus treccassinus episcopus floruit. qui attilam mirabiliter a preda compescuit.

Cirillus alexandrinus episcopus fuit in concilio ephesino

Etiam ut plus his nugis credat. quam moysi aut crisostomo. Teruntamen plures in diuersis mun-
 di partibus conuersi crebro legunt. aliqui p fide magna fecerunt. & vtilissima scripta reliquerunt.

Sexta etas. Crisus

Tota gallia etiā affrica. hispania ꝛc. interijt pmissiōe dīna ab in cursu barbarozꝝ quingētoꝝ mī
liū. ꝛ oēs pene ciuitates in terrā pstrate fuerūt exceptis paucis. q̄ scōs epōs habuerūt. ob q̄d dī
ninitꝝ p̄tece sunt. Et fuerūt t̄pa torreda Ciuitas metēsis muros habuit insupabiles ꝛ cor
rueēt p̄p̄ peccata ciuiū. ꝛ sic exusta fuit ¶ Ecclia dei isto tpe valde tribuatꝝ ꝛ p̄cipue in af
frica. Nā augustino mortuo totus clerꝝ aut martirizāt aut expellitꝝ a sedibꝝ suis in exiliū. nec
fuit similis p̄secutio ibi vsqꝝ tunc. p̄pter gansericū regē wandalozꝝ ꝛ honericū filiū eius qui fu
erunt arriani ꝛ ecclesias clauerunt. Tandē etiā ipsi male perierunt moze solito.

Hilarius ep̄s erelateñ. claret in gallia Merlinus de incubo genitus claret in britan

Imperatores.

nia spū p̄phetie. cuiꝝ instinctu vortigonus rex britonūꝝ valde dilatauit fidē xp̄i. Hunc successit
vterp̄adagoꝝ frater eius. qui fuit pater arcturi de q̄ p̄phetauit idēꝝ vter. i. caput draconis. q̄
p̄ draconem in siella p̄nuntiatꝝ est. Iudei plures submerguntꝝ in

Synodꝝ iij
euefina vni
uersalis cc.
patꝝ contra

Patricius filius sororis sc̄i martini.
mititꝝ in hiberniā a celestino papa vir
mirabiliū op̄ez. vixit annis cxx.

maricepti p̄ dyabolūꝝ qui eis
apparuit in specie moȳsi quasi
vellet eos introducere in terras
promissionis Quidazꝝ vero eua
dentes fidē xp̄i receperunt

neftozium hereticum
Paulinus ep̄s nolanus vir sc̄us de q̄ loquit gregorius in dyalogo suo.

Anno mundi.

v. dcccxiij.

Pape

iij.
Sicꝝ
an. viij.

Romanus
d. ix.

Anno christi.

ccccxxij

Iste fictus
vir sanctus erat totus humilis
ꝛ misericors ecclesiaz sancte ma
rie maiorem edicauit. Habuit
quendam emulum nomine bas
sum qui eum diffamauit. De q̄
cum se concilio purgasset statim
post bassus moritur quem tamē
proprijs manibus sepelliuit.
Germanus episcopus antissio
doren̄s tres mortuos suscitauit
ꝛ etiam afinum suum defunctūꝝ
Dim pedes lauit sine exceptiōe.
Cucherꝝ lugdunē. ep̄s ꝛ doctor
Seuerꝝ treuer̄. ep̄s sanctus
Wamertinꝝ abbas in monaste
rio sancti germani ꝛ alodius fu
it ante eum.

Septem tormentes euigilant quos tetius ante co
nos in spelunca reclusit
Petronius episcopus tononieñ. fecit vitaspazꝝ vir sancte
vite ab infantia.
Sarianus monachus ꝛ plures alij sancti ꝛ docti viri flo
ruerunt
Eutropius p̄sbyter scripsit plura.
Victorinus massilieñ.
Maruchas episcopus filium regis persarum a demone la
terauit ꝛ mulcum ibi fides creuit

Terremotus maximus apud constantinopolim p̄
quattuor menses ꝛ infans dixit vt cātarēt. Sc̄us
deus sanctus fortis sanctus ꝛ immortalis miser
ere nobis ꝛ sic cessauit ¶ Hoc postea in calcedonen
sinodo confirmatum est
Festum sancti petri ad vincula instituitur ꝛ stupē
da miracula per eius cathenam fiunt.

Folium. LII

Celū ab aq̄lone effiaſ q̄i igneū: 7 fulgurātes haſſe apparēt
Terremotus p̄tinui. 7 ſigna plura fuerunt.
Codex ediſ. q̄ 7 liber theodoſian⁹ appellat. qui omnium
p̄ncipum legitimoꝝ habet ſines.

Beatiſſim⁹ iohānes baptiſta caput ſuū reuelat duob⁹ mo-
nachis qui iheruſalē venerāt Gothi autē qz eundē patronū ſibi elegerant iu uicti p̄manſerūt

Luna obſuſcaſ

Cometa appet

7 p̄ pauca ap̄o

tholoſam gallie

giffim⁹ fluxit tota die

rius ſanguinis lō.

diu.

Undecimmiſiū virginum cohors apud coloniā Agrippinā
riatur ab hunis. 7 colonia ſtatim etiam deſtruitur
annis. viij.

Iſte martianus catholic⁹ fuit. 7 cū valentiniano impauit. ſz poſt ap̄o p̄ſtan
tinopolim interempt⁹ fuit p̄ſpiratiōe ſuoꝝ Hic in ſomniis vidit arcū attile

p̄ſtractū e hoc ipſum intelligēs
mortuum. 7 ſic factum eſt.

Synodus

iii. calcedo-

nen. vniūſa.

l. dccc. pa-

triūtra eutichē hereticū. q̄ fuit abbas cō
ſtātinopolitan⁹. Hic dixit vnā naturā eſſe
vbi dei 7 carnis. Et dyoſcor⁹ olim ep̄s ale
xandrinus. deſenſor illius fuit

Ep̄ius patricius p̄tra attilam
pugnat. fugans euꝝ. 7 ceſa ſunt
ibi. ſ. in territorio aurelianēn.
clxxx. pugnatōꝝ

v. dcliiij.

v. dcliiij.

primus

Leo an-

xi. m. i. d.

Tuſcus

xxviij.

cccliiij.

cccliiij.

Iſte leo ſanctiſſimus longo tpe cū multiplici fructu p̄ſeuit ec
cleſie tunc inſinitis piculis laboranti. p̄p̄ tyrānides p̄ncipū. 7
hereses varias falſoꝝ doctoꝝ. Plures ſmōes 7 epl̄as ſcripſit.
ita egregie. vt inter oēs doctozes florē dictam̄is reportaffe dica
tur 7 quecūqz dixerit ſic ſunt approbata. vt nulli fas ſit in mini
mo ab illis diſſentire Ipſe ſuis meritis attillaz a roma 7 italia
auertit manū ſibi aputauit p̄pter quendā temptationē ſed be
ata d̄go ipſam reſtituit. In canone addidit. ſc̄m̄ ſacrificiuz im
maculatā hoſtiā. Synodus calcedonenī iuſſit celebrari median
te martiāo impatore. Tandē plures agones beata morte potiſ
ſepultus apud ſc̄m̄ petꝝ Feſtum eius agitur in vigilia ap̄loꝝ pe
tri 7 pauli. quidam dicunt. xi. aprilis.

Tpe huius pontificis miſerim̄ beatiſſime trinitatis euidenti miraculo in ptib⁹ gallie de
claratur. Cū em̄ quidā ep̄s celebraret. Vidit ſup̄ altare tres guttas clariffimas equalis mag
nitudinis cadere. que ſimul deſtuentes. 7 in vnum p̄iuncte gemmam pulcerrimam effecerūt
Quam cū ep̄s in medio crucis auree poſuiſſet omnes alie ceciderunt

Vicafius remēn. ep̄s martyrio coronatur cum eutropia ſoꝝoze ſua ab hunis truncatus ait.
Domine viuifica me. ſm̄ verbum tuum.

Genoſa d̄go claret parifiuſ
q̄ fuit velata a ſc̄o germano
walleranus ep̄s ſanctus.
Marinus ep̄s epl̄eſioꝝum.
ep̄us
Iuuenalis iheroſolimitane
Anatoli⁹ conſtātinopolita⁹
nus ep̄ſcopus
Hij duo fuerunt in cōcilio
calcedonenſi p̄ncipales.

Sexta etas. Crisus

Arcturus rex britanie nōitissim⁹ in victorijs. ccclx. viros gladio suo interfecit. Et die dei subue-
nit ⁊ fide valde ampliauit. oēsq; terras fr̄tie. datie. nozuegie ⁊c. sibi seruire coegit. Perdit t̄a
de nec vsq; hodie scitur vbi manserit. **Ethicius** senator in burgundia tpe famis. iij.⁹.
pauper sustentaui. ⁊ celestis pmissionis vocē audire pmeruit. Anglia in flore tpe arctur
ri. cui ter dena regna seruerunt. s; tpe paruo **Meretriz** quedā pepit infantes. viij. vno ptur
in piscinā proiecit ⁊ vnus factus est rex lōgobardoz **Reizei** p herte ossa transferunt de sar
Perperuus eps thuron. maria in alexan
driam

Impatores.

primus
Leo an
nis. xvij

Ille leo fm qsdā fuit rex catholic⁹. fm alios au
te d; q; nimis imprudēter ymagines scōpūssit

zeno
annis
xij.

Ille zeno fuit
arrian⁹ ⁊ totali

aburi. pp̄ qd a papa exōicat⁹
fuit. Cūdet tñ q; bñ leo fm⁹
s; leo. iij. fecerit. tpe gregozij.
iij. q; tñc fūct tpa turbulēta
⁊ inquieta.

ter crudel⁹ catholicos fed⁹ inijt cū gorbis ⁊ filium leonia
interficere volēs alt̄ simul ei offerit. Tpe thx odericij puez. poli
ea regē gorbz a p̄e suo in obsidē accepit **Venetiaz** ci
uitas incisa pdit aut pot⁹ aplia circa hec tpa āno dñi. cccl. iij.
a pastorib; sicut roma. s; a potētorib; ⁊ ditorib; puinciaz adue
nis. allic pp̄ p̄secutionē artile pfugietib;. Dix est ⁊ summo laudis extollēduz p̄conio. potuisse
a tot tāq; diūsis vbiū ⁊ oppidoz plis pditā ciuitatē p ānos mille cū tali incremento ac glo

Anno mundi

V. DCLXIII.

Pape

p̄. Hy
lari⁹. a. vi
m. iij. d.

Sardus
vi.

Sim
plici⁹. a.
xv. m. ij.

Tiburtin⁹
d. vij.

re i pleboze
pnamimis la
gacitate pua
re.

Anno chalti

CCCLXIII.

Ille hylarius dedicauit ecclesiam beati i stepha
ni iuxta basilicam beati laurentij. Dic constituit vt nullus pon
tifer sibi successorem p̄stuat. vt habetur. viij. q. i. p̄leriq;. Se
pellitur in monasterio sancti laurentij quod ipse p̄struit. Sub
ipso dyonisijs abbas romanus cidum paschalem perpetuum
adinuenit/qui vocatur tabula dyonisiij p̄tinens annos dxxxij.

Ille simplicius diuinit
bez in quinq; regiones. ⁊ plu
res ecclesias dedicauit. Dic
constituit vt clericus inuehi
turam nō recipiat a layco qd
fuit post per alios magis ro
lozatum. vt patet. xvi. q. vi.
per totum. Sepelitur in va
ticano.

Marci euangeliste corpus transfertur ad venetias de alexādris.
Letanie maiores instituuntur a mamerto episcopo piennēsi

Fulgencius episcop⁹ ruspen
sis claret luculētissimus do
toꝝ scientia ⁊ fide plenus nu
tione aser
Achan⁹ eps cōstātinopolitar⁹
in heresim cecidit ⁊ damna
⁊ famosus hereticus fuit.
Bonifacius martyr ⁊ alij m̄
ti martires

Remigius remensis episcopus qui post clodoneum. regē fran
tie conuertit

Prosper episcopus vir clarus sciētia ⁊ sanctitate vite de aquita
nie terra

Theodoros episcopus sirie scripsit cronicam ⁊ plura alia

Cyprianus amfilienfis episcopus vir supra modū misericors
totum qd habuit fratribus in necessitate dedit.

Heresis acephalorum fuit que impugnauit p̄ciliū calcedonenē

Folium. LIII.

Disputatio illa famosa facta est apud carthaginē contra arrianos iussu honorici regis. cuius scripta habent. s; preualentibus catholicis rex impius arriana heresi plenius eos usquequaque persequitur. s; non impugne. nā octavo anno regni sui percussus a domino sceleris omnibus miserabiliter expiravit.

Eugenius episcopus carthaginensis et **Felix** episcopus abritanensis. cum alijs episcopis et clericis. et ecclesie membris numero. iiii. dcccclxxvi. miserabiliter tractati et in exilium **Gutaricum** rex vada mittunt ab honorico rege vadalorum. Et tunc dicitur africanorum qui per honoricum rexit eugenius fortiter pro christo agonisat usque huc. **Aloqbanus** nunc ab exilio reuocavit s; castrimudus qui **Mulci** menses manibus et linguis abscisis recte post. ix. annos ei successit. iteque ecclesias claudit

Dionisia cum filio suo maiorico et germana datua leonia filia sancti germani episcopi **Emilianus** medicus cccv. episcopus exiliando. erga quos **Fames** incredibilis facta est que totam africanam **Theoderic** qui arrianus fuit. rex gotthorum. totam ytaliam possedit longo tempore. et quosdam tyrannides et fideles vastavit et alias regiones. occisione cuius plurima fecit. ob quod fuit pietus post mortem in os vulcani res sancti et sancte facti credunt propter elemosinas suas. **Iohannes** papa et **Symachus** patricium. quos iniuste necavit. **Sanctus Gregorius** in dyalogo suo.

Victorianus proconsul martyr mirabiliter cruciatus est. Et **Inuentio** sancti michaelis **Victoriana** honorabilis matrona. et alij plures et in monte gargano facta fuit hic

v. dclxxij.

v. dclxxij.

Romanus Felix a. v. iiii. ex patre felice ex regione fasciole xi. diebus. xix.

Gelasius a. viii. m. viii. **Affer** die. xviii

Anastasi a. iij. m. xi. **Romanus** diebus. xviii.

ccclxxij.

ccclxxij.

Iste felix sanctus est ut patet ex sermone beati Gregorii. ubi narrat de tribus sororibus matris sue. Fuit enim attritus ei. Hic constituit ecclesias ab episcopis dedicari. Hic dicitur vanauit achacium eo quod ad communionem recepat petri alexandrinum episcopum. Hic statuit quod accusato vade sunt indutiae. ut ad vindicandum se parare possit. et quod accusatores et iudices tales esse debeant. quod omni casu reant suspicionem et maculam. De ipso fit mentio. lvi. dist. orosius.

Iste gelasius canonem misse ordinauit. prefationem. hymnos. tractus. orationes. sic ambrosius fecit. et in libros autenticos et apocryphos distinxit. xv. dist. Sacrosanctum tempus ordinandi et examinandi presbiteros ordinauit. Ipse etiam impatore excoicauit. et excoimunicari posse ostendit. xvi. dist. Duo sub eo de corpore barnabe et euangelium mathei reuelauit. dist. Anastasius. et. Et hic videtur secundus infamis papa. de toto catalogo pontificum usque huc. quod primus s; liberius fauebat arrianis. iste nestorianis ut robique concurrere vesania imperatorum.

Iste anastasius primo pontifex fuit. s; postea se ductus ab achario et communiuicauit ei. tab hoc clerus parauit se ab eo. Et quod voluit restituere achacium occulte. licet non potuit diuino iudicio percussus est. intestina eiciendo. xix. dist. Anastasius. et. Et hic videtur secundus infamis papa. de toto catalogo pontificum usque huc. quod primus s; liberius fauebat arrianis. iste nestorianis ut robique concurrere vesania imperatorum.

Iohannes damascenus. **Sanctus** quosdam ferunt his temporibus fuisse. Alij dicunt quod post gregorium **Janum** iniuste sibi amputata beata virgo ei restituit. multa scripta subtilia reliquit.

Solemnis episcopus caruotensis. vir sanctus insignis habetur. **Dascalius** vir sanctus de quo facit mentionem gregorius in dyalogo quod graue sustinuit purgatorium. quod in scismate pertinaciter adhaesit **laurentio** usque ad finem vite. sed ante mortem penituit. **Sancta brigida** iscotia claret

Hexaetas. Christus

Clodoneus primus christianus rex francie circa hec tpa baptizatus a sancto remigio. Dabit enim pro christiana nomine clotildis. que fuit filia regis burgundie que sepius monuit eum ut relicta ydolatria in christum dei crederet. sed non accepit. Postea cum bellaret aduersus regem almanem. corruere cepit exercitus eius et in fufis lacrimis ait. Iesu christe quem regia mea predicat esse filium dei. que subuenis in tribulatione et das auxilium in te sperantibus. tuum deuotum postulo auxilium. et sic habita victoria venit cum iugiter ad baptismum. Et columna celitus a pulla cum casmate attulit. unde reges francie usque hodie in iugiter solent exprobrare ei totum regnum fide suscepit. et deinceps sepius victoriosus fuit. et gothos superauit. et cepit exercitum deuotum esse erga deum et sanctos eius.

Impatores.

Anastasi
si. anis
xxvi.

achacium constantinopolitanum episcopum et eum a papa moneret per solennes legatos ut ab ariana perfidia discederet. respondit. Nos cum simus impator iubere volumus. non autem nobis iuberi. Quod arroganter per hunc etne humiliatorem. licet inutili subsecuta est ultio. quod post iusto dei iudicio fulmine percussus interijt sensat. principibus sue cesarie horridum reliquens exemplum. Ipse etiam miserabilis fuit nec unquam meruit victoriam. deo pariter odibilis et hominibus.

et precipue erga sanctum martinum cui pretiosus equum cum alijs muneribus obtulit. Cuius vellet eum redimere. iussit dari. c. solidos argenti. sed nequaquam equus se mouit. At rex. Date inquit adhuc. c. et tunc equus solutus abiit ad nutum regis. Tunc cum leticia rex. di. vere. b. martinus hunc

Anno mundi.

v. dcccij.

Pape

Sardus.

Simas
ch. a. xv
m. vij.

dieb. xvij.

est in auxilio sed carus in negotio. Et hic videtur quasi si constantinus. et si helena rememorari.

Anno christi.

ccccxij.

Iste symachus vir bonus cleri et pauperum amator fuit electus cum laurentio et bis habuit pontificatus scisma cum eodem. sed preualuit iudicio ecclesie et theodorici regis. et di. Cœlia. Sic prepleuit hymnum angelicum. Gloria in excelsis deo etc. et cantari instituit. et multa uoluntaria statuit. Uex cum laurentio ex misericordia fecisset episcopum micrinum. non reddidit sibi vicem iuxta beati presbiteri precepta. sed iterato erexit se contra eum. nec sic profecit. quod cum symachus se plene purgasset coram synodo de obiectis criminibus cum gloria restituit. et laurentius cum suis damnatus fuit.

Scisma quintum quod fuit inter symachum et laurentium. causa fuit discordia eligentium. sed symachus obtinuit iudicio palii. in quo theodericus rex personaliter fuit. quod maior pars erat secum. sed post annos quattuor surgit ite paltratio in clero propter crimina obiecta symacho et factum est scisma sextum ecclesie. sed cum symachus se purgasset coram concilio et restituitur cum gloria et laurentius damnatus fuit.

Simachus patricius martyr clarus habetur vir sanctus et strenuus. qui rege theoderico iniusto sepe obsistit ob quod tandem ab eo martyrizatus est cum iohanne papa.

Boecius vir consularis incomparabilis scientie. et in omni virtute perspicuus. fuit gener predicti symachi et post multa que gloriose gessit tandem exul iugulatur pro iusticia a theoderico. sepultus papie. Dicunt quidam eum canonizatum sub nomine seueri. Quanta autem scriptura sit tota christianitas testis est. Dabit prorem prudentissimam nomine elphe. que fecit hunc. Olive bine. etc. et Felix per omnes etc. de petro et paulo.

Folium LIII.

Gerhardus primus eps laudunens. vir scus habuit primoprozē. quā dimittens et iterato ad mittens genuit ex ea vir scus latrone qui ei in episcopatu successit. Mirabile egit penitētiā; Siberanus scorus cū suis fratribus et sororibus claret sanctitate Arnulphus epus thuroneus; Leonhardus louioceus. et liphardus discipuli remigij. Cleodastus attrebatens. Severinus abbas agaunens. quod clodoneū regē frācie sanauit. Euodius titubensis epus. Dignissimus et gordianus et alij multi martyrizati sunt a laurentio scismatico.

Cantianus rothomensis.
Maxencius abbas pictauiensis

pm^o Iu
stinus
a. ix

Concilium aurelianense celebrat iussu clodonei quod scus melius congregasse dicitur. Et non quod multa fuerit concilia aurelianensia

Iste iustinus totus catholicus fuit.

et omnia que anastasius contra ecclesiam fecit. retractauit. summum pontificem deuote requisitum sed venerabilem papam hominidam. et se libenter eidem obedire velle intimauit. quod factum est. quia cum sanctus germanus episcopus capuanus ad eum venisset ex parte pape ut episcopos de exilio reuocaret. statim fecit. cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magis etiam fecisset pro se de nisi eum tyrannidis theoderici regis impediuiset.

Carilephus vir valde sanctus. qui nunquam voluit videri a mulieribus. nec a regina deuota frācie.

v. dccij.

Campanus

hormis
da. a. ix.
di. xvij.

Iustus

pm^o Ioh
hannes a
ij. iii. ix.

die. xvij.

duij.

Iste hominida vir misericordiarum fuit. ecclesijs multa ornamenta contulit. pauperum elemosinis intentus. Ipse clericus posuit. et grecos reconciliauit. qui fuerunt excommunicati propter heresim nestorianam. Sepultus est apud sanctum petrum. Ubi dedit trabem argenteam pensantem libras mille. xl. Hic constituit si quis missam se simulauerit celebrasse perpetuo sit irregularis.

Auitus abbas aurelianens. qui orauit pro filiis clodonei. Elphas uxor luecij mulier deuota moriens. que epitaphium Elphas dicta sui sicilie regionis alumna suum metum contulit. Quam procul a patria coniugis egit amor posuit dices. Porticibus sacris iam nunc peregrina quiesco. Iudicis eterni testificata thronum.

Solinus fidonius doctor Melanius psularis re
Albinus vir sanctus cum alijs gis floret
Victor. Marsus latonus cum alijs pluribus illustribus viris. qui tunc florent in gallia

Iste iohannes scus est. et martyrizatus a theoderico rege gothorum ariano qui tunc iussu imperatoris in italia regnauit. Nam in custodia afflictus moriens cum symacho et alijs eque catholicis viris. cuius festum agitur. xvij. mensis may. Hic cecum illuminauit constantinopolim.

Theodericus gothorum rex subito defunctus a quodam sancto heremita uisus a iohanne papa et symacho quos ipse occiderat. nudus et discalciatus in ollam vulcani demergi. Vide in libro dyalogorum sancti gregorii. Uideat igitur et intelligat hoc principes.

Germanus capuanus episcopus claret. Eligius uiciensis episcopus qui mortuum suscitauit. Cassiodorus gloriosus vir et doctor luculentus fuit. prius senator. cancellarius regis theoderici. deinde monachus. plura scripsit.

Sexta etas. Cristus

Duo legislatores excellentissimi hoc tpe claruerunt. Bñdjet videlicet pater maximus et iustitians impator. Horum primus totius ecclesie fulcimentus et norma religionis inclitissimos habuit discipulos. et plures numero. et obtinuit orbem terrarum. et ad curam honorificentiam hoc etiam accrescit. quod non aliter quilibet ex magistris ecclesie vitam illius digessit. quam insignis ille discretissimus papa gregorius qui totum quod fecit quasi aurum fulget. Diuinitus enim dispositum est. ut cum ipse legislator excellentissimus in ceteris modis sit a deo decoratus. etiam hinc maiori auctoritate tam ipse quam legislatio eius roboraretur. quod eadem vitam summam apostolice sedis pontifex ordinauit.

Imperatores
rerunt

pm^o Justinia^o.
a.
xxviii

Claudius eps viennensis. nobilissimus inter doctores claret

iste iustinianus excellentissimus fuit per omnia tempora in episcopo percuria quam principem gloriosissimum. scilicet potentiam. sapientiam. et religiosam mentem ad diuinum cultum. Per primum hostes superauit. per secundum iustis legibus mundum ordinauit. per tertium dei glorificauit eiusque minister ecclesias edificando operes plures donauit. Nota quod leges civiles que romane dicuntur ante istum insignem viam plures fuerunt. quas ipse admirabili breuitate correxit. et ad .xii. libros coartauit et omnibus unum codicem ordinauit. quem codicem iustinianum appellari voluit. Fecit etiam librum institutionum. quem in .iiii. distinxit libros. Nouas quoque leges quas ipse fecerat in unum volumine redactas. nouellas vocari statuit. que prius autentice appellabantur. et sunt per collationes distincte. Quam etiam magistratum et iudicium seu iuriscōsultorum leges quatuordecim librorum esse dicebantur antea de labore abbreviatis.

Anno mundi. v. dccxiii.

Pape

.iiij.
Felix .a.
iiij. m. ij

Sami^o
d. xiiij.

Anno christi dcccij.

Iste felix iussit infirmos inungi ante obitum. Unum per quod unum sepe instituit quod non legitur. Ut prior ordinibus cunctis prestantior iste. fit executio. aut si necesse est sepius replicari. aut Sicerit in fine cunctis prestantior ipse. forte aboleuit quod prius statutum fuit. Ceterum paliter per christum institutum est. quod omnia facta per christum

Sacerdos ordo benedicti. utitur amictu miti. pro suo velamine. tradita sunt ecclesie. Sic in albo nigro camelino. lana tertia sine lino. prout est religio. stituit etiam ut anni uel facti hic monarcha monachorum. patriarcha est cunctorum. que ad se confugiunt. us dies dedicationis ecclesie. Venobis prebet normam. et anachoritis formam. vias rectas ingredi. fiat et altarius celebretur. Cuius regularis usus. nunc ubique est diffusus. inter orbis climata. Nam specus cultus diuini. locisque montis casimi. redolent virtutibus. Hinc fuldenses cum feruore. claustra multa cum decore. regunt in almania. Assunt et cluniacenses. simulque comedulenses. cum cisterciensibus. Valumbeni siluestri. supersunt et celestini. sub diuerso habitu. Montisfoliueti patres. humiliatque fratres. sub eadem regula. Uigent quoque iustinienses. cum candore burfeldenses. his diebus ultimis

Persecutio iteque in affrica fit catholicis uandalis arrianis. episcopi quibusdam lingue abscidebant. et tamen recte loquebantur. Anthonii abbatis corporum inuenit. et in alexandrinam transfertur

Iulium. LV.

Totilla rex gothorum multas tyrannides. et pene tota italia destruitur
 Bellisarius patricius comes iustiniani. mirabiliter de persis triumphauit. Deinde missus
 ad affricam vandalorum gentem deleuit. de hinc romam liberauit a gothis que per totum annum
 fuit obsessa. Regem etiam gothorum cepit et ad imperatorem duxit. Et roma sepius capitur a gothis
 et quasi in nihilum redigitur.

Arator poeta floret.	Cassius marniensis episcopus
Prifianus grammaticus	Naureus discipulus sanctissimi patris benedicti claret
Aicecius treuerensis episcopus.	Romanus monachus qui sanctum benedictum pauit in spelunca,

¶ non fecit et ad numerum librorum. l. rededit. et ipsum librum digitorum seu padectorum appellari mandauit. et de
 scribi per dig. s. hodie mirabili errore apud omnes per duplex ff. scribitur quod per mulierum dicatur. quod comitis error
 faciat legem. Et autem est. quod de antiquis quaedam similitudine in scribendo habebant cum non duplicato. His
 legibus totum mundum extitit et deinceps usque nunc ordinatur et regitur. paucis exceptis que per sacros canones
 sunt prohibite tanquam mortifere quia cum lege diuina non poterat concordari. aut non ueniunt christianorum
 moribus. Et hoc idem imperator tanquam uerum catholicum desiderauit ab ecclesia fieri dices. Non indignantur
 leges humane sacris canonibus obedire. Multime etiam leges sunt canonizate. per quod ecclesia sum
 ma ostendit exemplaritate. humiliter se submittere legibus humanis. inquitur non impediunt
 persecutionem sui finis. qui est uita eterna. quam promissit deus. custodiendum legem siue mandata sua.

V. DCCXXIII.

V. DCCXXXIII

ij. Bonifa
 cius. an. ij.
 .d. xvi.

Romanus

ij.
 Iohannes
 a. ij. m.

Romanus
 iij. d. vi.

p. Agapit
 a. ij.
 m. xi. di.

Romanus
 xvij.

DCCXXIII.

DCCXXXIII

¶ Iste Iulianus statuit ut clerici
 sint diuersi a laicis in celebratio
 ne missae. hunc quidam libri di
 cunt electum in discordia cum diosco
 ro. et fuit scisma. xxxviij. diebus. Sed
 mortuo tunc dioscoro idem Iulianus
 obtinuit. Alij dicunt quod hoc
 fit secundo tempore syfynnij ut infra patet
 Victor capuanus episcopus qui ciclos
 pascales subtili modo descripsit.
 Gregorius episcopus lingonensis. de
 senatoribus quos patet habuit uxorem
 Germanus parisiensis episcopus
 Theophilus qui omagium dyabolo
 fecit sed per beatam uirginem mari
 am reconciliatus est
 Benedictus iunior qui a totilla
 multa passus est.

¶ Iste Iohannes cum Iustiniano
 imperatore magnam habuit
 concertationem. an uidelicet
 in christo una l. due essent na
 ture. Probante autem papa
 quod due. imperator ait. Aut con
 senti nobis aut in exiliu ibis.
 Tunc papa gaudenter dixit.
 Ego ad Iustinianum impera
 torem christianissimum ueni
 re desiderauit. sed ut video dyo
 decianum persecutorem inue
 ni tamen minas tuas in nul
 lo timeo. Tunc imperator hu
 miliatus se prostratus ante pe
 des pape
 Domitianus tungrensis.
 Medardus nouionensis episcopus

¶ Iste Agapitus plene reuo
 cavit Iustinianum ab erro
 re eutychetis. Hic confi
 tuit processionem fieri die
 bus dominicis. Hic patri
 archam constantinopolita
 num deposuit. s. qui duas
 naturas in christo negauit.
 Notus est romae. et scis est Eu
 ius festum agit. xxij. aprilis

Gildardus episcopus rothoma
 gensis frater sancti medardi.
 Clodoaldus filius regis fratris
 presbiteri monasterium adidit.

Cleutheri cornacensis episcopus.

Hexa etas. Christus

Signa horribilia apparuerunt. quedam stella contra lunam veniens intrauit
 Que de sambuoco nascuntur. Hyems grauis fuit ita vt aues frigore labefacte manu capētur
 Fames tam validissima tunc fuit vt in quibusdam locis matres proprios pueros mandu-
 Celum etiā ardere visum est in gallijs. Et sanguis stillauit a nubibus
 Theodertus rex francie fuit. qui beato Mauro tunc abbati andegauensi plurima bōa
 dedit pro sustentatione monachorum. sub regula sancti benedicti deo seruentium. Similiter
 et Clotarius eius filius. Magnis etiā miraculis idez beatus maurus claruit. per omnia sicut
 benedictus magister eius venerabilis

Imperatores

Radegundis francorum regina vxor Lotharij claret sanctitate. que post monasterium
 intrauit
 Ista synodus damnauit heresim theodori. qui
 dixit aliu esse deū vxor alium xpm. Et q̄ beata virgo nō
 fit dei genitrix s̄ hois tñ. r̄. satis cū nestorio concordabat
 Et nota q̄ sepius hereses variāt nomē iuxta heresiarch
 as suos. q̄ hec dicta fuit in primitiua ecclia hebionitar.
 Et sepius fuit destructa. et iterum machinacōe dyaboli resu-
 scitata. Et sic de alijs filis est intelligendū. Sepe tñ aliqd
 variant aut apponunt vt non sit omnino simile. De hac vide. xxiiij. q. iij. c. Quidam.

Synodus
iij. sancti
nopolitana.
cōtra theo

Hec synodus est
similis auctoritate
sicut quattuor
doz. et omnes her-
eticos alios

Anno mundi v. dccliij.

Pape	mē Siluer ius. an.	Campanus iij. m. v. d. xi.	Vigili an. xvij. m. vi. d.	Romanus. xxvi.
------	--------------------------	-------------------------------	----------------------------------	-------------------

Anno christi vclij.

Ille hluerus martyr est.
 qz pro fide in exilio interfectus fuisse d̄. p
 curatione theodoze impatris. qz ant he-
 mū ep̄m destitutum et adematū p̄
 heresim restituere noluerit. Hic factus ē
 papa per vim. Rex etiā gothorum theoda-
 tus corruptus pecunia minas dero et po-
 pulo intulit. nisi in electionem conueni-
 rent. Cuius festum agitur. xx. Junij.

Festum purificationis gloriose virginis
 marie instituitur apud constantinopolim
 ad sedendā pestem grauem. Et nota q̄ se-
 pius legūtur eadē festa instituta a diuer-
 sis nō sine causa. qz aut nō sunt recepta.
 vel inoleuerūt. aut aliquid supadditur r̄
 Dicit̄ q̄ etiā sergius predictū festū insti-
 tuit vel forte supaddidit lumina ferēda

Ille vigilus male intrauit papatus
 sed tñ bene se rerit et p̄secutiōz sustinuit sicut silue-
 ri. gothos supauit gloriose. tandē in exilio moritur
 post gues p̄secutiōes in constantinopoli p̄pessas a the-
 odoza et martyr credit̄. festū ei agit. xvij. iunij. Ip-
 se iussit p̄ciliū constantinopoli celebrari. Et fuit p̄mo
 archidiaconus siluerij et cupidus ad papatum Dedit
 modū impatrici q̄lit siluerij amoueret. q̄ eū post
 ea peius tractauit. et fune in collo ei missio. p̄ totā
 ciuitatē trahit. a mane vsqz ad vesp̄a r̄. Hoc p̄e-
 dit bellisari p̄cilius romāus. qui siluerij inuitus
 exiliauit. sic inquit machinator sceleris nō
 effugiet irā iudicis cūta cernētis. S̄ de oibz post
 ea penitēs. et fortiter p̄ fide agōsans feliciter vitā
 finiuit. Mercurianus ep̄us parufin a tota secta
 capite martirisat Pastores vba canōis sup p̄e-
 p̄ferētes interiecit Hic instituit canōnē submissa
 voce. et nō nisi sup sacrificia legi.

Folium. LVI.

Templum sancte sophie maximū in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putatur
quia conditione mundi non sit tale, opus ita complete factum. In quo idem iustinianus glo
riosus imperator honorifice sepultus est in pace christi

Tempora satis turbulenta, et mortalitas magna in italia, quando fuit imperium bipartitum
fuerunt perturbationes continue. Et beatus gregorius sepius facit mentionem de his.

Quer quidam iudeus circa hec tempora cum alijs pueris christianorum conionez accepit, quapropter indignatus
ipsum in fornacem proiecit sicut illeus exiit dicens, mulier illa que in ecclesia est
depicta puerum in brachijs tenens pallio suo ignem excussit.

ii.
Iusti
n^o an. xi

Ille iustinus bonus fuit in principio et bene catholicus, sed iuatu uxoris degeneravit
in crudelitatem et auaritia, et factus omnibus odiosus amens efficitur. Et nactus
quidam eunuchus vir strenuus et totus deuotus et misericors erat patricius eius qui meritis
sanctitatis sue ubique triumphauit, totam interfecit, et omnes barbaros deuicit, totamque ita
liam quietam reddidit. Sed dyabolus inuidens ei quod cuncta bene disponderet suscitauit cor im
peratricis sophie contra eum, ita ut etiam imperator inconsulte alienaret se ab eo, et ob illam in
gratitudinem et iniuriam ultus se fuit, et introduxit longobardos et auerit italiam ne esset
sub imperio, usque ad tempora karoli. Notandum exemplum est hoc, ne principes audiant inuis
das mulieres, per quas dyabolus sepe solet facere quod per se non potest.

v^o. dcliiij.

i.
Pelagi
us, a. iij.

Romanus
m. x. di. xvij.

diij.

Ille pelagius statuit quod heretici et schismatici debeant per secula
rem potestatem arceri, xiiij. q. v. Relegeres, et plura alia. Sic diffamatus et culpatus fuit de
more viginti, sed coram omni populo tangendo crucem et euangelium sacramento se purga
uit. Sic constituit nouem prelatos in missa decantari, quas gelasius compilauit.

Iudeus quidam isto tempore imaginem crucifixi, telo transfixit occulte et sanguis exiit,
iudeum extinxit: sed christiani hoc comperto ipsum lapidibus continuo obruerunt.

Stephani sancti protomartyris ossa delata sunt romam, et in vna tumba cum sancto lau
rentio locata.

Mons magnus in gallijs mugitū dedit, discissus ab alio monte, et cum hominibus et ecclesijs
in rodanum precipitatur.

Gasimunda regina frantie uxoris hilpici regis qui eam iugulauit nocte, sancta multo miraculis claret.

Macchutes discipulus sancti brandani, mirabilia fecit.

Fortunatus poeta italicus et episcopus pictauiensis, multa scripsit.

Columbanus pater venerabilis clarus in hibernia, et post venit in burgundiam, deinde in al
maniam constituens monasterium luxoniense, et factus est in gentem magnam.

Leonardus heremita sanctus cenomanensis fuit.

Agericus virdinensis episcopus hoc tempore clarus habetur.

Hexa etas. Cristus

Acies ignee vise sunt in celo. de quibz Greg⁹. in omel. Et de vesibus quocundā verus sanguis effluxit. Domus etiā cuiusdā aspersa sanguine apparuit. Et signa in vasis que nō potuerūt abluī Brandanus in scotia claret vir sanctus. pater. iij. monachoz. de q̄ mirabilia legūf

Pugna sacra. etia orif inf Germanū ep̄m p̄sienē & childebertū regē francie. quoz quilibet cecebat ad subueniendū debilibz & paupibz. Et qz vnus aliū puenit / nō modica p̄certatio erat inter eos. Vbi manserūt hec

Sanson ep̄us toleñ.

Ethbinus britannicus

Imperatores

Similianus abbas

Sindulphus presbiter

.ij. Tiberius. an. nis. vij.

Johannes elemosinarius ep̄s alexādrinus clarus habet. sic dictus ppter elemosinas quas faciebat. Quid vltra quod habuit hoc totum dedit

Iste Tiberius vir sanctus fuit misericordissim⁹ multas ecclias restaurauit. Eratqz tam profusus

in muneribz largiendis vt p̄tor eius sibi diceret qz dilapidator esset bonoz imp̄ij Cui ille. p̄sido in dño qz n̄sco nostro nō deerit pecunia. Si de his que dñs nobis ptulerit / elemosinas faciendo thesauros p̄quiramus in celo. Et statim post cū vidisset crucē iulptam in pauimēto / ait. Leuate tabulā / qz indignū est vt crux pedibz sculpetur que debet cū reuerentia in pectoribz & frontibz fidei elii poni. ibiqz maximum reperit thesaurū. Ipse per las vicit.

Hospicius. & quidam vinnatus hito clareng in gallia sanctitate

Leander gotthos conuertit. post episcopus hispalēñ. Cui Gregorius misit libros Job

Anno mundi v^o. dclxiij.

v^o. dclxiij.

Pape

.iij. Joānes. an. xij. m. xi.

Romanus di. xxvij.

.i. Benedictus. a. iij. m. i.

Romanus di. xvij.

Anno christi dliiij.

dliiij.

Iste Johannes restaurauit cimiteria mēm. & eccliam beatorū ap̄lozum philippi & Jacobi. in diebus suis multa signa & prodigia insolita / significantia claudem futuram qualis nunq̄ fuisse putatur. Tandē post multa bona opera moritur. sepultus apud sanctum petrum

Italia tempore huius pontificis absoluitur a iugo constantinopolitano. & ceperunt romani dominari per patricios. Et fit regnum italie habitatio longobardozum

Retharedus rex gothozum. quem hystorie tradunt virum fuisse virtuosum. cū esset arrian⁹ in scilio tholetano. anno dñi. dliiij. primū p̄uersus est ad verā fidē & cū eo tota gens gothozum monitu & industria leandri ep̄i hispalēñ. Magna gratia in populo barbaro. qui hucusqz malam habuere famam. & nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habetur. Qui sex monasteria in sicilia fundauit. & vnum in vrbē. in quo fit monachus ex p̄tore. Et post diuinitus papa eligitur

Gregorius thuroñ. ep̄us. expositiōes sacre scripture fecit. Maglorius ep̄us toleñ. sancti fons Maurus discip̄s sancti benedicti eo tempore obiit. sepultus parisius / fons successio.

Folium. LVII.

Iste mauricius habuit sibi Tyberij noie constantiã quã ei pater eius tradidit cū impio dicens. Sit tibi imperiũ meũ cū hac puella. vtere ea feliciter. ⁊ habe in mente equitatẽ ⁊ iustitiã p̄cipua esse insignia optimi impatoris. quibz dictis pijs̄simus tyberius expirauit. Mauricius aut sumpto impio multũ utilis fuit reipublice. Tandẽ cū b̄to gregorio nimis detraheret ⁊ mortẽ p̄minaret. p̄tra se diuinã puocouit irã. Veritis tñ beati p̄tificis hic punitus fuit. eo q̄ p se q̄ridie orasset. Fuit em̄ expulsus de regno. fugatus ad insulã quandã. ⁊ ibi cū vxore ⁊ duobz filijs. p̄ focam interemptus est. Si bñ seruasset doctrinã soceri sui. illũ ante pedes suos habuisset. p̄stratũ quẽ nunc super se sensit leuatum

mauricius grecus an. xxiij.

Tandem de eius saluatione bona spes est propter causam predictam Antiochia subuertitur p̄ angelum dei. qui in veste alba apparuit. ⁊ tñ vnus vir elemosinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt q̄ medietas ciuitatis subzuta fuit. et aliam eius medietatem vir ille precibus suis saluauit

Tunica domini inconsutilis reperta est in saphar. ⁊ in iherusalem posita Inundatio pluuiarũ maxima fuit ita vt secundũ diluuiũ crederet̄ itez venturũ. Et p̄ tyberim multitudo serpentũ. cū dracone magno in mare descendit. s̄a fluctibz p̄focati ⁊ ad litus pieci totũ aerem sua putredine corrupunt Et secuta est mortalitas maxima in italia que de inguinaria. ita vt etiam corporali visu sagitte celitus venire. ⁊ singulos q̄s p̄cutere viderent̄

V^o DCCCLXXXIII

v. Delagius an. m. i.

Hic constituit vt memoria defunctorum fiat in omni missa post eleuationem hostie salutaris diebz. x.

D LXXXIII

Iste Delagius ordinatus fuit absq̄ iussione principis. Et longobardi obsiderunt romam. Et vastatio magna fuit. ⁊ q̄ male inchoatum fuit sub eo in peius proficiebat p̄pter tyrannidẽ barbaroz. ⁊ pestem. Ipse misit Gregoriũ sc̄m virum ad diuersa loca. in negotijs ecclesie experitissimum. Tandem in peste inguinaria moritur. Sepultus apud sanctum petrum

Virabilia quedã circa hec tempora p̄tigisse narrantur. cometa apparuit. Puer quadrupes alter duos vertices hñs. nati sunt Bisanchj. Sanguinee haste. ⁊ lux clarissima p̄ totã noctẽ videbatur. Puer sine oculis ⁊ manibz. qui a lumbis infra erat sicut piscis In nilo etiã apud egiptũ duo animalia apparuerunt humane forme vir ⁊ mulier. horribilia aspectu. Quasi p̄ vnum diem sol a mane vsq̄ ad meridiez minoratus est de tertia parte. Que omnia aliquid noui solent significare Qui dã putant q̄ p̄figurariẽ bestialẽ ⁊ monstruosam sectã saracenoz que quasi tertiã partem cristianitatis i bæni corrupit Et non longe post hec tempora surrexit.

Idemigildis filius regis wisegotborum ⁊ hispanozũ conuertitur de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A patre suo martirifatus est.

Sexta.etas Crisus

Letantia maior instituit a scō Gregorio. et angelus dñi apparuit sup castz adriani Regina celi
 cātraueit angeli primū rē. et grandis illa plaga cessauit
 Augustinus venerabilis monachus vir icōs cū iobē et mel
 lito et alijs mittit ad āglicos pūtedos. Et nota q̄sepe fit mē
 rio de diuisis regnis et puincijs q̄ crebro puerse sint ad fidē.
 q̄ nō sp̄ in eis pmāsit fides p̄t diuerlas causas sic de āgli
 a frācia p̄sia et iudea. In hoc singulariter ro
 ma priuilegiata fuit. q̄ ibi nūq̄ defecit fides petri.

Impatores

Focas
annis
viij.

Goar vir sc̄us sup renū claret Et multi alij vtriusq̄ sexus boies fuerūt dig
 ne memorie. vide in registro gregozij.

Iste focas tumultu militū fact⁹ impator dñm suū mauziciū occidit et alios plures et q̄ male
 incepit prius p̄fecit. et pessime p̄pleuit. q̄ romani gūssime contra p̄sas p̄liātes fugati sunt.
 et multas prouincias pdiderunt. et tandem ipse superatus ab eraclio occisus fuit.

Cosdras rex p̄sar iherusalem cepit et alias multas ciuitates et valde attriuit xpianos. occisus
 et cruci cū zacharia p̄tarcha capis rē. Post cum se tēū putaret interficī ab eraclio Dicit q̄
 tante fortitudinis eraclius fuit q̄ leones sepe p̄strauerit in arena. Furseus vir sc̄us fili
 us regis bitermie. claret Gangericus cameracen. eps. et Marculpus abbas toza sen.

Anno mundi.

V^o DCCXCIII

Gregozij

V^o CCCIII

Dape

p̄. Gre
gozi. an
nij. m̄ vi

Romanus
die. x.

psituit q̄ lumen sp̄ ardeat in
 ecclesia dñi missa celebratur.
 Item q̄ papa sit indutus al
 ba p̄cincta longa et ampla.

Anno christi.

DXCIII.

CCIII

Iste gregozius nobilis gñe s̄ nobilior virtute. s̄ et sanctitate nobilissim⁹. ordīs scitūm
 p̄tis b̄ndicti mōachus dignissim⁹. qui merito magnus dicit p̄t plura q̄ excellēter habuit. is
 potentia diuicias. vtutes. nobilitatē. sapiētiaz. sanctitatem. famā xpientia. Nihil eū in omni
 statu latebat. puta qui pene in omni statu exercitatus fuit. Sub eo paulatim mala p̄tenti
 toz tpm quieuerūt De ei⁹ incōpabili vtilitate q̄ ecclie dei vigilāissime p̄fuit plures p̄scrip
 ti sunt libri. S̄ et ipse doctor principal vnius de quatuor quāta scripserit tota simul restis ei
 ecclia Ipse teniq̄ solus cū brō fabiano post sc̄m petz diuinit⁹ in toto cabalogo p̄tificum ro
 manoz ad p̄tificatū est assumpt⁹. Ipse plura instituit vt p̄tz in eius registro. In canone ad
 didit. diesq̄ n̄os in tua pace disponas rē. Deus in adiutorū. an̄ initia hozaz dici iussit. totū
 officū eccliaicū stilo pulcriori et ordinationi et p̄p̄dicioz mō renouādo p̄posuit. q̄ p̄manet
 vsq̄ hodie Et dē gregozianū de oibz officijs tā epoz q̄ alioz inferiorz p̄elatoz siue subditoz
 Quid vltra: Quāta gracia emicuerit. quāto scie lumine p̄dit⁹ fuerit. quātus p̄ntibz et futu
 ris exēplo operis et scripturis p̄desse studuerit. moralis lingua aut vix aut oino nō possiet ex
 plicare. Sic psituit q̄ p̄ffoz nec nutu. v̄lo. nec signo p̄ffessionem p̄odat

Seruus suoz dei. titulus tocius humilitatis summis pontificibz hic a beato gregozio
 instituitur. et permanet vsq̄ hodie. walterus vir sanctus frater pharona
 discipulus sancti columbani. et sancti blidethildis vxoz pharonis. et plures discipuli eiusdem
 s̄ columbani floruerūt s̄z gallus. eustachius. attila. valericus rē. Andoenus s̄ dylmacus.

Folium. LVIII

Isidorus ispalet. eps inter doctores notabilissimus multa scripta reliquit. gruida sententia et auctoritate. Sic vir studiosissimus ultra. lxx sectas hereticorum enumerat. que contra ecclesiam dei successu temporis surrexerunt. et damnati sunt a sanctis patribus vicissim usque ad tempora hec. vii. de. xliij. q. iij. c. Quidam. Ipse etiam machometum qui in hispaniam venit capi iussit. sed admonitus a dyabolo fugit

Adalaoth rex longobardorum baptisatus est. et fidem christi suscepit
Theudelina longobardorum regina christianissima virum suum Agisulphum ad fidem convertit. et eum ratione impio pacem habere fecit. ad quam gregorius li. dyabolo. transmissit

Cracius.
annis
xxi.

Isie Cracius ex parte bonae et ex parte maiore tamen habuit in cronicis. quod in quibusdam valde se habuit. ut in legenda sancte cruce quod miraculose vicit per fas. et contra occidit. sed post victoriam puerisatum cum patriarcha iacobitarum cum ipso de fide disceptavit volens eum ad rectam viam revocare. sed prochdolor ab eo deceptus incidit in heresim monachelitarum in qua moritur. Unde patet quod stultum sit cuilibet christiano excedere constituta sibi a deo regulam. Quia enim layci intrinsece se volunt de illis et filiis piciosis quoniam fidei. Et quia clerici bellis se ultro ingerunt. raro aut nunquam sortitur bonum effectum. Maneat quilibet in vocatione sua. et exerceat se in his que sunt sui officii. Alioquin si inordinate procedit spiritus sanctus aufert se. sine quo nemo quicquam boni potest proficere. Sicut de Dya rege iuda. ut. ij. palip. xvi. et sunt exempla plura quotidie. Ulex ista male

V. DCCCXIII.

Zuscus

Savinianus. a. i. men. v.

Romanus

iiij. B. di. fact. m. viij. di.

xxviij.

iiij. B. di. fact. a. vi. me.

Marsus viij. di. xij.

DCCXIII

Isie Savinianus statuit pulsam carnem panem ad horas diei. Et quod tenax fuit et sancto gregorio detraxere non timebat ab eo percussus interijt. Et hic est tertius de toto cathalogo pontificum qui for midabili morte. et cupabili vita notatus est

In hoc templo quidam scholaris cecus coram iudeis incepit responsorium. Gaude maria. et primo lumine oculorum accepit.

Isie Bonifacius statuit ut nitidus pannus super thronum templum omnium deorum ubi christiani picitabant a demones. Et est pulchra filitudo quod spiritus sanctus ex malis institutis paganorum scit eligere sanctum exercitium deuocionis. quasi medicina fiat ex veneno. Ubi enim ipse colebant demones. ibi christiani colunt omnes sanctos. sic ars deluidit arte

Festum omnium sanctorum instituitur a bonifacio quarto.

R ij

Bexta.etas Cristus

Era machometi ipsa ē albigera q̄ytunē precipue arabes ⁊ alij saraceni. est s̄m cāpanū āno xp̄i
 dcccxi. cū. xij. diebꝫ post p̄ceptiōez eiusdē xp̄i dñi n̄ri. ita q̄ inter xp̄i p̄ceptiōez ⁊ hāc etā cucurrete
 dies. ccccxxij. incepit feria quinta q̄ xp̄i p̄ceptio erat feria vi. Et nō q̄ saraceni v̄tūf
 ānis lunariū q̄z quilibz p̄tinet. xij. lunariōes eq̄les hoc est. cccliij. dies saluo bisextili. Nā i. xxx.
 ānis h̄nt. xi. bisextiles q̄z quilibz h̄z. ccclv. dies. ⁊ tūc recedit sic a p̄icipio. Nota lunatio p̄asa
 xxx. ānos h̄ns lunares. reducit medias lunationes ad consimile xp̄is incium.

Cumbertus eps colonien   Austregisilus biturien   Johannes tungren.
 Sulpicius bituren.   Salaberga mulier sancta.   Magnobodus andegauen:

Impatores
 Lupus eps senonen.   Graulio eps cesar augustan.   Oswald⁹ rex normānoz. an
 gloriosoz. britonū fuit vir valde sc̄us ⁊ opibꝫ miscōie deditus ⁊ vndiqz triūphauit gloriose.
 eius brachiuz cū dextera manu quibꝫ elemosinā fecit integz p̄seuerat ap̄d vrbē tembāburgh
 fuit enī interfect⁹ a p̄da mertioz rege. s̄z postmod⁹ osomi frater oswaldi eundē p̄nda intere
 mit. ⁊ gentē mertioz ad fidē xp̄i cōuerri fecit. ⁊ pictos regno suo id est anglie subdidit.
 ⁊ dictio venit sup eraoliū p̄r supbiā suaz. q̄z post illā victoriā paupes sibi subiectos nimis in
 humaniter oppressit. q̄d deo sp̄ displicet. Et fuit etiā post hec nimis infelix ⁊ plura p̄didit. Do
 ritur tandem infelicitē idropici ⁊ heresi maculose infectus Dagobertus vir oibꝫ hōis mo
 ribꝫ compositus. rex francie fuit cuius tpe ecclesia. s̄z byonisi⁹ parisi⁹ diuinit⁹ dedicatur.

Anno mundi.

Pape	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; display: inline-block;"> Deusde vit. ā. iij. di. xx. </div>	Romanus	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; display: inline-block;"> y. Bom facius. ā v. s. xij </div>	Lampanus
------	---	---------	--	----------

Anno christi.

Iste deusdedit fuit vir sanctissimus dū
 quēdā leprosus osculare f̄ statim mūda
 tus est. mltā bona statuit. Itē q̄ v̄ra sy
 moniacū testes eē possint meretrices ⁊
 criminosi.
 cū baptizare f̄ a sc̄o amādo traiecten. epo. r̄ndit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum.
 Alcharan⁹ liber cōponit a machameto ⁊ tribꝫ mḡis suis q̄bo dyabol⁹ ⁊ auctoritatē ⁊ industriā
 ministrabat. Primus mḡ erat quidā iude⁹ astronom⁹ marim⁹. secūd⁹ iobes de ātiochia he
 retic⁹. terti⁹ sergi⁹ arrian⁹. Itē legē abhōiabilē cōfinxerāt. refecātes quicq̄d arduū erat in cre
 dēdo. ⁊ difficile in opādo. cōcedētesqz oīa ad q̄ mūdani hōies p̄ni erāt. s̄z gulā. luxuriā. rapinā
 ⁊c. Cū fēss̄ est vt p̄ p̄sēriaz ⁊ volū decipēt in breui maximā mltitudinē hōim bestialiuꝫ Et qz
 lex ista nimis inhonesta ⁊ cōfusa erat quidā hūana verecūdia p̄moti plura retractat. ac velud
 expositoꝝ rationabiliter interpretabāt aliq̄ nimis mēdosa. vñ quidā xp̄iani etiā l̄ati hoc col
 ludio decepti fuerūt. q̄ hystorias trāsmarinās nō videf̄t. Quare autē tā infamis hō legiser fact⁹
 sit. ⁊ talē tradiderit legē duplex ratio reddit. Prima qz deus nō p̄misit vt aliquis hōe fame
 hō a dyabolo assumeret. ⁊ legē saltē hūano mō rationabilē traderet. sicut nec olim nisi sp̄ete
 p̄missus fuit qñ euaz tēptauit. Sc̄da qz machomet⁹ summe arogans fuit. iō quicq̄d desidera
 bant carnales p̄cessit. iam sic. iam aliter dispēlando. Et ex hac collisione doctrinaz variāz ⁊

Iulium. LIX.

Impium romanorum circa hec ipa vbiq; in orbe terrarum cepit deficere irrecupabile. nam in oriente taraceni. et in occidente goti omnia assumpserunt. et deinceps tenuerunt. Ite de exercitu imperatoris interfecerunt. et pugnatorem. Et huius ite marci habemus exemplum quod nihil stabile est sub sole quoniam etiam tanta defecit pietas et prudentia. Causa huius diversimode assignatur. Quidam dicunt quod hoc fecit insatiabilis romanorum auaritia. qui sibi subditas nationes iugo seruitutis intolerabili opprimebant. quod omnibus principibus et platis timendum est. quia quodam romani odiebant auaritia. et dilexerunt equitatem domini mundi orbis habuerunt. Alij dicunt quod heresis orientaliu hoc fecit vbi promittere imperatores habitabant. et sepe cum pueris pueri facti sunt. Nec est quicquam quod ita nequeat occasui subiacere quam reli-

gio. Sed neque in principe aliquid lucidius quam recta fides. Aliqui dicunt quod causa defectus fuit superbia dominorum qui subiectos despiciebant. canes aut asinos nuncupando vel filii. propter quod pudore et dolore incitati erexerunt se et fecerunt quod cernimus. Forte omnes hec filii sunt vna causa. quia per quod aliquid nascitur per eius oppositum destruit. Et sic iam omnes. iiii. monarchie defecerunt. et non restat alia nisi anticristi. cuius aduentum deus nouit. Interim dominia hinc inde diversimode variantur in particulari

Dagobertus rex frantie interfecit anglicos qui tunc saxones vocabantur. omnes excedentes mensuram gladij sui. Putatur quidam per hec crudelitas francorum fuit causa eterne inuidie et dissensionis anglorum contra frangigenas non sine damno vtriusque populi hodie. Mittat pius dominus spiritum pacis inter eos et Aidanus episcopus claret in anglia sanctitate. discipulus sancti columbani alios

V. DCCCXXIII

V. DCCCXXXIII

i. Hono-
rius an-
tij. m. xi.

Campanus
die. xvij

Seuer-
inus an-
i. m. viij

Romanus
die. xvij

.iij. Jo-
hannes. a
i. m. ix. d

De dalmatia
xviij

DCXXIII

DCXXXIII

Iste honorius fuit vir largissimus. pauperibus quotidianas elemosinas dedit. multas ecclesias argenteo auro dotauit. Statuit apud sepi fieri letanias. et cleps erudiuit. et honestissime ordinauit. Fecit ecclesiam sancti adriani. in qua. xi. sanctorum quiescunt

Iste seuerinus fuit vir benignus et sanctus amator cleri. erga pauperes largus. erga regimem ecclesie diligens. quam in peditibus et ornamentis mirabiliter amplius auit. Suo tempore quidam mauritius cum suis satellitibus ecclesie thesauros diripuit. infelix sacrilega non veritus miraculum grande. Nam cum tota urbe incitasset contra erarium lateranense. nullus potuit ipsum non dico infringere sed nec intrare. quidem quod videns pace sua mulata tandem profecit quod intrare debet. accipiendo quod per sustentationem pupillorum ac viduarum et pauperum christianissimi imperatores illic posuerant. sed omnia infelix perierunt. Grauius fuit princeps sacrilegij huius factus. cui misit partem de pecunijs elatis. Sed o quam multiplex pro huiusmodi damnificati fuerunt

Iste Jobes multa milia domini te seruitute redeit ecclesie thesaurus. pia morte intercedo per hystria et dalmatiam. Sic fecit adduci reliquias sanctorum centum et anastasi. et aliorum martyrum et rome reuerenter collocavit

Eligius artifex sanctus vir. post fuit spiritualis istorum qui multa monasteria fundavit in frantia. Te puit fides in oriente. et seruet hic in occidente Aurea sancta abbatissa parisius claret. pre- Erubertus rex anglie post ibi idola destruxit fuit. iij. puellis. iussu eligij viri sancti et riatu totus liberatus est. nec aliquid modo concordabilis. Demum idem quasi coactus rudit. q. xij. v. ba essent in alcorano que mendacium continerent. cetera in veritate persisterent

R. iij

Sexta.etas Crisius

Iste Constantinus fuit filius constantini filij eraclij. qui quarto mense imperij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit. et ideo quod breue tempus rexit non fit mentio de ipso. Ipse autem Constantinus iucosus fuit ei. et nouerca illa cum suis est exiliata. et fuit pessimus tyrannus et hereticus. dolosus. totus inuidus et catholicis infestus. nec martino pape peperit. sed longobardos exercitum ducens superat est. et romam veniens cum reuerenter esset a vitaliano et ciuibus susceptus. non retribuit iuxta beneficia sibi impensa debita vicissitudine sicut decet principem. insuper et tyrannidem magnam et sacrilegia perpetravit. omnia pulcherrima detrahendo et transportando que tandem in balneo a suis militibus qui eius maliciam noluerunt diutius tolerare interfectus

Impatores

iij. Con
stantin^o a
xxxij.

fuit. et sic miserabiliter viuens infelicissime mortuus est solito more sacrilegorum et tyrannorum. deo iuste iudicante suos.

moderately

Londoualus eps treueri.

qui in loco antiqui templi nouum erexit superfluciosum et prophatum ablata prius cruce.

Nota diligenter quod multa mala sequuntur quam diu iurgatur. Hoc superius de assirijs et medis et partem clare patuit. et grecis et alijs filijs et crebro de romanis sed hinc precipue. Nam saraceni affricam et siciliam invadentes cum non esset qui tyrannidi eorum resisteret etiam hispaniam sibi subiugarunt. vnde christiani nomine delendo. in qua turbine multi martyres effecti sunt qui constantes permanserunt. et fuit tri.

Anno mundi.

V. DCCCXLIII

Pape

p^o Thxo
dor^o an.
vi. m. p.

Grecus
die. viij

i. Mar
tin^o a. vi
m. i. di.

Tuscus
xxvi.

i. Euge
ni^o a. ii.
m. viij.

Romanus
dieb. xxij

Anno christi.

DCXLIII

Iste theodor^o sup oes m
lericos fuit et largit^o beni
gn^o. paup^u amator. Iste
statuit cereu bndici in sa
batto sc^o. et paulu stati
nopolitani. epm qui apte
catholicos cruciauit ana
thematice perculit.

Londoualus vir sc^os claret qui b^oni lambertum docuit
Arnulph^o beate vite p^o pipini. dur lotoringie demu te
remita post eps meteni. ei^o proz sc^oa toda treuer^o. inclusa
xpo vacabat Et sc^os clodulph^o ei^o fili^o eps metensis.
Dicit quida q^o fuit auus karoli magni sz hoc mens no
admittit nec ratio epis psonat sed karolus marcellus
fuit pater pipini illius qui erat karoli magni pater.

Sigibert^o rex fraco^o. vij. monasteria fundauit. Et fit magn^o fruct^o i fracia et aglia p viros sc^os
Auta quidam negando pauperi panem hac pena percutitur. vt omnes eius panes
in lapides puerentur. sicut idem pauper ei imprecabatur

Iste martin^o sc^os et fortit p fide ago
nizauit. Du quida eu extracto gladio
interficere velle adhuc an altare sti
tutu statim cec^o efficit. Ipse puocata
synodo in vrbe danauit h^o alexadruz.
sergiu. p^o et paulu hereticos que p^ostia
tin^o eu in exiliu misit. Eius festuz agu
tur. x. nouemb^oris

Iste eugenius sanctissime
vite fuit. oib^o amabilis et be
nig^o. pstituit q^o ppetua casti
tate oes presb^oti. dyaconi et
subdyaconi suaret. sepult^o
apud sc^oni pet^o.

Ioc^o fili^o reg^o britanie. here
mita sanctus claret.
Ragiu^olpha virgo sc^oa claruit in gallia
Seuera abbatissa ibide foroz eius.
Gertrudis cognata eorum
Forse^o cu foliano et ylcano fr^obo suis
oes filij regis hibernie venerut in gal
ijs et sunt omnes sancti.

Iulium. LX.

Ignis cecidit de celo. et iris magna apparuit. ut putaretur hoies consumatione scilicet aduenisse. et si
 gna ingētia fuerit. ita ut arescebāt viuetes p̄ timore. p̄ tonitrua et fulgura et ictus eoz maxios
 et aq̄ inundatiōes incōpabiliter excessiuas. et p̄t innūera hoim et animiliū mltitudo et sequit̄ pe
 filētia gūissima cū signo ire dei cūctis visibiliter appuit. q̄ vn̄ agelus bon̄ et vn̄ mal̄ romā noc
 te circuerūt. et q̄t vicibz dom̄ aliq̄ pcutiebāt tot exea sequit̄ die interiebāt. Tot tūc moriebāt̄
 et etiā parētes cū filijs. fratres cū sorozibz vnanimiter in feretro positi ad tumulū portarent̄
 Sepe h̄mōi signa oñdit dñs p̄ssimuz ad terrore peccatoz. S; vtinā exemplis alioz terrere
 mur ut a peccatis desisteremus. Dicit tñ quidā q̄ hec pestilētia facta sit tpe b̄ndicti secūdi

bulatio magna. turbato em̄ dño mali hoies assūmūt audaciā malefaciēdi. et se et alios de pra
 uadā in vita et doctrina. et ad p̄p̄os et ad p̄ncipes corrupendos. Et ē reuera horredū spectaculū
 q̄t miserabil̄ iste mūdus agitat sine intermissione. An nō sat̄ dur̄ esset post labores et erum
 nas. tandē mort̄ dñio subiacere. nisi etiā tot cladibz et terribilibz plagis p̄tūne lamari. Non
 sufficit hūano generi semel a deo dānatōis virā accepisse snia; nisi et plurimas sibi peccādo su
 peraddat. Solū igit̄ peccatū est cā miseriaz. h̄az diuina seueritate iuste se vindicāte. Uez ne
 mo sic cogitet q̄ si hec digna sit retributio. p̄ tant̄ piacul. s; respectu futuroz q̄ pctōibz debent̄.
 ista sunt q̄ si quedā suauia preludia. q̄s finis illoz qui nō credūt. si etiā tāta hic patrū electi
 Scūs claudi archieps bysuntinē. et post abbas monasterij sci eugēdi. claret in burgūdia.

V^o DCCCLIII

V^o DCCCLXIII

Vitalia
nus. an.
xiiij. m̄.

Campanus
vi. diebz. ij

Adeoda
t. a. iij.
m̄. ij. dv

Romanus

Dem.
an. iij. m̄
ij. die. v.

Romanus

vi Boni
facius. a
iij. m̄. ij

Romanus

CCCLIII

CCCLXIII

Iste vitalianus cantum
 romanorū posuit et in or
 ganis p̄cordauit. ipe etiā
 habuit ḡfaz ipatoris qui
 suis p̄decessoribz offēsi
 uis fuit. tñ postea nō sic
 p̄māsit nec vsq̄ huc non
 potui inuenire q̄ vnq̄ ec
 clesia romana habuit ple
 ne post mortem p̄stātini
 magni dñiuz vrbis et alio
 rū q̄ ipse p̄ulerat. nisi forte tporibz quorūdā p̄ssimozum p̄ncipiū paucorū. ymo iste vitalia
 nus p̄ magna gratia accepit q̄ imperator iste pessimus p̄uilegia ecclesie p̄firmaret. et tamez
 e post infregit. Hic profecit ecclie cantuarieñ. theodorū monachū valde litteratū.
 Forseus latiniciū. et foillanus fossense cenobium erexit. dno sancte gertrudis. vbi ibidē
 martirizatus quiescit.
 Plodoneus rex francozum irreuerenter corpus sancti dyonisi; discooperiens et os brachij
 eius fregit et furtiue deportauit. ob quod in amenciam versus fuit.

Iste adeodatus fuit tante
 benignitat̄ ut oēs hoiez a ma
 gno vsq̄ ad minorē a se sola
 tuz dimitteret. sepult̄ apud
 sc̄m petz.
 Corp̄ sc̄tissimi p̄tis b̄ndicti
 et corp̄ soroz er̄ sc̄e scolastice
 transferunt̄ de mōte cassino ad mōstariū flo
 riacēse. hoc gallici dicūt. s; italici oīno p̄dicūt
 q̄ adhuc sit in cassino mōte

Iste dem̄ de
 corauit illū lo
 cū ad basilicā
 sci petri q̄ de p
 adifus. sepul
 tus ibidem

Iste bonifacius non
 h̄t in q̄busdā libz
 et sequēs dē bonifaci
 vi. hic d̄t fm̄ q̄sdā p̄
 fecisse padifuz apud
 sc̄m petrum Rario
 nem huius diuersita
 tis non reperi.

Valeat pietas. et reuelabit verietas.

Bexta etas. Cristus.

Iste constantinus fuit catholicus et bonus. celosus pro oia hereticos. Ecclesias reparauit. et grecia romane ecclesie reconciliauit. Synodum sextam congregauit. in qua promissus est grecis presbiteris pro ribus legitimis uti ac ceteris orientibus. sed occidentalibus nequaquam. quod celibatum uoluntarie tempore gregoriani et ante suscipere. Et est hic mature aduertendum quod ueritas principis ualeat ad bonum et quietum ecclesie statum et fidei promotionem. Et est quod ueritas malitiam principis noceat. Hiis duo constantini scilicet pro et contra clarissime ostendunt. Quod pro permittere deo saracenis et balgari resistere non ualuit sed cum eis pacem fecit annua tributa soluendo. ita inualuit illa maledicta secta. Tandem uona potius morte transiit ad christum. sepultus in constantinopoli.

Impatores

iiij.
Constantin?
an. xvij.

fecit annua tributa soluendo. ita inualuit illa maledicta secta. Tandem uona potius morte transiit ad christum. sepultus in constantinopoli.

Nota quod vi. sunt synodi principales que auctoritas est par euangelis. quod euangelica ueritas per eas declarata est. sed sex principales hereses que nimis inualuerunt in ecclesia. propter hereticorum subtilitatem ad decipiendum simplices. et tyrannidem ad affligendum constantinos. et terrendum pusillanimes. Ista autem vi. damnauit heresim monachelitarum. qui uiam uoluntatem et operationem in christo dixerunt.

Synod.
Constantinopoli.
tana cclxxx.
patrum.

Ista synodus par in auctoritatibus quattuor principalibus prehabitis condempnauit heresim monachelitarum.

V. DCCCLXXIII Anno mundi V. DCCCLXXIII

Pape Agatho
annis. ij.
m. vi.

Siculus

ij. Leo.
a. ij. m. x.
die. xvij.

Siculus

ij. Bn.
dic. a.
ij. m. x.

Roman?

v. Joha
ncha. vi.
d. xvij.

Cyrus

DCLXXXIII Anno christi DCLXXXIII

Iste agatho uir sanctus fuit qui dum leprosus quodam oscularetur statim mundatus est. Ipse reconciliauit ecclesiam reueneratam que diu fuit rebellis. et nunc ad obedientiam romane ecclesie rediit. edocta quod non est bonum contra stimulum calcitrare. Ipse etiam de consensu principis iussit sedis post plagas varias. quod tale unus quisque reperit suum inferius. qualem se suo exhibet superiori. Qui bene obedit deo et prelati suis ille similiter bonam in subiectis suis inuenit obedientiam et reuerentiam. Nec est lex diuine iusticie.

Iste leo uir sanctus fuit greca et latina lingua sufficienter eruditus. Eloquente que singulari erga pauperes non solum pietate sed etiam studij labore sollicitus. Sic constituit pacem uere post agitur dei. et ut pro usu pallij. archiepiscopo nihil persolueret teneatur. Cuius festum agit. iij. iulij. sepultus in ecclesia sancti petri.

Iste benedictus fuit per oia studiosus et uita eius concordabat cum nomine christi. Tempore fuit magna pestilentia. Hic ab impatore permissus factus est papa. Sepe enim iste honor factus est impatoribus ab ecclesia propter causas varias pro tempore occurrentes.

Iste iohannes uir strenuus moderatissimus et scia redimitus de antiochia. Sepe enim iste honor factus propter causas varias pro tempore occurrentes.

Cesaria regina per se clam ad constantinopolim uenit et se baptizari fecit. quod rex audiens mandauit ut rediret. sed illa noluit. donec pacifice ueniens cum xl. milibus baptismi susciperet. Nouit dominus qui sunt eius. Maluit mulier sancta gloriam tantam abijcere. quam christi perpetrate non insigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis.

Jolium. LXI.

Hispani circa hec tpa magifice ptra saracenos bellare incipiunt. diuinit? adiuti terrā parvā refpectiue ptra totā affricā defenfarūt. gloriofo apofkolo iacobo eos adiuuāte vsq; in pñs. Et idē generalē hystoriā hyspanie. repies follennem cathalogum militum cristianozum.

Stella magna apparuit in oriente. et magna pestilentia sequitur. Et mons quidā in cāpania eructauit ignē. callimit? marinū ignē inuenit. et romani saracenoz naues pbufferunt

Bulgaroz regnū orit. qd valde attriuit impiū. et a scithia egrediētes traciā inuasērūt

**h. Iusti-
nianus.**
ān. x.

Iste Iustinian? fuit fili? pñtini vir bon? prudēs et larg? et romanū impiuz nō modice āpliauit. ecclesiastica officia q̄ plurimū honozauit. mltas leges pdidit. sed

postea deprauat? cū sextā synodū infirmare voluisset et eccliaz turbare. x. āno sui impij a leone pñcio et tyberio et gallinito pñarcha capt? fuit. priuatusq; naso lin gua regno expellit? et apd crisonā exilio religat. et sic magna turbatio in ecclia. p̄t scismaticos et hereticos. Nota qd qñ in sūmis dñis sūt violētie tūc errores mltiplicāt. qz nō ē q̄ corrigat er rātes et a malo cobibeat. Hoc valde sepe expta est ecclia. vñ facta est altricatio inter leonē et tyberiu. et pualuit tyberiu. et leonē absciso naso exiliauit āno tertio ip̄i sui. et regnauit p eo Iusti nian? fugit ad saracenos et bulgaros qui eū resitueft. occisis leone et tyberio q̄ hereticis faue bāt et tūc recōciliauit se gremio scē m̄tis ecclie. et valde p̄ituit. S; qz nimis crudelit? vindica uit se ad adūsarios ita vt cē innocētes pueros vellet occidere. idē interfect? fuit cū filio a philippo

V. DCCC. XCH.

quē exulauerat

Romanus

Seno.
ā. ij. m. xi
d. ix

Syrus

I. Ser-
gi? ā. ix
m. viij.

d. xiiij.

DCXCH.

Ruhanus vir scūs natōe scotus. in frāconia fidē xp̄i pdicauit. Gos bertū eiusdē regiois ducē p̄tēs. vt scellā fctis sui uxore quā illicite tenebat dimittere p̄uasit. q̄ p̄t ip̄a iubente secrete cū socijs suis occisus fuit rē.

Pipin? .i. dux frācoz mltas victo rias habuit et frisones supando ad fidē pduxit. fuit em̄ fide catho lic? et ecclie dei sp̄alis defensor. vñ tū in vno excessit. qd adulteriū cō misit. ad tpa rē.

Rex adiulfred? fuit mōch? .i. eps lu Leotegarius augustudunē. eps. Ediltrudis regia āglie trib? vir? nupta vgo pmāsit. Et alij ples sancti. Vide in speculo.

Iste zeno fuit vir valde scūs q̄ nec vnq; se causis ac tibusq; seclarijs im miscuerat. erat em̄ as pectu anglic? canicie venerād?. morib; qe tus. religiose vite. s mōe veridic? animo simplex. hic electus fuit p̄corditer etiā la icis p̄sentētib; mag em̄ dissensio erat qz cler? intēdebat in pe t̄ archip̄sb̄m et exer cit? in thodox p̄sb̄m s; sp̄s scūs oia tandē vota p̄cordauit i istū dignissimum.

Iste sergi? magne scītatis et p̄mend? blis vite fuit. et in electōe ei? magna dissensio fuit. naz vna ps cleri? elegit thodox archipre sb̄m. altera pascālē. s; volēte dño tā dē in hūc venerabilē vir? p̄uenerūt. Hic corpus scī leonis p̄mī trāstulit wirzeburg reuelāte sibi deo Ipe eti ā inuēit magnā p̄tescē crucē in loco obscuro. rege āglie q̄ et saxonuz bapti zās statim ad cetū trāsmisit. Agn? di ter cārari iussit ad missam. Et idē re duxit ad vnitatē synodū aglegien. q̄ noluit recipe sextā synodū p̄tātino politanā. et fuit grādē scisma i ecclia dī. qz duo vniūsalia p̄cilia ptra se dis sentiebāt. tādē mortuus sepelitur apud sanctum petrum

Sexta etas. Christus.

westphalia huetit ad fidē circa hec tpa. vbi primū duo edualdi scz albus et niger presbri scī de anglia venētes pdicauerūt. Qui ibidē in villa quadā laet dicta suis precibz fonte de rupe traxerūt. et cāpuz scīi sic dictū vsqz hodie psecrāt in vsus pauper. vbi sepe mira ptingēt. ptra testamētuz scōp volētibz facere. et horribiliter plagati sunt. Tandēz martizati sunt in comitatu de boya ppe bremesi. ciuitatem. Corpa aut eoz trāstata fuerūt ad coloniā Beda venerabilis presbiter et monachus ac pē grauiissime auctoritatis claret in anglia. mltā scripta et hystoriā valde famosā relinquit. Fidelis labozoz in ecclesia vsqz in senectam.

Imperatores

Sancta oda ducissa aquitanie claret.

Sanctus lambertus filius apri comitis post multa opa sanctitatis mēto psumat est a toto done duci aranie. qz dixit qz soroz eius alpaida non esset legitima vxoz pipini. qz eam duxit ptra fas viuente adhuc plectrude.

Hic est zelus helie et iohannis

Scūs hubertus trāstulit sedē epālē cū corpe scī lāberti ad leodiū.

ii.
Leo an.
ii.

iiij.
Pyteri an. vij.

Justini an. an. vi.

Isti duo inuasēt ipiū. Idē qz sup itera to viz fili pstantini.

Romani mltos saracenos interfecerūt hoc tpe Duo etiā reges āglie veniūt romā et sūt mo nachii immortali dño reinceps militanter

Festa pūrit ad fidē xpi. vbi p mū predicauerūt scūs volū bzdorus eps traiectē. et post modū scūs bonifacius

Anno mundi.

V^o DCCCCLIII.

Pape

iiij.
Leo an.
ij. m. ix.

Romanus.

vi.
Iohānes a. ij. m. iij.

Grece d. xiiij.

vij.
Iohes a. ij. m.

Pecus vij. die xvij.

Sifinnius. d. ix.

Scūs

Cōstātinus. i. a. vij. d. xv.

Anno christi.

DCCCIII.

NS

Iste leo sanctus fuit papa p pōciniū romano/ rum. et nō ponitur in cathologo pontificum. forte ppter malū introitū. et se quēs dō Leo. iij. nihil tamē male egisse scribitur nec papa fuit.

Iste iohānes vir scūs fuit. et mēto coroz natus est. sed a quo aut ppter qm cām nō inuenitur in hystorijs. Putat tñ a ducibz lūbardoz scz beneuentano aut spoletano p defensione iurium ecclesie. pter qz em istoz xabat ecclesiaz et terras ei qz vicini fuerūt et mltos ceperunt. Tandem sepelīt apō scīi seabastianum ad cathacumbas

Iste iohānes eloqntissim⁹ fuit facundia. et erudit⁹ scientia. oratorum leate marie pstruxit. in q sepult⁹ ē. paruz supuirit. et habuit scisma p discotiu. et pnuat nubi lomin⁹ post inter bonifaciū et discotuz. Tandē mortuo discotio. qui p vim tenebat papatū. bonifaci⁹ restituit. Nec fit his memoria qz forte ppter scisma in dubiuz pēt an eēt veri successores bti petri. Et fuit tribulatio in ecclia vndiqz int⁹ pugne. foris timores. et ecōtra. Et sic. vij. scisma pnuat.

Iste pstantinus fuit vir mētissim⁹ et ita benign⁹. q ab oībz amabūtra mare cōstantinopoli ad iustiniā nū ipatores. et cū magno hōre recep⁹ fuit. et philippū. tāqz trecticz excoicauit. qz imagines scōp deleuerat. sepultr⁹ apō scīi p

Michaelis scī archangeli templuz in mari pstituit sicut in gargano. Aript⁹ lōgobardoz rex vir p micos et iust⁹ hic secrete p regnū suū solit⁹ erat ire. et de singulis inquirere. qlez iusticiā sui vasalli ppli faciebāt. bonū exempluz.

mozes. et ecōtra. Et sic. vij. scisma pnuat.

Iohann. LXII.

Karolus marcellus filius pipini immensas victorias habuit sed infideles diuinitus adiutus fuit victor gloriosus pro omnia sed quia bona ecclesiastica sibi usurpauit propter necessitatem bellorum. id in penis infernalibus anima eius visa est. ab eucherio viro sancto cruciari. Quae pena erit illis qui his nouissimis diebus tot auisati exemplis primaci animo. non pro fidei salute defensione. imo propter iactantiam vana ecclesiarum eiusque ministris. sed dominarum humanarumque dominationes legum. taxatorem exactoremque grauissimas imponere non formidant. Credant huius a deo immutabile sententiam suam dicto karolo omnia sunt impleta.

Iste anastasius fuit vir bonus fidelis et catholicus et quia philippum excecavit idem theodosius et eum pugnantem tenuit

et ordinatus presbiter quiete viuendo

Philippus anno .i. .m. .vi.

Anastasius anno .m. .ix.

Theodosius anno .vno.

Iste philippus fuit hereticus et presbiter modicus diebus et quia interfecit dominum suum ipse etiam malepertus. et sic fecit factum esse ei

Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit. et precise sicut fecit factum est. et quia leo eum deposuit et in presbiterum est ordinatus.

Hereticis imaginum spiritus qui sic dicitur quod imagines sanctorum que sunt. libri laicorum auferre voluerit quasi idola patrie cultum. videtur quod moti fuerit ex instinctu saracenorum. et sic patet quod ecclesia exerceat continue.

Magnus archiepiscopus maguntie wolframus presbiter zenonensis Eucherius episcopus aurelianensis. Agilolphus episcopus colonienis.

Egidius abbas sanctissimus clarus habet qui ex grecia in galliam venit

V. DCCCCXIII

.ij. Gregorius anno .vii. .m.

Syrus .vii. .d. .xx.

Die constituit feriā quintam per quadragesimam ieiunare quod melchhiades papa prohibuerat. et quia non habebant propria officia.

DCCXIII

Iste gregorius vir castus. diuinis scripturis eruditus. loquax facundus. constantis animo. rex ecclesiarum defensor sollicitus. et hostium ecclesie impugnatorem fortissimus. Et non quod circa haec tempora incepit dominus papa plus solito etiam in temporalibus propter perfidiam eorum. et etiam transferre imperium de gente in gentem. putat tempus potulit. Sic leonem anathematizauit eo quod imagines sanctorum exureret. Idem namque leo iussit uti gregorio ut etiam obureret. sed non curauit. imo contra eum audacter iussit oppositum. Et sic patet quod de destructione imperii principalis causa fuit heresis. nam ab hoc fideles populi unanimiter cum prelatibus suis adhaerunt domino pape. et coegerunt imperatores cessare a tyrannide heretica.

In orientalibus regionibus circa haec tempora valde defecit vera fides propter imperiam perfidiam machometi legem. et propter omnia vitia sapientiae. et honestas. De qua lege execrabili tot turpia et carnalia praedicta fictitia. ut nulli vix sapientes in rebus diuinis et humanis exercitati a principio ei crediderunt. sed homines bestiales in defectu morales omni doctrine proorsus ignari. propter quod multitudine aliorum armorum violentia in sua lege pestifer ipse coegit. ut dicit doctor sanctus in summa contra gentes libro .i. .c. .vi. Nulla etiam divina oracula precedentium prophetarum ei testimonium prohibent. nec documenta vitant. attulit. nisi quae de facili naturali ingenio cogitari possunt. nec signa supernaturalia facta adhibuit. quoniam potius haec quae docuit fabulis et falsissimis doctrinis imiscuit. carnales voluptates permittendo. et eisdem performia praecipua tradendo. Et quod voluptati carnali habenas relaxauit idcirco mobile rusticale vulgus facile post se traxit summo deo ipis irato. qui tale legistorem occulto suo sed semper iusto iudicio super eos constituit. Uterque futurus ille pessimus astuto consilio libros veteris et noui testamenti. suis sequacibus non reliquit.

Hexa etas. Christus.

Bonifacius archieps magūtineñ. lothomiā. frāconiā. bauariā. turingiā. hāssiā. sclauoniā. frisiā cū reliqs almanie puincjs catholice fidei subiugauit. Urbē etiā heriboleiez epatus de uolūrate pape fecit. cui scīm burchardū p̄fecit. Anno dō. xxxvi. sui epatus cū mltis xpianis mēsa t̄ est in frisia Cūq; ad fuldēse monasteriū qd̄ ipse in lothonia p̄struxerat corp⁹ ei⁹ reducere se peliēdū oēs cāpane vbiq; vna x̄tute sine motu alicui⁹ hois sonuēt Theodol⁹ eps sedūeni. Cōstātinopolis a saracenis obfessa fuit. s; p̄ brām vginē libat. ⁊ cuidā heremite visio mirabilis oīsa est de ioseph q̄ dñm sepeliuit. Et p⁹ paucos ānos. xxx⁹ hoim in p̄silētia obiēt ibidē rē. Egbrech sanctus de hibernia venit in galliam

Impatores

.iiij. Leo
cū cōstā
tino fili

o suo. ān. xxy. Iste leo cū eēt potēs theodosiū deposuit. ⁊ p̄ ip̄o regnauit Et fuit seduct⁹ p̄ quendā apostatā vt oēs imagines scōz auferret ⁊ erureret. q̄re etiā tā bellis q̄ p̄silētijs ac alijs disfortunis punctus fuit. Et qz correptus a gregorio tertio p̄nax mansit. iō totū regnū occidētis ab eo abstulit. mādans ne sibi obediret aliquis. vectigalia interdicēdo. Et qz heretice vixit. sancti yriei p̄tradixit. ⁊ mēzati sunt ab eo ples. Tandem in p̄fidia mirabiliter defunctus est. eps lobien. ⁊ detrus eps Rachtodus dux frisonū maluit esse cū plurib; inf̄ inferno. q̄ cū pauc; in celo. Nō em̄ nouit p̄suras eius. Valus ioc⁹. S; filius morte eius subita terret⁹. cūsus fuit.

Anno mundi. V. DCCCCXXIII V. DCCCCXXXIII

Pape

Grego/
ri. iij. ā.
x. m. viij

Go tpe in uormaciā su
it archiepar⁹ qui nūc in
Romanus maguntiam est translat⁹
d. xxiij.

Anno christi DCCXXIII DCCXXXIII

Iste gregorius digne successit predicto ⁊ nōie ⁊ ope eiuidem ezi ⁊ cōstātie. ⁊ aimose p̄ impatorez p̄cessit ⁊ obtinuit intentū. Cōcilij generale celebrauit in vobē āno pontificatus sui primo p̄ hereticos. in quo imaginū scāz veneratio approbat. ⁊ d̄dictores excōicant. karolum etiā vocauit in subsidium ecclesie p̄ longobardos. in canone addidit. quorum hodie solennitas rē. Viēne archiep̄iscopum instituit

Monasteriū scī b̄ndicti reformā in monte cassino. a quodā ciue b̄riano In almania quedā mōasteria ditissima fundant ⁊ magnifice dotant. s. fuldeñ. h̄r̄feldēñ.

Saraceni p̄ficiūt in p̄ius. ⁊ totā hyspaniā sibi subijciūt. ⁊ nisi karolus marcellus occurrisset. galliā s̄it inuassissent Et nō q; plures eos defecit. ⁊ semel. ccc. ⁊ vltra de ipsis occidit. de suis. D. t̄m̄mō p̄stratis. Leuinus presbiter scūs anglicus predicat in uelua. ⁊ post in saxoniam āriq; i. westphalia. Et corpus in dauētria colit

⁊ quit legēdos nec eē disputatōez p̄mittit iniquā faciēdaz. nec hac occasione sua falsitas tetereret. qn̄ poti⁹ se dixit in armorū potētiā m̄suz. nō in signis aut miracis aut doctrina sup̄naturali. qd̄ vtiq; leonū. seraz. latronū. ac tyrānoz rabiei mag; ē. p̄p̄riū q̄ sp̄iali leg; slatorē. Sicut h̄ra olim fructifera atz illustrū viroz secūda. nūc tribulos. p̄fert ⁊ spinas eternis incēditis exurādas. Quāuis ei vlcq; hodie saraceni infinit; diuitijs abūdēt. ⁊ p̄p̄is inestimabilib; atz delicijs vacēt. tñ ita puerilis desipiūt. ⁊ p̄naciū adherēt his q̄ sūt p̄ ratōem. vt oīs vir doct⁹ ac timorat⁹ eoz p̄fortiū fugiat. ⁊ eos velut caninos ac bestiales cū sūmo tedio abhominet atq; terret.

Folium. LXIII.

Pipinus filius karoli marcelli fit rex francie per papam zachariam. et fuit vir valde catholicus et pro omnia victoriosus. et ecclesie romane specialis defensor. et in nullo degenera pena strenuitate Karolomannus frater dicti pipini. diuino. factus timore. dimisso regno fit monachus Rachis rex longobardorum per zachariam admonitus. vt a persecutione romanorum cessaret. acquieuit insuper monachus efficitur

Ille Costantinus totus puerlus. et hereticus pessimus fuit. ita vt etiam demonijs immolaret

Et Elias psephat. et nihil dignum memorie egit. sic pmittete deo ecclesia logo tpe afflicta est more solito. qz in hoc mundo psuram habebit. et agros cum persecutio

Costanti
nus. v. a
xxxv.

Hereticus

Mirabilia ptigerunt circa hec tpa. nam terremotus mirabilis. et ciuitates quodam motane diuisis motibus vna cum illis transmigrarunt ad loca capetria vltra sex miliaria. et non sunt fracte. In mesopotamia terra dirupta est ad duo miliaria. Et animal molinum loquitur humanam voce. Cinis de celo cecidit. In mari potico glacies fuit in spissitudine. xxx cubitos hanc. p. c. miliaria. et nix. xx. cubitorum. sicut mos. tam grande frigus erat. Stelle ceciderunt de celo id est a sub. et terrii sunt hoies estimantes finem mundi adesse. Vide in speculo. Quam mirabilem immutationem hec signa preostentauerunt. sequentia declarant

Sanctus Scurinus primus abbas fulden. monasterij clarus habet in lothonia.

Translatio marie magdalene de ciuitate aquin. ad psiliacum scia a Gerharo duce burgundie.

V^o DCCCCXLIII

Zachari
as an. x.
m. ij. die

Romanus
rv.

ij. Ste
phen. a
v. xxx. ij

Romanus

DCCXLIII

Ille zacharias fuit benignus et omni virtute ornatus. omnibus amabilis propter mititatem suam. Ipse regem francie scilicet Hildericum deposuit. et in locum eius Pipinum instituit. quod utilior fuit. Et hic propter partem ecclesie quanta fuerit hoc tpe. quod regnum illud famosissimum transfuit de veris hereditibus ad genus pipini. propter legitimam causam vt habet. xv. q. v. Alius.

Hildericus rex monachus efficitur. forte motus propter illam horrendam damnationem karoli marcelli. quod periculosum est esse in parte. et pauci euadunt securi. Quanta fecit pro fide idem karolus et tamen propter vanam illam causam danatus est Remigius rothomagensis archiepiscopus clarus sanctitate Lullus vir scissimus. et successor beati bonifacii in archiepiscopatu magistrum. miraculis claret.

Corpus sancti Siluestri transfertur monasterium. fundatum ab Ancelmo

Ille Stephanus pro omnia utilis fuit ecclesie dei. tam in verbo quam in doctrina. spiritualia et temporalia strenue gubernando. pauperum amator et defensor erat. Ille Pipinum vixit in regem francorum. et contra longobardos misit vt eos expelleret ad restituendum ecclesijs. quod multo tempore minus iuste detinuerant. quod et factum est Ipse etiam transfuit imperium de grecis ad francos. vt ex. de elec. Venerabilem. quam deo scius post executioni damnauit

Lenobium in caturcensi territorio dedicatum a domino presente Stephano papa et Pipino rege

Caput sancti Iohannis baptiste in aquitania venit. Et plures amici Pipini interfecti in bello. rediuiui subito resederunt.

Li

Sexta.etas Crisus

Turci q̄ de montibz caspijs exisse dicunt. armenia maiorē infestāt & vastāt. & cū pestilētia eos attereret suasi sūt a xpianis vt in modū crucē se tōderēt. & sic cessauit. & extūc illū ritū suauēte
 Tpa sanguinolenta & multū turbulenta fuerūt vndiqz. qz saraceni & pagani & etiaz xpiani inter se plurima bella gesserunt. quoz karolus magn⁹ diuina virtute adiutus p̄ncipalis ac⁹ tor fuit & triūphator glosus. licet nō sine magna strage suoz p̄ lōga tpa. Cūde in gentis eius
 Horribile factū prigit thuronis. qz cū monachi ecclie sancti martini delicias & p̄p̄is vacarent oēs vno excepto ab angelis suffocati sunt. Et alcuinus illud reformauit plene.

Imperū bipertitū circa tpa ista. qz stephanus papa transfudit italiam. in karolū adhuc

Impatores

iuuenem. que leo tertius postea infeudauit Constantinus autem greciam cuz alijs regionibz transmarinis loluiose retinuit

*Pipinus filius
 Caroli mar
 ce lli*

karolus adhuc iuuenis sed egregie indolis incipit regnare super francos. & fuit filius pipini mater eius bertta vocabatur

Martires infiniti facti sunt a constantino illo pessimo heretico. Putatur qz vir fuerit aliquis imperatorum etiam paganorum qui tot trucidauerit. & afflicta est ecclesia valde. Et factis preciose emit venerationem imaginum sanctarum ppter sanguinem effusū largiter. Verum imperator impiissimus nō mansit impunitus. Nam completo misterio iniquitatis p̄fuite horribiliter clamans. igni sum inefungibili traditus. spiritum exalauit.

V. DCCCCLIII Anno mundi. V. DCCCCLXIII V. DCCCCLXXIII

Pape	i. Paul⁹ a. r. m. i	Romanus	ij. Con/ stantin⁹ a. ij. m. i	Romanus	Steph an⁹. ij. a ij. m. v.	Siclus d. xxvij
------	---------------------------	---------	-------------------------------------	---------	----------------------------------	--------------------

DCCLIII Anno christi. DCCLXIII DCCLXXIII

Ille paulus vir sanctus fuit & mitissimus. Fecit cōstitutionē de diuino officio quando in xl. Ipse nulli malum pro malo reddebat. s̄ cum paucis familiaribz de nocte per cellas infirmozū & pauperum incarcerationū circuiuit eis necessaria ministrando. viduis & pupillis & alijs e genis papale debitum exhibuit. opem ferendo tanqz verus imitator sancti pauli apostoli:	Ille constantinus fuit laicus & subito fact⁹ p̄sbt tyrānice papatus inuasit. & magno scādalo p̄fuit quibz celo fidelū eicit & oculis priuat. Et iste videt fuisse quint⁹ infamis papa inter tot vsqz ad huc. ita spūificū illā sedē scām apostolicā in oīni honore & sc̄itate custodiuit.	Ille stephanus oia errata constantine mendauit. de gradat⁹ tis his quos ille ordinauit in synodo generali. Sepult⁹ in vaticano
---	---	--

Gengulphus mē claret miraculis. In gallia fontē emit quē in burgundia oziri fecit. Fuit itaqz seperatus ab vxore sua adultera. cuius anus cātā. eo qz videret miracula eius. Sanguis de imagine xpi emanauit & oēs sanauit. & iudei qui ipsaz pupugerūt uersi sunt. Dulce pius dñs ondit miraculū grāde tpe isto p̄ pfutatione heresis. & p̄fortatione fidei. Ludger⁹ vir sc̄us velut alī moyses ab vtero m̄ris sue dño p̄secratus. innumerā gētes ad fidē p̄tuit frisonū & saxonū apl⁹. p̄m⁹ ep̄s monasteriē. fuit pluribz miraculis claruit. & cenobia fundauit. Obijt tandē in bilderbeke. & sepult⁹ est in verdena. Anno dñi. dccclx. Sergius ep̄s a deo plagatus est. eo qz indignū papatū p̄secravit. qz os & man⁹ eius aruit

Folium. LXIII.

Sol obscuratus non apparuit .xxij. diebus. Signum crucis apparuit in vestibus hominum. Et sanguis de celo in terram profluit
Lamina aurea inuenta est in constantinopoli super corpus cuiusdam defuncti in sepulcro. in qua sic erat scriptum. Christus nascetur de virgine maria. et ego credo in eum. Sol iterum videbis me sub constantino et hyrena.

Isse Leo etiam peruersus fuit. minus tamen quam pater eius. Sic cupiditate victus coronam quandam cuiusdam ecclesie abstulit. et capiti suo imposuit. statimque febre corripitur. et spiritu

.iiij.
Leo an.
nis .v.

exalauit. Habuit uxorem pristinam nomine hyrenam que regnavit statim post eum cum filio

vi. Con
stantin?
an. p.

cum hyrena

Isse Constantinus bonus et pius fuit. et matrem suam amouit a regno. suis negotiis femineis intenderet. sed illa simulato rancore postea ipsum exoculauit. et etiam filios ipsius. et iterum regnavit. .iiij. annis. Demum cum greci preciperent quod karolo magno nubere voluisset ipsam cepit. et in quodam monasterio reclusit. Theodoro assumens. Ista synodus. v. celebrata fuit contra heresim imaginum. in qua iterum greci reconciliati sunt post plagas solites peritentes spiritum sanctum ex

Synodus
Constantinopolitana
contra heresim
imaginum

hyrena .7. . .

V^o DCCCCLXXXIII

patre. pcedere

primus
Adrianus
an.

Romanus.
xxiiij. m. x. d. xvij.

DCCCLXXXIII

Isse Adrianus fuit vir preclarissimus et nobilissimus genere et potentissimus. et multa magnifice patrauit. Et ut videtur ante eum non fuit filius sibi in gloria temporalis et diuitijs. Diruta reedificauit. turres et muros extruxit. Regnum longobardorum cessare fecit per karolum magnum. Synodos duas solenter celebrauit. Ecclesias et monasteria multa instituit. et ius karolo super ordinacione sedis apostolice. et institucione episcoporum. abbatum et in generali concilio dedit. propter violentias tyrannorum coercendas. ut patet lxxij. di. per totum. Tandem hic beatus pontifex post laudabilem vitam sepelitus apud sanctum petrum. Sic inhibuit officium ambrosianum. preterquam in ecclesia ambrosiana in mediano. et officium grecorum ubique obseruari instituit.

Saraceni conuertuntur ad christum. populus olim durissimus. et gallorum perpetuus inimicus. sed a karolo superati colla submisserunt. Et est mirabilis dispositio iudiciorum dei. et insperabilis. quod proficit fides et deficit per diuersitate locorum et temporum. Nam egiptus et affrica a saracenis vastate fuerunt. Et ecce quasi fides volasset ad populum paganum peruenit. et huius file sepe reperitur.

Francia in flore et tota gallia simul ubique triumphantrix. etiam ultra montes et mare. sicut olim Roma

Et Gothorum regnum et longobardorum cessare facit. quod incepit anno domini. ccl. vel circa

Studium vniuersale quod olim fuit translatum de athenis ad romam. circa hec tempora per karolum transfertur parisiis.

Hereticis felicianis a felice autore condemnatis. Hec dicit christum esse filium dei adoptiuum

L. ij

Sexta.etas Crisus

Ogerus dux de danamarchia princeps xpianissim⁹ floruit. Dic tpe karoli magni xpianitati obtinuit fere oēs ptes trāsmarinas. a iherusalē vsq; ad artvres solis deo sibi ppicio. 7 aptis 7 magnis miraculis exercitū pfortante Et in supiori india ordinavit impiū. cui p̄fecit iohsem filiū regis frisonū dictuz. p̄iester iohan. p̄pter deuotā 7 scām vitā quā duxit. 7 lubecit ei. xiiij. barones cognatōis sue. qui alia dñia circūquaq; tenebāt. vt ibi xpiana religio pmaneret Iherusalem circa hec tpa recupar⁹ p karolū cū tota terra sancta. 7 saracenoꝝ secta vbiq; vastatur atrociter. qz tēpus miserationum venit.

Imperatores

Nicheforus. an. ir.

Iste nicheforus auarus fuit. pluresq; lesit. fuitq; ad impiū p grecos sublimatus. sed non pfuit. qz

Michael annis ij.

eius tpe impiū orientale quasi ad nihilū redactū est. 7 ro mani ad karolū magnū se vnanimiter ptulefr.

Aquisgrani instituit pegrinatio septēnalis solennissima ppter reliquias preciosas q̄s karolus ibi apportauit. Spinea corona dñi floruit in manu karoli. 7 trāssert⁹ de p̄stā tinopoli parisus. Et in translatione reliquiaz mortuus est resuscitatus aquisgrani.

Iste michael vir catholic⁹ amabilis omnibus. 7 vniuersos sane doctrine aduersantes nitebat⁹ extinguere. ac oēs q̄s leserat auaritia nichefoꝝ solatus est ipsos ditādo.

Anno mundi.

V⁹ DCCCCXIII

VI⁹ III

Pape

iii. Leo
ā. x. m. p
ō. xvi.

Romanus

Anno christi.

DCCXCIII

DCCXCIII

Iste leo fuit vir valde sanctus totus mitis 7 scientia plenus Cuius sublimationi inuidentes amici predicti adriani. cū in die sancti marci letanias cū deo ro pageret. a quibusdā puetis capis. lingua priuatus 7 oculis effossis in carcerē mittit. S; pius dñs suū iūū nō dereliquit. quinimo eū p oia sanauit. mēbra ipsa restituendo. Deinde ad karolū prexit in franciam. singula narrās q̄ sibi illata essent. a quo etiā honorifice suscept⁹ fuit 7 statim rex cū eo romā reuertit. 7 vltionē de inimicis eius fecit. tanq̄ iustus iusticiarū tracentos viros in cāpo lateranensi decollari fecit Et plēs alios qui papā nō defendērūt exilio ppetuo relegauit. dyademag⁹ impij a leone suscepit. romanis acclamantib; karolo augusto a deo coronato vita 7 victoria a deo subministreret. Tandē post laudabile vitā idē pōtifer seipellit apud sanctum petrum. Dic fuit genere 7 natione almanus frater comitis de Calwe

Tullin⁹ rex vngarioꝝ alias p̄nceps aueroroꝝ. se 7 p̄tiaz suā karolo redit. 7 baptizatus est. Aaron rex p̄saz misit karolo corpus sancti cipriani 7 spirari. 7 caput sc̄i panthaleonis. Amelius comes aluennensis gener karoli martir Corpus sancti bartholomei transfertur beneuentum de lipertania. Amicus 7 bericanus martyres occisi sunt in campania. Ihsuardus monachus iussu karoli collegit oēs legendas 7 actus sanctorū de toto orbe in vñū volumen post iheronimum. bedam 7 fioꝝ. Et omni die p̄currebāt vltra. cc. fessa. Et ideo iustitatum est vt dicatur in martyrologio. 7 alioꝝ plurimorum martiz p̄fessorū r̄. Paul⁹ d̄acon⁹ iussu karoli collegit lectōes cuiuslibz fessitati pueniētes. ex optis dc̄is scōꝝ p̄m

Folium. LXV.

Translatio imperij facta est per leonem papam tertium de grecis ad francos. cum vnani
mi consensu romanorum iustis et necessarijs causis post longam patientiam ecclesie dei. que
diu grecorum emendationem expectabat. Sed quia nimis defecerunt a primorum pietate
dimissi sunt.

Signum rubeum. et multe haste apparuerunt. Et sequitur hirages
magna cristianorum In Roncuuallo occisi sunt multi reges duces et comites de exercitu
cristianorum ultra. xv. pugnatore deo permitte.

Dilo de anglef. dux exercitus karoli. pater rolandi cum multis cristiāis
occisus est in bello ab aigolando

i. karol?
magn?
an. xiiij.

Sol stetit spacio trium dierum vt Karolus vinceret.

Gerhardus dux bauarie in panoniam congressus martyrisatur.

Iste karolus dictus magnus cū iā regnasset in fracia. xxiiij. annis assumptus est in spatorē
romanoꝝ et impauit annis. xiiij. Quate pꝛogatiue fuerit hic in oibꝫ q̄ p̄ncipē laudabile faciūt
quis digne laudare sufficiet. Hoc vñ p̄ nūc sufficiet q̄ a principio vsqꝫ ad finē in tanta reꝛte
pestate sic laudablē se habuit. vt nō sit inuentus qui eū in aliquo reprehendere potuisset. Res
uera quid possit fragilis hō. in illo causans que diuina virtus p̄tinue direxit et p̄tendit. Sic ergo
recte laudamus eum si in dño opera eius magnificemus Tandem morte sancta potius sepe
litur aquisgrami. Anno vite sue. lxxij. Eius legendam scripsit Ewardus F

VI° XIII

.iiij. ete
phanus
a. iij. m.

Romanus
vij

DCCCXIII

Refert Turpinus erchieps q̄ karolus erat corpe decorus
et visu ferus. statura eius pedū octo. et facies eius palmū et
dimidiū possidebat. barba vero eius palmū vñū. frons erat
vnius pedis. Milite armatū sup equū sedentē a vertice siml
cū equo ictu cū spata scindebat. Quattuor ferraturas equoꝝ
simul facile manibꝫ extendebat. Milite armatū recte stantē

Iste Stephanus milros cap
tuos redemit. Et Ludouicuz
filii karoli ipatorē coronauit
Moritur rome. sepultus in ec
clesia sancti Petri

sup manū suā sola manu velociter eleuabat. Lepore integrū. aut duas gallinas. vel anserē ede
bat. modicū vinū et limphatū bibeat. Tā parcus in q̄bedo erat q̄ sp̄ in cena raro plus q̄ ter

Compestelle ecclesia. et patriarchalis sedes ordinatur et extruitur in lo
bitere solebat
noze sancti Jacobi. Et impletur petitiō marie zebedei. quia Johannes a dextris apud ephsum
et Jacobus a sinistris. Roma in medio. Nota misterium.

Episcopatus quinqꝫ rotantur per karolum in almania magnifice. scz

Maguntinē. Colonienē. Treuerē. Saltzburgenē. et Sedunē.

Signa multa precesserūt mortē gliosi et sancti impatoris karoli. Nā eclipsis solis et lune vl
tra solitū fuit Apparuit p. vij. dies macula nigri coloris in sole. Porticus p̄ciosus aq̄sgrami ce
cidit frūditus. Pons maxm^{us} magūtie tribu hōis pbustus est. Cernēs aut̄ p̄ssimus impator
mortē sibi imminere oēs thesauros suos prelaris omisit ecclesie distribuēdos Et Ludouicū
primogenitum constituit impatorem. aliū theutonicis siue almanis. tertiu. hō hispāis p̄fecit

L iij

Sexta.etas Crisus

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. vñ impator attonit' cū eg-
 mardo pbo stulit dices q' mutatioez regni mortez pncipis pcederet.
 Uex plus nolebat eū pstrare s'z dñū pphete allegans ait. A signis celi
 nolite timere. At impator deuot'. nō aliud (inquit) timere debem' nisi illū qui nri et hui' crea-
 tor est fideris. s'z ei' clemētiā laudare tenemur. q' nrām inercā (cū pctōres sim') talibz admo-
 nere dignat' iudicis. Quia g' talia portēta cū apparet oēs cōter tangūt. oēs p' posse ad meliora
 festinare debem'. vt mīaz in illo dñante psequi valeam'. et pie credit' q' hac hūi-
 litate dñm placavit. qz n̄ sup eū plaga puenit. s'z sup italiā in cursu saracenoꝝ

.i. Ludouicus a.

.i. Ludouicus a.
xv.

Hic ludouicus fuit filius karoli et magne clementie, ppter qd dictus est p'
 Habuit duos fratres quos superauit. et ambo malū habuere finē. In aduers'
 sis paciens erat. et in fine sp' vincebat qz erga deū et eccliam deuotus pmanfit. Etiam filij eius
 psequēbantur ipsum. quos benigne ad penitentiam reduxit. Tandem bene singulis disposit'
 bona morte diē clausit extremū. Et qz hūana infirmitas delicias diu ferre n̄ pōt. filij eius ad
 miserā declinarūt. Et ē bñ infelix p̄ditio quā toties sine cessatiōe expimur. et in his q' añ nos
 fuerit id toties sc̄m legim'. vt scz cōter pauc' exceptis felicitas gnatiōis vni' raro pareat felici-
 tatē subsequēti. Idē magnū peliū aquisgrami p̄gregauit. in q' reglā et honest' mod' viuēd'
 canonicōꝝ et canonicaz opilat' est. Hic balsamar' ancōsump' in ecclia metēsi oñdit'.

Anno mundi.

VI^oXXIII

VI^oXXXIII

.i. Pascales a.

.i. Pascales a.
vij. die.

Romanus
xviij.

.ij. Eugenius a.

Romanus

Claretus die
bus. xl.

Romanus

.iij. Gregorius a.

Romanus

Anno christi

DCCCXXIII

DCCCXXIII

Hic pascalus magnā adhibuit diligētī
 ā reliquijs scōꝝ et inuēta corpora sacra
 leuauit. et honorifice recōdidit. sic in vi-
 sione sancte cecilie mādatū sibi fuit.

Hic eugenius vir preclar' et magne
 scitatis fuit. et simplicitat'. mūdi cō-
 tēptor. et sola q' xpi sunt sapuit. hic
 mēto coronat' est p' laicos roma-
 nos sepultus ad sc̄m petrū

Hic gregorius
 mortuo valenti-
 tino qui breuif
 post electionē e-
 medio sublat'

fuit eligē. et multa bona fecit. viditqz tristia tpa. ppter varias plagas grassantes in p'plo. Hic
 mltōꝝ scōꝝ corpora leuās de terra honorifice reposuit in altaria. Cuius petitiōe ludouic' et gui-
 go marchio lūbardie saracenos de italia fugarunt. Moritur tandem post innumerebilia bona
 opera eodem tempore quo et imperator. sepultus apud sanctum petrum

Rabanus poeta et monachus post abbas fuldeni. deinde archiep̄s magūtie doctor magn' cla-
 rit' et pla scripsit. et strabus discipulus ei' etiā notabilis in sciētia et d'utibz eodē tpe fuit

Donoldus rex danōꝝ circa hec tpa baptizat' magūtie cū vxore et filijs. cui ipator frisia dedit

Trāslatio plimōꝝ facta est hoc tpe. Sebastianus et gregorius papa sueffionei.
 Scūs marcellinus et petrus de roma in galliā translati sunt. et scūs vitus in saxoniā. et scūs
 genesius in angliam transfertur.

karolus mōstera solēnia tot fundauit. q̄t in alfabeto hēe habent. et cuilibz vna p'ponebat'
 Scisma octauum erat inter eugenium et zifinnium propter discordiam eligē-
 tium. sed eugenius obtinuit. quia pars maior erat cum eo.

Folium. LXVI.

Ita creuenta itez surgunt. causa est debilitas impij. qz mortuo ludouico filij ei' mutuo se cõ
truerunt. Qd̄ audiētes saraceni & saxonēs & alij occidentales erexerūt se p̄ eos. & facta est plaga
grauis. Annona de celo pluit in valconia frumēto silis. habēs tñ grana breuioza

Tepestas maria orit̄ in gallia & terremotus. & multe ville & domus celesti igne cremant̄ hoīes
& iumēta ictu fulminū examinat̄. & cū grādine lapides immēsi pōder. cadūt. & fragmē glaci e
telēdit. cui' latitudo. vi. pedū. lōgitudō. xvi. altitudo duoz fuit & pestilentia magna seq̄batur

Duella quedā. xij. annoz post sacra p̄munionē. vi. mētibz in pane & aqua ies
unauit. deinde per triennū omnino abstinuit ab omni cibo & potu.

Lotbari
r. a. xv.

Ille lotbarius mortuo patre impiū sumpsit. habuitqz duos fratres. scz ludoui
cū & karolū quos nitebat̄ excludere ab hereditate paterna. s; illi p̄ eū hoc bellum
mouetur in quo tot abytraqz pte ceciderūt q̄ simile nō est factū in gente illa. & lotbarius fu
git. Quidā autem magnates eos p̄posuerunt regna diuidēdo. nec valuerunt resistere aduer
sarijs suis p̄pter hanc ruinā militū. & ideo vndiqz fines eoz inuaserūt hostes. Sic sic qñ vult
nimū. sit minimū. Qui huicqz alios defenderunt. iā seip̄os defendere nequeunt. Quid fa
ciet hūilis herba deserti. si stare nō valet alta cedrus libani. Omnia fac cū p̄silio. alioquin peni
tebis post. s; tarde. Nota exēplū. Tandē lotbarius renūciāns seculo monach' effect' ē. in cui'
obitu fuit magna p̄certatio int̄ āgelos & demones. s; orātibz monachis demones fugati sunt

VI° XLIII

ij. Ser
gi. ānis
iij. m. ij.

Romanus

DCCCXLIII

Ille iergius vocabatur antea os porci & quia
nomen erat inhonestum & tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine sergius roca
ti elegit. & ab isto in antea omnes proprium nomen mutauerunt. Sed hoc quibusdam nō
placet. sed dicunt qd̄ hoc faciunt exemplo christi qui apostolis nomina imposuit. & similiter &
de patriarchis. Et hec videtur melior ratio huius variationis.

Dyonisij sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum. quos michael impator misit
ludouico. & xix. egroti sanati sunt

Festiuitas omnium sanctorum est translata ad kl. nouembris per gregozium quartuz. & gal
li & germani inceperunt & ipsum celebrare hoc tpe. & habet sermo rabani de eodē satis pulcer. qz

Plaga horribilis super romam & totam italiā facta est. Nam quidam perfidi christiani
miserunt clam ad soldanum saracenozum vt cito veniret. Et roma rapitur. & ecclesia aposto
lozum stabulum equozum efficitur. sed ludouicus cum gallis & lombardis totam illam infi
nitam multitudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianozum. Et siciliaz
& apuleam etiam hoc tempore saraceni vastarunt. & tuscia in sollicitudinem redacta est.

Gallia pene tota vastatur a normannis & frisonibus & alijs. circum quazqz crematis ciui
tatibus. & dic iterum nota mutabilitatem temporum. quia per longa tempora galli trium
phatores in orbe fuerūt hic prosterntur. nec vnqz postea ad pristinā redeūt ptātem & gloriā.
Dñabantur em̄ quondā in italia. hispania. germania. in saxonia. imo vltra mare

Bexta etas. Cristus.

Saraceni de affrica venientes itez romā inuadūt. 7 ecclesias apostolorum dehonestant spo liā tes vndiqz rē. Redeuntes autem cum spolijs submersi sunt in mari.

Duodecimi duces bohemozum sunt baptizati. procuracione ludouici fratris lotharij.

Fames magna in germania fuit. ita vt pater filium deuorare vellet.

Magūtia circa hec tpa in magna afflictione fuit p triēniū. Demō publice apparuit. 7 tomos incendebat. 7 sacerdotes lapidauit. qui aquā bñdictā aspgebant 7 homines fugiunt.

Octaue assumptiouis bñe marie instituunt a leone papa. Aymūid' rex āglie vir scūs mñizatus est. 7 anghiam deuastauit

Impatores

.ij.
Ludoui
7. ā. xxi.

Magniradus heremita martirizatur

Iste ludouicus filius lotharij fuit a sergio papa in regem coronat' 7 ad tps cū pte regnauit. 7p' sol' ānis. xxi. Dic habuit filiū noie karolū quē dyabolus inuasit 7 vexauit corā pte. qz ptra eū pspirationē tractauerat. eius tpe multa mirabilia p'tigerunt.

Sancta helena imperatrix transfertur a roma in franciam.

Gloria laus 7 honoz tibi sit rex rē. pponitur a quodam epō captiuo in festo palmar. ppter qd ab impatoze dimissus fuit 7 restitutus

Colonie horribilis tempestas oritur. 7

fulmē ecclia sci petri scidit 7. iij. interfecit homines 7 sex semiuuos reliquit. habuit formā dra

Radulphus episcopus bituriensis claret sanctitate

(conis)

Anno mundi VI. LIII

VI. LXIII

Pape

.iij.
Leo
ā. viij. m
iij. d. vi.

Romanus

.iij.
Bñ
dictus ā
ij. m. vi

Romanus

.i.
Nico
la'. an. ix
m ij. d. xx

Romanus

Anno christi DCCCLIII

DCCCLXIII

Iste Leof sanctus fuit in quoz ser pētina prudētia. 7 colūbina sim plicitas habitauerūt in monaste rio educat'. pamo in sciētia 7 scā puerfatiōe tāqz monach' pfe cit. Dic fact' papa statim repare studuit ecclias qz saraceni paulo añ destruerāt. Collectaz. Deus qui beatū petz am rē. 7 Deus cui' dex tera btū petz am rē. fecit p sarace nos. Fuit scripturaz feruentissi m' predicator 7 pscrutator. oīoi bus 7 vigilijs iugiter intentus. sepellit' tandē post sanctā mortez in ecclia sancti petri. cuius festuz. xviij. kl. augusti agit.

Leonina ciuitas iussu leonis edi fica' ad defensionē sci petri. ppe rōz

Iste bñdictus no mine 7 re ab oibz ē bñissimus dictus Dic statuit vt cler rici ordiate incede rēt 7 honeste.

Iste nicolaus tante sanctatis extitit. vt post magnū gregoriū papā vir vlt lus in sede romana apparuit illi opā dus. In ei' ordinatiōe ludouic' pñs fuit. tandē post mltā lona morte sanc tissima potitus sepellit' in ecclia sancti petri apostoli

Germanus

Jobes

Iste iobes anglicus co gnomine. h' natiōe ma gūtin' circa hec tpa di cit fuisse. 7 erat femina habitu vestita virili sic in dīna scri ptura pfeceat. vt par ei nō inueniret. 7 in papaz eligitur. Sz post impregnata cū publice in processioe pgeret. pepit 7 morit'. Et hic sextus videt fuisse papa. qui nomē sanctita tis sine re habuit vsqz huc. 7 silt sicut alij a deo plagatus fuit. nec ponitur in cathalogo pōrificū. Augant aliqui de causa nullū almanū in papā elegi. qd falsum eē pstat.

Johum. LXVII.

Sanguis pluit de celo in italia tribus diebus. Et locuste innumerabiles galliam devastant. senas habentes alas. sex pedes. duos dentes lapidibus duriores. ut castrorum acies turmatim volantes spacium diurni itineris. quatuor autem miliaribus extendentes. tandem usque ad mare britannicum pervenientes. ventorum flatu submersae sunt. sed estu oceani ad litus reiecte. ex putredine sua aere corrupebant. unde mortalitas magna et fames prevalida subsequuta est. ita ut pene tertia pars hominum ibi consumpta sit. Et sic addit dolor super dolorem gallicis. quia bellis lacefit. iam fame etiam pericunt.

In saxonia villa quedam cum omnibus penitus absorbetur in momento.

karolus
·ij. annis.
·iij. m. ix.

Caput sancti gregorii et brachium sancti leonis ad senonem. ecclesiarum sunt translata per iohannem papam.

Burgarorum rex cum gente sua ad christi fidei perverit. qui etiam internum proficit ut dimisso regno monachus efficeretur. Filius autem eius apostatauit. quare resumpto regno ipsum cepit. et oculis effossis ipsum in carceravit. et alium substituit ac sacrum habitum reassumpsit.

Iste karolus dictus est calvus. et habuit fratrem qui dicebatur ludovicus. et erat rex germanie qui bellum instituit contra ipsum. sed karolus intoxicatus obiit ante congressum. Idcirco multa monasteria fundavit.

Wimen rex britanorum a sancto maurilione interficitur dum franciam vastaret.

Synodus constantinopoli celebratur que vij. est in ordine grecorum. a quinta constantinopolitana. Ihesus dyaconus scripsit vitam beati gregorii in. iij. libris et misit iohanni pape opus laudabile.

VI. LXXIII

·ij.
Adrianus
·v. annis.

Romanus

·vij.
Iobes
·a. r. d. ij.

DCECLXXIII

Iste adrianus excommunicavit lotharium fratrem imperatoris regemlothoringie propter adulterium. Hic ille romanus veniens ut excusaret se et omnium casus indignis cum octimatis suis. omnes infra annum mortui sunt. et rex in via mortuus est cum venisset placentiam.

Iste iobes vixit karolum imperatorem. et iniurias passus fuit a romanis. quod dicto imperatori non fauebat. et in custodia positus fuit. Ipse formosum portuensem episcopum eiecit et regnavit. quod fuit occasio mali.

Cirillus vir sanctus pene omnium slavorum doctor et apostolus. corpus sancti Clementis pape reperit in crifona mari exsicato. et romam transitulit. et in sua ecclesia reconditur.

Johannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit. et rogatu ludovici iberachiam dyonisi de greco transfudit in latinum. et post a discipulis confossus stiliis moritur. Et nota quod sepius libri sancti dyonisi translati sunt.

Caritas refriguit valde circa haec tempora in omni statu. et iniquitas plus solito cepit abundare. Nam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt. sed ambitio et avaricie et cetera vicia seculi laxantes amplius quam ille heresum persecutiones christianam fidem persequerentur. Normannia convertitur tertia generatione. post haec robertus nascitur qui apuliam calabriam siciliam acquisivit. venetosque et alexium imperatorem grecorum superavit.

Bexta etas. Crifus.

Ungari gens inculta oritur. Exit a sicilia. ⁊ a pincernatis propulsa i panoniã venit. ibiq; ma-
nens expellit incolas. Carnes crudas comederunt. ⁊ humanũ sanguinem biberunt sic phalã
gi. Hic postea romã ⁊ alia bona ecclesie per longũ tps inuasit sicut olim gothi. ⁊ sic p̃tinuat
tribulatio.

Flandria efficitur comitatus. ⁊ baldunus primus comes ibidez fuit.
Gallia aut̃ fuit nimis vastata ante fedus rollonis. qz germani videtes coloniã treuerim ex-
ustas r̃. iunxerũt se francis ⁊ sic rollo dur normãnoz baptizat accipies gillam filiaz regis in
vxoem p̃firmata sibi regione normannie

Impatores:

•iij.
karolus
an. xij.

Sonderoldus eps maguntine a normãnis martirizatus est.
Iste karolus dictus est grossus siue iumor. qui galliã ⁊ germaniã pacifice possidens. a iohã-
ne papa in imperatorem coronatur. Tandem post gloriosam victoriam normannos ad fidez
perduxit. quia iam francis resistere vltra non valuerunt. Et .iij. annis super francos regna-
uit. ⁊ factus inutilis abijcitur.

Sanctus martinus translatus fuit de thurone antifidorum ⁊ curauit leprosus. Deinde
revertens curauit paraliticum ⁊ cecum contra voluntatem eorum. ⁊ fructu regionis vestita
sunt folijs supernaturaliter r̃. Vide pulcrã hystoriam in legenda ipsius.

Anno mundi VI.º. LXXXIII

VI.º. XCIII

Pape

Martius
an. ij. a.
i. m. v.

iij. Adria-
nus. a.
i. m. ij.

Steph-
anus. v. a.
vi. di. ij.

Romanus

Formo-
sus. an.
v. m. vi

Anno christi DCCCLXXXIII

DCCCXCIII

Iste martinus p̃p̃refuit. si-
militer ⁊ adrianus. Et iste adrianus
statuit. vt imperator nullo modo
se intromittat de summi p̃r̃f̃icis
electione. S; apparet qz hec con-
stitutio p̃p̃ obrinuit. imo leo oc-
tauus directe p̃trariũ statuit posi-
ea. ⁊ forte p̃ varietate tempoz sic
oportuit statuta huiusmodi varia-
ri. vt p̃t̃ extra de spon. Non debet.

Corpus sancti calixti transfert̃
in franciam.

Nã sergius a formoso reprobat. ⁊ a papatu fugit in franciã. ⁊ tandẽ papa fact. reuertit̃ romãz
secrete ⁊ christofer cepit. ⁊ formosi corpus effossum de honestauit. Fuit etiã in scismate isto ali-
ud minus ⁊ breuissimum inter leonem ⁊ christoferum predictum. Nã chrestoferus per vim
rapuit papatum leone incarcerato. s; statim etiaz ipse per sergium captus est tanq; inuasor.
Quidã em̃ dicunt qz monachus effect. sit. ⁊ multiplicata sunt mala sup̃ clez ⁊ ecclesiã totaz

Quius stephani tpe
corpus sancti martini trãslatus
fuit propter timorem norman-
noz. Et nota qz libri satis dis-
cordant de tempore horum p̃r̃-
f̃icũ cũ linea imperatoruz. Et
forte hoc factũ fuit propter scan-
dalosas contentiones ⁊ intru-
siones que in vtroq; statu fie-
bant r̃. sed non est vis. Suffi-
cit em̃ nobis debita tempora di-
stinguere. ⁊ eque digna sũt me-
morie p̃medare

Iste formosus fuit
primus eps portuensis. ⁊ a
iohãne p̃r̃ inobediẽtiã
p̃riuat. erat ⁊ degradat.
vsq; ad laycalẽ statũ. s; p̃
martinũ restituit. est. ⁊
iuramentũ nõ solum ro-
mã venit. s; etiã papatus
suscepit. p̃p̃ qd facta est
altitricatio magna. Scis-
ma. ix. ecclie ⁊ scandalosif-
simũ fuit scõm quosdam
inter formosuz ⁊ sergiuz

Folium. LXIIII

Cluniacensium ordo patrum quasi stella matutina in medio nebulose tenebrarum huius mundi et scandalo se in magna humilitate et seruoze rutilare cepit atque proficere. per adonem monachum virum sanctum acceteros quod plures eque perfectos. Huius primi ordines sanctissimi patris benedicti. qui iam in plerisque locis cecidit reformatores extiterunt Et nota. quod diuicie fuerunt sepius causa casus huius ordinis sacri. et paupertas reformationis. Deuotio namque pepit diuicias. sed heu filia suorum cauit matrem. Quod abyssus imperscrutabilis iudiciorum dei. ecce tam in imperio quam in papatu altitacione scandalosa tenebre scente. exortum est hic in tenebris lumen rectis corde

Arnulphus. a. xij

Ille arnulphus plene prescruit normanos. qui iam ultra .xi. annos galliam vastarunt. tandem a medicis desperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis summa retur. defecit et mortuus est.

Heu heu domine deus quod obscuratum est aurum. mutatus est color optimus. qualia contigisse circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usquehuc tanto celo custodisti legimus scadala. Quales contentiones et emulationes. secte. inuidie. ambitiones. intrusiones. persecutiones. Quod tempus pessimum in quo defecit sanctus. et diminute sunt veritates a filiis hominum. Clericum post hec tempora fuerunt multi sancti pape. sed non sic continue et in tanto numero sicut in precedentibus. Via quis uentus. que congregatio. quis homo iam securus erit. si sic defecit sanctitas primitiua

VI° CIII

vi. Bonifacius die. xv.

Stephanus. vi. a. i. m. iij.

pater Romanus. m. iij. di. xi.

Theodoros. iij. die. ix.

Iohannes. ix. an. ij. die. xv.

Benedictus. iij. an. iij. m. ij.

αCCCCIII

Ille octo pontifices successive sequentes breui tempore sederunt. Nescio aliquid notabile de ipsis dicere. quia non nisi scandalosa de his reperi propter inauditam in sancta sede apostolica contentionem. vnus contra alium. et simul contra se mutuo. Nam stephanus confirmans facta iohannis octavi. formosum damnauit. et eius facta irrita decreuit. et corpus eius mortuum dehonestaui. digitis duobus abscisis. manum in tyberim proijci mandauit. omnino ingratus contumeliam pro gratia reddens. quia formosus ipsum antea episcopum anagnine fecit. Sed breue tempus finem imposuit negotio. Rursus post hec theodoros omnes actus stephani reprobans. facta formosi approbauit. similiter et iohannes. ix. sequens in concilio rauenne coram. lxxiij. episcopis damnauit facta stephani. et formosum confirmauit. Sergius autem directe contrarium sensit. et formosum damnauit

Cluniacum monasterium famosissimum ac sanctissimum construit a bernone duci aquitanie. dono etiam aue comitis. ac guilhelmo pio principe burgundie. quod postea beatus hugo abbas eiusdem cenobii mirabili ampliauit opere. Glide circa annum. Mxciiij.

Hexa etas. Cristus

Imperium itez transfertur et diuiditur. Nam franci non iuuabant ecclesias quas patres eorum extruxerant. sed dissipabant. nec romanis prebebant auxilium contra longobardos qui multum infestabant eos. ideo de comuni consensu exclusi sunt ab imperio. et italici in italia. et almani in almania cepit usque ad ottonem qui utrobique regnavit. Franci autem coguntur nunc manere in terminis suis. experientes omnem regem esse periodum. sicut alij rotam fortune ascenderunt et descenderunt.

Comitatus blesensis oritur ex nobili stirpe normannorum. Gelo pimus

Impatores

iij.
Ludoui-
cus a. vi

Iste ludouicus non habuit papalem benedictionem propter insolentias eorum qui in italia dominabant et berengarium conabant expellere. sed cum pro ipso regnare cepisset verone capitur et excrucatur et berengarius restituitur. et hic ultimus est de stirpe karoliniana qui imperium tenebat.

p. Be-
regari-
an. iij.

Iste berengarius prudens in armis fuit. et bellum habuit cum romanis et etiam cum ludouico predicto. nec fit aliqua mentio de isto et sequentibus usque ad ottonem apud vicentium in speculo hystoriarum.

Conrad-
vel. Du-
go. a. vii

Iste Conradus filius ludouici inter imperatores non computatur quia non regnavit in italia sed in almania tantum. Et hugo quia in italia tantum

Almanus

Anno mundi

VI° CXIII

Leo. p.
diebus
xl.

p. Cri-
stoferus
m. vii.

Romanus

iij. Ser-
gi. a. vii
m. iij. d.

Romanus

ij. Ana-
stasi. an.
ij. m. ij.

Laudo.
m. v. die-
bus. xxi.

Romanus

Anno christi

DCCCXIII

Donitru habens caput caninum et cetera membra sicut homo. perit a ludouico. et bene potuit monstruosum statum significare huius temporis. ubi homines sine capite quasi si canes latrando hinc inde vacillabant.

sacris imaginibus se inclinantibus et salutantibus eum venerabiliter cunctis videtur qui aderant. Quia insuper quod ipse formosus fecerat irrita decreuit.

Quoddo vir sanctus primus abbas cluniacensis. feruorez monasticum in monasterio resuscitauit. et plura scripsit. dialogum beati gregorii ipso annuente coartauit sub vno volumine. Hic pater multorum monachorum fuit. Elphredus rex anglie vir totus virtuosus. vii. horis in orando. legendo. et scribendo expendit. vii. in negocijs regni. vii. in cura corporis. redditus etiam optime dispensauit.

Stephanus episcopus leodiensis. claret sanctitate et scientia. Fecit hystoriam sancti lamberti cum notis et alias plures scilicet de caritate et inuentione sancti stephani

Folium. LXIX

Ungari incipiunt romam et cetera loca ecclesie vastare. Et totam rusiam destruxerunt interfectis maribus et feis. omnia spolia secum portantes. Taxis eorum rex fuit qui .x. modios nummorum recepit a berengario. et post singulis annis redeuntes fines romanorum intrare solebant per multa tempora. causa huius mali fuit ingratitude romanorum. quia predictum marchionem expulerunt. et ideo ultus se fuit hoc modo vocando barbaros. sicut Marses olim fecit tempore Iulii secundi. postea interfectus est.

Saraceni qui dominabantur circa hec tempora in italia devicti sunt a iohanne papa. et marchione alberico.

Fons sanguinis fluxit ianue significans cladem statim sequente per saracenos. qui eam ceperunt. et occisam eam destruxerunt.

ij.
Berengarius
natus annis

Henricus
annus
xvii.

Sanctus wibertus qui cenobium gemelaten. fundavit. claret in Lotaringia

Quidam dicunt post berengarium primum. Alii post hugonem. sed non est curandum. tempora ista satis confusa fuerunt. quia qui potuit plus fecit in almania regnavit. Ipse habuit uxorem sanctissimam nomine mathildam. Ex qua genuit duos filios. ottonem et henricum. et ottoni successit ei in imperio. et henricus in almania habuit plures terras. Tertium filium brunonem. qui etiam sanctus fuit. et .xii. annis archiepiscopus colonie. vir magne perfectionis. Qui etiam monasterium sancti panchaleonis fundavit

De isto berengario non est scriptura in libris quibus regnavit

Iste henricus dux saxonum fuit. et totus inclitus. nec ipse inter imperatores computatur. quia in

VI. CXXIII

VI. CXXXIII

iobes
a. xij. m.
ij. d. ij.
Romanus

Leo. vi.
men. vi.
die. xv.
Romanus

stephanus
vij. a. ij.
m. i. d. ij.
Romanus

Johannes
x. a. iij.
m. x. d. xv.
Romanus

leo. vii.
a. iij. m. v.
dieb. x.
Romanus

DCCCCXXIII

DCCCCXXXIII

Iste Johannes fuit filius sergii. pape tam carne quam moribus. Etiam rapuit presulatum. et tandem miserabiliter occisus a militibus guidonis. posito pulviniari super os eius dum in carcere tenebatur. Post eum quidam alius Johannes intrusus fuit. sed statim eiectus est. Et ideo non ponitur in catalogo summorum pontificum.

Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbas cluniacensis
Alexodardus abbas sancti helie claret sanctitate
Dunstanus episcopus cantuariensis. sanctus. plura monasteria fundavit. et didicit in die mortis ab angelo. Rex gentium dominator omnium. et vidit beatam virginem mariam
Bohemia convertitur ad fidem christi. et in praga ecclesia cathedralis erigitur.
Regino abbas pruniensis. cronicam scripsit e legatere

Siptineus dux bohemie ad fidem conversus est. vir virique fidelissimus
Boleslaus filius eius. sed perversus. qui postea fratrem eius sanctum wenselaum occidit sed anno primo ottonis. i. hoc ab ottone cum tota bohemia superatus fuit. et vastatus per annos. rursus
Almania circa hec tempora plus solito cepit insignes habere personas in utroque statu et sexu. de quibus ei principales scilicet saxonia. bavaria. austria. hessia. ac ceteras fidei lumine valde illustravit. sed in sapia et probitate plures claruerunt glorie. et notati sunt in orbe. Sicque dum una gens cecidit altera succrevit. ut non glorie omnis caro nisi in parte luminum. a quo est omne bonum optimum et omne donum perfectum. ipse est qui olim ad samuelem loquebatur. Ego glifico glificantes me. et qui me preternit est ignobles

Sexta.etas Crisus

Dani ydolatriā postponūt. Usq; ad hec em̄ tpa xpm̄ colēdo etiā ydolis sacrificabant dicentes qd̄ dñi essent antiquiores ⁊ potentiores eo. Sed clericus quidā scz ansgarius contradicēs igni tñ ferrum portauit illesus. ⁊ sic fuerunt pleni informati

Elthescanus rex anglie. vir mire deuotiois floruit ex matre humilis natiōis. scz filia pastozis q̄ vidit ex se pdire lunā q̄ rotā anglia illustrabat. qd̄ factū est. qz iste rex tantā habuit deuotiois ne ad diuinū cultū. vt nullū monasteriū dimitteret indotatā. Beresius antropomorfizatin ytaliam repullulat sed raterius eps ⁊ ceteri extirpant eam.

Impatores

ij. Berengari⁹
ān. vij.

Iste berengarius impauit in ytaliam. cui⁹ tpe fuit magnū scisma ⁊ heinric⁹ moriz⁹ ⁊ otto in almania cepit regnare.

ij. Lotharius
ānis. ij.

Iste lothari⁹

Sācta mathildis regina vxor heinrici claret scitate ⁊ supra modū humilis ⁊ misericors. que totā stirpem saxonū sua nobilitauit virtute. hec post obitū viri diu in viduitate pmanfit ⁊ monasteria ⁊ hospitalia plura fundauit in aduersis patientissima. in orationibus ita p uigil vt totū psalteriū añ matutinas exoluere solita fuerit. tandem spiritu pplexie mortē pdicēs. migravit ad xpm̄ scz sobolē relinques in solatiōez tot⁹ ecclie.

moriēs qñ otto regnauit in almania reliquit vxorē noie valuidaz q̄ postea eidē ottoni nup sit

VI° CXLIII. Anno mundi.

VI° CLIII.

Pape	Stephā⁹ vij. ā. iij. m̄. iij. d̄	Benian⁹ r	martin⁹ iij. ān. iij. m̄. vi. d̄.	Roman⁹ r	agapit⁹ ij. ā. vij. m̄. vi. d̄.	Jobes. iij. ā. vij. dieb. x.	Romanus	Bndic⁹ r. v. m̄. ij. die. v.	Rufus
-------------	--	---------------------	---	--------------------	---	--	----------------	--	--------------

DCCCXLIII. Anno christi.

DCCCCLIII.

Iste stephan⁹ a quibusdā romanis mutilat⁹ fuit. scūs odo primus abbas cluniacēsi. in dño obdormiuit.

Iste iohānes penator fuit ⁊ tot⁹ lubric⁹ se. minas publicas

Iste bndic⁹ r⁹ a rōnis elig⁹ ⁊ leonē f ab ottōe dpo nif ⁊ in exiliuz apd saxones missus est malū principū raro hz bonū finē. me erudit⁹ piculo alteri

ce tenebat q̄ p̄ deposit⁹ fuit p ottonē hñō curauit. Tandē cū vxore cuiusdaz se oblectās a diablo in tpe pcutit ⁊ sine p̄ua subito moriz. Eya deus eterne. q̄ dispares sunt illi priorib. Abissus iudicior̄ dei. q̄s inuestigabit ea. Nec fuit iste digne elect⁹ sed p patrem suum inruis qm̄ potens erat

Scisma. x. ecclie fuit inter iohānez. iij. ⁊ leonū octauū. qz iohānes cū male intrasset ⁊ peius vixisset depositus fuit ⁊ leo subrogatus. sed tamē leo obtinuit auxilio imperatoris licet bis fugatus fuisset.

Maiolus vir scūs qui fuit tertius abbas cluniacēsi. eximij seruois ⁊ abstinentie ⁊ reperatoz monastice discipline claret.

wenzelauis princeps bohemie de bono patre melior filius. mar fit. ⁊ ad ipatores accessit riezaf ab iniq̄ fratre suo. Iste v. r. scūs fuit hūilim⁹ ⁊ misericordissim⁹. h̄ tpe sic clare apparet Bruno archieps colonien⁹ vir scūs frat̄ ottonis. i. claret in almania vt ruz gladiū strēnuē gubernādo ⁊. f. p̄r halōis mōsteriū fūdauit in colonia ⁊ episcopo ducatū p̄tulit. reliquisq; plū

ornauit.

Jolium. LXX

Imperium trãffer ad almanos. Hi em̄ sm̄ nois ipsoꝝ interpretacõnem dicũtur quasi omnes viri in armis vtiq; strenuissimi. catholice fidei feruentissimi defensores. Al em̄ lingua eoz oēs. ⁊ man vir sonat. inde almani. i. omnes viri. Nec potest infelix homo informari vt illũ scopulum declinet. in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos

Monstrum in italia mulier habens duo capita. ⁊ cetera membra vsq; ad vmbilicũ. vna p̄m̄e dente vel dormiente. alia q̄nq; neutrũ faciebat. diu vixerunt. ⁊ pariter tandem obierunt

.iiiij.
Berēga
ri. a. xi.

Eduinus rex anglie qui oēs mona- chos expulit a regno. ⁊ sc̄m̄ dũstanã in flãdriã trussit. ⁊ tñ eiusdẽ sc̄i merit; ab inferis liberaf.

pmus
Otto
an. xij.

Ergarus rex anglie pene omni anno monasteriũ fũdauit

Ille otto p̄m̄us erat. im- pator almanus. totus victo- riosus. velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicit; ⁊ p̄m̄otor singularis. ob quod meruit dignitatẽ im- perialem. Multos infideles conuertit. Benedictũ pa- pam inuasorem ecclesie duxit secum ad saxonã. ibiq; m̄dãt in exilio. Sibi tãdẽ pacatis obq̄t plenus hõis opib; diuitijs ⁊ glã ditissimus. ⁊ ple digna. sepultus magdeburg in ecclã sc̄i mauricij. quã p̄ciose fũdauit.

Ille berengarius magna tyranni depremebat ytaliã. quare dñs pa- pa ⁊ alij romani vocauerunt ottonẽ vt liberaret eos. qd̄ ⁊ sc̄m̄ est. Et capto p̄ vim berēgario. bis exulauit eũ. ⁊ re- lictã Lotharij sibi vxorẽ accepit. quã tyrannus incarcerationat

riosus. velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicit; ⁊ p̄m̄otor singularis. ob quod meruit dignitatẽ im- perialem. Multos infideles conuertit. Benedictũ pa- pam inuasorem ecclesie duxit secum ad saxonã. ibiq; m̄dãt in exilio. Sibi tãdẽ pacatis obq̄t plenus hõis opib; diuitijs ⁊ glã ditissimus. ⁊ ple digna. sepultus magdeburg in ecclã sc̄i mauricij. quã p̄ciose fũdauit.

VI. CLXIII.

VI. CLXXII

.viiij.
Leo an.
i. m. iiii.

iobes. xij.
ij. a. vij.
m. xi. vi.

bñdict.
vi. anno
i. m. vi.

Bon'ur
ton' a. i.
m. vi

Bonifaci
us vij. m.
vi. vi.

DCCCCLXIII.

DCCCCLXIII.

Ille leo p̄muni voto eligẽ deposito iohãne. Die statuit vt nullus papa fieret sinez sensu imparozis. p̄pter mali- litã romanoz. qui suos in- trudebant. Sic oēs donati- ones factas ecclesie a iustini- ano ⁊ karolo ⁊ alijs. ottoni p̄cessit ⁊ suis successorib; vt icaliã ab inuasozib; defederz

Ille iohãnes graue iniuriã passus fuit. a roanis capt; ⁊ exul factus. Sed otto durissime hãc p̄culit nobili- bus occisis. ⁊ quibusdã in exiliũ missis. Nota qd̄ hic occidũtur sicut in primiti- ua ecclesia. sed nõ fiunt martyres vt isti. Par pena sed dispar causa

Ille bñdict; capt; fuit. ⁊ i castro sc̄i angeli strãgla- tus. Et iste bon'q; alio no- mine tonn' parũ sedit.

Ille bonifaci; p̄ roma- nos strãgulato bñdicto in papã erigit. ⁊ depre- data ecclesia fugit in c̄ stantinopoli. post reuer- sus. iohãni dyacono car- dinali oculos eruit. et ipse deinde subito exi- ctus est. Zicheluoldus reuerẽd' ep̄s vintoniẽ. m̄tra fecit

Sanctus Odo ep̄s cantuariẽ. ⁊ sanct; bruno coloniesi. transferunt corpa sanctoz Cusij Patro- eli. Priuati. Gregozij cũ bacculo sancti petri de Ro- ma ad coloniam

Oswaldus reuerendus vingoenie episcopus. post eloraci archiep̄s Ramasie monasteriũ fundauit

Ecclesia magdeburgen. gl̄iose extruitur et dotat p̄ ottonẽ p̄mũ. Et archiep̄s eius sit Primas almanie. Et nota qd̄ p̄p̄e ottonis tercij fuit in ea quidã archiep̄s noie Udo qui p̄ beatã virginẽ p̄motus fuit. s; post p̄pter malã vitã horribile dam- natus est. Cũ. Cessa de ludo qz satis lusisti vdo

Sexta. etas Crisus

Ungaria incipit hoc tpe ad fide pueri. vbi primo predicauit vir dei adelbert^o eps pragensis. Adelbertus vir scus claruit natione bohem^o. et i. eps pragen. reuelate deo panonia venies. scilicet stephanu. i. regem vngaroz cu multis baptizauit. deinde polonos in fide pfirmavit. tadez pruthe nis in inferiori almanie regioni. ppe mare pmozatibz predicans. ibi mrio coronatus est.

Stephanus primus rex vngarie xpianus scus vir fuit. et fit gratia magna in populo baro. et idolatrie cultui huculqz dedito. Annona pluit de celo. et pisciculi pui in altonia.

Gregorius

.ij.
Ortho
anis. ir.

karolina stirps eticit de regno fratie. et comes pa
risiensis arripuit regnu circa hec tpa.

.ij.
Ortho
a. xvij.

Iste orthofuit filius orthonis primi. p oia fidelis et sire.
nuus defensor ecclie. plura bella ptra infideles habuit. sed

in vltimo pene totum exercitum amisit in calabria
Ipse tamen dum tota mente sanctum petrum
inuocasset. mirabiliter liberatus fuit. Ipse habuit
filiam imperatoris constantinopolitani de sangui
ne romanorum in vxorem. et fuit coronatus a bene
dicto. vij. Moritur rome sepultus in ecclesia sanc
ti petri honorifice.

Iste ortho
per omnia imperij et nomine dignus
iuxta ptnaz probitate. Fidelissim^o co
desie fuit. multa bella pspere gessit. deo
et scis deuot^o extitit reliquis scoz ma
ximam reuerentiaz exhibuit et. Tandem
post multos labores rome vii a finit.

Anno mundi.

VI^oCLXXXIII

VI^oCXCIII.

Pape

v. ij. Bn
dict^o. an
x. m. vi.

xiiij.
Jobes
m. vij.

xv.
Jobes
m. iij.

xvi. Jo
hannes a
x. m. d.

v. Gre
gori^o a. ij
m. vi.

xvii. Jo
hannes
men. vi

Anno christi.

DCCCCLXXXIII.

DCCCCXCIII.

Iste benedictus
coronauit ortho
ne. ij. et fecit capi
plures romano
rum pgregauit
etiaz pccium re
mese cōtra regē
fracie vbi gilber
tus mgromanti
cus deponit et ru
dolfus restituit
in gradū pstinū

Iste iohannes
fuit in armis et
tudis. et ples li
bros composuit
Dūc crescenti^o
pfcicus in tantū afflixit qz vrbē erue rit. et
p impatore nūcios mitteret. qd audietes
romani ipm reuocāt. et vsqz ad terrā pro
strati veniā petūt. Jā em aliquot ānis ex
pti fuerūt ludū almanoz. Quis p dītō ho
minū. nolle obedire nisi cū nō pōt resistē
re. Tandē pace facta rome mortuus est.

Iste gregorius factus
fuit papa ad instantiā impatoris
orthonis tertij. vir venerabilis et
ipius orthonis p sanguineus. die
tus fuerat antea Bruno. et cū pap
sedisset. et taz impator ab vrbē re
cessisset. placētm^o intrudis a crey
scētio psule. p pecuniā. et iohan
nes. xvij. vocat. et factū est scisma
dieb paucis. Nā impator reuer
sus crescentiū cepit. et capite trūca
uit. Johānez aut atipapā exocu
lari. et ceteris mēbris mutilari fe

Iste gregorius factus
fuit papa ad instantiā impatoris
orthonis tertij. vir venerabilis et
ipius orthonis p sanguineus. die
tus fuerat antea Bruno. et cū pap
sedisset. et taz impator ab vrbē re
cessisset. placētm^o intrudis a crey
scētio psule. p pecuniā. et iohan
nes. xvij. vocat. et factū est scisma
dieb paucis. Nā impator reuer
sus crescentiū cepit. et capite trūca
uit. Johānez aut atipapā exocu
lari. et ceteris mēbris mutilari fe

cit nihil eū iuuatibz ducatis suis Quia em fecit qz nō debuit. passus est qd meruit. Et notū
qz iste gregorius cū orthone predicto ordinauit electores impij in almania. qui deinceps per
manserunt vsqz nunc. nec potuerunt franci aut alij infringere.

Comitatus s
baudie inclitissimus oriz ex nobilissima ducū saxonie sanguie. qui etiā hoc tpe impū tenebat
Elbi primū beroldus vir. in armis strenuus. multis tyrannus expulsis dominare cepit.

Jolum. LXXI.

Electores impij post othonē tertiū instituti fuerūt. nō ppter aliquā culpā saxonū. s; ad precatōē dū picula futura. **Hij sūt septē pncipes in almania potētissimi. Primi tres spūales. s. archiepi Magutineñ. Treuerenñ. Colonieñ. Et tres seculares. s. Palatin⁹ qui est comes rheni. Mar- chio bꝛādeburgenñ. Dux saxonū. Rex bohemoꝝ est medi⁹ tor. rē. Cū habent dñsus in speculo vi n cenciū.** Magutinenſis treueris colonieñſis. **Clez qdā dicit. hac occasiōe aq̄la mltas pēnas amisit. r. in fine totalit̄ nudabit.**

Quilibet impij sit cancellarius hoz.
Et palatin⁹ dapifer. dux portator ēſis.

Marchio p̄pfit⁹ camere. p̄cerna bohēm⁹. Hij statuūt dñm cūct⁹ p secla sūmū.

pmus.
heinic⁹
ānis. x.

Gilla dgo prudentissima toroz heinric⁹ unpatoris. post nupſit scō stephano. regi vngarie. r. multum iuuit ad plenā puerlationem vngarie.

Herbertus archieps colonieñ. vir sanctus clarus habetur. **Iste heinic⁹ vir icūo fuit dux bauarie. r. p̄cordit elect⁹ p̄f legalē r. scām famā quā hūit. Dabit sorozē eq̄ p̄uo saz quā scō stephano regi vngaroz dedit. r. totā vngariā ad plenā fidē pduxit. Cuz ei⁹ fuit scā kunegū dis. cū q̄ in d̄ginitate pmanēs celibē vitā duxit. Pura bella tā in almania q̄ in italia p̄ rebel- les iuste r. p̄spere p̄fecit. ecclias q̄mplurimas r. monasteria fundauit r. magnifice voraui. Tan- dez btō sine quieuit. sepultus in ecclia bambergēñ. quā fundauit. r. cathedralem fecit fieri. mi- raculis chozu scans. In vita sancti laurencij exemplum ponitur de ipso r. v̄pore**

VI. CCIII.

ii.
Silueſ-
ter. ān.

Gallicus
iij. m. i. d. viij.

xviij.
Jobes
m. v. di.

xvi.

ix.
Jobes
ānis. v.

Romanus

VIII.

Iste silueſter factus est papa auxilio diaboli. cui omagiū fecit. vt cūcta ei ad votū succederēt. dictus fuit gilbertus. r. gratiaz regis francie inimicus sibi pcurauit. vñ factus est archieps remensis. tñ eieci⁹. Itarim fuit p̄ sciliū iubente benedicto septimo. Deinde gratiam imperatoris acquisiuit. r. fit epus rauēne post papa. sed finem solitum cito habuit. vtputa qui spem suaz fallacibus demo- nibus commisit. Speratur tamen de eius saluatione propter certa iudicia sepulchri ipsi- us. r. penitentiam quam in fine fecit grauissimam. membris abscisis r. auib⁹ datis

Isti duo iohānes post se mutuo sedete r. p̄m⁹ paz p̄fuit. alter annis quinq; sepultus apud sanctū petrum.

Adelboldus episcopus traiectensis hoc tpe clarus habetur

Fulbertus episcopus carnotensis similiter.

Elphagus episcopus cantuariensis. qui post martirisatur a danis

Odilo vir sanctus abbas cluniacēñ. successor sancti maioli. Die diem animaz instituit post se sum omnium sanctorū tpe iohannis. xvij. qd̄ postea per totaz ecclesiam approbatū est

Federicus abbas eduenſis vir clarus habetur.

Gerhardus ep̄s camerecēñ m̄tiaz ab vngaris. ligatus sup bigam de mōte currit.

Herigerus abbas lobienſis. Et albo abbas floriacēñ. r. plures aliq̄.

Translatio glorioſa sanctorū martirum. Candoaldi. Adriani.

Amancij facta fuit gandau hoc tempore.

Sexta. etas Crīstus

Iherusalem iter capis a saracenis pmittente deo. 7 gloriofum sepulchrum dñi ab infidelibus possideretur. Et iudei multis in locis metuentes baptizantur. Luna in sanguine vsa apparuit. 7 terremotus magnus. facula ardēs 7 fulgur instar turris cecidit cū maximo splendore. Sequitur fames valida. In lotboringia fonticulus eaq̄ in sanguinem vsus est. 7 multa signa circa hec tpa ptigerūt. Mortalitas fuit maxima pene p totū orbem vt sepelentiū tedio adhuc viui spm̄ trahentes obzuerent cum mortuis. Siccitas magna 7 ardor sequitur.

Simeon vir sanctus sarraceni monachus claret treueris.
Enoto ep̄s leodiē. spū sapientie 7 scientie claruit

Imperatores

Chozifantes quidā fūerūt circa hec tpa qui p totū annū saltabāt ppter pccm̄ insolētie. qz in vigilia natiuitatis xpi in cimiterio quodā chozizando impediēbāt q̄ndaz sacerdotē in p̄ma missa quā deuote faciebat. s̄ qz nolebāt cessare maledixit eos cū ip̄catōe dicēs. Utinā sic p̄ ānum saltaret. Et factū est ita. Fūerūt tādeq̄ a b̄to hecibro absoluti. 7 quidā eoz valde penituerūt ita vt sci effecti fūerūt 7 miraculis claruerūt. Scdm̄ q̄sdaz ptigit in villa saxonie in ecclia sc̄i magni. 7 filia sacerdotis cuiusdā auulsis brachijs saltauit. Fūerūt aut̄ nūero. xij. q̄ tres fem̄e erāt. om̄es breuiter obiecit.

Sc̄a kunegūdis vxor heinrici imperatoris 7 vgo p̄petua claret op̄ibz bonis. postea monasteriū ingressa. obiit miraculis chozuscando. fuitq̄ filius sancti stephani regis.
Henricus rex vngarie

VI° CCXIII Anno mundi.

VI° CCXXIII.

Pape .iiij. sergius a. ij. m. vij.

Zusclanus vii. Benedictus an. xi. m. xi. d. xxi

Romanus x. Iohannes an. xi.

DXIII. Anno christi.

DXIII.

Iste sergius fuit sc̄e vite 7 exēplaris cōuersa tōis. sepultus in ecclia. s. petri.

Iste benedictus habuit sc̄isma maximū. qz eiectus fuit 7 quidaz alit̄ subrogat̄. Hūc post mortem vidit quidā ep̄s in mirabili specie. dicentē se ḡuit affligi. 7 q̄ nilo

Iste iohānes bellus habuit cuz romanis.

min^o speraret de misericordia dei. 7 nihil sibi pdesse qd̄ p se sc̄m̄ esset. qz de rapinis fuit. misitq̄ eū ad iohānem papā vt de tali theca summā pecunie acciperet 7 paup̄ibz daret. qd̄ ipse fidelit̄ implens ep̄atui cessit. 7 timore p̄cussus sibi puidēs in futurū monasteriū intrauit.

Sc̄isma. xij. ecclie fuit inter benedictum octauum 7 quendam aliū intrusum. sed post benedictus obtinuit. eiecto iterum intruso

Robertus rex fracie. d̄posuit seq̄ntiā. Sc̄i spiritus affit nobis r̄c. Et r̄nsoria diuda 7 iherusalē r̄c. Corneliū cēturio r̄c. cū notis. 7 alla. Cripe me r̄c. Ipse fuit vir misericordiaz

Rogerus ep̄s beluacē totus inclitus claret

Durandus ep̄s leodiē obscuro ḡne natus.

Aldbertus sanctus ep̄s metensis.

Ebertus abbas gemelatenensis.

Cāpanus doctor insignis 7 deuotus. maximusq̄ astronomus claret. Hic inuenit errorem paruum in calculatiōe ptolomei. q̄ ad mediū motū lune. videlzq̄ in ij. d̄. anis lunaribz. d̄ficat vna dies 7 in quibsdā alijs simili. Excusat autem t̄m̄ viz q̄ hoc nō puenerit ei ob defectū ingenij. sed ob penuriā t̄pis maxime quo ad motum octauae sperere. ad quem longus t̄ps requirit. Cuius theorica 7 computus sunt optima.

Folium. LXXII.

Epūs effeminatū incepit circa ānos dñi. M. in quo fides xpiana valde cepit deficere ⁊ dclina-
re a p̄stina virilitate. vt p̄t̄ in p̄b̄tia scē hildegardis. Et in mlt̄s regiōibz xpianitat̄ nec facta.
nec eccl̄iastici rit̄ suabant. augurt̄s ⁊ maleficijs intēdētes. ⁊ erat sacerdos sic p̄plus. S̄ miserī
cor̄s dñs ⁊ hęc mala itēz p̄les aplicos viros suscitauit. q̄ hęc ariditatē lōnio exēplis ⁊ p̄dicati
onibz irrigaret. dñs coop̄ate ⁊ p̄mōe p̄firmate seq̄ntibz signis. Et mlt̄i ordies maris fertore
succreuerūt. vt piculosuz t̄ps illustraret. de q̄bz post p̄seq̄nt̄ fit mētio. Et qz iā sepe h̄ mōi refors
matuōes facte fuerūt p̄ret̄ sp̄ez. ⁊ seq̄ntibz future sunt. iō fatuū ē dētērmare q̄ an
t̄ps tūc vel tūc veniet p̄t̄ maliciā t̄ps q̄d pleriqz attētauerūt. q̄s oēs sefellix sua

p̄. Con-
radus
ānis. xx.

opinio. ⁊ euāgelica detisit sanxio. ⁊ ip̄a t̄ps reprobauit exp̄iētia. Idoz erroz im̄
mēsus est nūerus.

Isse gradus fuit dur̄ de frāconia q̄ ē ps almanie. Dic mlt̄as leges
edidit. ⁊ pacē districtissime p̄uare sub pena capitis iussit. s̄ comes
lupoldus accusat̄ de terra sua fugit. cupiēs maḡ rusticane viuere
q̄ solēniter mori. cui⁹ tū fil̄ mirabil̄ ad imperiū puēit nutu di-
uo. p̄tra volūtatez p̄radi. accepta filia eius in vxorem

Egelmotus archiep̄s cātuarieñ. misit brachiū sc̄i augustini in
angliam. Cuius ep̄istolare habetur.

Guilhelmus dimonēsis
Ricardus virdunēis.
Dopo stabulēis.
Helyas colonien̄s.
Ostertus leodiceñ.
Stephanus leodunēis.
Id̄z oēs abbates venerat̄
biles hęc t̄pa flozuerūt.

VI° CCXXXIII.

ix. Bene-
dictus
an. xiiij.

Tusculanus

iij. Sil-
uester
die. lvi.

vi. Gre-
gori. an
ij. m̄. vi.

Almanus

ij. Cle-
mēs. m̄.
ix. d. viij.

DXXXIII.

Isse benedictus fuit nepos beste
dicti octaui tot⁹ lubricus. ⁊ ideo
dānatus apparuit cuidam in spe-
cie mōstruosa ⁊ horribili. Caput
⁊ cauda erāt asinina. reliquū cor-
pus sicut vrsus ⁊ ait. Noli expa-
uelcere. sc̄ito me hōiēm fuisse sic
tu es. s̄ sic me rep̄nto sicut oliz
existēs infelix papa bestialiter vi-
xi. T̄pe ei⁹ sc̄isma scādalosum ni-
mis fuit. qz ip̄se eiect⁹ erat ⁊ itēz
restitutus. ⁊ itēz eiectus.

Isse siluest̄ elect⁹ fuit expul-
so b̄ndicto f̄ eō en̄c̄ ⁊ b̄ndic-
t⁹ restituit. q̄ itēz eiecto gre-
gori⁹ substituit. Qui cū esset
rud̄. l̄k̄z. alter papā ad eccl̄ia-
stica officia creq̄nda secū p̄secrari fecit. Qd̄ cū mlt̄s n̄ plas e-
ret terti⁹ sup̄ induc̄. qui solus vices duoz adimpler̄. ⁊
d̄micat̄ibz inter se. Henricus sup̄ueniēs oēs dep̄suit. ⁊ cle-
mentē. ij. substituit. a quo statim se coronari fecit. p̄mit̄en-
tibz romanis sine ip̄sius p̄sensu se nunq̄ papā electuros.
⁊ sic quinqz sedēt̄ibz ser̄ instituit. Vex̄ de isto grego. ⁊ guil-
betus dicit q̄ fuit vir sc̄us ⁊ h̄ henricū belluz hūit ⁊ v̄ apto-
res sc̄i petri extinxit. ⁊ cū magno miraculo sit sepul̄. ⁊ c̄.

Isse clemēs dictus fuit ante
sindeger⁹ bābergen̄ ep̄s quē
fact⁹ fuit papa p̄ impatorez
p̄t̄ vnionē recupandaz vt is
dictū est sup̄ c̄.

Sc̄isma. xiiij. eccl̄ie scādalosuz ⁊ p̄fusione plenū fuit inter b̄ndictū. ix. ⁊ alios vt p̄t̄ infra. Cā
fuit mala vita b̄ndicti aut iniquus introit⁹. Dic notat̄ ptolome⁹ q̄ fast⁹ summoz pontificuz
habuit sp̄ malū exitū. ⁊ fuit occasio. ⁊ est cā mlt̄oz sc̄ismatū. notabile est.

Fulbert⁹ carnotēñ. ep̄s in infirmitate visitat⁹ a bt̄a p̄gine ⁊ de ei⁹ lacte sc̄itissimo recreat⁹ est
Hela auguriatrix in angliā fuit. quā demon de eccl̄esia extraxit horribiliter.

Hexa etas. Christus.

Corpus gigantis rome inuenit immense magnitudinis incorruptum cum lucerna que non poterat flari extinguere. Statua marmorea erat in apulia cuius caput ostendit thesaurum subtiliter

Monstrum due mulieres in gallia omnia membra singula usque ad umbilicum et diuisim operabantur. vna mortua alia superuixit. triennio mortuam portans

Palumbus presbiter rome fuit nigromanticus. contra quem dyabolus orauit. et obiit

Sanctus Theobaldus vir nobilis de frantia reclusus heremita hoc tempore claruit
karolfus merrioz regis filius martyrsatus fuit a mataria
Edmundus rex vir sanctus a danis martyrsatus est.

Impatores

.ij.
Henri
ca. xvij

ad huc puer. Cum autem ipator esset effectus in loco natiuitatis sue nobile monasterium edificauit. quod usque hodie vrsania nostrum est. Tunc pulchra hy. in cro. martini et vincetij. Sic oes ioculatores a curia sua remouit. et que his dari consueuerat pauperibus erogauit. Sic victoriosus fuit. et itali am intras Pandulphum capanie principem cepit. Abbatem sulden. sedauit qui tunc potentissimus fuit boctoniensibus atque exercitu eiusdem impatoris se mutuo interficientibus in ecclia magunti. in die festo petre costes. dyabolo in aere vociferante et cantate. Hunc die bellicosum fecisti quem esse increpauit.

Bardo vir sanctus archiepiscopus maguntinens. claret

VI. CCXLIII.

Anno mundi

VI. CCLIII

Pape

.ij. Da
masus.
D. xxij.

.ix. Leo.
a. v. m. ij
die. vi.

Almanus

.ij. Ciel
toz. an.
.ij. m. iij.

Almanus

DXLIII Anno christi

DLIII

Iste damasus fuit inuatoz ecclie et subito defunctus est et statim romani petierunt sibi dari pontificem sed non exuotonicum siue almanum. ad hoc enim non poterant inclinari ex mala consuetudine indurati. Tunc illi Leonem virum sanctum ad hoc inclinauit ut papatum acciperet. sed postea de hoc fecit conscientiam et resignauit. et tunc est electus. Sic christum in specie leprosi nocte in lecto suo collocans. mane ipsum non inuenit. Tandem post laudabile vitam sancta morte potitus. miraculis claret. Ipse multa scripsit et fecit. Erat antea episcopus tulesi. et audiuit angelos dicentes. Ego cogito cogitationes pacis. et non afflictionis dicit dominus

symoniacos deposuit in scilio florentino. et etiam fornicarios. De pluralitate beneficiorum que ante hec tempora nimis inualuisse videtur. et deinceps prinuata. multumque dolenda ambitione prelatorum et symoniaca labe. plurima scripta sanctorum patrum habentur detestantia abusiones istas. Et nota quod facile inuenti sunt pauperes clerici et doctores qui pluralitatem beneficiorum. et pompam ecclesiasticorum reprehenderunt. donec offerret se occasio precipiendi. qua accepta omniter auaritia excecavit eos. Ferre de quodam magistro magne stature. qui valde sublimiter disputauit de diuini

Folium. LXXIII.

Ciclus magnus annoꝝ finit hoc tpe. Anno dñi. Milij. octinēs annos. dxxxij. qui ad ratiōem omnem paschalis p̄puti utilis est. ⁊ ab euo in eū in semetip̄s sine errore reuoluitur. ⁊ sequēti anno ciclus magnus ānoꝝ dxxxij. a natiuitate domini exactus incepit. in cuius fine erit la. ⁊ h̄ ⁊ color. ⁊ vt quidam dicunt terminabitur anno dñi. M. dccc.

Eduardus vir sanctus rex anglie claret sp̄i p̄phetie. nec repperi plures aliquos reges in aliquo regno ita iustos ⁊ sanctos q̄ in anglia

Matildis comitissa triumphatrix inclita normānos expugnat. ⁊ ip̄atorē debellauit. pro ecclia gloriose laborauit. ⁊ tandē totum suum patrimoniu sup altare sancti petri obtulit.

Berengarius eps turonensis erronee docmatizauit de sacramento altaris. ⁊ post informat⁹ retractauit ⁊ sancte vite fuit. sed discipulos p̄uere nequiuit. Et sequit̄ heresis magna que satis afflixit eccliaz lōgo tpe. Ip̄e negat x̄p̄ corpus ⁊ sanguinē x̄pi esse in sacramento. s̄ signa tm̄. Clidete cō. di. ij. Ego berengarius ⁊

Elburga virgo sancta filia eduardi regis.

Egitha edgari reg' filia. n̄go sc̄a claret.

Walburga n̄go sancta ⁊ abbatissa fuit.

Lanfranc' eps cātuarieñ. mḡe ancelmi scrip̄t lib̄ū p̄ modū dialogi de sacramto ⁊ alia.

Petrus damianus doctor grauissime autoritatis ⁊ religiosus valde claret

Anselmus vir sanct'. eps cātuarieñ. doctor excellens. ⁊ b̄tē virginis deuotus.

Adrianus cronographus ⁊ monachus fuldensis vir clarissimus floret.

VI. CCLXIII.

ix. Step̄han' m̄. ix. di.

Alman' ⁊ lothoringia. xxvij.

x. B̄niet' m̄. ix.

ij. Nicola' s̄. ij. m̄.

Burgundus vi. d. xxvi

DLXIII.

Ille stephanus p̄p̄az iupurit. ⁊ sequēs b̄niet' cū p̄ ym̄p̄astū rapuisset ⁊. ix. m̄. s̄. sedisset. cessit.

Ille nicola' p̄p̄aliū celebrauit ⁊ berengariū q̄ errore decept' ⁊ fidē dogmatizauit. s̄ plene corrept' reuocauit. vt p̄z de cō. di. ij. Ego berengari' In eodē p̄p̄ilio factū est decretū. de electione pape. In nōie dñi. di. xxij.

Actas prelatoꝝ ⁊ festum eozum. quasi omnino sic viuere nō liceret ⁊c. Hoc cū nunciata dño pape fuisent plausibiliter r̄ndit. Demus ei bonam preposituram. ⁊ h̄c ⁊ illa b̄nificia. ⁊ bene pacatus erit. factum est ita. ⁊ ecce p̄tinus sententiam mutauit dicens. Nunq̄ intellexi materiam h̄c p̄ter modo. Quippe qui de inope diues. ⁊ contemptibili repente gloriosus apparuerat. Hos. b̄t̄s iseronim' velut pestes quasda' stagiosas vitādos p̄nūciat. Dixit quidē notabile v̄bz. Qui h̄z v̄nū b̄nificiū p̄petens. ⁊ eo legitime v̄t̄. recto calle ad patriā tendit. qui v̄num supaddit. v̄no oculo conscientie priuatur. Qui aliquid adhuc plus acceptat. etiaz altero lumie priuat' totaliter excecatur. ⁊ deinceps quecūq̄ poterit coacernat. Hanc maledictio nē insatiabilis auaricie olim p̄signabat iserobā rex isrl. qui licet diuinit' ad regnū p̄uenerat. statim tm̄ a cultu dei recessit. Fecitq̄ duos vitulos aureos ne populus isrl ad tēplū dñi ascēs d̄eret. Factum autē est hoc verbum in peccatū. ita vt oēs sequentes reges h̄c cultū sacrilegū obseruarent. in destructione regni. Ita de ecclesiastico statu timendū esse sancti viri cōiter asseuerant. ⁊ iam in pluribz mūdi ptibz p̄pletum cernimus. Clerici qui nihil possidere d̄eterēt p̄ter rōnabilem p̄petētiā. neq̄ se de t̄p̄alibz introumittere. oīa possidere. oīa volūt guber. ⁊

Bexta etas. Crisus.

Godfridus de bulion dux lothoringie victor gloriofus p ecclia velut alter karolus yndicq di
micat. qui tandē iherusalē cepit factus ibirex. Habuit fratrem eque victoriosū balduinū uoie.
qui ei in regno successit. 7 erat totus inclitus. miraculosa bella gessit.

Finitur successio regū anglie. Et willhelmus dux normānoꝝ interfecto araldo regnat. p̄ eo
De quo fit mentio in hystoria oceptōis beate marie

Parisius horribile factum contigit de quodā mḡto magni nominis. qui ter exclamando dixit se
damnatum. quā ppter multi solēnes viri seculo abrenunciauerūt. 7 diuersas religiones inhi
tuentes. celebze nomen posteris reliquerunt 7 exemplum

Imperatores

Mures infinite pueniūt. quēdaz potentē circūuātes in quodam puuto. 7 nō poterant adu
gi donec deuorassent eum. Idem cuiādam principi polonie contigit. Niz valde

Syraculana ciuitas magnum terremotoꝝ sustinuit. 7 maior ecclēsia cecidit dñica die om
nibus oppressis. quatuor exceptis miraculose.

Uesmarinus p̄sul sanctus ecclēsiā sancti petri fundauit. ipso sibi reuelante in flandria.
Maurillius episcopus rothomagensis.

Scisma. r̄f. ecclēsie fuit inter alexandrum 7 codulum
episcopum parmensē. sed alexander obtinuit. licet imperator contradiceret iudicio cōali.
7 maior pars fuit secum. Diu sietit.

Anno mundi.

VI° CCLXXIII.

Pape

Mediolanē

xxv.

Anno christi

D. LXXIII.

Ille alexander fuit vir sanctus. 7 statuit vt nullus
missam audiat p̄sbt̄i quē scit habere p̄cubinā sub pena excoicationis. vt patet. xxxij. di. Pref
hoc Et habuit scisma cū quodā codulo. s̄ postea purgauit se in mātua corā cōcilio de symonia.
7 codulus tanq̄ symoniacus 7 inuasor repudiatur.

¶ nare. Idcirco vt b̄tus bernard^o dicit qz or
dinē nullū f̄uat. illuc p̄perant. vbi sempiter
nus horror inhabitat. Olim p̄harisei p̄ auariciā
disputantē d̄sim teridebāt. 7 insanū iudica
bāt. s̄ nunc d̄ns subsannat eos. Caueas lec
tor qui multa occupas beneficia ne idē faci
as. neqz eadem patiaris. Deus nō iridet. s̄ que seminauerit hō h̄c 7 metet. Noli sequi p̄sue
tudinē piculofam. noli te p̄ pape dispensatiōem excusare. Ad oculū vides qz vituli aurei ador
rant. s̄ ceteri mactant. S̄ que necessitas. que reuerētia est in hoc deo exhibita. qz de numero
ministroz ei⁹ p̄modū medietas ē refecata. Si em̄ cuilibz b̄nficio p̄mitteret dari suus possit
for. nūer⁹ fuoz dei esset duplex. q̄ modo est simplex. Sequē p̄ciliū eoz q̄ deo iā in celestibz con
iūcti sunt. ne cū vitulis aureis eterno igni offeris. Quid p̄dest vltra p̄hibitos b̄nficioꝝ p̄tra
los coadunare. q̄n etiā simplices p̄muniter videmus in frugali honestate amplius abūdate.

Ordo gradimōteñ. inchoat hoc tpe p̄ sc̄m v̄qz
stephanū nobilē. auernoꝝ stipite p̄genitum

Ordo canonic⁹ cepit flozere in heluacefi ecclā
q̄ p̄mo ab apl̄s. postea a b̄to aug⁹. r̄larit⁹ institū
tus sub mḡtoꝝ uone p̄posito. post cornoteñ. epo

Folium. LXIII.

Solita picula ptigerunt circa hec tpa. s. innudatio aquarum nimia cum damno immenso. Aues domestice siluaticae fiunt pestilencie maxime. Et plures sacro igni consumpti sunt ex his carnibus et membris instar carbonum. Terremotus in anglia. ut edificia eminens resillit. et furor ventorum qui. de. domos laudonie preterit. Fames et ictus fulgurum ultra modum. Et fons sanguinis xv. diebus emanauit. et dyabolus palam locutus est hominibus in pago quodam visibiliter apparere.

Translatio sancti nicolai de mirrea ad barrenenses. et corpus sancti dementis primi episcopi metensis inuentum est metis. quem episcopi ibi ordinauerunt. et peregrini occisi sunt iherusalem per arabas.

Arnulpus abbas scus. post archiepiscopus lugdunen. ordinem regularis vite instituit. Cono episcopus treuerorum. cuius tpe multa corpora martirum inueniunt. quos olim rictionarum occidit.

Hugo rex sanctissime et castissime vite claruit. episcopus gratianopolitanus qui in. liij. annis nullius femine faciem vidit. vna paupercula excepta. quamvis quotidie pluribus oculum et auxilium dedere. confessiones etiam recipiendo. Dic sancti carthusiani propositi precipuus cooperatus fuit. et postea etiam habitum a sancto brunone sumpsit. insignem exemplum prebuit.

Salsma. xvi. ecclesie fuit inter gregorius septimum et archiepiscopus raunenens. Causa fuit tyrannidis imperatoris. et dissensio quorundam episcoporum. Maius fuit omnibus ante habitis. et durauit usque ad urbanum secundum.

VI° CCLXXXIII

Cluniacens.
m. i. di. iij.

similis uerba
m. i. di. iij.

DLXXXIII.

Ille gregorius fuit vir sanctus et multas perlecutiones pro iustitia perpeffus est. Dic antea dicebatur hildebrandus prior cluniacensis. et fuit legatus in gallia. et dure processit contra symoniacos. Quendam etiam episcopum miraculose uicit de simonia. quia non potuit dicere spiritu sancto. Factus autem papa sinodum celebrauit. in qua pro eos simoniacos processit. et contra presbiteros prozatos amouendo eos a diuino officio. Fuerunt enim tpsatis arida. Et quia iusticie rigorem nescit tenere. solito more contra eum multi insurrexerunt. et primo cinthius perfecti filius eum cepit cum prima missa in nocte natiuitatis celebraret. et in turri sua posuit. Romanam turrim destruxerunt et papam liberant. et cinthium extra urbem eiciunt. Deinde imperator excoicauit propter discidium. qui post ueniens ad ipsum. et pluribus diebus nudis pedibus super glacie stans. uix absolutionem impetrauit. Sed imperator non perseuerauit in huiusmodi obedientia quam cepit. quoniam in wormacia contra eum preteritus oculum celebrando. alium loco et

Ordo carthusiensium sanctissimum incepit hoc tpe per brunonem uirum sanctum. natione almanum de colonia agrippina. magister in theologia. cum sex alijs uenerabilibus uiris in diocesi gratiano politanenensi. Dic ordo teste beato bernardo inter omnes ecclesiasticos ordines primatum tenet. non ratione sed rigorositatis. Unde ipse uocat eum speciosissimam columnam ecclesie. Clerum quia propter nimiam abstinentiam paucis probabilis erat. et ne diu prius maneret posita ab ecclesia moderata. fuit. nec unquam a sancto proposito cecidit. singulariter a spiritu sancto preseruatus usque hodie.

Bexta etas. Crisus:

1099: Terra sancta doctpe et magna pte recuperata est. et iherusalē et sepulchꝝ dñi gloriofus cū antea
 ochia et alijs ciuitatibꝝ multis de manibꝝ saracenoꝝ Creditur trañfretasse vltra. cc. xpianozū
 Quāt? aut zelus fuerit in omni populo ad hoc opus pficiendū. et quō ex omni statu senes et iu
 uenes. diuites et paupes pfluere nemiē pellente. vix aliquis sine lacrimis aut dicere vel au
 dire possit. Passagiū em̄ istud fuit bēe vginis marie. q̄ mirabiliter duxit et p̄terit p̄pugnato
 res suos sicut offēsus fuit in visione. Principes fuerit ples. scz godefred? de bulion. qui etiam
 leonē interfecit. et frēs ei? eustachius et baldum? boemūdus dux apulie. Ihu
 go frater regis frantie. et plures alij qui pro fide se discrimini dantes. et glorio

Impatores

iiij. Henricus
 an. i. m.
 et vij.

se vicerunt. et nomen eternum sibi acq̄sierunt. in oibꝝ magnifice. a dño de
 lectati. Vide hystoriam in speculo vincencij.

Iste henricus videt fuisse hō multū inquietus. et satis afflixit vix sc̄m̄ gregoriū. vij. pa
 pā et p̄mo quidē veniā petēs absolutionē meruit. sꝫ nō p̄seueravit. quymmo de nouo quēdam
 antipapā p̄tra eū tanq̄ idolū erexit. et itez gregori? eū excoicauit. et electozes impij dūce saxo
 nie pro ipso elegerit. quē henricus cruento bello supauit. et tūc romā veniēs cū antipapa suo
 gregoriū et cardinales p̄sequitur sꝫ statim robertus rex apulie eū fugauit. et papā cū cardinali
 bus liberauit. Fuit nihilominus vir elemosinis deditus. et seragesies et bis acie collata dūm
 cauit. tandē misabili morte vitā finiuit in carcere a pprio filio detētus. Sicut fecit sc̄m̄ est. ei.

Anno mundi.

VI° CCXCIII.

Pape

iiij. Victor
 an. i. m.

Abbas cassinēn
 iij. d. iij.

iiij. Urbanus
 a. xij. m.

iiij. Cluniacēn
 iij.

Anno christi.

DXXCIII.

Iste victor per somniuz vidit deū monachus cluniacēn multū laborauit in ecclesia dei. regē frantie excoica
 sue dignatiōi in so uit propter adulteriū. Cōcilij p̄mo celebrauit apud clarūmontem. in
 litudie cartusie ha quo statuit horas bēe marie dici quottidie. et in sabbato solēnter officij
 bitaculum constru fieri. Dicit q̄ hoc beata virgo fratribꝝ in cartusia reuelauit. Aliud sc̄m̄
 entem. et dicitur q̄ turonis celebrauit pro recuperanda terra sancta. et puocauit populum occi
 spū p̄phetie polle dentalem ad transfretandū qui tunc in lancea dñi triūphauit. Iste ha
 bat. fuit extinct? p buit mḡm brunonē pedagogū qui fuit prior cartusie quē etiā lateri suo
 venenum in calice sociauit in papatu. et multū p̄fectum in ecclesia fecerunt
 missum.

Ordo cisterciēn. incepit per robertū abbate et altericū successorē eius. et vidēt q̄ si secūda
 rē reformatores ordinis sancti b̄ndicti cuius regulā habent. et multas curiositates et abbusio
 nes abdicarūt et simpliciter sc̄m̄ sanctū simplicem regulā viuere ceperunt. et mirabiliter in
 breui tempore creuerunt in omnibꝝ. habuit viros sanctissimos. et plures numero

et sui elegi fecit ab episcopis. et fit scisma longo tpe. Insuper adhuc in castro sancti a zeli ab
 imperatoꝝ videlicet henrico tertio cum cardinalibus incarceration. sed per regentem apulie
 liberatur. Tandem in apulia moritur miraculis choruscans.

Folium. LXXV.

Soles duo apparuerunt. terremotus magnus fuit. stella p̄ diem fulgurauit. In italia pluit sanguis. In antiochia terra obsorbuit plura adificia. ⁊ porcellus nascitur cuz capite hūano. Mullus nascitur quadrupes. Et mulier quedā enixa fuit monstrum. ante sicut homo. retro facies canis ⁊ cetera membra. Lancea dñi repta est in antiochia a quodam rustico. cui beatus andreas apparuit ⁊ locū oñdit ⁊ quidā p̄currendo ignē. xij. pedū cū ea totū exercitū legitificauit ⁊ certificauit. eo q̄ minime lederet. sicut dñs sibi apparens mandauerat.

Helimandus laudunens̄ ep̄us clarus habetur

.iiij.
Henri
c^o an. xv

Toletū ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de mamby saras cenoz. p̄ adelsonum regem. octauo anno obsessionis.

Iste henricus satis excessiuus fuit in quibusdā. ⁊ primo erga p̄tem suam quē cepit ⁊ in carcere eum mori fecit. Etiam p̄tra pontifices romanos. eo q̄ deberet resignare inuestituram ep̄oz ⁊ abbatum. ⁊ nollet sicut nec pater eius. Tandem ad cor rediens obediuit. ⁊ multa dāna eccl̄is illata fideliter restituit. Moritur tandē sine prole iusto dei iudicio. q̄ patrem suum detonestauit. Quod valde sepe p̄trigit alijs similibz. Sepultus est in eccl̄ia spirensi prope rhenum cum alijs regibz. in cuius epitaphio plus iste fuit. inscriptus. Filius hic. pater hic. auus hic. proauus iacet istic.

VI° CCCIII.

.ij.
Pascal.
a. xvij.

Tuscus
m. v. die.
vij.

CCIII

Iste pascalis diligenter laborauit p̄ eccl̄ia ⁊ impatores ⁊ reges. sup̄ resignatione inuestiture ep̄oz ⁊ abbatū. ⁊ satis profecit. Ultra etiā p̄p̄sus est a falsis fratribz. etiā impator eū cepit cū cardinalibz. ⁊ p̄. ij. mēses in vinculis tenuit. ⁊ scisma habuit. In oibz tñ triumphauit. ⁊ gloriofus ⁊ pacificū finē habuit. Sepult^o rome in eccl̄ia sci saluatoris. ⁊ eccl̄ia rectissime p̄p̄as lune q̄ crescit ⁊ decrescit. ⁊ q̄si deficere videt. sed tñ ad plenū reuertit. p̄pter illuminationem solis eterni. qui est christus dñs spon sus eius.

Scisma. xvij. eccl̄ie fuit inter pascalem sc̄m ⁊ tres p̄elatos. s. albertum. arnolphum. ⁊ theodericum. qui fauore impatoris exererunt se. sed mala morte pierunt. ⁊ pascalis obtinuit. quia iuste electus fuit. ⁊ deus fuit pro eo. Quo carnoten. ep̄us abbreviādo p̄p̄ilauit decretū ap̄locū post h̄sidoz. ⁊ post eū hugo catalaunen. post quem gratianus.

Ordo cistellēsis incepit sub herdingo abbate. Et nota q̄ nō eque ordies inceperunt. Hugo cluniacē. abbas vir sanctus ⁊ pietatis visceribus totus affluens. reuelatione diuina templum monastrii cluniacē. virtute dei non arte virili venustissime ampliauit sicut hactenus cernitur. Hic multoz monasteriorum pater extitit. qui tunc in diuersis mundi partibz construebantur. ⁊ eccl̄ie cluniacē. subieciēbantur propter famam senectitatis sanctoz monachoz qui tunc ibidē p̄uersabantur. Hic etiam inlicitissimos habuit discipulos inter quos vdalricus monachus ad almaniam p̄ reformatione regularis vite directus mirac̄is clarus.

Monasteriū Rubeimōt^o fundat ab incolis loci illius. ⁊ p̄ wilerū comitē grurie totat.

Sexta.etas Crisus

Tytus capitur a christianis. et leodium multis plagis atteritur. terremotus etc. Et balduinus rex iherusalem capitur. Acies in celo apparuerunt. Iosaphat suspenditur. et alia multa monstra fuerunt. que forte tartarorum tyrannide proxime futuram signarunt. Ventus maximus fuit. turres et edificia subruit.

Wilhelmus rex anglie pessimus obiit a deo percussus. quia nullum puentum fieri permisit. Petrus alfonfus doctor notabilis fuit inde natus. et puerus postea scripsit aliqua eleganter. Extra romam in monasterio sancti laurencij monachus quidam admirans quod etc. cingulo soluto audiuit. Sic potuit christus clauso prodire sepulchro.

Impatores

Malachias vir sanctus archiepiscopus hibernie claret. qui totam illam gentem reformauit. Eius vitas beatus bernardus scripsit. Flandria ex parte submergitur.

Hugo de sancto victore claret parisius. natione almanus de saronia: doctor magnus. qui albertus augustinus dicebatur tempore suo.

Sanctus gerhardus bituricensis episcopus. et sanctus Anselmus laudunice ciuitatis episcopus. qui glosas interlineares in psalmis ordinauit.

Bernhardus incipit clarescere adhuc iuuenis. qui post intrauit ordinem cisterciensium. deinde factus abbas clarauallensem fundauit. Sic creuit in doctorem magnum et apostolicum virum. tot miracula fecit et tantum honorem habuit ut similis ei in his nunquam creditur fuisse. Uide vitam eius etc. Pater. de monasterio fuit. et velut alter moyses habitus est ubique.

Anno mundi. VI° CCCXIII

VI° CCCXXIII.

Pape

ii.
Gelasius
a. ij. d. v

Campanus

ii. Calix
a. v. m.
x. die. xi

Burgundus

Anno christi.

MCXIII.

MCXXIII.

Iste gelasius timore henrici impatoris cum cardinalibus gaudium accessit. et deinde per mare veniens in burgundiam. apud duniacum mortuus est. et sepultus. Idem impator scisma de eum fecit. erigendo quendam benedictum hispanum. quod etiam postea cum calixto continuatum est.

Scisma. xvij. ecclie fuit hoc tempore. quia benedictus quidam fauore imperatoris erexit se contra gelasium. et etiam contra calixtum consequenter. sed miserabiliter periit. et qui iuste electi fuerunt. obtinuerunt more solito.

Ordo templariorum incepit hoc tempore. qui prius alibi vsi sunt matellis. post rubeam crucem suppositam portauerunt. et hugo et ganfredus fuerunt primi fundatores eius et beatus bernardus regulam proposuit.

Ordo premonstratensium. incepit per viam dei notbertum Ricardus de sancto victore pietate plenus. et doctor floridissimus claret.

Iste calixtus fuit filius comitis burgundie. et electus fuit in locum gelasii. et dum rediret romam. preteritis benedictum cepit. et equitare ante se fecit supra mulam ignominiose. ita verba facie cauda per frenum tereretur et vsque ad verberum ageret. ubi trusus fuit in carcerem. Et papa cum impatore pacem fecit. Hic dolose synodum celebravit. in qua damnauit fictos quosdam religiosos qui plures hereses secrete et publice seminabant. contra facta et bona ecclie. Fecit libellum de miraculis sancti iacobi. Statuit etiam hystoriam karoli descriptam a beato turpino remensi archiepiscopo. Fundauit monasterium boniuallis cisterciensium ordinis.

Stephanus vir venerabilis abbas cisterciensium tertius. qui beatum bernardum cum fratribus suis ad ordinem suscepit.

Folium. LXXVI.

Tartari pmissione diuina circa hec tpa mōtez exisse putant. in q̄ clausi fuerit in magna misia ⁊ fame qz nimis mltiplicati erāt. Gēs vilis ⁊ sterilis ⁊ plagatū post mūdūz oīa subijciētes. iuxta illō moyfi In gēte ista irritato illos. Niz valde quō illi qui maria fuit ut fūeēt iā n̄ armis s; pellicis ⁊ baculis oīa p̄sternūt. ⁊ dñant vniūsis. Hec iudicia tua dñe. Sic olim assirū. medi ⁊ p̄si. greci ⁊ romani. got̄i. hūni ⁊ wādali. saraceni ⁊ arabes. bulgari. affricani. franci. almani. turci. hyspani ⁊ c. flagella irracūdie tue fuerit. quilibet in tpe suo. eo q̄ hō noluerit obedire tibi Siccitas magna fuit vt flumina. lac⁹ fōtes. putei ficarent. ignis in terra subintrās biēnio n̄ potuit extingui aqua. ⁊ fuit plaga horribilis. ⁊ qdā m̄r. iij. masculi

ij. Lotharius an. xij.

Ille lotharius fuit dux saxonie ⁊ erat vir bonus ⁊ fidelis ecclie ⁊ coronatus ab innocēto. ij. quē etiā fideliter iuuit p̄ petrū leonis. Hic beatum bernhardum in maxima reuerentia habuit ⁊ alios viros religiosos. quoz etiāz meritis magnas victorias se gloriabat obtinuisse. ⁊ precipue contra rogerium inuasorem regni cialie quem fugauit. ⁊ alium substituit de commissione dñi pape Petrus abelardus insignis fuit doctor. sed in heresim cadens ab innocēto condemnat. Hic p̄ recium redemptionis euacuauit. Sethyelo vir sanctus in diocesi treuerēsi fuit qui etiāz bruiuali tpe in medijs niuib; totaliter nudus incessit. Richardus de sancto victore. pietate plenus ⁊ doctor floridissimus claret.

VI. CCCXXXIII

honorij. ij. d. v. m. ij. d. viij.

Bononiēsi.

Innocētius. ij. an. xiiij.

Romanus. iij. vij. d. viij.

DCXXXIII

Ille honorijus in gratiam recepit rogeriū ⁊ inuestiuit euz in ducatu apulie facto roma gio q̄ fuit rex sicilie ⁊ magna pot̄ p̄ fide fecit Hic duos p̄i archas deposuit. aquilegiē. ⁊ reueruz qz reppit eos fauisse scismaticis. Noz̄ tandemz ro me. sepult⁹ i ecclia lateranēsi ⁊ idē rogerius post ab innocēto remouet. qz sibi p̄ri⁹ fuit. Dado sc̄i iohānis baptiste iherosolomitani inchoat hoc tpe a venerabili raymūdo viro op̄ib; misericordie dedito ⁊ valde creuit Hic vouent se paup̄rib; seruit uros

Ille innocētius fuit vir valde deuotus ⁊ tales suo lateri sociavit. Hic habuit scisma p̄. vij. annos p̄ petrū leonis qui se anacletum nominauit. ⁊ per vim papatum rapuit aditus a suis amicis. quod videns innocētius cū duob; galleis fugit in galliā. vbi fuit gloriose suscept⁹ a beato bernhardo qui tunc oēs reges ⁊ principes in manibus suis habuit. ⁊ prouocauit eos vt reducerent dñm papā ad se dem suam. ⁊ plura de eo narrātur in vita sancti bernardi. Tandem pacatis omnibus. ⁊ horribiliter diuino iudicio aduersarijs cōsumptis. pacifice ⁊ vtiliter ecclie p̄cedit. Sepelitur in laterano gloriose plenus operibus sanctitatis ⁊ c. Eldalricus p̄ sanctus natione almanus de rarispana vtile vas in domo dñi positus p̄sumateq; religionis mōchus cluniacēsi. mltis clarus miraculis a scō hugōe ad schuicēnoz fines directus. p̄mo monasteriū mōtis rogerij qd a berneñ. oppido q̄si duob; miliarib; distat. dono lutoldi de rilingen nobilis viri fundauit. ⁊ secūduz in nigra silua vbi nunc quiescit. Hic p̄ri m̄j almanie monasterijs p̄suetudines cluniacēsi. ecclie inuexit

Sexta.etas Christus

Jobes de tpiibz morif. q̄ vixerat. cccxi. ānis Fuit em̄ armiger karoli. 7 vsqz ad hec tpa duravit
 Passagiū magnū contra saracenos factum est. Lotharius 7 Ludouicus cruce suscepit.
 7 beatus bernhardus diuino doctus spū cruce m̄ predicādo plures prouocauit sed non p̄tigit
 sicut sperabant. qz greci dolum magnum fecerunt. cū calce farine mixta intoxicantes exercitū
 Visiones tōdali facte sūt in hibernia horribiles 7c Rogerius rex sicilie grecos vastauit
 Visiones sancte Elisabeth hoc tpe facte fuerūt vsqz p̄stātinopolim. 7 ludouicū reges
 francie a vinculis liberauit.

Impatores .ij.
Cōrad?
ānis. xv Visiones scē hildegardis vginis 7 p̄phetie plime apō treueri fuerūt.
 Jobes de pinio scripsit libz lingua gallicana p̄ mo
 dum visionis. mandauit dictum.

Iste conradus fidelis 7 inditus princeps fuit. 7 qz hoc tpe lonū regimen fuit in ec
 clesiastico statu. ideo principes p̄mp̄te obediebāt. p̄pter exemplaritatē p̄elatorū. Cū iste rex
 cruce signat⁹ erat a btō bernhardo 7 trāstretauit cū mltis. 7 miraculosa bella gessit p̄ dilatōe
 dñi xpiani in terra scā. passus est etiā magna dispendia p̄pter dolum grecorū Ludouic⁹ pius
 rex frācie claruit. qui magna p̄ fide fecit. 7 a btō bernardo cruce signat⁹. 7 p̄tra mare transiens
 capt⁹ fuit 7 mltā mala passus. mltaqz p̄elia gloriose gessit. Et henricus frater ei⁹ mo nachus
 efficitur. post eps Edissa que olim dicebatur rages medoz. sp̄ inuicta 7 scā hoc tpe destruit.

Anno mundi. VI° CCCXLIII

Pape .ij. Cele/
stin⁹. m̄.
v. die. x. .ij. Luci/
us. m̄. xi
die. iiii. .iiij. Eui/
geni⁹. ā.
v. m̄. iiii ō. xi.

Anno christi M^o CXLIII

Salma. xix ecclie fuit inter innocētius. ij. 7 petz
 leonis. p̄p̄ discordiā eligētius Et innocēt⁹ obti
 nuit. qz maior ps erat secū. 7 btūs bernardus per
 septem annos laborauit p̄o vnione forziter.
 le 7 missus ab eo romā cū alijs p̄ instauratiōe monasterij sancti anastasi. 7 ibi abbas efficit⁹. 7c
 lōge p̄ ex insperato in papā elect⁹ est. Sic cū esset simplex. deus eū mirabili gta 7 eloq̄ntia p̄fu
 dit. btūs etiā bernardus illū solennem libz de p̄sideratione ad eū scripsit. Romani autem so
 lito more feruētētes seditionē faciūt. q̄propter vir scūs dedit locū ire. 7 in gallijs veniēs p̄stū
 nū. locū dilecte clareuallis hūiliter benignēqz visitauit. Alloquit⁹ fratres nō sine lacrimis me
 mor p̄stine 7 tā pulcre quietē iā pdite. misces p̄monibz auulsā a corde suspiria. hortat⁹ 7 p̄sola
 tur 7 se inter eos fratē 7 sociū nō dñm vel mḡm 7c. Rē difficilē agēs diuersaz in vno loce. p̄
 prietatē exhibēs p̄sonaz. sagmēta ei circūferēbāt 7 puluina. lectus ei⁹ pallijs opert⁹ cortina
 abiebat⁹ purpurea. s; si reuolueres opimēta inuenires laneis p̄p̄losa stramina 7 paleas p̄glo
 baras. Hō in facie. de⁹ videt in corde. Ipse dō bona corā deo et hoibz p̄uidebat. eternum oibz
 monachis 7 p̄dificibz exēplū relinquēs. Demū valedicēs fratribz cū mltz lacrimis. solitis in
 quietudinibz reddidit. romāqz reuertus golziose suscipit clamantibz vniuersis. Bñdictus qui
 venit in nomine dñi. Obijt tandē iu magna sanctitate suis meritis illustrādo romā miracul
 lis pluribz. sepultus in basilica sancti petri. Norij statim etiā beatus bernhardus eodē āno

Folium. LXXVII.

Desilentia sacri ignis. Et puer quidam liberatus ab igne. omnem hystoriam mundi. tertuz euangelij. actus apostolorum etc. tanq̄ in libro legeret alijs pnunciauit. Dugo de sancto victore doctor insignis hoc tpe morit̄. Cui cū iam in extremis laborat̄. ftes hostiā simplicez p corpē dñico darēt. eo q̄ cibū retinere nō possēt. Ille p spm̄ agnoscens dixit. Misereat v̄t de us fratres. quare me deludere voluistis. Quibz stupentibz et v̄z corpus xpi afferentibz. ille videns q̄ recipere nō valeret. eleuatis in celū manibz sic orauit. Ascendat filius ad patrē. et spūs ad dñm qui fecit illū. Et inter hec verba spiritū exalauit. et corp⁹ dñicuz ibidē disparuit.

pm̄ Fridericus
a. xxxij

Petrus tharenthasiensis epūs
vir integerrime religionis

Guilhelmus puer in anglia crucifigit̄ a iudeis in die scō pasceus. Et erat tunc puer ibidē qui vidit infernum fillem nō habuit. Et nota q̄ hmōi opacōes sunt cū moderamine accipiende nō simplr. sicut solet dici de salomone. Potest em̄ esse q̄ aliquis simplex miles in aliquo negotio ita magnifice se habeat q̄ vere dici poterit de eo q̄ nunq̄ fillem habuerit in illo. s3 nō in oibz. Uexiste idē fridericus in vno crimine glie sue intulit q̄ cū alexādro papa altricauit. et p̄tra fas scismaticos fouebat longo tpe. Uexit̄ post penituit. et veniā petēs crucem p̄ satisfactione suscipiēs p̄tra mare iuit. et post magnos triumphos in quodam fluuio submersus fuit improuise

Ille Fridericus fuit vir magnorū op̄z. ita vt quidā dicunt. q̄ post r̄a rolū magnū in gestoz magnificencia orbis

VI° CCCLIII

Romanus

iij. Ana
stasius
a. ij. m̄.

iij. d. xxiij

ω CLIII

Ille anastasius fuit abbas sancti rufi valentinien̄ dyocesis. primo quidem in cardinalem. et post in papam assumit̄. Idic astruxit palacium nouū apud sanctam mariā rotundā. Moritur. sepelliturq̄ in laterano

Gratianus monachus hoc tēpore reuere tam cōpilauit. et ab eugenio papa. iij. ap̄ probatur. et ip̄e fit ep̄s in tuscia in clusua vnde oriundus fuit
Petr⁹ lūbardus ep̄s parisiē. frater gratiani libz sentētiar̄ edidit et glosas psalte r̄ij. replaz pauli. et plura alia
Petrus comestoz frater gratiani et petri lūbar di hystoriā scolasticā p̄posuit et alia.
Comes muriensis factus est humillimus conuersus in cartusia.
Theobaldus comes campanie vir totus misericors.
Dugo folieti scripsit libz de castro anime

willhelmus heremita sanctissimus circa hec tempora claruit qui olim dux aquitanie fuit et comes pic taurien̄. Idic primum totus discolus fuit. Ad quez cum beatus Bernardus vt eum reconciliaret directus fuisset. et ille modis omnibus recōciliari rē nueret. vir dei ad altare celebraturus accessit. ipso duce tanq̄ excomunicato p̄re foribus expectante. Cum autem par domini etc. dixit. corpus dominicū sup patenam ponit et secuz tollit. atq̄ ignea facie et flammis oculis foris egreditur dicens ad duce m Rogauimus te inquit et spreuisti nos. Ecce ad te processit virginis filius qui est domin⁹ ecclesie quā tu p̄sequeris etc. Statimq̄ velut alter paul⁹ tremens cecidit etc. qui post lorica sup nudo resitit.

A iij

Sexta.etas Cristus

Sol obscuratus fuit hoc tempore fames magna facta est. Terremotus in sup maximus fuit. Antiochia cum tripoli ⁊ damasco ceciderunt. 1°. hominum submerguntur. ⁊ mare retro gradum uertum est. Tres lune apparuerunt in celo. ⁊ in medio signuz sancte crucis. Et tres soles uisi sunt. ⁊ statim post sol iterum obscuratus fuit ab hora sexta usq; ad horam nonam.

Uisio horrenda facta est episcopo lingoneſi. a quodā heremita iā defuncto. dicens q; xxx^o. hominum decellerant secum inter quos beatus Bernhardus statim euolasset. tres in purgatorium descenderāt. omnes alij in inferno perpetuo cruciandi submersi fuerunt.

Boemia fit regnum. antea ducatus fuit

Imperatores.

Noruegia que est inferior regio almanie conuertitur ad fidem. ubi primū predicauit Adrianus legatus ⁊ cardinalis albanensis postea papa

Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martyrizatur hoc tempore in anglia pro ecclesia. in ecclesia in loco sancto. ⁊ in tempore sacro. inter manus sacerdotum ⁊ religiosoz ꝛc. Ad cuius exequias dum clerus pro introitu misse Requiem ꝛc. inciperet. statim angelozꝝ choꝝi astantes uoces cantantiū interumpunt. martyres missaz intonat. Letabitur iustus ꝛc. Hic multis claret miraculis Et henricus rex anglie misit solennes ambasiatores ⁊ excusauit se de nece eius. ⁊ crucem suscepit post triennium. Sanctus uero thomas non longe post canonifatur ab alexandro

Anno mundi.

Pape

iiij.
Adrian^o
annis. v

Anglicus

Anno christi

Iste adrianus natione anglicus fuit. episcopus albanens. uir magnanimus. ⁊ uerbi dei cum celo predicator egregius. Regem sicilie ⁊ romanos compescuit cum censuris. ipse ante legatus fuit in noruegia. ⁊ gentē illam barbaricā conuertit ⁊ instituit. Post electus in papam officium suum honorificauit. Et dicitur q; primus papa fuit qui cum curia in urbe ueteri moram contraxit. Hic fecit giro nem in radicafano. ⁊ turribus muniuit. ⁊ multa comparauit a comitibus circa locum sancte christine. Sepultus est in uaticano

Heresis waldensium seu pauperum de lugduno incepit. cuius inuētor fuit waldensis ciuis lugdunens. Qui cum diues esset relictis omnibus paupertatem euangelicā seruare uoluit. ⁊ scribi fecit aliquos libros bible in uulgari. cū nonnullis sanctorum auctoritatibus. que minus sane intelligens. suo inflatus sensu apostolorum officium usurpauit predicando ubiq; ⁊ suos ad predicandum mittendo errores plures seminauit. Noniti autem responderunt deo magis obediendum q; hominibus. prelatos ⁊ clericos aspernando. Tandem contumaces excommunicati sunt ⁊ expulsi a patria. ⁊ post in concilio heretici denunciati sunt. Et factum est in grande malum ⁊ laqueum magnum simplicibus ⁊ deuotis personis scandalū imensum. ⁊ utinam hodie esset finis.

Quoniam sancta fides catholica per potentes principes per argutos philosophos. per subtiles hereticos. ac ceteros viros spectabiles impugnata fuerat. dieb; autem istis per uilissi

Folium. LXXVIII.

Almani qui apud tusculanum pro imperatore morabantur. romanos apud montem portum inuadunt. et tot a nona usque ad vesperras occiderunt ut nunquam ex romanis tot milia occisi legantur. licet tempore hanubalis tot occisi sint ut tres cophinos annulorum quos de vigitis procerorum occisorum idem hanibal extrahi fecit cartthaginem destinauerit etc. Horum multi apud sanctum stephanum et sanctum laurentium sepulti sunt et habent hoc epitaphium Mille decem decies sex decies quoque seni.

Sanctus Richardus fuit hoc tempore qui a iudeis mar tyrisatus fuit parisius. et iudei expelluntur a regno

Corpora sanctorum trium regum hoc tempore transferuntur de mediolano ad coloniam agripinam. per venerabilem Raynoldum archiepiscopum coloniensem. Fuerunt namque haec corpora sacratissima primo per helenam constantini matrem rapta. et de india ad constantinopolim perducta. que postea eustorgius episcopus mediolanum transiulit. vbi usque ad haec tempora permanserunt. Sed cum fredericus imperator quasi cum innumerabili almanorum exercitu mediolanum obsidisset et tandem cepisset predictus archiepiscopus qui tunc in comitatu imperatoris erat eadem corpora vix magnis precibus impetrauit. et coloniam secum perduxit etc. et tunc colonia floruit

Sanctus bernardus canonizatur per alexandrum. et propter concursum populi prohibuit esse abbas ne plura miracula faceret. et obediuit mortuus

VI° CCCLXIII

VI° CCCLXXIII

xi. m. lxxix

DCCLXIII

DCCLXXIII

Iste alexander vir strenuus fuit. et habuit longum scilicet ma. xvij. annorum et quatuor scismaticos vicit successiue et excommunicauit eos. qui omnes mala morte perierunt. Preualuit etiam imperatore. et ad unionem reuocauit. Duo concilia celebrauit. vnum turonis. aliud in vrbem. Tandem omnibus non sine graui labore oppositis. puta qui aduersus talem regem dimicauit. gloriositer romam reuertit et eos qui propter perseuerantiam electi fuerunt restituit. Mortuus post sepultus cum patribus suis in pace christi. Item idem papa ordinem cartusientium confirmauit cum subscriptione omnium cardinalium. suscipiens eum sub protectione sancti petri et sua dando priuilegia alij quibus lucius et alij numero. xij. plima superaddidit et monasteria extruxerunt

Scilicet. xx. ecclesie grande fuit inter alexandrum et iij. scismaticos. sed alexander obtinuit. Durauit annis. xvij.

Ordo wilhelmitarum a sancto wilhelmo heremita. olim duce aquilegiensi nomen et origine tractat. Cuius discipulus fuit sanctus albertus heremita qui ordinem istum educauit

Et mos ydiotas ac laycos pauperrimos extitit non modice tribulata. Quasi dicat ecclesia. In vrbem de teo affligi. si necesse a tribulatione cessant. quod vita ipsa videbant indigni. quod iustitiam deo et hominibus odibilis est. qui ad nihil quod est valeret. nisi quod metuntur me celare ut sic efficaciter noceant. Fuit nihilominus postea quidam subtilissimi heretici qui istam heresim waldensium defendere conabantur. et plura regna et populos deceperunt. cum quibus tandem miserabiliter exterminati perierunt.

Hexa etas. Cristus.

Berchtoldus dux de zeringen. filius conradi impatoris olim scdi. quo dominabatur ab argetine. ciuitate vsq; vallesien. multas munitiones et oppida fundauit. contra insolentias tyrannorum qui hoc tempore vulgum opprimebant. Edificauitq; triburgo in bairgaudia. scdm triburg in nochtlandia contra sabaudos oppidum in expugnabile extruxit. ano dñi. MCLXX. et post xij. annos bernam

Leodium capitur. et predatur. vastatur. et mulieres ac virgines opprimunt. Religiose tamen ac timorate mirabiliter liberate fuerunt. nec alicuius pollutionis contagium passae sunt. sicut dominus ostendit sancte marie de ognies. vide in vita ipsius

Imperatores

1187. Iherusalem iterum punitente deo capitur a saracenis. et gloriose sepulchrum cum sancta cruce pro peccata christianorum. et precipue luxurie et crapule. Nam rarus erat in monasterijs. raroq; in seculo quem non morbus luxurie infecisset. Et quia tota terra sordescerat facinoribus ideo proiecit dominus populum suum. inducens multas tribulationes super ipsum. ut vel sic ad eum periret rediret

Passagium grande ordinatur hoc tempore. quod factum fuit tempore clemētis. iij. et fridericus imperator crucem accepit. et multi principes cum eo et factus est concursus maximus. sed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt praeter solem achos.

Sancta alpiadis virgo sanctissima claret. que humiliter nata subulca erat. in terra senonesi. alio spirituali utebatur sed nullo corporali. tamen venusta facie. Multas habuit reuelationes

Anno mundi

VI° CCLXXXIII

Pape

iij. Lucius.
us. a. iij.
m. ij. d.

Tuscus
xviij

iij. Urbanus.
ban. a. i.
m. x. die

Lumbardus
xxvi

viij. Gregorius.
us. m. ij.

Anno christi

MCLXXXIII

Iste lucius fuit eps ostien. qui post verone mori hinc tale epitaphium. Luca dedit lucē tibi luci potēficatū. Ostia papatum roma verona mori. Immo bona dedit rex tibi viuere roma. Et ilium. curas ostia. luca. mori. Dulcri vsus. qua quoddam apologeticum etc.

Iste urbanus fuit oriundus de ciuitate mediolanensi. ad eum venit ioachim de calabria. hic cum audisset captam iherusalem a saracenis. nimio dolore tactus obiit. sepultus in ferraria

Iste gregorius natione brunetanus. magnum celum habuit pro terra sancta et cepit praeticare de modo recuperandi eam. sed statim obiit pisae.

Sanctus bertoldus carmelici montis termicolis ab aymerico archiepiscopo priarcha in priore assignatus fama celebrior multis innotescit. Hic inter cetera preclare sue sanctitatis inditia. animas quam plurimum fratrum quas saracenorum absumpsit gladius cum corona martyris ab angelis in celum deferri vidit. Abbas ioachim fuit. qui plurima praedixit et scripsit et in quibusdam errauit. ut patet in principio decretalium. Sciscitantibus etiam principibus an ire deberent ad terram sanctam. respondit non. quia tempus nondum aduenisset.

Sanctus hugo episcopus linconiensis. ordinis cartusienis in anglia in numeris claret miraculis hoc tempore.

Sanctus anselmus episcopus blesinensis. ordinis cartusienis claret bona vita

Folium. LXXIX.

Prodigia magna apparuerunt inter claramōtes ⁊ ppendiū. qz lapides quadrāgulares. ad quāti-
tate ouoz cadebāt. ⁊ fulgura cremētia villas. ⁊ corui in rostris cartones ignitos portantes. in-
cendentes domos ac villas. ⁊ multi ictibz fulminis perierunt. Vide speculo vincenci.

Regnum tartarozum incepit. ⁊ creuit valde. ⁊ vsqz bodie est maius in parte. ⁊ fece-
runt plagam in mundo maximam

Liuania regio septentrionalis magna conuertitur ad christum pro parte

Iste heinricus fuit filius friderici. ⁊ accepit pstantiam filiaz regis
sicilie in vxore. occasione cuius subiugauit sibi totum regnum

v. Hein-
ricus. an-
nis. viij.

apulie. fugatis illis qui illud tenebant.

Philip-
pus. an-
nis. i.

Sacina oritur post mortē heinrici. Nā quidā
elegēt philippū ducē schweuie fratrē eiusdē heinrici. Alij otto nē filiū ducē saxonie. Et facta
est altricatio magna. ⁊ bella in almania. Tandē otto pualuit. qz papa Innocētius tenuit
cū eo philippus em itatim post pacem quācū otto nē fecit interfectus est dolose. a langra-
mo. ⁊ sic otto obtinuit. ⁊ romā venēs ab Innocēto coronatur. ⁊ p silū mltoz ⁊ volūtate. Et
ista est bndictio in maledictionē. qz eodem die fractio iuramento ꝑ ecclesiaz cepit tyrannizare
holidissime. quare statim excomunicat. ⁊ deponitur. ⁊ tandem in prumatia moatur.

VI° CCCXCIII

iii. Cle-
mens. iij.
die. xvi.

Romanus

iii. Cele-
stinus. an-
nis. vi. men.
vii. die. xi.

Romans.
vii. die. xi.

VCXCIII

Iste clemens ordinauit monasteriū extra murus
qđ dicit̄ scī laurēcij. ⁊ quedā alia edificia. Et tpe
factum est passagiū magnum ꝑ radicante abbate
ioachim. quia nondum venisset tempus

Iste celestinus in die scō pasce coronat̄
⁊ die seq̄nti coronauit heinricū impatorē
Ipe etiā fecit fieri palatiū apđ scī petz

Ordo theutonicoz vsioz incepit circa hec tpa. in pruscia. sub ce-
lestino papa tertio. Ortū habuit ex ordine scī iohānis iherosolo-
mitani.

Ordo scē trinitatis circa idem tempus incepit.

Berna ciuitas ipialis ꝑ dif. āno vñi Mccxi. Berch-
toldus nāqz dux de czingē inditissim⁹. iā pluribz
monasterijs ac munitionibz edificat⁹. ⁊ venio hūc
locū nemoz vastitate ꝑdensuz. hūanis habitatio-
nibz actū plustrans. vsuz quendā venustissimū ar-
te venatoria ibidē cepit. a q̄ predicto loco nomē im-
posuit. Nā vsus. lingua theutonica (ber) sonat rē.
Cū hec ciuitas robustissimos viros. tanqz vsos
enutrire ꝑueit. q̄ ꝑe ceteris ꝑfederatis iusticie
gelatores. mltoz tyrannoz colla dei r̄tute calcast.

Bexta etas. Cristus.

Constantinopolis recuperatur a cristianis. Et Balduinus comes flandrie impator ibi efficitur
Cruz predicatur quinqz vicibus. et hoc in aere offensum fuit. quia cruces diuersoz colorz
quinqz numero in aere patenter resplenderunt
Cruce signati plures gloriofissime euolarunt. Et quidam diuinitus punitus fuit. eo qd cruces
predicare noluit

Rex aphyce cristianis bellum intulit. et fugatus est. Perierunt
q amplius q. c. saracenorum

Nota qd circa hec tpa leguntur miracula gl'osa. et plime reuelacões
facte sunt de iniquis mercantijs et vsuris. Et in uita sancte marie.

Imperatores

iiij
Dicitur
an. ij.

de oegnes fit mētio de quadā uidua op'ie uite. cui b'ra uirgo cum
scō petro et multitudine angeloz assistit in agonia. et uix demones

abegerūt. Et tandē dñs met aduenit. et funeris offm̄ adimpleuit. Nec tñ ppter hec penas pur
gatorij euasit. Maritus em̄ eius mercator fuit. et quedā p fraudē acquisierat. Quosdā etiā de
familia ducis louanie hospicio recepat. qui de iniuste acquisitis in ei' domo multa expēdebāt
de quibz nōdū pfecte restitucōem fecerāt. Ideo aia h'ra scē uidue purgatorij ignibz exurebāt
Nota lector grōsam. puidentiā dei. Quā hec mlt' eras in statu mutabilitat. ne ex'hemētia. do lo
ris vel timoris in pct m̄ decideret. solata est a b'ra uirgie a scō petro. qñ aut p mortē euasit p
culū amplius peccādi. iusticie rigorem expta est. Pena em̄ eius fuit dilata. non soluta

Anno mundi

VI^oCCCCIII

Pape

iiij. In
nocenti
us ānis

Campanus

xxiij. m̄. iij. d. xxiij

wilhelmus parisiē. incepit ordinē augu
stiniē. qui dicuntur mendicantes.

Albertus patriarcha iherosolimitan' or
dinē carmelitaz instituit i mōte carmeli

Anno christi

MCCIII

Iste Inno. magnis laudibz extollitur. q'z uilis valde fuit ecclesie dei. quod opa eius testatur
Nam fecit fieri hospitale sanctispūs. Et renouauit ecclesiā sancti firti. Cōpo fuit decretales. ser
mones. ac librū de miseria hūane pdicōis. et multa gl'osa alia. Ipse coronauit ott' bonē. et etiam
deposuit. qz nō seruauit fidelitatē. hereses plēs damnauit scz albiensū. ptra quos crucē predi
cari fecit. Ite almerici. et librū abbatis ioachim ptra petrū lombardū. Confirmauit scm̄ hugo
nem linconiensē carth'siē. ordinis. Tandē post plura bona pacē faciendo inter pylanos et
ianueñ. mori' apud parusiū. et ibidem sepelit. Hic pstituit p'ltra quartū gradū p' sanguim
tatis licite m̄tionium p'trahat. Item qd xpiani nō seruiāt iudeis in domibz vel in agris. Ite
qd iudei portent uestes quibz omni tpe p'gnoscat'ur. Et nō pmittāt'ur in diebz lamentationuz
prodire in publicū. imo fenestras et ianuas claudere p'pellāt'ur. Nec nouas synagogas erigant
sed antiquas reficere possunt. et nō ampliare.

Dominicus hispanus uir sanctus. apostolice perfectionis emulatoz. Mirabili celo persequit
hereticos. miraculis claret. Et ordinem iacobitarum siue predicatorum instituit
Franciscus italicus uir incomparabilis feruoris ac summe perfectionis. paupertatis euang
gelice exemplar perlucidum. multis claret miraculis. Et ordinem minorum instituit
Maria de oegnes claret miraculis in dyocesi leodiensī. Et mlt' alie uirgines. uidue. et sancte
maritate fuerunt ibidem

Sancta Clara fulget uirtutibus

Jolium. LXXX.

Pueri de almania. x. et amplius dyabolica machinatione decepti cruce signantur quasi deus per eos vellet recuperari terram sanctam secundum illud. Et ore infancium etc. Sed cum ad mare venissent a piratis tolosie in nauibus rapiuntur quasi eos ad iherusalē ducere permittentibus. Ulex multos submerserunt. et alios vendiderunt saracenis. Et sic patet quod de filiis in futurum faciendum sit si filis casus occurreret. Pastores pecorum similiter de hispania ueniētes cum turba graui parisijs uenerunt. et omnia bona cleri vastant inuidis plebibus gratulantibus. sed cum etiam laicorum bona cepissent deuotare statim expugnant fuerunt et pempti. et sic patet quod dyabolus. et suas cruces predicauit

.ij. Fredericus
a. xxx.

Ille fredericus fuit filius henrici predicti. et

Symon comes montiffortis. velut alii karolus mirabiliter triumphauit contra henricos huiusmodi secum episcopos et abbates sanctos. precipue sancti dionisii. Fuga uero aliquorum. hereticorum cum paucis. puta. vii. milibus catholicis.

Concilium late
ranense. in
v. Decembris.
prelatorum

electus fuit Ottothone ut eum expugnaret. quod et fecit Et extunc incepit ecclesiam lamare. quare excommunicatus et deponitur per honorem quem eum coronauit et multa mala fecit. et primum diu permansit. et morte peruenit sine sacris proprio filio suffocatus Sic iterum multa exempla hic sunt de persecutoribus ecclesie quam miserabiliter perierunt Ioseph etiam filium suum henricum suffocauit. quia propter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore innocencij pape quarti.

VI. CCCCXIII.

.ij. Honorius
an
x. m. vii

Romanus
die. xv. vij.

DCCCXIII

Ille honorius multos honoraui. et canonizauit plures sanctos Fredericum coronauit. et etiam deposuit pro rebellionē ecclesie sancti laurencij extra murum. et basilicam que dicitur sancta sanctorum renouauit. Decretales proposuit. ordinem predicatorum et minorum confirmauit. Tandem moritur et sepellitur in ecclesia beate marie maioris.

Ordines. iij. medicantium. videlicet predicatorum. minorum augustini. et carmelitarum. confirmantur ab honorio etc. Deponuntur tamen predicatores minorum in litteris papalibus quibus xv. mensibus ante ipsos confirmati fuerunt.

Ludowicus filius regis cecilie. frater minorum uir sanctus hoc tempore clarus habetur

Ordo cruciferorum circa hec tempora renouatus est per innocentium tertium anno pontificatus sui. xvij. iam de facta heresi albienfium per crucesignatos. Fuit beatus quiriacus iherosolimitarum episcopus olim huius ordinis primicerius extitisse. statim postea quam sancta helena crucem inuenit. sed iulianus apostata eundem quiriacum cum fratribus occidit. et sic longo tempore idem ordo abolutus fuit. Tunc autem innocencij. iij. apud lugdunum creuit. et preuilegijs dotatus est ab eodem.

Guillelmus. episcopus niuonenfium uir sanctus et doctissimus claret. qui duomilia pauperum tempore famis quotidiē pascebat.

Iherusalē destruitur usque ad solum. excepto templo et ciuitate dauid. a corradino filio staphadimi Stephanus sanctus pater. et prior domus portarum ordinis cartusienfium. et post episcopus digensis.

Bexta etas. Cristus.

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrielis habens signū sancte crucis. et imaginem xpi expressam. et desuper aureis lris scriptū. Ihesus nasaren' rex iudeor' Et cecum illuminauit

Frisia pene tota submergit fluctibus marinis. in qua pierūt plusq. C. homin. propter iruententia factam sacramento a quodam pugile. sicut postea reuelauit beata virgo maria. Et constructa est ecclesia in eodem loco vbi hostie ceciderunt. et cessauit quassatio

Tartari deuastant horribiliter vngariam et poloniam. Et fit ingens terror in cristianitate Sed precibus sanctorum impediti sunt ne procederent

Uacat imperiū multo tpe post deponcōem Friderici. et etiā post eius mortē. Et ideo plures Imperatores

anni ascribunt friderico. licet paucis iuste in ecclesie obedientia regnauerit. quia nō statim alius in locum eius electus fuit

Mons quidam maximus in burgundia inferiori diuiditur. et currit per multa miliaria. et quingmilia hominum suffocauit. et tandem ad alios montes accessit mirabiliter

Decretales compilantur per raymundum ordinis predicatorum de mandato gregori. et ad studia mittuntur	Thomas de aquino doctor sanctus claret Albertus magnus epūs ratispā. de q̄ mira. dicitur Eufachius qui et Bonauentura doctor deuotus
--	--

Sancta Elisabeth filia regis vngarie. vidua. oī virtute et sancta vita plenissima	Alexander de halis doctor irrefragabilis Vincenti' speculatoz oēm materiā scibile collegit
---	--

Anno mundi VI. CCCXXIII

VI. CCCXXIII.

Pape

Campanus

.ix. Gre
gorius
an. .xiiij.

Mediolanus

.iiij. Ce
lestinus
die. .xviij.

MCCXXIII Anno christi

MCCXXIII

Iste gregorius plures canonicauit. et ptra fridericū pstanter ecclesiā defendit. et romanos corruptos pecunia facta. pcessiōe solenni a laterano vsq. ad sanctum petrum cū capitibus aposto loz mirabiliter reuocauit. ita vt ptra fridericū pene omnes cruce signarentur. Quapropter idē fridericus ab vrbe recessit lōgi.

Iste celestinus vita et scia laudabilis senex et debilis morit' Sepultus in ecclesia sancti petri. Fuit epūs sabinensis.

Ipsē librum decretalium per Raymundum compilari fecit. Tandem plenus tribulationibus propter tyrannidem friderici et alioz moriens migravit ad cristum.

Sanctus Angelus iherosolimitanus carmelita. vir sanctioribus adnumerandus. nominis sui vere speculum. velut nubes imbrifera predicando circumquaq. discurrens. innumeras cristi lucrificat animas. cui etiam tandem post plura miracula effusiōe proprii sanguinis mortis vicem reddidit

Sanctus Cirillus grecus mellisui carmeli prior doctorq. tum vite sanctitate. tū ppheticē spū aspicius. multa describit posteris pfutura seculis. et copiosis miraculis deo procurat gloriam. mundoq. stuporem

Hugo cardinalis qui totā bibliā. postillauit

Primitus Petrus de tharenthasia postea papa. et plēs alij sancti et lēati floruerūt in diuersis mūdi ptibus q̄s diuinā lūmitas misit. p fidei defensione. alioq. tota pene fides pisset. ppter hereticorū multiplicatē et subtilitatē simul et potentia.

Magister Jordan' scūs doctor mirabilis Magister Aldricus discipulus alberti

Folium. LXXXI.

Judeus quidam in hispania apud tholetum fodiendo inuenit lapidem in quo erat liber vetustissimus in quo scriptum erat. In tercio mundo filius dei nascetur de virgine maria. et pro salute hominum patietur. Et quod liber deberet inueniri isto tempore scilicet ferendi virginis castelle. Et statim iudeus baptisatus cum omni familia sua Ludouicus rex francie vir sanctus. crucem accepit. et transiit mare et capis. et multa de ipso laude digna scripta inuenies. Vaticinium quoddam sacrilegum de cessatione euangelii christi et euacuatione sacramentorum ecclesie ante annos domini. M. cclx. quod experientia temporis ex se flauit. plura talia taliter medosa reperies facta et dicta

vi. Dei
ricus a.
iij.

willhel
mus an
ix. coes

clarus Lantgrauus
Bonifacianus moris in turcia miraculis
Peregrinus quidam beate marie occidit clam
in dyocesi andegauensi. Et statim cultellus
homicide non cessauit stillare sanguinem donec
nec suspenderetur interfectus iste
Edmundus archiepiscopus cantuarie non canonisatus ab Inno.
Petrus nouus martyr ab hereticis occiditur. multis clarus miraculis
Stanislaus episcopus cracouiensis ab iniquo principe interfectus est

Thuringie Holandie
Isti duo fuerunt electi ex maiore
dato domini pape contra fridericum successiue. sed non pro
ualuerunt tyrannidem eius superare quia potens nimis
erat. nec fuerunt coronati. morte peruenire. Ulti
mus horum interfectus fuit a frisonibus. qui fuit ante
comes holandie

VI^oCCCCXLIII

VI^oCCCCLIII

Januensis

iiij. In
nocentius.
a. xi. m. vi

Alexandro
iiij. a. viij
m. iij. d.

Campanus
iij

DCCLIII

DCCLIII

Iste Innocentius plures canonisauit. Fridericum per sententiam diffinitiuam deposuit et anathematizauit tanquam hostem ecclesie. anno sui pontificatus adiutus a ianuensibus. Tandem morituro friderico id est papa cum magno exercitu apud Viannam ingreditur. Et post paululum neapoli moritur.
Sedes cardinalium diuacue restaurant de partibus ex diuersis mundi partibus electis per Inno.
Frequens saracenorum insultus frater ordinis deifere marie de carmelo. a transmarinis partibus ubi in plerisque locis multiplicati fuerant. in scismatibus uenerunt paulatim diuersas regiones orbis incoluerunt. Vancen. in spe. hy

Iste alexander quendam manfredum presertim do regem cecilie excoicauit. Duos falsos libros condemnauit. loquentes contra mendicitatem et euangelium christi. Moritur tandem in Aterbijs. Et ibidem sepelitur
Martinus qui cronicam abbreviauit
Alexander de villa dei ordinis minorum qui doctrinale compilauit. vir sanctus. ac theologie sacre professor claret

Sancta Clara canonisatur ab Alexandro quarto. circa annum domini. Declinat

Contra pluralitatem beneficiorum facta est illa solennis disputatio Parisius anno domini. M. ccc. viij. In qua determinatum est per sanctos doctores. quod nemo sine piculo peccati mortalis tenere potest duo beneficia quorum alterum sufficeret ad sustentationem suam. Et quidam quos auaritia excecavit aliter opinati. fecerunt contrarium. Quos flagellum diuine iustitie horribiliter roauit et puniuit. De hoc sunt plura scripta. et exempla in di. 3

Sexta. etas Crisus

Superiores almani qui sweteri vocantur pauci quidez nūero. plures nobiliū tyrannos qui eos iniustis exactionibz opprimebāt. diuino suffulti suffragio de finibz eoz potenter expugnat et se teinceps fraterno federe aglobantes. mltā bella ammiratione digna ecclesias. orphanos ac viduas defendendo gesserunt. et nominati sunt in orbe.

Alphon sus. Era alphon si famosissima apud astronomos. Et est anno xpi. Mcccl. Quod nota diligenter. qz ad multum deseruit in astronomia
 Passagiū grāde factū est. in q̄ scūs ludouicus rex frācie fuit patz. p̄fecit Post longā imperij vacationem electores in duo se diuidens
 Impatores annis. xv. simul scisma

Richar dus chardū comitē cornubie fratē regis anglie. elegerūt Et fuit icisma ānis mltis tandē mortuo richardo. alphon sus co ram gregorio. x. intuitu passis volūta rie cessit omni iuri si qd̄ haberet Erat em̄ vir prudēs et maximus astronomus eius tabu le famose sunt quas fecit. qz compendiose Festum venerabilis sacramenti insti tuit per vrbānū. iij. cū indulgencijs

Cōciliū lug dunense. v. epoz. et xl. abbatum. et aliozū prelatoz circa M. celebrat per gregozū. x. vbi greci et q̄ daz tartari solennes baptizati fuerunt.

Anno mundi. V^oCCCCCLXIII

<p>• Pape iiij. Cle ban^o. an iij. m. i. Gallicus dieb. iij</p>	<p>• Prouincialis iiij. Cle mēs. an iij. m. ix. die. xv</p>	<p>• Gre gozi^o. an iij. d. x. Lombardus</p>
---	---	--

Anno christi MCCCLXIII

<p>Iste vrbanus fugauit exercitū sarra cenoz p̄ crucē signatos quē manfredus contra ecclesiam miserat. et stulit regnum sicilie comiti puincie qui fuit frater regis frantie. vt fugaret māfredum. Tandem moritur parusij et ibidem sepelitur. et manfredus postea vita et regno priuatur per karolum.</p>	<p>Iste demens sanctus fuit et p̄phetico spū predixit hostes ecclesie tanq̄ fumus perituros. vnde creditur qd̄ deus eius meritis tribulationes plurimas extinxit Hic habuit antea vxorem et liberos</p>	<p>Iste gregori^o satis accidit taliter venit ad papatum. qz cū esset archidiacon^o leodiē. et iussisset vltra mare cō deuotiōis. ibidē existēs in papā eligi. et suscipat mun^o tulit archidiacon^o vn^o. Hūc prēm patz fecit p̄cordia fratru. Clez hoc a spūscō sc̄m nō dubiū ē. qz valde bñ se habuit. nō intendēs pecūia p̄ lucris. sed elemosinis pauperū fecit etiā ordinationē vnā quā quibz epoz cardinaliū q̄mpli mū laudabilē. qz honestas et valētias p̄sonas assumptis. Notis tandem aretij. se pultus ibidē honozificē.</p>
--	--	--

Bñdicit sit dulce nomē dñi n̄i ihu xpi. et glōsissime v̄ginis marie matris eius. in eternū et vltra. amē Nos cuqz ple pia bñdicat v̄go maria. amē Quicūqz hec legerit toties q̄t̄ies. hz tres ānos indulgētiar. q̄s demēs p̄cessit. ob rogatū ludouici sc̄i regis frācie sollēniter

Speculū hystorie vincenciij hic finitur.

Et ueris locis etc. Dicit quidā scūs doctor. qd̄ medietas ministroz dei est quasi refecata per hoc genus auaritie. qd̄ vn^o plura bñficia p̄mittit habere. Sed quia vel vnū potest digne administrare. aut proprijs pro peccatis satisfacere.

Folium. LXXXII.

Piscis marinus in similitudinē leonis captus fuit āno primo martini pape. et dabit planetā horribiles. et adductus in vrbem veterē cunctis ostēsus est. Quā monstrū hoc vulgo interpretāte esset signū futuri discidi. **Q**uod et factū est qz statim post sicilia interfectis alienigenis. et fetibus in materno vtero occisis. crudeliter ab obediētia karoli sui regis. et p̄sequens ecclie recessit. et per rā arroganū regē assumpsit. et multa mala secuta sunt. Et in vrbē parcialitas suū rerit. qz vrbini p̄ hanibaldos. cū multa sanguinis effusione pugnarūt. Itē et inter saracenos multa milia occisa fuerūt. Et ideo non mirū qz patri moniū ecclie patif solito more qz tps est vt iudiciū

Rudolphus. a. xvij.

Iste rudolphus fuit comes de habchsburg. probus. et in armis strenuus et prudēs electus apud basileaz. Die oppidū p̄maceñ. obsidens auxilio bernensiu cepit.

incipiat ab ecclia dei. Clez karolus non longe ante martinū obiit bñ dispositio singulis. et deuote sacra mētatus. Petrus v̄o inobediētie filius infeliciter mortuus est ex vulnere qd̄ in bello suscepit. sicut solēt mori p̄secutores ecclie qz vix est fragili homini p̄tra stimulū calcitrare.

Post aliq̄s v̄o ānos. p̄ certos nobiles inimicos pacē p̄ bernēses. puocat' bernā diu inaniter ob sedit. Gnan' autē q̄daz quē secū ducebat cū iā ab obsidiōe recederet bernā inspiciēs. ipaz v̄siam dam totī patrie spū p̄plexico predixit. Tandē idē impator crucem suscepit p̄ terra sancta

VI° CCCCLXIII

VI° CCCCLXXIII

vi. In nocenti. m̄ v̄ d̄ ij	v. Adrianus. m̄ i. die. ix.	xii. Jobes. m̄. viij.	iij. Nicolaus. an. i. m̄. ix.	iiii. Martinus. an. iij. m̄. i.
Zumbardus	Januē.	Hispanus	Romanus	Gallicus

CCCLXIII

CCCLXXIII

Iste innocētius fuit de ordine predicatorū. famosus doctor et teatā vocat' petrus de thabentasia moritur statim qz sepelitus est in la terano

Iste adrianus fuit nepos inno cenci q̄ et etiā statim moritur qz sepelitus.

Iste iohannes fuit sciētis diuersis famosus. sed moribus stolidus. oibz tñ p̄ cū diceret diuictur se statim cū camera no ua corruit. et mortuus est viterbij.

Iste nicolaus magnificus fuit in edificijs extruēd' et bene rexit vrbem diebus suis et ordinationē cardinalium fecit. āno primo pontificatus sui et secūdo moritur. vnde sequitur turbatio romanorū. p̄pter patriam vrbinoz et hanubaldē. et homicidia dem post multa bella que

Iste martinus fuit religiosorū amator et p̄s opibz valde intent'. Die excoicauit impatorē p̄stātinopolitanū eo qz nō redierat ad fidē sicut p̄misit in scilio lugdunē. p̄pter quod mltā passus fuit. et tota ecclia simul. similit' et petrum regem arrogonie inuasorem regni sicilie excommunicauit. Tandē instruit contra perfidos iudeos et tribulatiōes. morit' parisi. miraculis clarēs

Jordanus theutonicus doctor solennis. et magister secundus in ordine predicatorū. clarus habetur et sanctus.

Nota circa haec tempora Scilicet Annūm Dñi 1265 Carmelita venerunt
Treninos sub Archi Episcopo Henrico huius nominis secundo

Sexta.etas Crisus

Cometa visa est signum mali. qz plura secuta sunt afflictiva xpianitatis Tartari inuadunt regnum constantinopolitanum. multasqz terras impu occupant stragem indicibilem de hominibus facientes.

1139 : Tripolis capitur a saracenis. xpianitatis nomē ibidē deletur. Adon illa fortissima et inexpugnabilis ciuitas capitur a soldano et saracenis. ppter discordiā vitiaqz nationū in ea cōmorantiū. et delera fuit. et psequēter tota simul terra scā occupat a saracenis. ppter nimia pctā xpianoz. qui ibidez morabantur. Hoc etian tpe xpiani perdiderunt cum acthōne. xv. ciuitates nobiles. et xij. castra occisis. ccc. xpianoz. qd marie euenit ppter diuersum dñiū

Imperatores et regentes ciuitatem nō pcordabant. et etiā ppter stulticiam cruce signatorum.

Bellum maximum et graue inter ianuenes et pisanos. occasione insule corfice. Tandē in mari pisani victi sunt. et capti plusquā. xij. hominum qui interfecti sunt. et perdiderūt xvij. galeas. exceptis alijs nauigijs. et ppter illas qui submersē sunt in mari. Terremotus etiam magni fuerunt in tuscia. signantes mala. que secuta sunt ibidem

Franciscus petrarcha poeta et heremita. hoc tpe claret. qui scripsit plura eleganti stilo

Anno mundi.

VI° CCCCLXXXIII

Pape

iii. Ho
nozius.
a. ij. d. i.

Romanus

iii. Ni
cola^o. an
iii. m. i.

Lombardus

v. Cele
stin^o. m.
v. die. v

Anno christi

DCCCLXXXIII

Iste honozius fuit homo tēperatus et magne discretionis libēter hīs pacē nulli lesiuus. hic pdicari fecit crucez contra pētinuasozē regni sicilie

Carmelite huius tempe dimissis mātellis varijs cappas albas sumpserūt

Iste nicolaus fuit dictus frater iheronimus minor generalis in ordine minor. qui licet bon^o homo in se fuerit. tamen mltā infelicitā ecclesie suo tpe acciderūt. Nā mltā bella orta fuerūt in vrbe ipsius occasione. qz nimis adhefit vni parti. Post hunc vacauit sedes annis. ij. mē sibus. vi.

Iste celestinus totus scūs fuit et ob hoc cū p annos duos cū medio cardinales pcordari nō possent. ipsum tandē de heremo vocātes eleget. Et statim p onus papatui resignauit. et ad eo dicit^o est ordo celestinoz. Canonisatus est p. i. dementē sub noīe sci petri p fessoris. cuius festum est. xij. kalend. Junij.

Ordo celestinorum inchoatur per virum sanctum celestinum. qui in papam electus est. Nec vnqz a proposito sancto cecidit vsqz hodie

Nicolaus de lyra. doctor theologie. clarus habetur parisijs. Sic fuit iudeus natione. Conuersus autem valde profecit in ordine minorum. et scripsit super totam bibliam et alia. Et fuit anno domini. Mcccxx. Vnde in libris suis. Alij dicunt qd fuit de brabantia. de parētibus christianis. sed ob paupertatem visitauit scolas iudeorum et sic didicit linguam illam. Vel iste nicolaus a iudeis informatus est in pueritia.

Folium. LXXXIII.

Cometa apparuit. 7 sequitur statim bellum flandrise. ubi cecidit flos mi-
licie gallicane. ano domini. Mcccij. Terremotus etiam magni fuerit. nec
ausi fuerit boies manere in ciuitatib. 7 papa bonifaci⁹ quiescebat in pto.
Wernerus puer sanctus rusticanus martyrizat a iudeis. requiescit in teraco.
Eodē tpe scz anno dñi. Mcccij. quidā alius puer nōie Rudolphus similiter a pfdis iude
is martyrizatus est in berna. qui multis miraculis claruit. Iudei dō sceleris huius ppetra-
tores a bernensibz mortis sententia plectunt. Hac occasione rudolphus impe-
rator bernā cū. m. pugnatorz obsedit. hñ parum profecit.

Adul-
phus.
an. vi.

Iste adolphus fuit comes de anaxone. 7 nō fuit coronatus per papam quia ob-
ijt in bello qd cum alberto duce austrie habuit.

Mobilissima aconen. ciuitate a saracenis destructa. demū desere marie in carmelo monasteriū
ad. iij. miliaria ciuitati vicinum ab eisde igne crematur. scatribus inuentis in eo pfdoz gla-
dijs crucidatis. 7 tunc prochdolor ordo carmelicus mellifinum locū ex toto pdidit in quo a
tempore helye 7 helisei prophetazum. ij. ccc. annis perfluerat.

Sanctus ludouicus olim rex frantrē. canonizatur hoc tempore p bonifaciū papā octauum
Alanus doctor vniuersalis. claret in burgundia. hic ad rēpus penā taciturnitatis incurrit. cor-
tam pluribus eo qd in principio simonis. diuinum aprilum moze solito nō inuocasset.

VI° CCCCXCIII

vij. Bo-
nifaci⁹. ā
vij. m. ix

Campanus.

xi. Bñdi-
ctus. m.
vij. die

CCCCXCIII

Iste bonifacius fuit vir in his que ad curiam pertinent. experi-
entissimus. Et quia parem nō habuit prudentie sue. vltra mo-
dum in tantam arrogantiam erexit seipsum. vt dominū toti⁹
mundi se diceret tā in tēporalibz q̄ in spiritalibz. Et mltā mag-
nifice fecit que in fine miserabiliter defecerūt. Deditqz exēpluz
cūctis prelatis ne alta saperēt sed forma facti gregis. magis stu-
derent amari a subditis q̄ timeri. Sic est de quo dicitur. q̄ in-
trauit vt vulpes. vixit vt leo. 7 moritur vt canis. sepult⁹ est
rome

Jubileus instituitur a bonifacio de centesimo in centesimum
semper duraturus. Et fuit primus iubileus ano. Mccc.

Liber sextus decretalium publicat. 7 fuit missus ad studia vni-
uersalia per bonifaciū octauum.

Festum. iij. euangelistarum. 7. iij. doctorum instituitur. scz
Hieronimi Augustini. Ambrosij. Gregorij.

Sanctus albert⁹ de tapano carmelita ficulus. vir meritis
signis. doctrinaqz clarus. ac totius perfectionis exemplar. vij.
Idus augusti migravit ad dominum

Iste benedict⁹
vir sanctus fuit. de ordine
predicatorz 7 paz supuric. 7
obijt parusij ibidē sepultus
in ecclia predicatorz miracu-
lis choruscās. Hic subortuz
discidium inter regem fran-
corum 7 bonifaciū sedauit. 7
pauilegia restituit. 7 liberta-
tes quibz rex priuatus erat.
7 vacauit sedes p ānū sequē-
tem. 7 plus ppter discordiā
cardinaliū qui tūc fuerit

Johānes scotus doctor
subtilis claret
Johannes andree iurista
maxim⁹ claret bononie. qui
plura scripsit solenniter.

S. Albertus Car-
melita Greg.

Anno rzi celebratum est capitulum Generale in hoc Conuentu
treuirensi et resignante R. d. B. Petrus de Emiliano successit

Sexta. etas Crisus

Rodus insula capitur de manibz thurcor p dominos ordinis sancti iohannis iherosolimitani. cum quinqz adiacentibz. Et fuit bellatum. annis. iiii. finaliter christiani obtinuerunt.

Replarij restituti subito mirantibz vniuersis quos tati dñi sic insperate pimus. mgē ordis obu-
rit parisi? Ca aut publicata fuit postea q fuit vana p fessio cu abnegatioe xpi. et expuisione sup
cruce in opprobriu crucifiri. put plures eoz p fessi fuerut. Et stetit ordo iste anis. clxxxiiij.

Judei expelluntur de regno fratie. oibz eoz bonis p fscatis. illic minime reuersuri

Imperatores

i.
Albert?
annis. x.

Iste altertus fuit dux austrie fili? rudophi predic-
ti hic primū a tonifacio reprobat? deinde ab eodē

vii.
Heinri-
cus a. v

pfirmat? ppter regē fratie tunc inimicū ecclie. cui
etiā alterto idez papa regnū fratie subiecit sicut et
alia regna. s; nihil. p fuit. tandē occidit a nepote suo.

Iste heinri-
cus fuit comes lutzenburgensis
in militarij actibz strenuissim?
pacez p terrā et aquā tenere cupi-
uit victoz glōsus et bellatoz inuic-
tus extitit. et fuit coronatus a de-
mēte quinto. Tandem intorxi

Cōciliū vi-
ennense in
q p fedit
Clemens.

In isto scilio mltā statuta fuerūt. p sa-
lubri regimie ecclie. et heresuz extirpa-
tioe. Et miores intra se tumultuātes
p cordati fuerūt p vna dicta fuit spiri-
tualium. alia vtiqz non habuit. voca-
bulum hoc

Anno mundi.

VI° DIII

Pape

v. Cle-
mēs. an
viiij. m. x

xxij. Jos-
hānes a
viiij.

Anno christi

MCCCIII

Iste clemēs fuit tante
p rrogatiue in expediē-
dis negocijs ecclie q
tūc pluria fuerūt vt et
sz abses eligere. scilicet
celebrauit piēnēse. et li-
bz. viij. decretalium. qui
vulgariter clemēna-
rū. d; spilari fecit Inq
fitozes et replarios mi-
sit. vneros supauit. re-
gulā miorz declarauit.
Replarios condēnauit
et ordiez scī iohis ihero-
solimitani exaltauit tā
de post mltā q laudabi-
liter egit morif. sedes
vacat anis ij. m. iij.

Iste iohānes tor? glōsus fu-
it quo ad ea que in actiua vita exercēda sunt. pstitutiōes demētinas
publicauit. et ad vniuersalia studia misit. multos scōs canonizauit. Epi-
scopat? pingues diuisit. p salitatē bñficiōz mltā bona instituit. et here-
ticos ples precipuo celo dānauit et. An aut saluatus sit an non. dñs
etiā suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiā fundauit domū do-
ni passus ordinis cartusien. sup durētā ppe auinionem.

Sisma. xxi. inter iohānez. xxij. et quendā petz de carbario de ordine
minoz. Ca fuit tyrānidis ludouici. qui scindere nitebat vniōnē ecclie
eo q iohes papa eū excoicauit. et iō istū petz in ydolu erexit et venerat?
est eū s; nihil. p ficit. qz statim succisuz est. et petrus veit ad pedes iohā-
nis veniā petēs et obtinuit. tñ fuit p uat? vt hostis oibz dieb

Dulcius heresiarcha nouariē. cū margarethā vxore sua heretica. et
pplia suis abusi fuerūt. s; p mēbatim. scifi fuerūt. Crux etiā tunc
p redicata fuit. + Gerardus de tononia ordinis magne marie
de carmeio doctor parusij sapientie et doctrine opinione celebris. post
plurium libroz editionem. in auinionē vitam exiuit.

+ Gerardus de
Tononia
Carmelita.

Folium. LXXXIII.

Pauperes de lugduno qui se dixerit de tertia r̄a fr̄acisci tāq̄ heretici d̄anati sunt ⁊ d̄busti plu-
rib; locis ⁊ vicib;. cū suis articulis erroneis. Un⁹ articulus fuit q̄ x̄ps ⁊ apostoli nihil habue-
rūt in pp̄rio vel om̄ni. ⁊ q̄ nullū ius habuerūt in his que scriptura dicit eos habuisse ⁊c.

Seguardi multi d̄busti sunt parisijs. p̄pter heresim pauper̄ de lugduno. q̄ sub specie bo-
ni mala suscitare conabant. Et michael generalis minor̄ fuit cū sibi adherentib; probatus he-
reticus. Numerus combustor̄ tam de ordine eodē q̄ aliorum. c̄iij.

Thomas de aquino doctor sanctus canonizat. l. anno post obitū suum
Ludovic⁹ tholosanos ep̄s filius regis sicilie ordinis minor̄ canonizatur

**iiij. Lu-
douic⁹.
an. xiiij.** Hic ludouicus fuit dux bauarie ⁊ contempnit coronationē d̄ni pape. quapropt̄
ab eo depositus est. ⁊ multus sibi labor ⁊ pericula successerūt. Multus est etiā sc̄in-
dere vnitatē ecclie. ⁊ fr̄idericū ducē austrie p̄ se electū vicit. In tribulatione ⁊ contumacia vsq̄
ad finē durus p̄māsit. gr̄ade periculū a se sue reportādo. tandē karolus p̄ eū eligit qui p̄eua-
luit. ⁊ ludouicus de equo cadēs subito moritur
⁊ catus fuit sumendo eucaristiā. Nec legunt in libris ⁊ fama ferunt p̄ quādā de ordine p̄e-
dicator̄ facta. sc̄z fratrem bernardinum de monte politiano ⁊c. Sed tamen ordo excusatur de
his per quosdam litteras testimoniales quās apud se habet. Cui placet requirat huiusmodi
apud professores eiusdem ordinis. ⁊ plene informabitur de his ad omnē copiam.

VI° DXXII

VI° DXXIII

Clemētinarū liber publicat. ⁊ ad studia vni-
uersalia dirigif p̄ iohānem papam. xij.

**xij. B̄n-
dict⁹. an
viij. m. iij**

die. xvij.

MCCCXIII

MCCCXXIII

Declaratū est p̄ ioh̄ez. xij. edicto p̄petuo hereticū esse eien-
dū asserere x̄pm ⁊ ap̄los nihil habuisse i pp̄rio nec i cōi. Itē
affirmare q̄ i x̄po eiusq̄ apl̄s in his q̄ eos habuisse sc̄z scrip-
tura testat neq̄ ip̄s v̄tēdi p̄petient nec illa donādi. aut ex
ip̄s alia acq̄rēdi erroneū ⁊ h̄eticū idē papa ioh̄ez declarauit
Idē papa ioh̄anes collegit de libris p̄decessor̄ suorum
ex ordine beatissimi patris b̄ndicti sc̄os canonizatos ⁊ p̄e-
latos p̄les nūero qui p̄prehendunt in sequētib;

Quis ⁊ inuicte x̄pi verna benedicte In celo s̄nt tot fr̄es promeruit
Quigētos quicq̄ quicq̄gita milia q̄ncq̄z te trāslatos p̄ oēs canōiza-
Dape s̄nt bis duodeni. eadiales bis milleni. i mūdi iherarchia.
Archiep̄scopi vati. septem milia creati. in fide catholica.
Quindecim milia digni pietateq̄ benigni. scribuntur ep̄scopi
Ac milleni quicq̄z deni. abbates septuageni. cum quaterno numero
⁊ plures sine mitra. refulsere inde citra. p̄elati ecclie.
Quotquot sanctimoniales. consozores ⁊ sodales. tegunt socialiter.
Non est nostre facultatis. compensare dicta factis. ac stilo differere.
Sed quis alter cōfessor. secum ducit talem chorū. per celi palatia.

Hic b̄ndict⁹ fuit monachus mo-
nasterij tollesi. ord̄is cisterci ⁊ vo-
cabat̄ iacob⁹ de furno ab infantia
lonep̄ite ⁊ mḡe in thologia fact⁹
aut papa reformauit ordinē sci be-
nedicti ⁊ cisterciē. q̄ necesse fuit
In largitō; b̄nficij; dur⁹ fuit. ⁊
ne indignis p̄ferret̄ decretalē edi-
dit q̄ sic incipit B̄ndict⁹
de i tonis ⁊c. ⁊ mltos
tos p̄uauit. erat feruid⁹ h̄di
cū seueritate zelator. ⁊
ob h̄ mlt; min⁹ car⁹ tā-
te rigorositate fuit q̄
vix agnoscere voluit
fanguineos suos. dicēs
papam cōfanguineos
non habere.

Hexa etas. Cristus.

Johannes mandeuil doctor in medicina 7 miles in armis nacōe anglicus fuit circa hec tpa Et mirabile pegrinacōem quasi totius mūdi p̄fecit. 7 scripsit eā tribz linguis Astronomi maximi fuerūt parisijs hoc tpe videlicet Johannes de lignerijs. Johānes de saxonua Johannes de muris. Et buridanus maximus philosophus. qui inuenit viam modernorum Impatores

Ventus magnus fuit. qui terras mouit 7 vndas. 7 edificia plurima subruit. Spūs Gauidonis multa reuelauit in ciuitate alexij circa romā. de h pulcer liber est script⁹ Aquarū inundatio fuit maxima. non ex pluuijs s̄ scaturientū terre venenaz. Damna fecit in finita in toto orbe

iii
karolus
an. xxi

vir prudens 7 astutus. Hic iussu Clementis fuit electus. adhuc uiuente Ludo uico contumace. Et qz humile sancti petri bñ dictōem. ac pape coronacōem expetit. more aliorū bonoz. id in oībz bñ directus fuit. 7 p̄ualuit p̄tra oēs aduersarios suos. Ipse multa statuit 7 p̄cipue legē fauorabilem p̄ p̄sonis 7 rebz sp̄ualibz. que adhuc karolina dōr. Tandē moritur diuitijs plenus 7 gloria. Sepultus p̄rage Eduardum regem anglie fuit. Et tanta strages vt mare flandrense aliq̄t diebz tinctum sanguine videretur mortuos Item multe ville deserte diu manserunt

Anno mundi VI° DXXXIII VI° DXLIII

Pape

vi. Cle
mens. a.
f. iii. vi.
Lemovic.
dieb. xvi.

Anno christi DCCCXXXIII DCCCXLIII

Isie Clemens fuit nomen et totus vituōsus. multaqz p̄ benedictū rigore facta miriga uit. 7 quosdam priuatos restituit. Laudabilis fuit rigor seueritatis benedicti. sed multo amabilior fuit benignitas Clementis. Hic erat sermōnator egregius. 7 sermōes multos collegit Nulluz incōsultum a se abire p̄misit. Elect⁹ fuit anno xpi. Dcccclij. vt in bulla quadā reppi.

Declaratum est p̄ benedictū qd aīe sancte que nihil h̄nt purgabile primo statim vt decedūt. faciez dei vident. aliter sentire aut dogmatizare est hereticū. Ordo nouorum militum ihesu xpi instituitur i portigalia. p̄ Johannem. xxi. p̄tra saracenos Iudei p̄ totam almanā fuerūt obusti. qz fontes et puteos intoncarunt. sicut plures eoz confessi fuerunt id esse verum

Odericus vir sanctus de ordine minorum in asia 7 india euāgelizando v̄scurrit. miraculis clarus. Et quattuor sanctorum martyrum corpora sui ordinis de ciuitate hormas trāstulit p̄ mare ad superiorem indiā in ciuitate carram. nō sine miraculis. Et descripsit pegrinacōz suā Ludolfus cartusien. prior argentini. qui vitā cristi p̄pilaui egregie 7 alte Multitudo p̄ocerum qui louppen castrum cum. xxx. peditum. 7. Nec equitum obsederunt per. ij. suicerof fugantur. interfectis. iij. pugnantorum. 7 tribus comitibus. Anno xpi. Dcccxxx

Anno. Dcccxxx. fundata est domus sancte barbare ordinis carthusien in colonia agrippina. illo in loco vbi pie credit. vbi olim beatus Seuerinus sancti martini animā in celū deferri p̄spexit. angelico cum concentu

Folium. LXXXV.

Doctū ignis in celo visus ē. qđ a pl̄bis vocat̄ cādela rotūda. Et eodē āno surrexerūt Necchi cruciflagellatores. Hec secta pestifera surrexit ī sup̄iori almania ⁊ ad iseriorē descēdit. demū ad presgallicanas Cōstuebāt h̄mōi ex diuersis. doctis ⁊ indoctis. nobilib⁹ ⁊ ignobilib⁹ Flagella bāt autē se cū flagellis nodosis acubo infutis ⁊c. ⁊ nisi papa. phibuisset m̄lta mala attēptassent

Sanctus yuo beito doctor iuris canonizatur. quia fuit aduocatus pauperum ⁊ sancte v̄te. H. c solus inter omnes iuristas modernos sanctus computatur

Liliardus cardinalis sc̄i petri ad vinclā pl̄at⁹ deuot⁹. ⁊ aicus religiosoz ⁊ p̄motoz bonoz fuit. Vifio flebilis facta cuidē heremite in p̄ntia dñi innocēcij pape vi. dum adhuc cardinalis

esset. vnde aiebat. Vidi animas in infernum descendere sicut niues densissimas. in purgato riā sicut niues rarissimā. sed ad paradisum t̄m̄ tres vidi introire. sc̄z illius epi. ac illius vidue romane. ⁊ illius prioris cartusien. que oīa sic post repperit v̄ta ⁊ extunc maximā deuotionem erga viros religiosos habuit. ⁊ precipue cluniacenses ⁊ cartusienses. Hos em̄ duos ordines specialiter p̄re ceteris priuilegiauit. ⁊ ab omni patriarchaz archiepoz ep̄oz ⁊ quozūcūq; prin cipum ⁊c. iurisdictione visitatione taxatione ⁊ qualicūq; taxatione. exceptos esse decreuit. sub anat̄ematis vinculo. eosq; sub sancti petri ac romane ecclie protectione suscepit

Sitertus de beka almanus. ⁊ iohannes wolfigram anglicus carmelici ordinis illustri *beka* bus p̄numerandi ad salutis scientiam verbis scriptisq; quāplures erudiunt.

VIOLIII

Leomoniceſi.

CCCCLIII

Jubileus mutat̄ p̄ clementē de quinquagesimo quinquagesimū. p̄p̄ breuitatē h̄iane vite.

Jde etiaz clemēs monasteriū ⁊ ordinem dumaceſi mult̄is ⁊ maximis priuilegijs. doctoz. ⁊ ab omnib⁹ inquietudinib⁹ exempluz sub beatorū petri ⁊ pauli apostolorū tuitioe imperpetuum suscepit.

Johes de bachone carmelico theologie sapientie canoniceq; scientie p̄inceps parisi⁹ ⁊ demū p̄ angliā clarus cognoscitur.

Quido de p̄p̄natio epp̄iori ḡnali carmeli ce religionis. p̄m̄i maioriceſi. ac demū clui aſi. p̄d̄rifer doctor inter p̄ recipuos p̄m̄edat⁹ ⁊ vt alē elyas p̄ domo dñi seriosi⁹ p̄ correcto riā iur. ⁊ alia q̄m pl̄ima volumia p̄cōmēda libz. p̄tra om̄is hereses scripsit. quē dño ḡsellino cardinali albenensi p̄retitulauit.

Iste innocētius fuit amator religiozozum. ⁊ fecit fabricari in regno frantie propter sanctuz andream ex opposito auinionis monas terium ordinis cartusien. ⁊ multa priuilegia eidem sancto ordini concessit. ibidemq; sepelit. Fuit etiam canonista maximus

Johāna regina frācie p̄tuosa ⁊ humilima. ⁊ vt pie credit̄ sc̄a. obiit āno dñi. Mccclix.

Studiū b̄rage instituit ⁊ priuilegijs totat̄ ab innocētio. vi. intuitu karoli impatoris

Lector quidam paulus nomine negando be atā v̄ginē p̄ceptā fuisse sine pctō originali. corā toto clero ⁊ p̄plo in cracouia cecidit ⁊ expirauit. h̄mōe nō dū finito. vt testat̄ mḡt̄ heinric⁹ de haf sia. Qđ sc̄m̄ p̄les terruit in hac materia scriben tes. Fatuum est em̄ de secretis dei nimis curioz flos inuestigare.

Sexta etas. Christus.

Terremotus marini fuere per diuersa loca. Et basilea tota cecidit. Necdvi cū multis castris in circūitu. Tūc hoies velud bestie in filijs pmozatur. necitates intrare audent. Bella etiā plura et pestilētie et fames fuerunt. Terra in multis locis aquā albā et fetentē euomit. que castra et loca fortia casui dedit. Tpa insuper periculosa ppter hereses et sectas plures. et superbia et iniquitas nimis inualuit. et populus curiosus et leuis nimis. Unde in libro beate beate gite. i. ca. xlv. dicitur. Et sicut rigorem iustitie mundus merito deberet perire. quia peior est quā tempore diluuij. sed precibus sanctorum misericordia parcat ei

Imperatores
Circā hec tpa pmissit karolus. iij. electoribz thelonia et rectigalia impialia que sita fuerūt i terris ipsorū. Et surgit disputatio gradis p et ptra. nā vna positio pbare potēdit quod hoc nō liceat nec expediat sic exossare impium vt nullas vires ptra aduersantes retineat. Alia econtra putat rōnabile hoc factū. ne ipsorū electorū regiones grauent. stāte pntic tot principū violēta incurti one. nihilqz curatiū de impialiū. fulminacōe pceptorū. Quare g ipsi electores p cetis exactioāri deberēt. cū nō esset qui defenderet. aut manū adiutricē afflictibz porrigeret. Que aut istaz sēmio: sit videāt qz inereff. Quid vō de his eneas poeta laureat? senferit i hy. lohemoz pleni? otinef. Hoc p certo scim? q siue sic siue alē disputacō pcludat. mūdus iste cursū suū iouita vanitate et instabilitate nō retrahet. Nihil stabile sub sole. sicutā subiacēt vaitati. vt sapiēs au-

Anno mundi

VI° DLXIII

Pape

Anno christi

MCCCLXIII

Ille vrbanius fuit abbas massiliē. oridinis sancti bndicti. decretorū doctor. et sanctus reputat. Fecit crucē predicari p thurcos. et passagiū ordinauit. Ad ipm beata Brigitta fuit missa a xpo p pfirmacōe regule. tandē intorcat? obiit

Constitutione in vinea publicat ptra symonicam prauitatem primo anno vrbani pape quinti. in vrbē apō sanctum petrum

Johānes de rupestissa de ordine minorū multa pdixit. mor fusa de duobz antiypis. et desolacōe terraz. et gñali pculacōe cleri. et reductōe toti? orbis ad fidē xpi. plaqz alia añ annū dñi Mccclxx. que dixit sibi reuelata a dño ihesu. s. nō euenēt. Et diu in vinculis tentus grādia scripsit de fufis. Et nota q pene ab inicio fidei h? mōi pñosticatores fuerūt. et qd qd tps determinatum pdixerūt de hmōi archāis que pō posuit in sua ptāte recepti sūt Ideo non est hmōi reuelacōibz amplius fidendū

Brigitta vidua sanctissima de regno sietie clara habet. multas reuelacōes habuit informatiuas ad oēm statū ecclie. et ordinē instituit cuius ipsa patrona ē Cuius festum agit. xxiij. kl Junij Ordo saluatoris qui vulgarē ordo scē brigite circa ista tpa inchoat. cui? regulā ipse saluator met dictauit

Katharina de senis virgo incōpablis sanctitatis fuit. Cuius vitā scripsit mgē Jordanus ordinis pdicatorū pfeffor eius. Obijt autē āno Mccclxx. multum iustificauit partem vrbani. vi. dicēdo ipm esse vrbē papā Et de scismate pphetisauit. Habuit etiā virginē secū sanctā katharinā filiā beate brigite. et alias plures vrbā usqz sexus. personas venerabiles

Folium. LXXXVI.

Anglici cū britonibus ⁊ multis alijs populis barbaris plusquā .xl. alsacie fungaricq; fines inuadunt. castra q̄ plurima cū vrbibus vsq; ad folium euertūt. virgines ⁊ mulieres violentē opprimūt. ecclias cū monasterijs igni succendūt. Tandē post mltas tyrannides cū bernēsium terminos similiter depredare attemptassent. maxima multitudo cum duce eorum a bernēs. interfecit. in freouwenbrun. reliqui vero p̄ schuiceros aggressi mirabiliter ceciderunt. anno christi. Mccclxxv. in die sancti stephani protomartiris.

Secta chorizantiū transiuit anno dñi. Mccclxxij
Et fuit reus magnus incomparabiliter.

wenzel
laus. an
nis. xliii

Bartholdus ⁊ baldus. fuerunt hoc tpe maximi legisse

Iste wenzelaus filius predicti karoli regis bohemie. ⁊ adhuc patre viuente electus est in regem cum adhuc puer esset. sed non curauit de imperio. ⁊ ideo post multas admonitiones depositus fuit. Nobilem eius indolem libidinosa vita polluit. ⁊ fuit finis eius sine honore. Nimis em̄ degener erat a moribus ⁊ virtutibus sui genitoris. nec vnq; imperiali dyademate coronatus est. P̄na autē prohibitō in sigismundū fr̄em ei⁹ trāsisse fert̄ vt infra ptz.

Petrus de casa ex priori generali carmelitarum episcopus vasionē. ac iherosolimitan⁹ patriarcha virtutis forma. doctrineq; speculum clarus habetur. quem quam plura miracula deo conregnare predicant.

*S. Petrus de Casa
Gen: Carmel.*

Anno mundi

VI. M. LXXIII

xi. Gre
gorius.
an. viij.

Scisma pessimū orit.
q̄ durauit annis. xl.

Urban⁹ sextus annis. xi

Clemēs septimus annis. xv

Anno christi

MCCCLXXIII

Iste gregorius fuit dictus petrus de bellafor te leninonic. diocef dyacon⁹ cardinalis. obiit romē in pace christi. Post eū sequitur tribulatio quā dñs br̄e brigite p̄conidit. p̄pter pctā cleri.

Signa xp̄i mlt̄ q̄daz in manib; ⁊ pedib; habuit. ⁊ morabat in oppido delst. in ptib; bolādie.

Scisma. xxiij. oim scismatū que s̄t. fuc̄t pessimū ⁊ subtilissimū. Adeo em̄ p̄plexum fuit vt etiā doctissimi ⁊ p̄scientiosi viri nō valerēt discutere cui esset magis adhxrendū. Et fuit cōt̄nuatum per annos. xl. cum grandi scandalo totius cleri. ⁊ grandi iactura animarum propter hereses ⁊ alia tenia que tunc pullularunt. eo q̄ non esset disciplina in ecclesia cōtra huiusmodi. Et ideo ab isto vrbano. vi. vsq; ad martinum quintum nescio quis fuit papa.

Alexandria egipti ciuitas opulentissima a christianis capitur

Causa humane malicie a doctis viris multiplex assignatur. inter que non minima est q̄ pat̄tes filios non educant disciplinate. sed permittunt eos ad placitum delicijs affluere. P̄sentia igitur. cum ex consuetudine in naturaz transferit. nec erubescere nec timere potest. s̄q; ceruix dura donec paupertate. bellis laboribus ⁊ alijs tribulationib; mollescat. attrita. Sagellum ergo sibi preparat qui filios non castigat

Iste vrbanius electus fuit in vrbē. p̄pter vim romanor. s; cardinales hoc metu fecerūt ⁊ n̄ ex aīo. Quia p̄t fugiētes ad ciuitatez fundor dixerūt eū nō esse papā ⁊ elegerūt loco ei⁹ dñm robertū de gebēnis eodē anno quo dicit̄ clemēs vij. ⁊ hic orit̄ scisma pessimū.

Hexa etas. Christus.

Lupoldus dux austrie cum Mario comitatu militaris exercitus nobilium delusus consilio. Federatos qui schuiceni vocant apud sempachum potenter prelio inuasit. Uex illi hic pauci id est. MDC. deus qui protector eorum est inuocantes. maximam hanc multitudinem effugant ipso duce interfecto. cum. viij. comitibus. cxx. militibus. unum pugnatorum. et pluribus nobilibus qui de austria. alsacia. fungauia. et bavisgauria etc. illuc ad pugnam vocati erant. De schuicenis vero tantum. cxxij. interfecti sunt. anno domini. MDCCLXXVI. die ix. mensis iunii. Et post duos annos nobiles qui remanserunt inter cum. vi. pugnatorum reuidentes percc. viros de glarona in fugam versi sunt. occisi. ij. cccc.

Henricus octo sacre theologie professor famosus

Robertus . an .
nis . ix .

Imperatores

Henricus de assia etiam doctor theologie fuit in vienna. duo lumen minariae ecclesie. **Gerhardus** groet claret sanctitate vite et scientia et incepit

aggregationem fratrum in dauetria et plura scripsit **Johannes** rusburch clarus habet. vir admodum deuotus et illuminatus. etiam multa scripta in theotoniaco reliquit. **Vincentius** de valentia alias de ferra vir sanctus claret miraculis multis. Canonizatus est post a calixto. iij. quod et sibi predicavit spiritu prophetico **bernardus** discipulus eius.

Iste **rupertus** alias **robertus** dicitur fuit dux bavarie. et comes palatinus rheni. vir iustus et catholicus coronatus a bonifacio. ix. Die cum gradibus exercitu almanorum intrauit in galiam contra iohannem ducem galie. sed cum iactura graui rediit. dignus habitus ut pro iusticia pateretur

Anno mundi

VI. DLXXXIII

VI. DXCIII

Bonifacius nonus annis xv.

Pape

Benedictus . xij . annis . xxi .

Anno christi

DCCCLXXXIII

DCCCXCVIII

Iste **bonifacius** eligitur rome loco **urbani** dicitur fuit petrus de thomacellis. et ceteris nuatur scisma

Iste **benedictus** fuit electus in auinione in locum **clementis** et dicebatur **petrus** de luna. et perdurauit usque ad **petrum** constantiensem. sed nec tunc quidem obedire voluit. sed semper permansit pertinax. **Uolens** tandem in regno arroganter. quod et fecerunt. et idolum eleuantes **clementem** occisum vocauerunt. sed tamen nihil profecerunt.

Festus visitationis beate marie instituit ab **urbano** vi. secundum formam sacramenti eucharistie propter **ipetrada** unionem meritis beate marie perpetue virginis.

Heresis pueri iohannis wiclef in anglia et iohannis hus in boemia. **heronimi** de braga pullulauit et multos infecti. et sub habitu ouino lupinam feritatem abscondentes. totum ecclesie fastidium statim subuertere nitentur. **Adiuit** eos tempus pessimum propter scandalosum scisma.

Heresis adamitarum pullulare cepit in bohemia. sed statim extincta ab hereticis fuit **scilicet** **hussis**. **erat** enim nimis grossa et inuerecunda. **nam** nudi incedebant. et indifferenter cum feminis luxuriabant. **Sanctus** **petrus** thome ex carmelita pacten. episcopus et patriarcha constantinopolitanus. doctorque precelesis summique regis signifer bellicosus. post innumeras quas habuit nedum cum spiritualibus. sed et corporalibus crucis inimicis victorias. postquam plures conscriptos libros ac patrata miracula. in samagusta regni capite ciuitate corpus exiit in festo epiphanie.

S. Petrus Thomas Carmelita.

*A. 1392 obiit Treuiris R. Petrus Dominus Nicolaus de Arhino
Episcopus Arotensis, Suffraganeus Archiepiscopi Treuirensis
Wernerii, Sepultus ad dextram Summi Altaris prope Sacristiam
et edificari curauit dum huiorem et Suffraganeum ageret.*

Folium. LXXXVII.

Cometa apparuit qui veru ppellat sat, singlar, cu coma 7 radijs sursum erectis, capite deorsum pedente. in occidente trahens d'ius septentrione. Hanc inter ceteras cometas q' apparere solet astronomi pessimam esse dixerunt. Sed q' n' mane h' tpe vesperino apparuit, ideo significabat tarde euenire illa que comuniter minatur. **R**aro vidi pres-
 nificationes de influentijs celi factas ditate fulcra. Nam de futuris contingito no est
 determinata veritas. ac sapia huius mudi stulticia est apud deum. vt salomo 7 ap'ls testantur
 Insuper qui ex nihilo oia creauit. ille p electos suos amicos potest ea facilliter immuta-
 re. dicete p'lxta ps. ci. **O**pa manuu tuaru iant celi. 7 sicut optozu mutabis eos 7 mu-

tabunt. Et h'z stelle 7 planete causent g'nationes 7 corruptioes in istis in feriozibus. vt. ij. phi-
 sicop. na b se no credit ad actus 7 opa boim sicut sunt p'elia. d'nsensioes. pressura getium 7c.
 Ad talia etem h'z p' influentias celi boies aliqui inclinent. no t'n necessitant. alias arbitrijs boies
 no esset libez. Ideo ptolomeus dicit. **U**ir sapiens d'nsabit astris. sed resistedo influentie celesti. 7c.
Fracia an' h'c tpa diu in flore. hic in merore 7 culeat de fuit iuxta more variabilitat' t'pani
 Et nota q' fracia etia extra p'iaz sua sed in thurcia h' tpe misabilissime cecidit in bello. q'z nolu-
 rit audire palu sigismundi reg' deuotissimi p'per arrogantia ipsor' 7 cap' fuit duz burgu
 die interfectis plusq' 2. xpianor' ano d'ni. **D**ccc. xvi. **L**udovicus dur aurelianen. frat.
 reg' fracie oculus est parisius infidiose. ano xpi. **D**ccc. vij. Et fuit occasio infinitor' malor'.

VI° DCIII

Grego- rius. xi. an. xii.	Iobes. xii. a. iii.
Innocen- tius. vii. an. ii.	alexander v. an. i.

DCCCCIII

Iste innocenti' fuit electus come in locu boiracu. 7 dicebat antea colmarus de parusio Iobes beletari carmelita 7 doctor e greg' mlti scripsit Petr' de eliaco theolog' Iobes gerson discip'ls ei' era doctor theologie clar' parisius.	Iste gregori' fuit elect' ro- me loco inoce- cu. 7 vocabat antea agel' co- ran' cessit co- stantie	Iste alexander fuit elect' in palio pisano. dicebat pe- tr' de cadia. 7 sic ad- ditu est scilicet scis- mati. q' tres gere- bat se p' summis pontificibus.	Iste iobes iuc- cessit alexandro 7 p'imu q'de b'n- inchoauit p'ym- one. 7 fuit in co- alio p'ntie. 7 obtulit cessioes papatus. h'z post deprauat' laten- ter fugit. atq' nil p'fecit ei. capis tand' 7 sic cessa- uit coact'. fact' itez cardinalis. sepul' florentie.
---	--	---	--

Inarius cursus tpm repit qui se miro ordine alternat. 7 fm huc ois sta-
 tus ois pdicio se gubernat. Prim' est abundantie. secundus indigentie. terti'
 t'pantie. Cu em' t'paliu abundancia aridet boies sic fut aiosi 7 gradia atten-
 dit. p'fects velut futuri sublimes delicate 7 p'pse educit. Sequit' ex his
 facilliter discordia. qn nullus alteri cedere didicit. donec apte bella cueta ad
 pauptate reducat. Indigetes igit effecti prudetia addiscim' moleste experti
 q' n'ot volum' h'z p'mittimur opamur. t'pate deinceps viuere ac meticlo
 se solem' Generat teniqz t'pantia diuicias. q' itez vt prius aimu tumidu red-
 dit. 7 eu in circuitu sempiternie instabilitat' abulare cogit. Iuxta coe igit p'ubi. diuitie pari-
 t'iositates. aiositates bella. bella pauptate. pauptas mediocritatem. mediocritas. diuicias.
 uicie itez aiositates 7c. Hoc est q' ps notat dicens. In circuitu impij ambulat' **P**i

Sexta etas. Christus.

Cometa apparuit anno. Mcccviij. et statim post leodiū cecidit. xl^o. infectis
Domini prutxeni contra regē polonie bellātes supati sunt occisis. xl^o.

Concilium pisanum in quo inchoata fuit materia de mō faciende vniōnis duos em̄ de posuit
et tertiū substituit. et sic peior scisma facta est. qz nō preualuit erequi bonum q̄ creuit.

Iste sigismundus rex vngarie et filius karoli vii christianissimus et hūili-
mus. adeo deuotus vt merito canonizari debuisset iuxta quos
rūdas pioꝝ vota. Idic afflicte eccleie et pene desolate sua mirabili

Imperatores

Sigis-
mundus
ā. xvij.

sapientia et industria succurrit. nec in aliquo sibi ac suis pepercit
donec plena vnio fieret Contra thurchos. i. r. bella habuit vbiqz

triphādo. quid vltra. Que de p̄stā
tino. theodosio. karolo. ottone. ce-
terisqz impatoribz laude digna scri-
buntur. huic secure possunt applica-
ri. eligitur anno. Mcccix. cum iam
xiiij. annis regnasset in vngaria Co-
ronatur ab eugenio.

Cōciliū Cō-
stancie
magnū āno
Mcccxi.

In hoc sacrosancto cōcilio fides chri-
stiana que iā multis annis q̄si tituba-
re videbat fortiter erexit. ibi scisma
pessimū. lx. ānoꝝ terminatū ē. ibi hereses
dānate. et duo heresiarche scz iohes hūus
et iheronim^{us} p̄bulsi fuerūt. et plura loꝝ

Anno mundi

VI° MCCCXIII

Pape

v.
martin^{us}
an. xiiij. Rōnus

Anno christi

MCCCXIII

Iste martinus electus fuit per conciliū constantiē de positis
alijs stendentibus qui diu scisma habuerunt. et sic redijt vnio diu desiderata et necessaria pro
fidei defensione. Idic fuit papa potentissimus. super omnes diues et iustitarius magn^{us}. Pla-
teas et stratas publicas securas reddidit. Hereticos delevit multa bona patrauit adiutante
sibi indito principe sigismundo. pro terra sancta recuperanda multos thesauros cōgregauit
sed morte preuētus res impedita fuit. et cōciliū breuiter aī mortē congregari iussit in basilica.

Maxima multitudo auiū satis ignotaz in magnitudine quasi passeres de gallia venientes
prope bernam. spaciū itineris ferme vnus miliare theutunicum in longum. et quartā p̄te
vnus miliare in latum volando occupabant. Et statim post sigismundus cum gloriofo comi-
tatu illuc aduenit.

Michael de
Bononia Car-
melita Ital^{us}

Michael de auguano^{Antiganiis} carmelita. totius christianitatis luminare. post editionem mltorū colu-
minum terras liquit

Conscientia pura s̄m timorem dei olim in prelatis vigenē ecclesiā christi laudabiliter vita et
exemplo rexit et prouexit De hinc successu temporis cum iam ecclesiā in temporalibus abun-
dare cepisset. oblita quodammodo con de conscientia. scientia que inflare solet multos in ec-
clesia p̄fidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versuctis palliantes. iusticias domini rec-
que cor letificat consueuerunt propter delicias carnis falsificare non timebant. multas he-
reses et sectas seminabant et plus

At ita obiit R^{ed}. Pet. Dⁿⁱ Conradus Alpendorpius Carmelita
Episcopus Aretensis et vicarij in Pontificalibus Treuirenſis
qui portam anteriorem qua ad Contum et Ectiam in-
tratur fieri curauit, vbi in Pontificalibus suis apparet,
Sepulch^{us} ad sinistram Chori seu Summi Altarij.

Antiganiis

Folium. LXXXVIII.

Boemia vastatur atrociter p sigismundū & principes almanie ppter heresim hussitarū. & fuit
 cruc data & predicata contra eos Regnum scientie florentissimum mirabiliter supra
 modū vastatur p heinricū regē anglie. qui etiā nō valēs quietos dies in delicijs sufferre. post
 q̄ alios afflixit. nō sine grandi iactura suoz infelicissime mor
 topessimo vitā finiuit Itē iohes dux burgūdie idē regnum **Johes dux burgūdie atrociter**
 eque lacerauit. & ipse etiā post occiditur qd̄ fuit infinitoz ma **ter occidit in aspectu regis frā**
 loz occasio Adē dñs cardinalis scē cruc̄ ord̄is cartusien. pa **tie. statim post treugas ignitas.**
 c̄ modū inf̄ eos reppit. s̄ āglici noluerit recape s̄ burgūdi rñ **cū factm̄ diuisim̄ ab̄o sump**

na instituta Determinauit etiā eadem sancta sinodus q̄
 conciliū legitime congregatū repñtat eccl̄iaz vniuersalē. potestātē habet a x̄po immediate. cui
 omnis status etiam papalis obedire tenetur in his que sunt ad generalem reformationem
 ecclesie scilicet in fide & moribus. tam in capite q̄ in membris Item q̄ deinceps concilium
 de decennio deberet celebrari. & plura alia lona
 Duo amātes in presentia sigismundi fatuo amore conglobati. cum se ad libitū frui nō pos
 sent horribili infirmitate pcussi sunt. ita v̄ mulier expiraret. vir etiā vir curari poterat. vnde
 apparet quantum sit hoc malum vitandum. qd̄ nullo consilio acquiescere potest.

VI° DCXXIII

MDCCCXXIII

Ille Eugenius fuit electus pacifice in vrbe mortuo martino. & indubita
 tus papa habitus. sed postea breuiter expulsus de roma fuit vt nudus fugeret. Item a concilio
 basiliensi citatus & etiam depositus. sed non curauit. Et ob hoc iterū scisma oritur qd̄ ite
 rit vsq̄ ad obitum eius. Qui fauebant sibi multa laude digna de eo dixerūt Contra qui ei
 aduersabant plura enormia sibi imposuerūt vt mox est. Tamē quitquid est. an̄ susceptā dig
 nitatem fuit vir abstracte vite. puta fratericella & lone fame. Quod postea fertur fecisse diuio
 iudicio relinquo. Ipse etiā romam recupauit adiutus a venetis. & maiorem obedientiā hūit
 ra bñficia pigua p papā dispensando pmulabant. Clept̄n̄ aliqui licet pauci con cū sciētia re
 tinentes Conscia pura & scia sancta illuminati multos ad iustitiā erudierūt. qui iam q̄si splēdor
 firmamētī in eterna felicitate rutilare credunt. s̄ seu nephādis his t̄pib̄ iā cō cū sci de p̄scia
 abrahis. solū entia sponsam cristi gubernare videm. p̄sonas videlz p̄scia sciaq̄ carētes. & velut
 entia insensibilia deū nec scōs eius verētes bñficia sup bñficia sibi vsurpare. Et qd̄ plus ē. vi
 dem vilissimos quosq̄ laycos proclias & monasteria. & qd̄ nephās ē dicere. oblacōes altari
 ozi amodiare. Hinc p̄moniuū cristi solis ministr̄ eius deputatū. & paupibus distribuēdum
 profus deueit tyrānoz & meretricū. ecclie & mōasteria sacra i loca deserta redigūt. hic guerre
 mortifere. destructōes ciuitatū & regnoz. mortes innocentū lamētabiles. & mala infinita nē
 scā cernim. q̄ oīa ex pōpā epoz & insatiabili auaritia p̄latoz detestanda processisse cognouim.
 P 11

Sexta etas. Christus

Tres soles visi sunt in celo. et sequit statim triplex regimē in ecclia scz Eugenij. Scilicet. et neu-
tralitatis. Ultra dicuntur et. Item ventus maximus fuit āno cristi. Mccccxxiiij.

Lydvia virgo sancta in bolandia fuit. que mirabili infirmitate diu terenta vbiqz patit. id
est in toto corpore iuxta nomen suum

Bernardinus frater minor qui nouam reformationem inchoauerat. et multa bona in
ecclia fecit. moritur miraculis fulgens innumeris

Johānes de capestrano frat minor discipuls
bernardini statim post obitū ei⁹ p̄fuit refoz/
Impatores

mationi noue. claret miraculis. Mort' anno.
M. ccc. vi. habita victoria p̄ turcos

Albert⁹
anno .i.

Iste albertus fuit dux Austrie et ge-
ner sigismūdi. ideo assumptus fuit

in regē boheme et hungarie. p̄pter filiū
scz eius. qz aliū heredem non reliquit

Locū ba-
siliē. i. sp̄-
ritu scō legi-
tie. Sgatu

In hoc cōcilio multa bona instituta fu-
erūt p̄ reformatione ecclie in capite et in mēbris. Habuit principiū glōsuz
scz sine hūile ac tribulatiōe plenū p̄p̄ scisma. Mirabilis rex enē. p̄ualuit
cōciliū p̄stanti. p̄ tres papas eos detraciēdo et q̄rtū institūdo cū tot hēt adu-
sitates. et a nullo p̄firmatū fuisset. illud autē tāta autoritate collectū et firma-
tū nec vnū potuit vel in modico reducere ad normā sui p̄positi. imo eō p̄-
cessus ei⁹ impedit⁹ fuit ab vno Ibi dōbile p̄ncipiū et finis glōsuz. hic eō p̄fuit.

Anno mundi

VI° DCXXXIII

Eugenius depositus fuit āno xpi. Mccccxxix. die
p̄pape .x. mensis iulij. et felix eodem anno. xvij. nouēbris.
et oritur scisma vsqz ad annum. Mccccxviii.

.v.
Felix. s.
ir.

de sabaudia

Anno christi

MCCCCXXXIII

Iste felix fuit dux sabaudie princeps deuot⁹ et tenet.
vidit filios filioz suoz. Dic cū iā celibē vitam duceret electus est in papā a p̄silio basiliē. de
posito eugenio. et fuit scisma logo tpe. et nō habuit magnā obediētiā qz neutralitas subintra-
uit. Tandē defuncto eugenio cessit nicolao p̄p̄ fauorē vnionis. fact⁹ legat⁹ fracie. et cardinalis
sabinianus. Dic mōsteriū ripalē. p̄p̄ lacū lausannē. magnifice instaurauit. ibiqz sepult⁹ est

Scisma. xxiij. inter eugenij et felice et durauit ānis. xvi. Causa fuit satis in pace christi.
noua nec an̄ hec t̄p̄p̄visa. qz cōciliū basiliē deponit eugenij vnicū et indubitātū papā. ideo qz
nō fuaret decreta cōciliij p̄stantiē. vt dicebat. nec obedire curauit cōcilio basiliensi. asserens ma-
gis eō debere fieri. Cū orit⁹ grādis altricatio scribētum de hac materia p̄ et d̄. nec poterāt cor-
dare vsqz hodie. Nā vna pars dicit cōciliū est supra papā. Alia pars eō dicit. nō. scz papa est su-
pra cōciliū. Deus sup̄ oīa b̄dictus det pacē suā in ecclia sancta sponsa christi sp̄.

Ludouicus alamandi ep̄s arelatē. cardinalis. vir sancte vite ac mire patientie singulari-
simo colūna cōciliij basiliē. cui diu p̄cedit. multis choruscet miraculis.

Prohibituz fuit in sacro scō cōcilio basiliē. ne principes seculares p̄sules siue cōitates et
ecclias et viros eccliastricos tallus siue colectis et. aggravare p̄sumerēt sub anat̄ximas p̄ vinclo

Anno dñi. Mccccliiij. xxi. mēsis augusti. Ludouic⁹ primogenit⁹ reg⁹ fracie et d̄alpin⁹ vi-
nē. intrauit p̄tiaz Alsacie cū mltitudine copiosa armatoz. Et eādē p̄tiaz a basilea vsqz argētina
mirabiliter deuastauit. Et hac die scz. xv. augusti. an̄ basilea idē d̄alpin⁹ p̄ualuit adūsus suū
tē. et cecidit morte de ipsis duo milia vel circa in domo leprosoz ap̄d sc̄m iacobū. ip̄azqz do-
z

Folium. LXXXIX.

Constāt in opolis ciuitas impialis caput ab infidelibus turcis. tradita per quendam ianuenem. qui per triduum constituit a turco rex iuxta promissum. et die quarto decollatus. Et sic plangens in tota christi-
 stianitate et timor grandis. Multi christiani trucidati sunt et innumerabiles venditi Imperatoris
 corpus iam mortuum decapitatum fuit ex luore thurci. et perijt pene totaliter fides in grecia.

Bella plurima in diuersis locis diu continuata. precipue in saxoniam. westphalia. flandria
 prussia. sueuia. lochonia. et specialiter in anglia strages grandis.

iiij.
Frideri-
cus a.

Iste fridericus dux austrie electus fuit in regem almanie. et diu distulit coronari a papa propter scismata. tandem facta unione a nicolao cum magna gloria imp-

et quit. Sic electus fuit franchfordie in regem almanie. an-
 no dñi. MCCCXXII. die. xvij. marcij. sed statim intorcat
 obiit. Alij dicunt quod pro fluuio ventris. Cuiusmodi totaliter
 et uosus et adeo pius ut tota plebs diceret quod mundus eius
 presentia non esset dignus. Reliquit unum filium puillum
 cui simile contigit. et duas filias.

Cuiusmodi pacificus et quietus. et pati-
 entie singularis. nec odiens clericorum. Filiam quoque regis portigale sumpsit in uxo-
 rem. Anno autem. MCCCXXI. magnam
 fecit conuocationem principum
 in ratispana propter incursionem
 thurcorum. proponens eis quod iam infra. x.
 annos christianitas diminuta esset ad
 c. leucas. vel quinquaginta. et non uult ad re-
 sistendum se parare.

VI° DCXLIII

VI° DCLIII

v.
Nicolaus
an. viij.

Januensis

iiij.
Calixtus
a. iij. m.

Cathalanus

MCCCXLIII

MCCCCLIII

Iste nicolaus de opido sarrasana inter ianuam
 et lucanam ciuitate electus in urbe anno. MCCCXVII. loco euge-
 ni ad huc pedente scismate paulatim ubique obtinuit obedi-
 entiam mirantibus omnibus quod uir humillime nationis sic preualeret
 ducem sabaudie. qui fuit quasi affinis cunctis principibus christiani-
 tatis. et tamen dimissus ab omnibus. Sed statim sequenti anno unio
 redijt cedente felice. quod placuit domino per abiecta mundi glorificare
 nomen suum. Sic fuit magister in theologia totus actiuus. et in con-
 ceptibus locuplet. multa diruta reedificauit. et grandem murum
 rome in circuitu palacij struxit. et totum murum romanum. reinte-
 grauit propter timorem turcorum. Item uersus in urbe pu-
 blicatus. Cuiusmodi fulsit mundo. cessit felix nicolao. Videlicet anno. MCCCXIX.

Iste calixtus uir valde se-
 nex electus fuit anno dñi. M.
 CCCX. et primum infirmus. nec
 potuit zelum suum perficere quem con-
 tra thurcos cepit. impediente
 senio morteque preueniente. Mo-
 ritur anno. MCCCXVII. ipso die
 sancti fisci in quo festum transi-
 gurationis domini instituit anno
 uno elapso.

Johannes de capestrano frater minor discipulus bernardini. statim post obitum eius presuit res-
 formati noue. claret miraculis. Morit anno. MCCCXXVI. habita victoria contra thurcos.

Jubileum cum magna deuotione per totam christianitatem celebrat. et ingressus multitudine ad limina sanctorum con-
 fluit. Dominus etiam papa rosam in dominica letare consecrato. in choro principi langrauius haffie transmissis
 sit multis et unum redimito. qui ab elisabet sancta matre sua fuit. ples sexta. Festum transfigurationis
 domini instituit a calixto per gratum actione illius victoriae miraculose facte contra thurcum in ungaria
 et mungaleproforum combusserunt et destruxerunt Anno quo supra. P iij

*Circa annum Dni 1455 R^o H^o B. Joannes Sorethij Westmarij
 Generalij Prior ordinis Carmelitarum, uisitauit personaliter hunc
 conuentum Treuirensis et fraternitatem S. Sacramenti confirmauit.
 modo miraculij multij clariscent.*

Sexta etas. Christus.

Victoria miraculosa celitus dat xpianis in yngaria tras danubiu 5 turcu magnuz. 7 pdidit multos. 7 fugit timore hostiu pcullus cu nemo eu psequer. Sola manus dei terruit eu. in die sci sirti. ano xpi. Mccclvi. Scus iobes de capistrano pns fuit ibi. 7 puocauit pplm trepidate ad psequendu infideles fugietes. 7 facta est vltio magna. Dixit em turci q ta immelus nuer? armigeroz inleqbat eos q v. r. ausi fueit respicere. 7 id fugisset reliet oibz Ipsi fueit sci ageli.

Bueri sci michaelis pegrinat cu magno feruore p turmas via logaz ad mare. 7 sit timor cunctis ne spūs neq agitaret eos. s3 statim cessauit ppter rediu itineris 7 fame qua patiebaf ano. Mccclvij. Et ano precedenti fuit maximus tremotus in neapoli. 7 piet. r. hoim.

Imperatores.

Libroz impressionis scia subtilissima oibz seculis inaudita circa hec tpa repit in vrbz maguti na. Hec est ars artiu scia sciaz. p cuius celeritat. exercitatorz tressaur? desiderabilis sapie. 7 sci etie que oes hoies p instinctu nature desiderat. qsi de pfundis latibulaz tenebris p. hies. nu du huc in maligno positu vitat piter 7 illuminat. Virtus rem infinita libroz q quoda athe nis vel parsius ceterisqz studiis siue bibliothecis sacris paucissimis quibusda studiofis mai festa fuit. p hac in omni tribu. pplo. natione 7 lingua vbiqz diuulgat. ita vt verissime impletum cernim? illd qd dicit puer. i. Sapia foris predicat. in plateis dat voce sua. In capite tbarz clami tat. in foribz portaz vrbis pfert vba sna dicēs. Qsqz puuli diligis. isar. na. rē. Quauis vo por cos spernere margaritas sciam? nihil in h prudēt. ledit opinio. q m. an? oblatas opat margari

Anno mundi

VI. DCLXIII

tas.

Pape

Lusius de senis

Tenetus

Anno christi

MCCCLXIII

Iste pius electus est ano dñi. Mccclviij. 7 ro cabaf eneas vir eloquēs 7 orator magnus. poetas laureatus. impatoris abasiator an fuit. 7 i psilio ba filien? notabile tractatu scripsit. p auctoritate eiusde Iple etiā canonizauit sciaz katherina de senis. Mccclxi. Hic passaguū ordinare cupiēs cū ples ex alma; nia renissent romā. ipos cū bndictioe remisit ad p pria eo q nō suffecissent 7 statim ipse post morit. an no dñi. Mccclxiij. die xiiij. mēsis augusti Turci volo quidē 7 fraude obrinuit lossenoz regnū 7 ducatu de spotis huiē. 7 pla loca 7 regna in partibz orientis. achaiā prouinciam. 7 insulam nuchilene. anno Mccclviij.

Reformacio magna plimoz mōsterioz in diuisis mūdi ptibz fit. Et nota q hmōi reformatio nes crebro legūt facte s3 pene nulla remāfit. quin solito moze p successuz tps ad pristinu re; laterē lāguore post venerabiliū pēm mortē reth hoz gnalis ac reformatoz carmelici ordis vir scē vite. 7 singlarit xpo fructific? posteaqz car meli torū. xx. reterat annis andegauis obiit. vbi q plurimis nūc miraculis chuzuscat.

*S. Joannes
Borethensis
Gen: Carmel.*

Folium. xc.

Eubea ciuitas vulgo dicta nigropote capis ab infidelibus turcis anno **MCCCLXX** ceter. Cometa apparuit in principio anni. **MCCCLXXI**. Circa festum agnetie transiit super coloniam in opposito libere. et caudam longam quasi graduum xxx. misit ad occidentem. In festo sancti blasij stetit in ariete et misit caudam quasi ad plades versus orientem. Plaga nimis erat alba quibus et flammae crinitaque valde. Sequuntur bella et epidemie in diuisis partibus. Et anno sequenti fuit estas feruētissima et siccitas inaudita. et in quibusdam terris ignis sub terra successus usque ad arenam fuit. **Heremita** quidam deuotus in partibus schuicerorum prope (vnderwaldē) in magna humilitate solo corpore dūico singulis mensibus refectus. a xiiii. annis et pl.

Harolus dux burgondie primum memorabile bellum cum rege **stra** absque corporali cito vixit. fraterque biter in loco dicto (amolieri) de quo fugatus hostibus nobilissime triumphauit. anno **MCCCLXXV**. Post duos annos dicitur et paulo post leodunum ciuitates potentissimas totaliter destruxit. anno etiam lxviii. intrauit terram galie et obtinuit eam. totumque ducatum lothoringie. Sicque per multa bella victorioso suo spiritu permanens cum nunciis super benum quasi per annum spacium inuit obsedit. tandem cum exercitu ad suicerorum fines castra mouit. vbi statim a. xlii. aggressus prope gradisonum cum qui dāno terga dedit. **Eodem** tamen anno rediens de oppido mozeti quod obsidebat iter relicto omnibus potest fugatus est cum suis occisus. **xx. anno. MCCCLXXVI**. ipso die. x. mensis. Nouissime in obsidione ciuitatis. **Alaceie** a federatis atroci prelio trucidatus est victoriosissime anno **MCCCLXXVII**. p. mensis ianuarii. **Epithauum** cuius edis

VI. DCLXXIII

Januensis.

istū tale erat. Te piguit pacē te dicit quietis in vita. &

MCCCLXXIII

Iste fixus annus cardinalatus fuit generalis in ordine minorum electus anno dñi. **MCCCLXXI**. Vocatus antea frāsciscus de sauana prope ianuam. lone fame et mor. Fuit etiam vocatus ad cardinalatum absque scitu suo. Eodem anno orator bernardus iustinianus venetorum recitauit coram eo. quod turcus abstulisset christianitati. ij. impia. iij. regna. xx. puincias. et cc. vrbes. populumque absque numero vtriusque sexus. hortabatur quoque ut ad resistendum se disponeret.

Beatus simon miseratus in ciuitate tridentina anno dñi. **MCCCLXXV**. die tertia ante festum pasche. vt fert. Iudei azimū eorum cum sanguine xpiano faciunt. tunc iudei ante domum primum suorum infantem simonem linēie sue etatis. xiiij. cepit eum crucifigant tenebant vt sanguinem vndicis ex corpore suo traherent.

Puella quedam nomine stina in partibus westphalie in oppido quod hamo dicitur. apte ac verissime signata vñice passionis hūit in manibus et pedibus ac latere. dgo nouit pūsa anno. **MCCCLXXIII**. Post spacium aut. xv. ebdomedaz circa festum venerabilis facti. coram. xiiij. testibus ostēdit ea. et predixit quod post duas horas rediret. quod tūc non inueniret ea. et sic factum fuit. quod loca illa sanata erant.

Turci etiam terra maris &

Puelle monstrum tempestate istac in veronensi agro nascitur que vnum caput tamen habet sed duos pedes duosque vuluas habet ex ipsis ababō vuluis supstitutes emitebat. insuper quattuor brachia sed duo grossiora que per voluntate mouebat alia tenuiora et imobilia erant. ventres etiam duos circa stomachum iunctos habebat. hanc petes per Italiam circūferentes precia ab inspicieribus medicabant.

Fuere etiam inundationes maris. veteribus horribiles multa edificia subvertentes. anno. **MCCCLXXIII**

Sexta etas Christus.

Ille Maximilianus archidux austrie & dux burgundie. Filius Frederici tercij imperatoris predicti. vir vtriq; magne virtutis & prudentie insignitus. ac rei militaris sciētia. non sine bellosis laboribus a iuuentute peritus. fortunatus ac victoriosus. Quem ob virtutum suarū laudem. archiprincipes. sacri imperij electores. in regem romanum vnanimi corde. presenti patre suo. in frankfordia. Anno domini. M. ccc. lxxvi. elegerūt. Et paulo post in aquisgrana imperiali ciuitate coronauerunt. & more sancto verum regem futurum imperatorem vixerūt. Duxitq; in uxorem Mariam filiam karoli duces burgundie. ex qua produxit Philippum burgundie ducem. Habuit quidem Imperatores.

Maximilianus. i.

bella plurima. memorie digna. Secundo em anno ducatus sui burgundie. prope flandriam cum gallicis maximū habuit bellum. quo magna cum victoria francozum potentiam superauit. In hac laudabili Sectione obiit in frankfordia illustris princeps elector Albertus marchio brandenburchensis. senex ipse electionem. & sceptri imperialis administrationē deuote erexit. Obiit etiam ibidem venerabilis ac deuotus princeps Johannes comes de werdenberg episcopus Augustensis. qui propter electionem ad frankfordiam venit. & Iudicaces karole. iamq; quiesce tibi. Reliquit filiam heredem vnicam. maximiliani uxorem. Que cum duos genuisset filios paulo post de equo elapsa. fractis cervicibus expirauit.

Anno mundi mundi

VI° DCLXXXIII.

Pape

Genuesis

viij. Inno. ceti. an

8. dies 29.

Alexander 6. Valtling. Gif. p. an. 11. dies 8.

p. 3. Se. n. 15. dies 15.

Anno christi

DCCCLXXXIII

1492

1502

Innocentius papa eius nominis octauus. patria Genuesis. patre Aron ciborum familia mediocri sed honorata natus. Johannes baptista antea vocatus post Sixtum pontificem. ex Cardinali presbitero sancte Cecilie. hoc anno idibus Augusti pontifex creatus. sedit annis. & sic cum inter ceteros patres pauperior humaniorq; haberetur propter ipsius humilitatem humanitatemq; ac Comitate pontificum munus obire promeruit. ferrebatq; etiam in rebus gerendis prudentissimum atq; magnanimum eo qd Senis & in vrbe legationis officium cum optime functus fuisset magnam sui regiminis & prudentie spem patribus dedit.

Et cum potenti suo exercitu rhodum ciuitatem obsidentes aggrediunt. offnedentes ipsam plagis innumeris bombardar. muros destruunt. & vnicuique alias muri partes ascendentes. & multos varijs modis occidetes. tñ ex vtracq; parte multi mortui sunt. Deniq; ab obsidione desisterunt. illatis vtriusq; parti damnis innumerabilibus. Deniq; partes regis sicilie inuadentes. multa loca devastant. hoies rapiunt trucidantq;. ac eorum bona depredant & immanissime dades fiunt. Tandem acceperunt orranti ciuitate archiepiscopus ipsius ciuitatis per medium secant. & quasi oēs in vrbe occiduntur per fide tñ pstatim donec potuerit agentes viriliter. & non sine turcorum etiam aliquay litrage multorum.

Impressum Argentine per Johannem praf. Anno dñi. M. ccc. lxxvi.

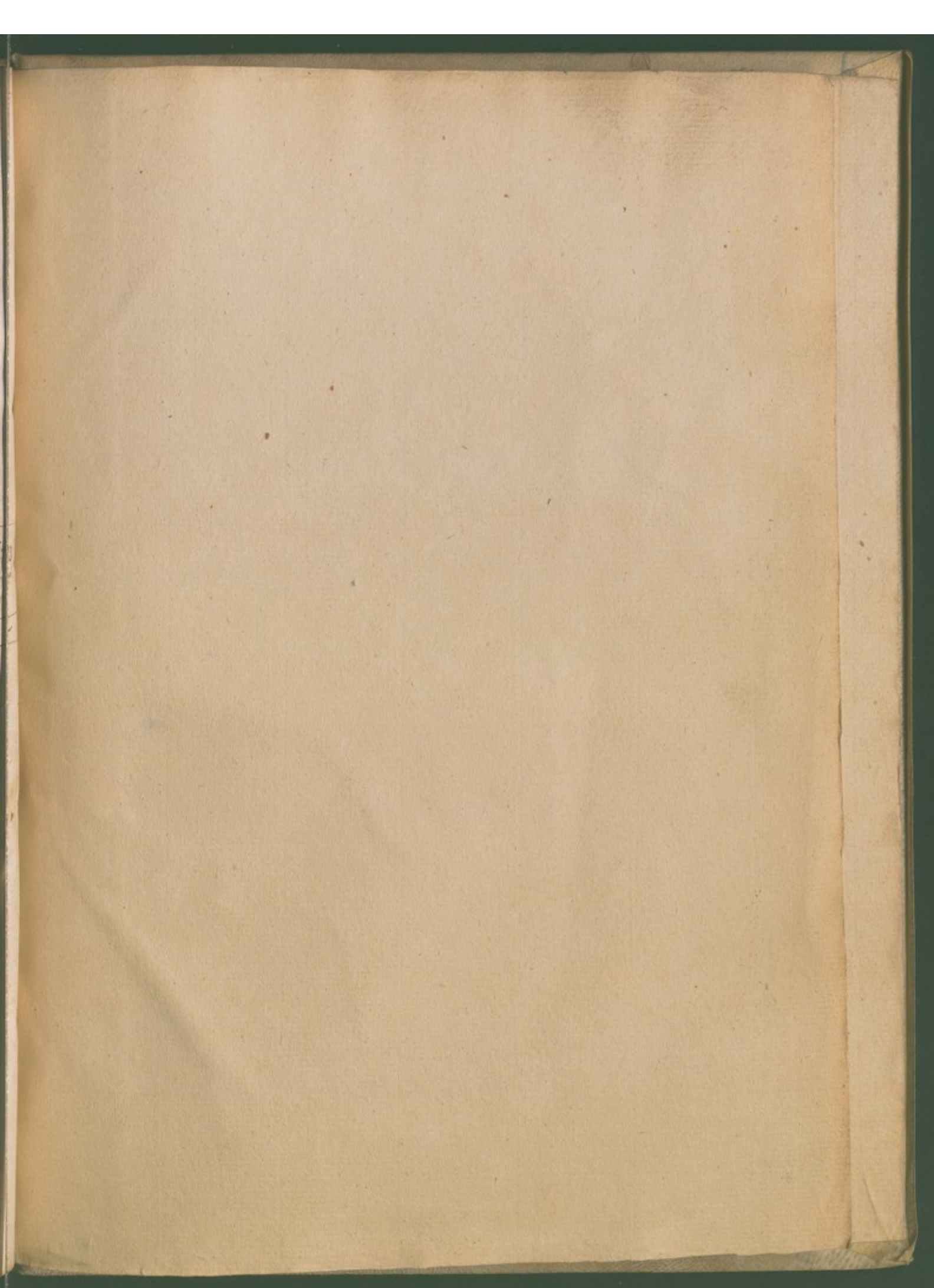
Julii 2. Genii mēis anis 6. g. mt 3. die 12	Leo. 10. flor ting. an: 8 mē: 8. di. 21.	Adriani 6. 5. Transalpina a. 4. mt: 8. di. 4. Clemens 7. flor a. 10. mt: 10. die 8.	Paulg. 3. Rom ma a. 15. di 29	Julii 3. Romani a. 5. mē: 1. di: 16	
1503.	1513.	1522	1523	1534	1550.

Maxcellg Zifrub die: 22: -	Paulg: 14. 1580/ Polenay: 24. m: 2. die. 27.	Pinb. 4. 1581. diolanus: 16. a. s. m: 11. 28.	Pinb. 5. Alexandring a: 5. 1582	Gregorius. 13.
----------------------------------	--	---	------------------------------------	----------------

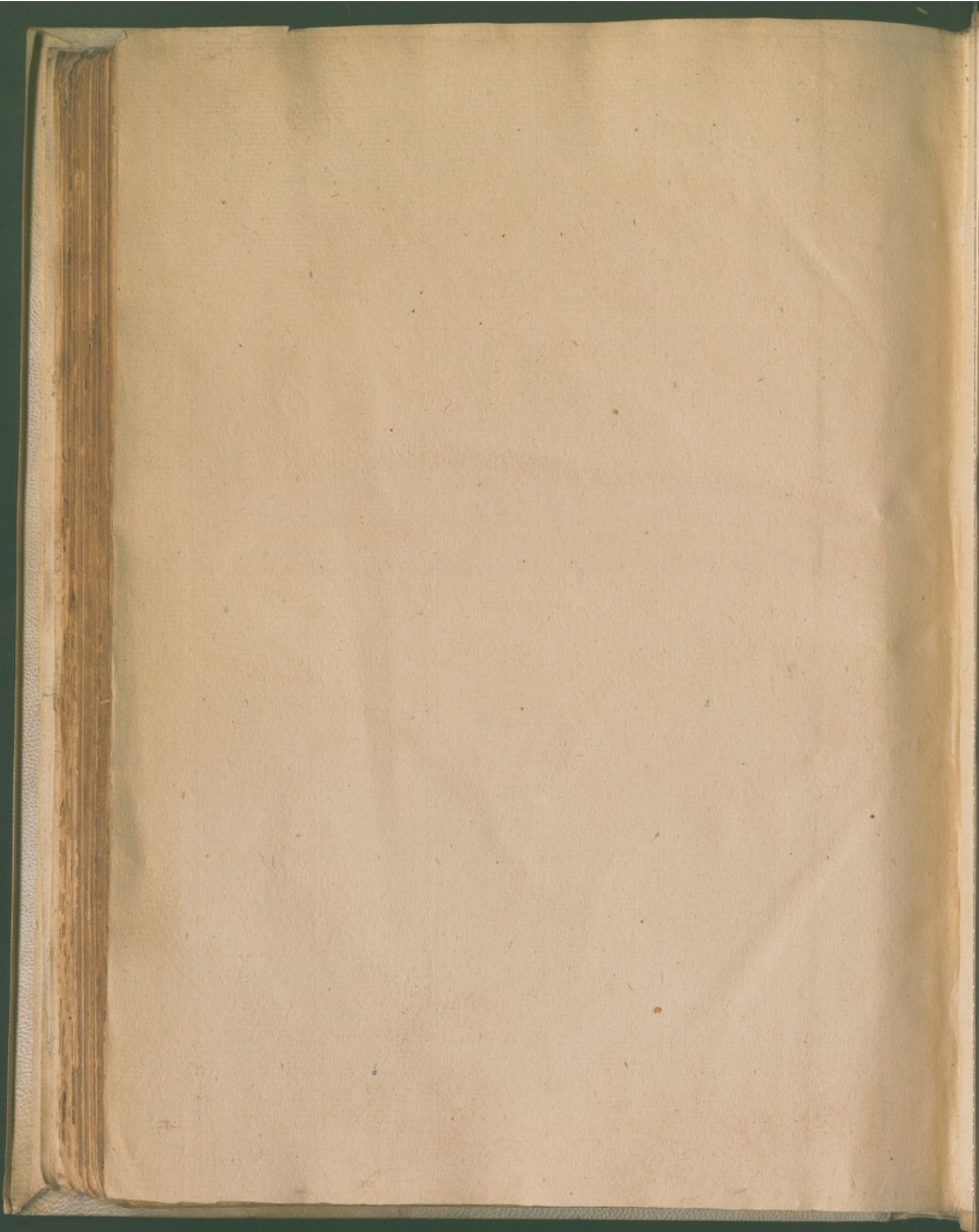
1550:-   1555:-   1560:-   1566:-   1571:-

Sixtub. 5.

1584:-

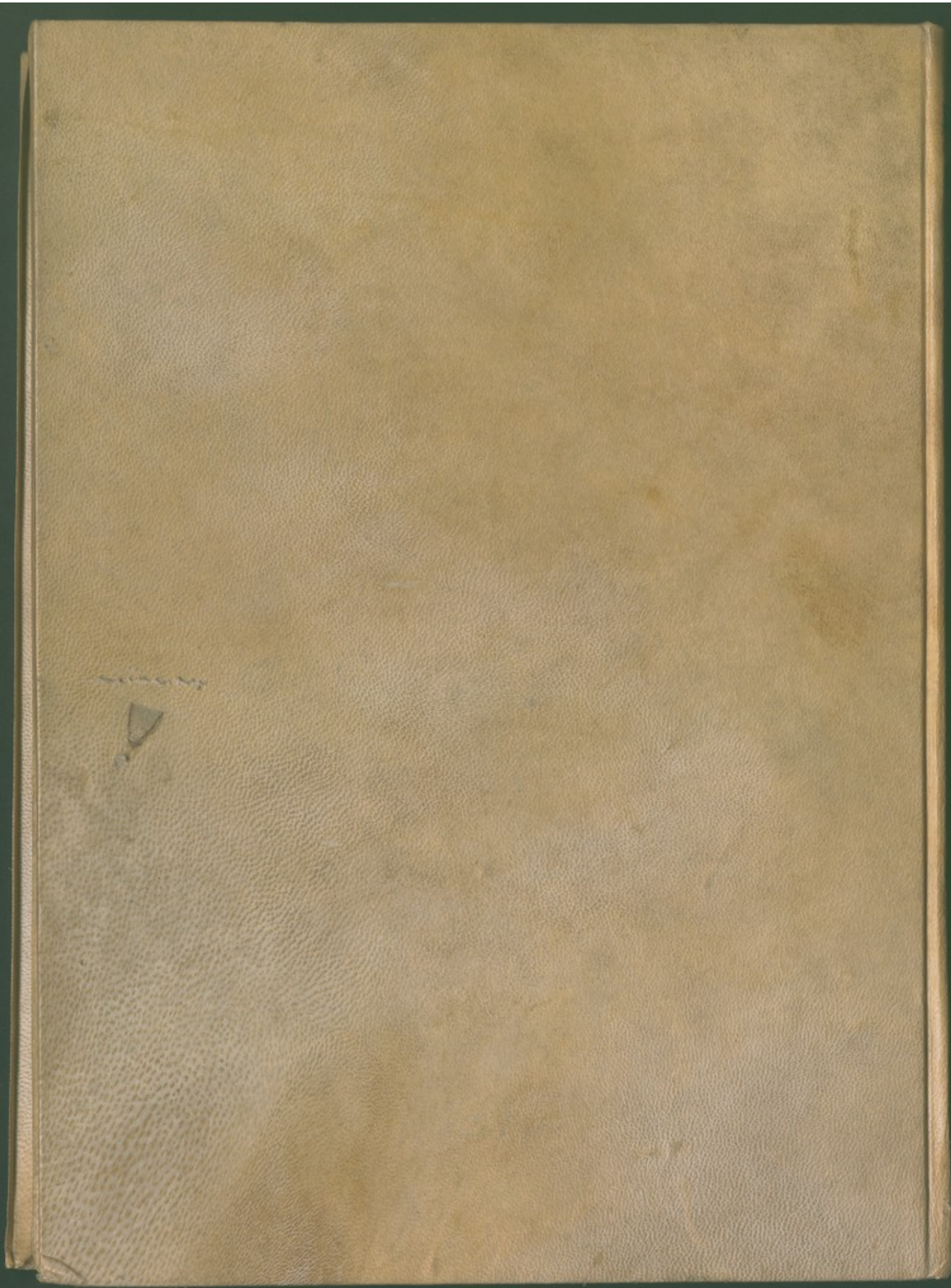

Baer.

378.

Bolewinck,
fasciculus
temporum.

Arg. G. mac
127
p 87

